APRILIA

În amintirea Iuliei V.

Un prieten care o iubea sincer, așa cum, de altfel, o iubeau toți cei care o cunoșteau, o caracterizase în câteva cuvinte: „Are mari calități, dar uriașe defecte." Cel mai grav, aș fi adăugat eu, era acela de a se fi născut cu o mână plină de atuuri și de a nu ști să le folosească. Iar defectele erau dintre acelea care se întorceau împotriva ei înșăși.

„Special" părea să fi fost semnul sub care se iscase fata asta. Începând cu numele, Aprilia – se născuse în luna lui Prier –, și continuând cu tot ce ținea de personalitatea ei, de un original care de multe ori contraria, dar pe care-l presimțeai absolut autentic. De o frumusețe răpitoare (și știu ce vorbesc, întrebați contemporanii), Aprilia fascina în primul rând prin unicat, prin ieșitul din comun. Avea o frumusețe de tip scandinav, cu plete lunare și o pieliță diafană, desprinzându-se imediat din peisajul zânelor autohtone; ai fi remarcat-o în primul rând și imediat, chiar în mijlocul unui miting. La toate se adăuga un extraordinar instinct al vestimentației. N-am întâlnit încă pe nimeni atât de maestră în a-și scoate în evidență însușirile și de a-și camufla totodată defectele, fără a avea aerul că o face. Picioarele, în speță, constituiau „teroarea" vieții ei, pricină pentru care nu frecventa Litoralul. Tocurile de doisprezece centimetri, treacă-meargă și în costum de baie, dar ce te faci pe plajă cu pantalonii până în pământ și cu cizmele?

Când Dumnezeu vrea să dea, apoi dă cu amândouă mâinile. Mai era pe deasupra și inteligentă, îi plăcea să citească și avea

un haz nebun, care se bizuia, așa cum se întâmplă cu mai toți umoriștii, pe un ascuțit spirit de observație. Ce-ar mai fi de spus? Înjura suculent – era o plăcere s-o asculți, iar contrastul dintre text și chipul angelic, de efect garantat, făcea toți banii; cât privește bine cunoscuta ei generozitate, aceasta friza de multe ori irresponsabilul. Chiar când sărăcise și pigulea cu acul fleacuri pentru Fondul Plastic, cămara și frigiderul stăteau la dispoziția prietenilor, nepregetând să împartă cu ei singura cratiță cu mâncare din casă; o generozitate de „prinț venețian" și credința absolută că Dumnezeu are grijă de ea.

Am avut șansa s-o „cunosc" pe Aprilia în timpurile ei cele mai bune. Folosesc ghilimelele pentru că, de fapt, aveam s-o cunosc și să devenim prietene cu mult mai târziu. Pe atunci însă, pe când ea se afla în plină și exuberantă tinerețe, o știam doar așa cum o știa un întreg București. Apariția ei fascina, și nu o dată am văzut-o răsucind o mare de capete, de pe ambele versante ale Căii Victoriei. Nu-i poetic, dar aveai impresia că toți oamenii aceia primiseră câte un pumn zdravăn în falcă, sucindu-le gâturile în sens unic. A fost una dintre cele mai tipice făpturi pe care le-am întâlnit, prototipul de persoană „despre care se vorbește". Încă de la lansare, Aprilia devenise o legendă.

Spunând lansare, mă gândesc la căsătoria ei cu Tony Cartianu, o celebritate a scenei românești, mit și legendă și el a multor generații de spectatori; un bărbat superb odinioară, cu un glas considerat inegalabil și cu o carieră sentimentală care însuma o oștire de inimi răpuse.

Când se căsătoreau, Aprilia abia împlinise șaisprezece ani, iar Cartianu se îndrepta spre șaizeci. Evenimentul stârnise, desigur, senzație, și-mi amintesc că o prietenă de-a familiei mele, colegă de cancelarie cu mama Apriliei, ne-a relatat atunci pe larg reacția unanimă și vehementă a celorlalți profesori. Bineînțeles, totul se raporta la vârstă, la diferența scandaloasă – viitorul ginere era prea bătrân chiar și pentru soacră –, mariajul nu avea nici un fel de viitor, și alte variațiuni pe aceeași temă. Mama Apriliei retezase scurt potopul de obiecții:

– Un Cartianu rămâne totdeauna un Cartianu, nu se refuză niciodată.

Au urmat câțiva ani de basm, basm de-adevăratelea, cu zâne și spiriduși amabili, ani în care Aprilia putea visa la orice, cu excepția lunii de pe cer, fiind convinsă că va căpăta. Zvonuri de un exotism nebun pentru noi, amărâștenii trăitori în regimul de democrație populară, pentru care o simplă excursie la Budapesta reprezenta o utopie, un deziderat poate, poate posibil, zvonuri scăldate în azur și aur ne incendiau imaginația... Voiaj de nuntă în Turcia. A venit cu un braț îmbrăcat până la cot în brățări de aur... S-a plimbat cu gondola la Veneția (unde altundeva?!)... Paștele petrecut în Baleare, la un amic de-al lui Cartianu... În primăvară a fost la Paris, și-a comandat toalete la Lanvin și Coco Chanel... Bineînțeles, din relatări nu lipsea nici stropul de venin care dă picant: la Paris, Aprilia avusese o aventură cu un cocoșat, se pare că ăștia sunt extraordinari la pat, dar Cartianu e bărbat versat, a scos destui chiloți la viața lui, a închis ochii, s-a făcut că nu știe...

Una peste alta, mariajul constituia un succes, iar mama Apriliei exulta:

– Ce v-am spus? Un Cartianu nu se refuză niciodată!

– Dar cât o să dureze?

– Puțin îmi pasă! Apropo, tu unde ai făcut voiajul de nuntă? Să-ți spun eu, la Ghijeasa, la socri. Ei bine, fie-mea a fost la Istanbul și la Paris. Chestiile astea nu i le poate lua nimeni înapoi... Și am să-ți mai spun ceva! Când o umbrelă se strică, îți cumperi alta.

– Aha, și cu cea veche ce faci? O arunci?

– Nu-i obligatoriu. Dacă te legi de lucruri, așa cum nu-mi vine mie să arunc râșnița de cafea de la bunica, o păstrezi. Ce, nu încap două umbrele pe același cuier?

În ceea ce o privea pe Aprilia, se pare că nu. Împlinise douăzeci și șase de ani când îl întâlnise pe Lulu. Un arhitect tânăr și chipeș, care peste toate mai și semăna până la sosie cu Clint Eastwood. Între cei doi izbucni de la prima vedere o patimă

covârșitoare, căreia clandestinitatea nu-i putea ține piept. Dorința sfâșietoare de a fi clipă de clipă împreună ținea de irezistibil, amândoi, și cu toată sinceritatea, ar fi ales fără șovăială moartea decât să renunțe la a se mai vedea. După o lună de luptă cu sine însăși – Aprilia realiza ce-i datorează lui Cartianu și mai cu seamă ce lovitură va constitui pentru el despărțirea – îl părăsi.

Bătrânul actor se dovedi a fi un gentilom chiar și în clipele cele mai grele. Insistă ca Aprilia să-și ia toată garderoba – blănurile și bijuteriile constituiau o avere – și primi situația cu înțelepciune. Aprilia avea să-și amintească tot restul vieții ultimele lor clipe și ultimele lui cuvinte. Valizele erau gata, în antreu, Lulu claxona din stradă. Tony zâmbise:

– Ar putea avea mai mult tact, dar îi înțeleg nerăbdarea. Ești o femeie unică, și singurul meu regret este că te-am întâlnit prea târziu. Îmi pare bine că n-ai fugit ca o golancă, cu un simplu bilet lăsat pe marginea mesei...

– Tony, eu și astăzi te iubesc...

– Știu, știu, ca pe un bunic, nu trebuie să mă mângâi pe creștetul capului... Am procedat și eu la fel cândva, totul se plătește. Îți mulțumesc că m-ai făcut fericit. Cu atât mai fericit, cu cât am fost conștient de fericirea mea... Nu plânge, Aprilia. Nu merită să plângi pe ruine.

* * *

O pereche extraordinară, e o plăcere să te uiți la ei, afirmau cunoștințele, o căsnicie reușită. După câțiva ani de fericire delirantă (nimic nu poate dura la intensitate maximă, poate doar ura), Aprilia și Lulu ancoraseră într-un port de liniște prosperă, zile pastelate, continuând să se accepte și să se privească unul pe celălalt cu plăcere. Nu se plictiseau împreună chiar dacă petreceau o seară singuri, ceea ce se întâmpla însă arareori, căci amândurora plăcându-le o casă deschisă și fiind organic mondeni, oaspeții zilnici deveniseră sistem. Încă o șansă, Lulu câștiga bine. Arhitect la modă – salariul de la institut reprezenta doar „un bacșiș" –

construia, renova, adapta – pentru burghezia roșie care începuse să-și ridice diferite vile și vilișoare, *châlet*-uri și căsuțe de vacanță în împrejurimile Bucureștiului și mai departe, la deal sau la munte.

„Asta e! radia mama Apriliei. Am născut-o cu căiță! Dacă mă gândesc la mine, la surorile mele sau la biata mama, zic că așa i-a fost scris ei, să confiște norocul întregii familii! Nu-mi pare rău..."

Erau căsătoriți... stai o clipă! da, cam de doisprezece ani. Aprilia avea la vreo treizeci și opt, și arăta tot ca o floare, genul care pare fără vârstă, când... Când, să spunem lucrurilor pe nume, simți că a intervenit ceva nou în căsnicia ei. Amănuntele erau atât de tradițional elocvente, încât nu trebuia să fii clarvăzătoare ca să-ți dai seama că lui Lulu i s-au aprins călcâiele, undeva prin vecini. Simptomele erau clasice: mulți, mult prea mulți timpi petrecuți sub diferite pretexte în oraș, telefoane dubioase, prea multe greșeli, suspecta insistență în a o face să dea curs invitației unor prieteni de a petrece măcar o lună pe Coasta de Azur! Asta când, până mai acum câțiva ani, Lulu se împotrivea hotărât până și unui week-end la Snagov fără el. Dar ce week-end!? Nu accepta ca Aprilia să participe nici măcar la o simplă serată în absența lui, plecat în delegație, să zicem, la Suceava ori aiurea!

Aprilia nu era proastă și, pe deasupra, mai avea experiența clandestinității. Nu exista în epocă instituția detectivilor particulari, existau, în schimb, amatori. Îl găsi, așadar, pe Răducu, student, fiul unei foste colege de liceu, care contra a o mie de lei – erau bani pe atunci! – acceptă „să-l pună pe Lulu sub urmărire".

– Inițiativa a dat imediat roade, îmi povestea Aprilia peste ani. Imediat și neîndoielnic... Lulu făcuse o pasiune pentru o puștoaică de optișpe, proaspăt bacalaureată...

– Era ceva de capul ei?

– Proaspătă și atât, dar suficient pentru un bărbat care a sărit de patruzeci. Cu zece ani în urmă, n-ar fi lăsat-o nici să-i lege șireturile de la ghete. O țopică prostuță, ridicul de îngâmfată pentru că taică-său, un inginer petrolist pe puncte, lucra în Siria. Flecuștețele de aur și „porțolanurile" aduse cu sacrificii din patria lui alde Hassan-Ali-Rașid-Semnilerim-Bâzdâc, și așa mai departe, îi confereau în capul ei statut de regină...

– Și când te gândești cât era Lulu de rafinat! Ce selecționer de femei rasate!

– Cântecul lebedei, surioară, tinerețea care-ți scapă printre degete argint-viu, și tu alergi după ea cu plasa de prins fluturi. Prinzi pe dracu', poate muște! Dar ce importanță are, câine-pisică, biftec să fie!

– Încetează, Aprilia, îmi vine să vomit... Și totuși, nu-mi revin. Lulu era ultimul bărbat care să se îndrăgostească de o fetișcană comună, fără clasă...

– Înseamnă că n-ai înțeles nimic! Nu s-a îndrăgostit de ea, ci de prospătură!... Să-i miroasă gura a flori și buzele a micșunele, mânca-le-ar neica pe ele!

Lulu nu era însă doar un bărbat seducător, ci, spre ghinionul Apriliei de astă dată, profund onest. Ea ar fi preferat să închidă ochii, să simuleze o profundă ignoranță, încredințată fiind că această pasiune pentru o creatură de duzină se va topi de la sine, iar după un răstimp oarecare, Lulu se va dezmetici și lucrurile vor reintra în normal. Lulu însă nu suporta structural minciuna – sunt prea comod ca să-mi complic viața – prea egoist și plaisirist ca să accepte frustrările impuse de o stare de ilegalitate și apoi, se justifica el în fața propriei conștiințe, prea fusese frumoasă romanța dintre el și Aprilia pentru a accepta un final alterat de minciuni, un „end" ordinar, de mahala.

În consecință, spre mărturisire, puse la cale o seară romantică, parfumată cu nostalgie și amintiri duioase, din care nu lipsi recuzita de serviciu – flori, șampanie, lumânări aprinse – și nici accentele dramatice: căință, recunoștință, promisiuni de eternă dragoste, doar că... de alt soi. Prezentă lucrurile de așa natură încât îți venea să-i plângi de milă, și Aprilia se interesă sarcastică:

– Tu ce vrei acum, să-ți dau o bomboană și... „hai la mama să pupe buba"?

– Sunt mulțumit că mă înțelegi. Mi-e peste putință să mă împotrivesc acestei patimi. Exact așa cum simțeam amândoi pe vremea când erai cu Tony.

Aprilia se indignă, glasul îi scăpă ușor:

– Este o afirmație complet lipsită de tact și care nu te onorează. Dacă poți compara...

– Iartă-mă, ai dreptate, dar asta nu schimbă situația.

– Ascultă-mă bine, Lulu! Eu nu sunt femeia care să plângă la un mormânt gol, căci asta vei deveni tu pentru mine, și nici care să se agațe de o pereche de pantaloni. Dacă îți mai acord o șansă în momentul acesta, este pentru unicul motiv că te afli pe punctul de a comite o greșeală uriașă și de care te vei căi cumplit, în vreme ce noi am fi putut îmbătrâni fericiți. Gândește-te bine!

– M-am gândit.

– Cale de întoarcere să știi că nu există. O dată plecat, ești bine și definitiv plecat.

– Știu.

– Deci, divorț.

– Da.

– Îl vei avea.

Lulu o privi lung. Era ceva ciudat în ființa, în glasul și comportamentul Apriliei, care punea pe gânduri. Dar când fusese ea altfel decât o ființă bizară? Oricum, se manifesta ca o doamnă și, date fiind împrejurările, nimeni nu putea pretinde mai mult.

* * *

Divorțul decurse normal, fără complicații. Nu existau copii minori, nu probleme de partaj, nici una din părți nu se opunea, așa că, în mai puțin de cinci luni, Lulu și Aprilia redeveniseră doi oameni liberi.

– *Good luck!* îi ură Aprilia pe scările tribunalului.

– Și ție! M-ai iertat?

– Câtă importanță poți să-ți dai, Dumnezeule! Credeai că lumea se sfârșește o dată cu tine?

– Sunt fericit dacă iei lucrurile așa.

– Dar ești fericit?

Luând-o în direcție opusă, spre mașina pe care o parcase pe o străduță din spatele Tribunalului, Lulu își puse aceeași

întrebare. Da, fără îndoială, Monica era un copil adorabil, mirosea emoționant, a tinerețe extremă, ceva între lapte și flori de câmp, luând-o în brațe simțea cum i se topește inima de duioșie, dar parcă-parcă, de câtva timp, ceva se schimbase, nu mai putea afirma că trăiește zile desăvârșite, sub un cer fără pată de nor. Dacă ar fi fost mai dispus să privească adevărul în față, Lulu ar fi înțeles, la experiența lui, că relația lor intrase în faza pretextelor. Monica nu se mai afla exclusiv la dispoziția lui, așa cum se întâmpla în primele luni de idilă, părinții ei deveniseră dintr-o dată mai severi și neînțelegători, ipotecându-i timpul cu meditații în vederea intrării la facultate, se iviseră tot felul de mătuși și verișoare din provincie a căror vizită reclama obligatoriu prezența Monicăi. Alt amănunt semnificativ, frecvența cu care i se defecta telefonul, mai ales seara, când apelurile lui Lulu răsunau până noaptea târziu, în gol, fără să-i răspundă nimeni.

„Dar poate că sunt eu prea susceptibil, se liniștea singur Lulu, prea posesiv, am avut totdeauna de-a face cu femei mature, iar eu însumi am uitat cum simți și te manifești când te mai afli încă sub autoritatea părinților. Fie vorba între noi, tata m-a tuns la zero și m-a „consemnat la domiciliu" toată vacanța de vară (fără Mare, fără șirand, meciuri, filme și bani de buzunar) pentru că dispărusem trei zile de acasă, cu o damă măritată. Aveam șaptesprezece ani, iar Monica are azi optsprezece. De ce să mă mai mir, părinții rămân aceiași... Cred că a sosit momentul s-o cer „oficial" în căsătorie.

* * *

Ăsta cu adevărat Făt-Frumos pe cal alb, fericе nimerit în viața Monicăi! Îl chema Renato Marcian, român de origine italiană, stabilit de zece ani în Canada, unde conducea o afacere prosperă. Tipul de italian din nord, un blond atletic aducând mai degrabă a wiking, venit să petreacă o vacanță de o lună de zile pe meleagurile natale. Locul de cazare – Hotel Intercontinental, mijloc de transport – un Mercedes închiriat, că doar nu era să se trambaleze

cu „căruța" de la Toronto! Vârsta – puțin peste treizeci de ani, țoale Paco Rabane, ceas Chopard! Peste toate – necăsătorit, liber și fără obligații, ca pasărea cerului. Mai vreți ceva?

Monica, nu. Asta e, o fătase mă-sa cu stea în frunte, norocul avea să se țină după ea toată viața. Îl cunoscuse la șirand, într-o dimineață când se simțea cam singură. Lulu era la serviciu, gașca de prieteni nu apărea înainte de prânz, iar pentru Monica o singură oră fără tovărășie însemna singurătate.

Monica nu fuma decât de fason sau plictiseală, ceea ce era cazul acum. Scosese țigara și scotocea în sacul de plajă după brichetă, când se trezi cu o flacără chiar sub nasul ei.

– Permiteți?

De la prima privire i se tăie răsuflarea:

„Dumnezeule, ce tip bine! Parcă-i artist de cinema!"

Așa demară idila lor. Renato se dovedi de la început un iubit diplomat și plin de bun-simț, respecta cu oarecare tristețe, dar fără întrebări incomode, refuzul Monicăi de a se vedea zilnic (nici pe Lulu nu-l putea abandona așa, dintr-o dată, cât timp despre cioara de pe gard, nu avea siguranța că va cădea în laț), neîncetând însă să se căineze că, din păcate, concediul lui nu-i nelimitat, și uite, nici nu și-a dat seama când a trecut de jumătate.

Monica îl prezentă părinților, care rămaseră încântați. Se vedea de la distanță că-i un bărbat fin și generos. Și că o iubește. Și că dispune! Oricât li s-ar părea de mici prețurile din România turiștilor imperialiști, nu-i totuși la îndemâna oricărui golan din Occident să tragă o lună la Inter, să închirieze un Mercedes, s-o scoată pe Monica la cele mai simandicoase restaurante, s-o răsfețe cu codri de flori, cutii de bomboane împanglicate și alte abțibilduri care costă căruțe de bani! Când mai veni Monica acasă și cu un inel în cutiuță de catifea, un briliant de-ți lua ochii, mama izbucni în plâns de emoție, iar tatăl, petrolistul din Siria, tuși, încercând să și-o ascundă:

– Fată, ți-a pus Dumnezeu mâna în cap!

– Rugăciunile mele la Măicuța noastră, Sfânta Fecioară, bunuța și drăguța! suspină mama.

– Acum, i-o retează bărbatu-său, vorbesc eu! Tu, Monica, știi ce ai de făcut. N-o mai lălăi cu domnul arhitect și explică-i deslușit să-și vadă de drum.

– Ușor de zis, se lamentă Monica, dar cum să i-o spun? Lulu mă iubește, tată!

– Dacă ție ți-e greu, vorbesc eu cu moșulică. Fii pe pace, că nu-și pune juvățul de gât. E crai bătrân, găsește el mâine altă mioară. Tu însă n-ai voie să-ți riști destinul. Inelul ăsta nu-i o simplă podoabă cum îl vedeți voi, proastelor, e un angajament! Renato se consideră logodit. Iar situația trebuie rezolvată urgent, mai socotea petrolistul, căci peste zece zile, Renato se întoarce în Canada și era normal să petreacă cea mai mare parte din timp cu Monica. Fata trebuia să aibă drum liber și să nu privească mereu peste umăr dacă nu-i pândește „moșul" cărările.

Ulterior, Lulu avea să-și spună că nu trăise în viața lui momente atât de penibile, dar atunci, pe loc, nu simțea decât perplexitate. Și, în primul rând, nevoia imperioasă de a bea ceva tare. Abandonă paharul de bere și ceru un whisky sec. Se întrebă dintr-o dată ce naiba căuta el cu cretinul ăsta – expresia era inconfundabilă – la masă, cu ce drept se amesteca în viața lui? Erau, din toate punctele de vedere, atât de departe unul de celălalt!

– Înțeleg, spuse mecanic, mi s-ar fi părut însă firesc ca toate acestea să mi le comunice Monica personal.

– La vârsta ei e la fel de firesc ca în situații mai dificile să apeleze la părinți. Uitați mereu că-i doar un copil.

– Un copil care se mărită totuși. Sau poate calitatea de cetățean canadian schimbă cumva situația.

– În secundar, domnule, dar chiar și altfel este o șansă care merită epuizată. În principal însă, la dumneavoastră diferența de vârstă constituie cel mai mare impediment. Și pentru că eu sunt omul căruia nu-i e teamă de cuvântul deslușit, nu ne place, mie și familiei, faptul că ați mai fost căsătorit. Chiar dacă ați divorțat de dragul Monicăi, pentru mine nu mai prezentați nici o garanție. Cine își ia cuvântul înapoi o dată poate s-o facă și a doua oară.

Mi-a părut bine, domnule, că v-am cunoscut, regret doar împrejurările. O ultimă rugăminte, nu mai încercați să dați de Monica.

– Și dacă aș face-o totuși?

– Nu cred că sunteți în stare să vă interpuneți între Monica și fericirea ei. Vedeți dumneavoastră, nu mai sunteți tânăr, dar rămâneți un domn!

* * *

Ca să fie cu conștiința împăcată – se ascundea Lulu după propria sa umbră –, de fapt, mai nutrind doi-trei atomi de nădejde, o mai caută la telefon într-o dimineață când o știa singură.

– Spune-mi doar atât! Te-au silit, sau așa vrei și tu?

Monica replică liniștită, cu o necunoscută maturitate în glas:

– Nu m-a silit nimeni, Lulu, tăticu' mi-a deschis doar ochii. Sunt absolut de acord cu el... Dacă vrei, putem rămâne prieteni...

Au! Jalnicul, ultrademonetizatul clișeu cu prietenia! Măcar de ăsta să-l fi scutit, și trânti receptorul cu o înjurătură consistentă, destinată auzului personal.

Asta nu-l făcea însă să sufere mai puțin și, disperat, o căută pe Aprilia. Nu în vederea unei împăcări, era prea devreme să se gândească la așa ceva, dar simțea nevoia unui umăr pe care să-și rezeme tâmpla udă de lacrimi sau, cum spunea ea însăși, de cineva care să-l mângâie pe cap. Aprilia ar fi făcut-o, n-avea nici o îndoială. Era din fire o generoasă și pe urmă, nimic nu înduplecă mai sigur, dispunând la bunăvoință, decât discursul pocăit: „Tot tu ai avut dreptate, s-a întâmplat exact cum ai prevăzut tu, de ce nu te-am ascultat etc..."

Din păcate, Aprilia nu era în țară, îi răspunse fosta soacră, ce-și închipuia Lulu, „c-o să pișe pernele, oftând după un golan?!" Unde? În Scoția, la niște prieteni, Lulu n-are decât să ia tramvaiul din Piața Unirii că-l duce acolo, mintenaș!

BIBLIOTECA PUBLICA
„I. VĂCĂRESCU"
Str. Bozianu nr. 10
— BUCUREȘTI —

Lulu își luă concediu și „se ascunse" într-un sat de pe lângă Vama Veche să-și lingă rănile.

– Când ai fost în Scoția? am întrebat-o pe Aprilia.

– Niciodată, dar așa îmi convenea mie să creadă Lulu.

Cu o săptămână înainte de a se întoarce în Canada, elegant și ceremonios, Renato ceru oficial mâna Monicăi. Părinții aveau ochii aburiți de emoție, fata radia de fericire. Apoi, totul fu chibzuit cu creionul în mână și calendarul alături. O dată ajuns la Toronto, Renato va expedia fără întârziere actele cerute de statul român la încheierea căsătoriilor între cetățenii săi și cei străini. Monica, însoțită de avocatul lui Renato, va depune imediat toate documentele la Consiliul de Stat. Tot ce depinde de ei înșiși, se înțelege de la sine, trebuie urgentat. Mai pe urmă... Dumnezeu cu mila! Renato se arăta însă optimist, avea relații importante la Ambasada Română din Canada, oameni de linia întâi, care-i erau obligați. După calculele lui, în maximum trei luni vor fi căsătoriți. Cât despre viza canadienilor, să nu-și bată capul, joacă acasă, pe teren propriu, altfel se rezolvă lucrurile.

În rest... Sigur, când ești îndrăgostit, timpul trece greu, dar Renato o va suna în fiecare seară, îi va scrie cât se poate de des și, în răstimp, se va mai repezi măcar o dată la București... Au fost zile minunate, toți țeseau cu ochii deschiși vise dulci, nu se mai săturau ridicând până la cer norocul fetei, altfel bine meritat – frumoasă, mintoasă și cuminte! – nu le ajungeau cuvintele de laudă pentru Renato, „un băiat de aur!" Se convinseră definitiv la urmă, când în ajunul plecării vru să-i lase Monicăi o importantă sumă de bani, „numai așa, ca să se simtă el liniștit".

Familia căzu pe spate, dar spre părerea de rău a nevesti-sii, petrolistul refuză hotărât:

– Omul e cumsecade, a cheltuit, a plimbat-o, a cadorisit-o, i-a dat un inel de prințesă, ajunge! Nici noi nu suntem țigani...

Renato plecă într-o luni dimineață, lăsând în urmă o familie fericită.

* * *

Târziu, spre sfârșitul toamnei, Lulu o vizită pe Aprilia. O seară de noiembrie umedă și rece, o seară numai bună de stat la gura sobei și la povești.

– Lipsesc vinul fiert și miejii de nucă, observă Lulu vag înfrigurat.

Nu se văzuseră de mult și se cercetau pe față, cu o curiozitate lacomă. Aprilia își zise că și azi, ei constituiau o pereche de vârstă mijlocie la care merita să te uiți, și începu să râdă.

– De ce râzi?

– Mă gândeam că, dacă cineva ne-ar surprinde acum, să zicem prin crăpătura perdelei, ar putea crede că asistă la o secvență de film. Decorul, noi înșine suntem atât de stas, încât părem neadevărați.

– Ce și-ar putea închipui, de exemplu, despre noi?

– Orice, dar elegant și estetic. Lordul Michael, să zicem, cerând mâna lui Lady Rose Mary, în salonul personal al acesteia.

Lulu surâse nesigur:

– Ce ne-ar împiedica să o traducem în realitate?

Aprilia îl privi lung:

– Trebuie să înțeleg că idila cu acea fecioară de vis s-a epuizat?

– Niciodată nu a trebuit să-ți explic un lucru de două ori...

Aprilia aduse un nou rând de cafele, apoi se încolăci în fotoliu, în poziția ei obișnuită.

– Mi-a spus mama că m-ai căutat astă-vară.

– Da... Monica tocmai mă placase, mă simțeam singur, confuz, dezolat. Cel mai greu am îndurat rușinea. Rușinea de mine însumi! Să mă las dus de nas ca un puștan cu coșuri pe obraz! Am plecat la mare...

– De Monica mai știi ceva?

Lulu începu să râdă:

– Se pare că pentru nici unul din noi n-a fost vara lui cea norocoasă. Ea m-a placat pe mine, iar canadianul a placat-o pe ea.

– Cum așa?

– Din momentul în care s-au despărțit la aeroport, tipul a pierit ca într-o gaură de metrou, s-a dizolvat pur și simplu. N-a telefonat, n-a scris, n-a mai dat nici un semn de viață.

– Extraordinar! Presupun că s-au interesat de soarta lui.

– Nu dispuneau de nici o dată reală. Adresă, telefon, fax, firmă, toate false, zi-le inexistente. S-au interesat și prin ambasadă. Un trombonist ciudat!

– Tu de unde cunoști amănunte?

– Chiar de la Monica. M-a căutat acum vreo două luni. Spera să reluăm de unde s-a rupt. N-a fost vina ei, bătrânii au silit-o... Tot felul de motivații jalnice, nu merită să mai discutăm...

– Dacă te gândești, râse Aprilia, trebuie să-i fii recunoscător canadianului. Datorită lui, ți-a căzut broboada de pe ochi, te-a silit să vezi cu ce pramatie ai de-a face.

– Corect... Și totuși, ce-o fi fost în capul lui? Care a fost rațiunea acestei farse, că nu pot să-i zic altfel? Escroc, în regulă, sunt de acord, dar ce a obținut? Asta se tot întreba nenorocita aia mică și mă tem că n-am s-o înțeleg nici eu vreodată.

– Probabil, am presupus, i-a promis marea cu sarea ca să se culce cu el.

Aprilia dădu hotărâtă din cap:

– Lulu e ferm convins că nu. Virginitatea făcea parte din strategia Monicăi.

– Atunci?! Tu înțelegi ceva?

Aprilia surâse mefistofelic:

– Există un singur autor care să nu-și înțeleagă propria sa operă?

Am rămas cu gura căscată, dar nu ca la dentist, pentru că acolo mi-e frică s-o deschid.

– Tu?!!!

– Eu, scumpo, chiar eu sunt autorul, eu semnez scenariul și regia. Am vrut să-i fac KO pe amândoi, dar mai ales să-i demonstrez lui Lulu cam ce fel de soi e crăiasa lui și am izbutit...

– Ești machiavelică!

– Nici măcar, prea a fost simplu totul! Canadianul e Săndel, fratele Mioarei Calotă. Îl știi...

– Cum să nu, s-a stabilit de mult la Quebec, parcă...

– Ei, ăla e! A fost aici în vară să-și vadă familia. De cum l-am văzut, mi-a venit ideea și i-am propus s-o facă pe prințul fermecat, față de o gâscă valahă. La început a încercat să se eschiveze, dar eu i-am rezolvat cândva o mare problemă, și apoi, eram vizibil distrusă, așa că în cele din urmă a acceptat. Continuarea, nu trebuie să ți-o mai desenez. Mașină și restaurante de lux, atenții, curte înflăcărată, toată recuzita de luat ochii unei parașute chiar mai versate decât Monica. Fătuca a căzut în plasă ca o vacă într-o gaură de obuz unde i s-a părut ei că găsește margarete și, bineînțeles, l-a parolat pe Lulu; Lulu, cetățean RSR, plătit în leii lui Ceaușescu și, pe deasupra, și puriu...

– Drăguț din partea lui Săndel! Și-a sacrificat concediul și a cheltuit și o grămadă de bani.

– Cu concediul sunt de acord, dar în rest... Ce contează la el niște mese la restaurant și câteva buchete de flori!

– Bine, dar briliantul?! Inelul de prințesă?

Aprilia izbucni în râs:

– Fals, draga mea, tot atât de fals precum barba lui Moș Crăciun care vinde loz în plic...

Se făcuse noapte, așa că m-am ridicat. Aprilia m-a însoțit câțiva pași până la portița grădinii.

– Și Lulu? Chiar n-ai reușit să-l ierți?

– Lulu a avut șansa lui. Îmi pare rău pentru el...

– Mă simt pur și simplu năucă, am râs. O poveste fantastică! Și voi doi, ce roman! Tu l-ai lăsat pe Cartianu, Lulu pe tine, Monica pe Lulu, Lulu pe Monica, iar, în final, tu pe Lulu... Încep să cred în bățul divin...

Aprilia își ridică ochii spre cer:

– Și dacă te gândești... Ce importanță au toate acestea – vorba lui Anatole France – când le contempli de la înălțimea lui Sirius?

REVELION 2000

—Jură-mi! Jură-mi pe sfânta cruce că orice s-ar întâmpla, revelionul anului 2000 îl vom petrece împreună!

– Scumpa mea, mai sunt douăzeci de ani până atunci!

– Jură!

– Dar oricum vom fi împreună. Credeam c-am stabilit, nu ne vom despărți niciodată.

Își trase de sub bluză lanțul cu cruciulița de la botez și o ridică spre buzele lui. Bogdan o sărută.

– Jur.

În familia ei, anul 2000 constituia o fixație. Unchi, mătuși, verișoare bătrâne nemăritate, ca să nu mai vorbim de bunici, visau cu ochii deschiși la îndepărtatul eveniment. Îndeajuns de îndepărtat ca să știi că nu-l mai apuci, dar nu îndeajuns ca să nu-ți fie necaz.

– De pildă, spunea bunica, dacă aș fi trăit acum o sută de ani, nu-mi părea rău, cred că nici nu m-aș fi gândit, dar așa, când te despart de al treilea mileniu doar un zece-cinspe ani acolo, simți că turbezi.

Părinții Mirelei regretau cam în aceiași termeni: „Ferice de voi, ăștia tineri, o să prindeți anul 2000! Îți închipui ce nebunie va fi, ce delir pe tot mapamondul, ce focuri de artificii! Ei, atunci să poți privi Pământul de sus, dintr-un satelit din ăștia! Ce imagine grandioasă! Și ce șansă să poți trăi un eveniment nu secular, ci mi-le-nar!"

Nu, nici ei nu mai erau îndeajuns de tineri ca să poată spera să asiste la fantasticul spectacol. Se căsătoriseră după ce împliniseră patruzeci de ani și însăși nașterea Mirelei, „operă de bătrânețe", fusese considerată ca un fel de minune. Când Mirela și Bogdan își promiteau sub jurământ Revelionul 2000, soții Dragnea erau deja sexagenari cu oarecșce vechime. De altfel, viața le confirmă temerile, amândoi prăpădindu-se cu destui ani în urmă, și cu mulți după ce Mirela și Bogdan se despărțiseră.

Dar cum nimeni nu știe ce-i este scris, cei doi, aflați pe atunci în plină și explozivă tinerețe, trăiau cu toată ființa lor o minunată poveste de dragoste. Se și potriveau. Erau drăguți, simpatici și profund onești. O pereche banală și perfect previzibilă. Vor trăi cumsecade și vor îmbătrâni cuminte, timpul având grijă ca, pe lângă ani, să adauge și un număr corespunzător de kilograme. Pe atunci însă, în iarna lui '80, erau agreabili și, dacă nimereau cumva în câmpul tău vizual, îți făcea plăcere să-i privești. Bogdan avea o față deschisă, sinceră, pe care se putea citi bucuria de a trăi și mai ales nădejdile înaripate legate de viitor. Mirela era pură și dulce ca o oiță, avea gene lungi și gropițe.

Se cunoscuseră la schi, într-o vacanță studențească. Asta se întâmplase în iarna precedentă și, probabil, nu s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi fost amândoi la fel de neîndemânatici și „anti-sport". După vreo trei zile de bușituri, de bețe mai mult încurcă-lume decât utile și niște monștri la picioare care, oricum ai fi sucit-o, tot în X se aranjau, se mulțumiră să facă figurație prin jurul cabanei. Al naibii de plictisitor, căci ceilalți colegi se zbenguiau de nebuni pe pârtie, până ferestrele se albăstreau a înserare. Astfel, fiind singurii care renunțaseră la plăcerile schiului, ocupați mai toată ziua să tragă de coadă câinele cabanierului, cunoștința veni de la sine. Acceptându-se la început „în lipsă de altceva mai bun", se treziră la sfârșitul vacanței îndrăgostiți până peste cap unul de celălalt.

Când iubești, se ivesc aproape simultan două priorități: „cum să facem să fim cât mai mult timp împreună?", urmând ca o umbră „cum să facem să fim totdeauna împreună?" În consecință, tot de la sine, Mirela și Bogdan hotărâră să se căsătorească.

Spre surpriza ei și pentru prima oară în viață, Mirela întâmpină o opoziție dulce, dar fermă din partea părinților. O opoziție nu de fond, ci mai degrabă de circumstanțe. Și mai exact, cereau un răgaz de să zicem șase luni, maximum un an. Nu, n-aveau nimic împotriva lui Bogdan, era un băiat cuminte și cinstit, se vedea pe fața lui și nimeni nu se îndoia c-o iubește sincer. Atunci?!

Soții Dragnea lucrau în diplomație. Erau economiști, cu rezultate excelente pe la diversele ambasade și consulate pe unde fuseseră vânturați și tocmai de aceea reținuți în funcție, deși împliniseră de mult anii de pensie. Acum, erau trimiși în calitate de consilieri la consulatul român din Melbourne, și acesta constituia, desigur, ultimul lor post înainte de a se retrage definitiv.

– Nu văd legătura cu căsătoria mea.

– Scumpa mea, încearcă să fii rațională, o luă domnul Dragnea cu duhul blândeții. În primul rând, vreau să ne ajuți să ne instalăm. Ești fiică de diplomat, știi bine că nu mă refer la aranjatul mobilei prin încăperi, și la fel de bine cunoști volumul lucrărilor de birou la intrarea în funcție. Aici am nevoie de un om de încredere și priceput.

– Dar asta nu durează un an și nici măcar șase luni.

– Nu, dar mai vrem și eu și mamă-ta să te specializezi la Harvard, unde ți-am obținut o bursă. Gândește-te bine, Mirela, e o ocazie unică, nu ai voie să o ratezi.

– Cu ce m-ar împiedica Bogdan să mă specializez?

– Faci pe naiva? Taică-său e popă, fost chiabur, fost deținut politic. Dacă te măriți cu el, nu mai capeți pașaport nici pentru Bulgaria!

– Atâta doar, porumbițo, sări și maică-sa, până-ți iei patalamaua, pe urmă, faci cum te taie capul, dar n-ai voie să te joci cu viața ta. Ne-ai omorî și pe mine și pe taică-tău...

– Câți tineri n-ar vrea să fie în locul tău! Să știi că în viață, cel mai greu de suportat sunt reproșurile pe care ți le faci tu, ție însăți. Ideea că trenul cu noroc a trecut prin gara ta, ba a mai și oprit, dar tu l-ai lăsat să plece fără să te urci, te scoate din minți!

În ceea ce-i privea pe părinții lui Bogdan, aceștia țineau sincer la Mirela și nu se împotriveau unei căsătorii încheiate cât de repede.

– De vreme ce tot au hotărât să se ia, la ce s-o mai lălăie? spunea coana preoteasă. De ce să nu-și pună inelele acum, cât e dragostea în floare? Mie, spun drept, nu-mi plac căsătoriile astea în care tinerii s-au „încercat" înainte. Ce-a fost mai dulce s-a consumat, așa că ce duc ei la altar e doar obișnuința. Când le mai vezi și-n rochii albe cu lămâiță, te-apucă sila!

Fiică-sa, Brândușa, încerca zadarnic să-i explice:

– Azi, rochia albă nu mai reprezintă simbolul castității ca pe vremea lu' bunica, e doar o ținută tradițională de nuntă, un soi de uniformă, după cum, la înmormântări, oamenii se îmbracă în negru!

Mai cârtitor se dovedea a fi părintele, dar cu blândețe, ca de obicei. Descindea dintr-o familie care număra generații de țărăniști înfocați, el însuși număra ani grei de pușcărie comunistă și, ca omul care suferise, nu se împăca defel cu statutul viitorului cuscru.

– Ca să te accepte „ăștia" în diplomație, trebuie să ai un dosar doar balegă, praf de cărbune și maldăr de lețuri pe care ai pășit. Bașca, toți sunt securiști!

– Părinții Mirelei nu sunt activiști, tată, îl contrazicea Bogdan. Nu s-au cocoțat cu politica. Sunt excelenți tehnicieni, de-aia îi mai și țin în post la anii lor.

– Excelenți tehnicieni! Ia să văz eu pe unul cu dosarul meu, dacă ajungea măcar să le bată covoarele la ambasadă! Chiar dacă l-ar fi chemat Colbert! Nici socotitor la un prăpădit de CAP nu te primește.

– Hei, popo, îl dojenea nevastă-sa, vezi că dai în păcatul cârtelii! Băiatul se însoară cu Mirela, nu cu dosarul lui tată-său, fir'ar al ciorilor de dosar!

Pentru ca, totuși, tinerii să se despartă cu inima mai liniștită, așa ca un fel de asigurare, un soi de precontract cu soarta, familiile se duseră la biserică și părintele le făcu o slujbă de logodnă. Mirela primi de la Bogdan un inel cu un rubin roșu-roșu, montat între petalele unei floricele de aur. Avea să-l poarte toată viața.

Când se îmbrățișară ultima oară, la aeroport, Mirela îi șopti cu buzele lipite de ureche:

– Ține minte că mi-ai jurat! Revelionul 2000 împreună, orice s-ar întâmpla!

– Mă sperii, Mirela! Și până la 2000? Ce facem, așteptăm?
– Tocmai asta e! Dacă vom fi la 2000 împreună, înseamnă că am fost și până atunci, și de atunci încolo! Toată viața. E o superstiție de-a mea... Deci, anul 2000, la Continental.

Părintele își trase pledul până sub bărbie.

– Ascultă la mine, nevastă, copiii ăștia doi nu vor împărți niciodată aceeași perină. Atâtea le-a fost și dea Domnul să fiu mincinos!

Coana preoteasă își curăța obrazul cu apă de castraveți. Scăpă tamponul de vată din mână:

– Pușche-ți pe limbă, popo, asta ai găsit să-mi spui asupra nopții! Ce-ai cu copiii?

– De n-ar avea nici Satana mai mult, dar eu atâta știu că gârla pe care n-o poți trece înot desparte și nimicește mai abitir decât paloșul. Lasă loc de prea multe întâmplări. Și bune, și rele...

La Restaurantul Continental, pentru că acolo se obișnuiseră să sărbătorească fiecare aniversare lunară a dragostei lor. Numărătoarea începea din seara când se sărutaseră prima oară. În fața cabanei, într-o noapte geros diamantină, guvernată de o lună – imens gălbenuș, bulbucat și portocaliu cum găsești în ouăle de la țară. Cum nu se puteau deplasa mensual la munte, deciseră ca ziua de 14 februarie să fie sărbătorită la Continental, care deveni restaurantul lor. Participaseră acolo la o nuntă și le plăcuse totul. Ambianță, decor, intimitate, serviciu. Adevărat că era scump, dar Mirela avea bani și putere de convingere.

„Când doi oameni se iubesc, dă fiecare cât poate. Eu am mai mult și e normal să dau mai mult. Tu ai proceda la fel, sunt sigură!"

* * *

Când postul de radio *Europa liberă* anunță la toate buletinele de știri că un înalt funcționar al Consulatului Român din Melborne, Mihai Dragnea, a solicitat împreună cu soția și fiica azil

politic, Bogdan avu impresia că se prăbușește cerul. În anii '80, actul în sine, raportat la relația dintre el și Mirela, echivala cu un mare adio, o despărțire tot atât de sigură ca și moartea. Unele familii mai izbuteau să se întregească, dar întreabă-i pe ei cu ce sacrificii, cu ce intervenții, audiențe, răspunsuri negative, ani întregi de persecuții, retrogradări și invitații periodice la Securitate, care nu semănau deloc a serate dansante.

– Iar la voi, explica popa, situația e și mai afurisită, securiștii și mai îndârjiți, pentru că scandalul e uriaș! N-a dat cu tifla socialismului glorios un Cutărescu oarecare, ci unul de-ai lor, tovarăș de nădejde, cu funcție serioasă. Păi dacă unul ca ăsta dezavuează regimul, ce pretenții să mai ai de la prizonierii de rând ai lagărului comunist?! Eu zic să-ți iei gândul de la fată, că nu te cheamă Mahomed, să te pui cu munții!

La rândul ei, Mirela rămase consternată de decizia părinților. Consternată și în aceeași măsură indignată, căci se simțea victima unei odioase manipulări. Plănuiseră totul încă de la București și o amețiseră pe ea cu tot felul de pretexte ca s-o scoată din țară. Soții Dragnea nu contestară, acesta era adevărul, dar totul fusese făcut cu cele mai bune intenții. Nu puteau privi nepăsători cum Mirela își distruge viitorul de dragul unui băiețaș – cumsecade, nimeni nu zice nimic –, dar mediocru din toate punctele de vedere. O să vadă ea, nu trece anul și o să le mulțumească...

– N-aveați dreptul să decideți în locul meu, urlă Mirela.
– Știm și ne pare rău, dar tu nu mai aveai judecata limpede!
– Ei bine, aflați că mă întorc singură în România. Chiar mâine mă duc la ambasadă și le spun că ați cerut azil politic de capul vostru, fără să mă întrebați.
– Eu nu te-aș sfătui! Viza ți-o dau ei numaidecât, dar n-apuci să pui piciorul în București. Te ridică Securitatea încă de la Otopeni și direct cu tine la beci, să le mărturisești că te-ai întors cu o misiune de spionaj! Tu nu știi cu ce bestii ai de-a face!
– Vreau să mă conving personal.

Nu erau chiar vorbe în vânt, Mirela era o fată încăpățânată care nu renunța ușor la ceea ce-și punea în gând, dar hotărârâ în locul ei evenimentele precipitate ulterioare. Doar la câteva săptămâni

după sosirea la Melbourne, timp în care scandalurile din casă se țineau lanț, domnul Dragnea făcu un infarct și în puține zile se prăpădi. Asaltată de remușcări, convinsă că a contribuit din plin la acest sfârșit neașteptat, impresionată de suferința maică-sii – era exclus s-o lase singură în aceste momente, iar ea n-ar fi putut să îndure încă o victimă pe conștiință – Mirela cedă și se stabili împreună cu doamna Dragnea în Statele Unite. Îi trimise lui Bogdan o scrisoare sfâșietoare, pe care acesta însă nu o primi niciodată. Poate că mai există și azi, abandonată în vreun cotlon al arhivelor fostei Securități...

Așa, privind lucrurile din afară și pe deasupra, se părea că Mirela se integrase perfect în patria de adopțiune. Își luase chiar și doctoratul, avea o slujbă foarte bună și un câine drăgălaș. Încă din primii cinci ani, izbutise să achiziționeze o casă cu opt încăperi și grădină într-un cartier bunicel, îmbrăcămintea și-o cumpăra la magazinele de pe Madison Avenue, iar concediile și le petrecea de obicei în Japonia. La patruzeci de ani, arăta ca o doamnă îngrijită, plinuță, fără grija zilei de mâine. Ca respirație financiară, se situa pe planul superior al condiției de mijloc. În totul, o persoană plăcută, amabilă și mulțumită.

Adevărul însă era altul și doar doamna Dragnea îl cunoștea. Venise rândul ei să aibă îndoieli și uneori, mai ales la sărbătorile care presupun cămin și familie, chiar remușcări. Poate că Mirela ar fi fost mai fericită în România, cu băiatul ăla, împlinită ca femeie. Oricât ar fi vrut să se ascundă după deget, bătrâna știa că, în intimitatea ei, Mirela era o nerealizată. Mai precis, ratată, dar prea suna înspăimântător termenul!

Pentru că, dacă suntem sinceri, nu-i tocmai vesel ca la patruzeci de ani să fii virgină și să n-ai amintiri de nici un fel! În primii ani, doamna Dragnea își imaginase că fata nu se mărită pentru că nu-l poate uita pe Bogdan, prima dragoste. Pe urmă, privirea i se devoală: Mirela nu refuza, pentru că nici nu avea pe cine să refuze, nimeni n-o solicita. De ce? Destinul, destin, dar parcă și ăsta mai ține seama de unele rațiuni. Într-un târziu, bătrâna își închipui că a dezlegat enigma. Mirela era drăguță, totdeauna foarte „soignée", bine situată, dar nu se încadra cu nici un chip în canoanele de frumusețe ale meleagului. Asta era situația, nu corespundea standardelor puse în circulație de mass-media vizuală, iar americanii sunt îndeajuns de nebuni pentru ca fiecare să se viseze la brat cu o vedetă de cinema. Dar de unde atâtea coame mătăsoase, atâtea danturi de porțelan, atâtea picioare care pornesc de la amigdale? Și revenind la Mirela, cât era ea de drăgălașă și cu gropițe, rămânea ca bătută în cuie în spațiul „mioritic". Cel puțin, aceasta a fost convingerea doamnei Dragnea până la ultima suflare, pe care și-o dăduse în urmă cu cinci ani, chiar de Ziua Recunoștinței.

Întorcându-se de la cimitir, Mirela se întrebă dacă maică-sa găsise în sinea ei motive să fie „recunoscătoare". În fond, făcuse toată viața numai ce poftise, lucru cu care puțini se pot lăuda. Că ce anume rezultase de aici, e cu totul altceva! În ceea ce o privea, Mirela nu simțea înlăuntrul ei nici cea mai vagă urmă de recunoștință. Față de nimeni.

Și viața își urmă cursul ei.

* * *

Nici Bogdan nu se căsători. Ani de zile fu urmărit de amintirea Mirelei, iar când aceasta începu să pălească, el devenise deja un personaj posac, cu buzele boțite a nemulțumire cronică, căruia cu greu puteai să-i intri în voie. Propunerile matrimoniale nu lipsiseră, că de, ăsta-i norocul bărbaților, parcă totdeauna sunt prea puțini, în vreme ce femeile umplu pământul, dar el nu reușea să se lipească de nimeni. Între timp, casa părintească fusese demolată și locuia împreună cu soră-sa; împreună, dar separat, căci cumpăraseră două apartamente, perete-n perete, la Parcul Tineretului.

– Nu știu cui s-a izbit, se plângea Brândușa, dar a devenit imposibil de cusurgiu. Nimeni nu-i place, toate femeile sunt fie viclene și interesate, fie niște găini proaste. Chiar Mirela de-ar fi să se întoarcă azi, sunt sigură că n-ar mai plăcea-o!

Bărbatu-său se mira mereu:

– Dar și aia, ce ființă!! Să nu mai dai tu nici un semn de viață, o felicitare acolo de Anul Nou! Parcă-ar fi fugit de el și n-a mai vrut să i se știe de urmă!

– Uiți mereu împrejurările, ca și cum n-ai fi trăit sub Ceaușescu! Scrisorile care veneau din Occident se făceau pierdute, mai ales când erai luat la ochi și pe urmă, în '81, ne-au demolat. Unde să mai scrie, să mai transmită vreun mesaj biata fată? Bogdan, la rândul lui, unde s-o caute?

– S-au schimbat condițiile în ultimii zece ani.

– Ei nu, că-mi plăcuși! Și cu ăilalți zece de dinainte, ce faci? Cine mai așteaptă azi douăzeci de ani suspinând cu ochii holbați la lună?! Te crezi pe vremea lui Eminescu? Ce, m-așteptai tu douăzeci de ani fără să știi nimic despre mine? Femeia și-a văzut de rosturile ei, s-o fi măritat, o fi având copii... Că veni vorba de copii! Vezi de cumpără brad din timp, încă săptămâna asta, că de Crăciun precis ajunge la un milion! A-nnebunit lumea cu anul 2000!

La fel gândea și Bogdan, oamenii sunt nebuni, va fi un Revelion ca toate Revelioanele, doar că mai zgomotos, mai „general" și mai costisitor, toți înghesuindu-se să cheltuiască căruțe de bani. Forfota din jur – trepidau strada, magazinele, pietonii –, iluminatul feeric, fascinația surprizelor promise de posturile TV, serbările populare anunțate în diferite puncte ale orașului, vitrinele scânteietoare și oștirea de Moși Crăciuni care invadase orașul nu reușeau să-l mobilizeze. Pregătise desigur câteva cadouri pentru copiii Brândușei, o sticlă de vin vechi pentru bărbatu-său, convenții inevitabile, dar în ce-l privea, abia aștepta să se vadă „după", când delirul se va fi consumat, o dată cu tonele de sarmale care fierbeau acum pe toate plitele din lumea ortodoxă, iar viața va fi intrat din nou în normal.

Apoi, pe neașteptate, spre stupefacția soră-sii, cu două zile-nainte de Anul Nou, Bogdan anunță răspicat.

– Pe mine să nu contați de Revelion.

– Ai aranjat ceva în oraș? Să știi că dacă-i vorba despre... o „coniță", ne-ar face plăcere s-o cunoaștem. În fond, unde suntem douăzeci de inși, merg și douăzeci și unu.

Bogdan se maturizase în carapacea unui bărbat închis, neîncrezător în semeni, refuzând organic să vorbească despre el sau intențiile sale. Se mai dezvăluia uneori față de Brândușa – de mici ei doi fuseseră prieteni buni – și față de cumnată-său, pe care-l socotea un bleg, prea prostuț ca să fie periculos, un soi de mobilă acolo, un necesar în peisajul existențial al familiei; Brândușa avea nevoie de aportul unui bărbat, copiii de un tată.

– Mă duc la Continental.

– Continental?! se holbă „blegul". Vrei să spui restaurantul Continental?! Cred c-ai plătit o avere!

În mintea Brândușei se aprinse o luminiță și, de uimire, scăpă oul pe cimentul bucătăriei.

– Vrei să spui că Mirela e la București?

– Nu știu, surâse Bogdan, amuzat de uimirea ei. Poate da, sau poate nu. Ne-am jurat și se pare că ea punea mare preț pe acest soi de angajament.

– Doamne! Uitasem de jurământul vostru, eram convinsă că ai uitat și tu și n-aș paria mult pe faptul că ea însăși nu l-a uitat.

– Rămâne de văzut.

– Dar e o copilărie, nu-ți dai seama? Asta s-a întâmplat acum douăzeci de ani și este exact genul de jurământ care nu se respectă! Câte nu ne promitem la tinerețe pe cea bancă, din cea alee, în nopți de mai cu lună plină? Nu ne vom despărți niciodată, toată viața împreună, eu te voi iubi mereu... Ați și pierdut orice legătură, poate că, Doamne iartă-mă, nici nu mai trăiește!

– Am ceva de pierdut?

Brândușa îl privi lung și dintr-o dată izbucni în râs:

– N-am mai auzit de o asemenea năzbâtie, dar vorba ta, de ce nu?

Când rămase singură cu bărbată-său, comentă amuzată:

– Nu-l credeam pe frate-meu atât de romantic!

– E țicnit, decretă „blegul", și fără grijă pentru ziua de mâine, îi arde de prostii. Are în strachină, aia e!

* * *

Îl recunoscu încă de la cotul scării, în timp ce cobora treptele spre holul hotelului. Simți cum i se moaie picioarele și pentru o secundă îi fu teamă că-și va pierde cunoștința. Se prinse de balustradă, respirând adânc, încercând să-și recapete suflul. De câte ori și în câte feluri nu-și imaginase momentele acestea! Acum, era mulțumită că ea apucase să-l vadă prima, având răgazul să-l privească liber câteva clipe și totodată să-și stăpânească tulburarea... Tulburare, puțin spus, și Mirela însăși nu va putea descrie mai târziu pachetul de emoții care o copleșiseră: ușurare (va veni? nu va veni?), imensă bucurie, redescoperirea bătăilor de inimă ce prefațau întâlnirile de odinioară.

Deși holul se umpluse de blănuri, papioane, parfumuri scumpe și fum de țigări fine, se excludea orice confuzie. Bogdan își păstrase silueta băiețească și modul caracteristic de a-și ține capul ușor, culcat pe umărul stâng. Încărunțise, dar nu chelise, vestonul de culoare închisă cădea relaxat peste pântecele plat. Cel puțin de la distanță, se putea afirma că Bogdan rămăsese între contururile tinereții.

Privirile li se întâlniră, Mirela întrezărind ca printr-un voal scânteietor că se apropie. Ani de-a-rândul, de câte ori imagina scena revederii, o gândea în aceiași termeni, ca pe un final apoteotic: „...și căzură plângând unul în brațele celuilalt, după care trăiră împreună fericiți până la adânci bătrânețe, și-am încălecat pe o șa..."

Acum însă, stăteau unul în fața celuilalt, reticenți, stângaci și împiedicând „circulația". Mirela reuși să îngaime:

– Vasăzică, n-ai uitat.

– Nu, n-am uitat. Mi-era teamă că tu... Când mi-au spus ăștia de la Recepție că figurezi în registru, nu mi-a venit să-mi cred urechilor. Am avut impresia că visez... Ce mai faci tu, Mirela? Arăți minunat.

„Minunat, gândi în sinea lui, dar ca o străină care seamănă cu cineva cunoscut de mult. Ceva mai rotofeie – intuiai imediat că face eforturi substanțiale pentru a păstra dimensiuni decente – aceiași ochi jucăuși cu gene fantastice, aceleași gropițe, dar altă

persoană. Da, asta era, Mirela pierduse aerul de mieluță proaspătă și nevinovată, cu blăniță albă, pe care îți venea s-o mângâi mereu.

– Nu putem sta de vorbă liniștiți aici...

Bogdan o privi încurcat.

– Am vrut să rezerv o masă, dar m-am trezit prea târziu. Nici prin cap nu mi-a trecut că rezervările au început de acum un an.

– E un Revelion unic, Bogdan. Sfârșitul de mileniu!

– Așa e, îmi pare rău. Ai vreo propunere? Eu te pot invita la mine, stau cu soră-mea, au și ei invitați...

– Nici gând! N-am așteptat o viață ca să petrec cu niște necunoscuți. Am discutat cu șeful de sală. Masă în local, mai ales de două persoane, nu ne poate oferi, dar Room-Service-ul ne asigură același meniu, în apartamentul meu. Dacă vrem să dansăm sau să participăm la diverse distracții, nimeni nu ne împiedică.

Salonașul era plăcut, cu mobila albă stil, iar prin ușa întredeschisă se vedea dormitorul, la fel de cast. Freziile din câteva glastre colorau și parfumau plăcut interiorul. Mirela aduse cuburi de gheață proaspete din frigider și turnă din nou în pahare. După dezinvoltura gesturilor și viteza cu care se golea sticla, se simțea că-i o băutoare încercată. Bogdan notă amănuntul fără resentiment, toată lumea bea, și nici el nu făcea excepție, încercând să-și imagineze ce fel de viață avusese Mirela în acești douăzeci de ani.

– Iartă-mă dacă sunt indiscret... Tu te-ai...

– Nu, surâse Mirela, nu m-am! Ai constatat doar la Recepție că nu mi-am schimbat numele. Dar tu?

– Nici eu nu m-am însurat. Mi-e teamă că eu unul mi-am cam ratat viața.

– Depinde de ce așteptai de la ea.

Bogdan dădu din umeri:

– Ce așteptam? Sunt un om mijlociu din toate punctele de vedere, niciodată de linia întâi, nu mi-am făcut iluzii în legătură cu soarta mea...

„Mijlociu, repetă în gând Mirela. Tata spunea mediocru, dar mie îmi plăcea și așa. Nici eu nu eram vreo excepțională..."

– ...Ce-mi doream? urmă Bogdan. La fel ca alte milioane de tineri și la fel de modești, să mă însor cu fata pe care o iubesc, să avem un copil, doi, o casă și cu puțin noroc și multe sacrificii, în jur de patruzeci de ani, o mașină... Uite însă că și asta a fost prea mult! Dar tu? Tu ești mulțumită? Aparent, se vede că te-ai descurcat, ești prosperă...

– Dar la fel de săracă pe dinăuntru. Hai să nu ne văietăm! Am venit să ne povestim, să ne veselim! Vezi, știu că v-a fost greu aici, vă este încă, dar față de mine, tu ai un mare avantaj. Ai rămas „loco", pe rădăcinile tale. Nu-ți dai seama ce greu este când îmbătrânești să nu ai prieteni cărora să le poți spune: „Îți amintești?" După ce s-a prăpădit mama, nu a mai existat nimeni căruia să-i pot adresa întrebarea. Până azi...

– Îmi pare rău, spuse sincer impresionat Bogdan. Într-adevăr, la aspectul ăsta nu m-am gândit niciodată. Și totuși, ai plecat atât de tânără...

– Dar cu inima ipotecată... Tu de ce nu guști nimic?

În ciuda așteptărilor (greu de imaginat tevatura din bucătăria restaurantului), Room-Service-ul funcționase prompt și ireproșabil. Un chelner ajutat de un picolo aranjaseră o masă de două persoane apetisantă și fastuoasă, așa cum Bogdan nu văzuse decât în filme.

– Nu-s prea mâncău în general. Acum mi-e imposibil să înghit ceva, sunt prea... copleșit... Ce se aude?

Se repeziră amândoi la fereastră. Consumatorii ieșiseră în stradă, bărbații în costume de seară, femeile cu blănurile pe umeri și apoi, cât cuprindeai cu ochii spre Piața Revoluției, sau în stânga, spre Hotel Bulevard, Calea Victoriei era plină de lume, sticle de șampanie, baloane colorate, strigăte vesele, obraji vopsiți de bucurie...

– Repede, Bogdan! Mai sunt două minute. Deschide șampania și vezi să facă bum!

Dintr-o dată, lumina se stinse și se așternu liniștea. O liniște de pădure foșnitoare. Mirela și Bogdan respirau greu unul lângă

celălalt, numărând secundele. Ea se simțea cumplit de emoționată, nu era în stare să-și analizeze starea de spirit, ce anume o impresiona mai mult, prezența lui Bogdan sau evenimentul milenar, oricum trăia conștient momentul unic din viața ei. La rândul lui, Bogdan, confuz, dar receptând clipa, clipea mărunt încercând să-și limpezească privirea voalată de rouă.

Luminile se aprinseră din nou, la fel de brusc. Un „ura" general, țâșnit din mii de piepturi, zgudui Calea Victoriei, însoțit de bubuiturile festive ale artileriei și ale sticlelor de șampanie. Focurile de artificii deschideau umbrele uriașe, strălucitoare, asediind cerul cu focurile bengale. Bucureștenii, întreaga lume pășea în anul 2000.

– La mulți ani, Mirela. Jurământ împlinit.

– Jurământ împlinit...

Se cuprinseră în brațe. Prima îmbrățișare, după douăzeci de ani. Buzele se căutau cu stângăcie.

* * *

Cafeaua era amară, fierbinte și aromată. Mirela turnă deasupra câte un deget de coniac și rămase cu privirea ațintită în covor, încercând senzația penibilă că ei doi nu mai au ce să-și spună. O dată epuizate faptele de viață concrete, în general date calendaristice memorabile – „cât de multe ființe scumpe dispărute!" – sau punctate pe scurt biografiile prietenilor și cunoscuților, se părea că între ei intervenise un soi de scurt-circuit, împiedicând comunicarea.

„Și câte nu aveam să ne spunem odinioară! reflectă Mirela. Toate prostiile, tot ce ne trecea prin minte, ceasuri întregi de dialog continuu... Biata mama își imagina că nu facem decât să ne repetăm aceleași fleacuri..."

Își ridică genele lungi, îndreptând o privire spre Bogdan. Hotărât, lumina dimineții nu-l avantaja. Arăta exact a ceea ce și era: un bărbat matur spre moșuc, țintuit între tiparele unui băiețandru,

cu suflet ponosit și nădejdile zdrențuite părăsite într-un pod plin de praf, alături de o umbrelă veche, o canapea desfundată și o pungă plină de ochelari care aparținuseră cândva bătrânilor familiei... Amintirea nopții trecute... Dar nu, la asta vroia să se gândească cel mai puțin! Șopti aproape fără să-și dea seama:

– Toate lucrurile trebuie făcute la timpul lor...

Bogdan care tocmai se întreba „ce naiba caut eu aici, tot ce se întâmplă nu seamănă cu nimic din viața mea, nici n-aș ști unde să le așez", tresări:

– La timpul lor, ai dreptate. Continuă într-un acces de confidențialitate: Poate că ne-am... ne pripim. În realitate, noi ne-am maturizat departe unul de celălalt, abia acum ar trebui să începem să ne cunoaștem.

Mirela surâse cu tristețe:

– Tu crezi că ar mai putea fi ceva între noi? Că mai există vreo șansă?

– Putem încerca. Eu și soră-mea avem o căsuță la Poiana Țapului. Nu-i cine știe ce, dar peisajul e superb. De ce n-ai veni, de pildă la vară, aruncă, fără să acorde în sinea lui nici 1% sorți de izbândă ofertei care chiar în clipa aceea îi trecuse prin minte, de ce n-am petrece o vacanță împreună?

– Am să mă gândesc, spuse Mirela, pe aceeași lungime de undă ca stare de spirit. Să știi că reciproca e valabilă. Oricând dorești, îți trimit o invitație.

– Da, ar fi o idee...

Amândoi erau doar politicoși, convenționali și în primul rând sceptici. La fel de conștienți de propriul lor scepticism ca și de al celuilalt, și Mirelei îi veni să țipe: „Gata! Am înghițit hapul, timp de douăzeci de ani am visat la un balon de săpun, nici el nu-i mai entuziasmat, de ce ne mai trebuie și mascaradă? Nu-mi doresc acum decât să rămân singură, să plece odată!"

La prânz, Brânduța îi aruncă o privire peste lingura de supă:

– Te-ai distrat bine?

Bogdan privi în depărtare, peste umerii ei:

– Fantomele sunt triste... N-ar trebui să se mai întâlnească.

– E adânc, comentă „blegul", și mai ceru o porție de piftie.

Mirela găsi bilete la primul avion... Înainte de a deschide revista, mai aruncă o privire panoramicului bucureștean, luându-și rămas-bun. Pentru totdeauna.

„Cine-și închipuie că se mai poate întoarce pe ulițele tinereții e nebun."

O rază de soare săgeta hubloul, și trase perdeaua.

DOUĂ DREPTE PARALELE...

Se purtau „reabilitările în producție", iar eu, de când mă știu, n-am scăpat nici o modă. Mă reabilitam deci la Galenica, o fabrică de medicamente din București, unde, după un stagiu la încărcat-descărcat lăzi, spălat sticle și făcut „rondele" – o operațiune sinistră (stăteai așezată la un pupitru de lemn unde dădeai din picior opt ore pe zi, ca să obții năsturașii de plută din interiorul capacelor de la flacoane), am fost promovată ca muncitoare ambalatoare și repartizată la brigada de tineret a întreprinderii. Eram opt fete, între șaptesprezece și douăzeci și cinci de ani, unele seraliste, altele cu liceul deja terminat în aceleași condiții și, din întâmplare, toate arătoase. Rar am întâlnit atâtea frumuseți adunate la un loc, fiecare aparținând unui gen distinct. De la drăgălășenia castă, cu privire albastră, îngerească, până la „subreta" drăcoasă și zburdalnică; aveam și o vampă cu trup de manechin, ulterior stewardesă, apoi cei mai minunați ochi – verzi smarald, codați și cu incredibile gene – pe care i-am văzut în viața mea, în realitate sau la cinematograf... De-a dreptul superbă, însă, uimitoare, era Cati, tip de italiancă reușită (nu cățele grase din filme, care veșnic întind rufe pe frânghie), înaltă, suplă, cu un imens coc negru ridicat în creștet. Semăna cu Antonella Lualdi, dar, să mă ierte starul italian, Cati o lua degajat la distincție. Avea o eleganță de casă regală și un impecabil al mâinilor dinaintea căruia nu încetam să mă minunez. Cum naiba reușea să le menajeze perfecțiunea, ținând seama de faptul că și acasă, familie

modestă, de muncitori, cu liotă de copii, trudea, nu glumă, n-am înțeles. Personal, după o săptămână de fabrică, aveam mâini de culegătoare de bumbac, numai bășici, bătături, unghii compromise. Privind-o, mi-era imposibil să nu mă gândesc (iarăși și iarăși, de parcă toată viața numai asta am făcut!) la alunecosul, veșnic doritul și capricios ca o curtezană răsfățată, noroc! Cu un dram de șansă, unde nu ar fi putut ajunge fata asta?! Uluitor de frumoasă, inteligentă, autodidactă, o lua înaintea multor personalități feminine, celebrități la ordinea zilei pe ziduri și buzele oamenilor! Iar Cati se pierdea muncitoare anonimă, trăgând la bandă rulantă, într-o fabrică modestă.

Cine-și închipuie că-i simplu, picnic la iarbă verde, să lucrezi la banda rulantă, nu știe pe ce lume trăiește! Operațiunile, în sine extrem de simple, efectuate în viteză și cu precizie maximă, așa cum o pretinde munca „în acord", îți pot transforma viața în iad. Mâinile nu-ți zboară niciodată îndeajuns de repede, în stânga se aglomerează produsele, încep să alunece prin fața ta, fără să le fi aplicat operația cuvenită, ajung în dreapta, unde colega nu-și face treaba pentru că nu ți-ai făcut-o tu. Obligatoriu, banda trebuie întreruptă, se pierde timp.

Când cineva neavizat pică la o bandă unde se lucrează în acord colectiv, e aprioric primit cu ostilitate. Inerent, nu se poate lucra îndeajuns de repede, productivitatea scade, la salariu se primește mai puțin.

În situația asta mă aflam eu și, într-un prim stadiu, până a începe să fac față ritmului, nu eram scoasă din vacă încălțată, degete împletite, ce naiba ai făcut cu mâinile alea la mă-ta acasă!

Chestiunea nu m-ar fi afectat, le înțelegeam și pe fete, care pierdeau zilnic bani din cauza ralendandoului meu, îmi păsa doar de faptul că, dacă lucrurile mergeau tot așa, la sfârșitul anului nu voi putea căpăta certificatul de fruntașă în producție, obligatoriu alături de activitățile obștești (brigadă artistică, echipa de sport și de dansuri) întru obținerea reabilitării.

Nu mă lasă inima, cu acest prilej, să n-o amintesc pe Veta, cetecista noastră (Controlul Tehnic de Calitate). Era o țigancă trupeșă, de vreo treizeci de ani, bine aranjată și sufletistă nespus.

Măritată cu șoferul unui ștab, avea acasă telefon (realizare fabuloasă!) și privea viața cu superioritatea omului care consideră că s-a ajuns și e mulțumit de unde a ajuns. Cam în acest sens, mă simpatiza și mă luase sub protecție, amândouă eram *de familie*, nu ne amestecam cu fitecine. Constatând atmosfera din atelier, care mi-era potrivnică, încerca să mă sfătuiască de bine:

– Fă, asta proastă, de ce le lași pe dropiile alea să-ți mănânce ficații la bandă? În locul tău m-aș duce învârtindu-mă!

– Unde?

– La un weceu public. Alde cumnată-mea, sora lu' al meu, lucrează la metrou, la Universitate...

(Fac o paranteză. Metroul avea să se construiască mult mai târziu. Așa era însă denumit în folclorul bucureștean al timpului WC-ul subteran din fața Facultății de Geografie, ulterior demolat.)

– Ascultă acilea la mine! S-a pricopsit cumnata, de nu-i mai încape un ac în casă! Ce dă macrameuri, ce dă lemnărie scultată, frigider dolofan, Grigorescu cât peretele... Într-un an-doi, îți faci de zestre, și să vezi dup-aia ce „bună ziua" capeți!

– Sunt salarii chiar atât de mari? am întrebat, gândindu-mă că, probabil din cauza muncii ingrate, nu prea există amatori, și atunci statul oferă lefuri stimulatorii.

Veta s-a holbat la mine. N-ar fi fost mai mirată nici dacă ar fi văzut că Statuia Aviatorilor începe să zboare.

– Hai că nu te taie capul, d-aia ai ajuns la șaibă! Ce salarii! Din bacșișuri, fă! Să facem o socoteală, propuse închizând pe jumătate ochiul stâng. E cincizeci de bani pișatul de persoană. Omul vine grăbit la „public", îi dă brânci nevoile, n-are bani potriviți, întinde leul și nu mai așteaptă restul, uneori nici să-i rupă belet, alde cumnata. Păi numa' o sută de inși să ai într-o zi, dar se adună la câteva sute, și pleci acasă cu cincizeci de lei, agonisiți stând la umbră. Dar scoți patru poli ca nimic.

– Tu de ce nu te duci?

Veta oftă până în adâncul sufletului:

– Din cauza lu' al meu. E gelos, mă teme și cu Tata Noe... Tu însă ești domnișoară, de capul tău, cui ce-i pasă!

Am ratat ocazia. Condiția pusă de Ministerul Învățământului era fermă: „reabilitarea se poate obține lucrând timp de un an, efectiv și exclusiv în producție", ori angajații de la WC-uri erau considerați funcționari publici!

Dar timpul trecea, eu am devenit mai îndemânatică și, în cele din urmă, fetele m-au acceptat. Se discuta liber în fața mea, limbile se dezlegaseră, eram și eu una de-a lor. Când capeți dexteritate, munca devine mecanică. Mâinile lucrează singure, iar ritmicitatea și simultaneitatea mișcărilor dau impresia unui spectacol de jonglerie. În același timp însă, se instalează și plictiseala. În consecință, se vorbește non stop, se comentează, se bârfește, fiecare are ceva de povestit... Și cum toate eram extrem de tinere, bineînțeles că dragostea constituia subiectul predilect. Cine n-are probleme când iubește? Ale lui Cati însă ieșeau cu totul din comun.

(Încă o paranteză: am mai punctat povestea lui Cati în romanul *Plan diabolic*. De atunci, am simțit mereu nevoia s-o termin.)

De fapt, și mai bizare erau problemele cu care se confrunta Doru, iubitul ei...

Cu cinci ani în urmă, plimbându-se într-o dimineață de iunie pe actualul Bulevard Ferdinand, a observat o limuzină Zil, neagră, cu număr de Suceava, oprindu-se în fața unui magazin. Era condusă de o femeie și, când a coborât, Doru a rămas țintuit locului! O apariție absolut senzațională, mai ales în peisajul orașelor noastre, voit tern de către autoritățile acelor timpuri. Se întrebă pentru o clipă dacă nu cumva se filmează, dar nu se zărea nimic prin jur care să-i confirme ipoteza. De altfel, nu încremenise doar el, iar pe chipurile „pietrificaților" se citea aceeași expresie de admirație perplexă, vecină cu neîncrederea: „Nu-mi venea să cred ochilor, domnule!"

Femeia era foarte tânără, grațioasă ca o gazelă, frumoasă ca o cadră; frumusețe amplificată la maximum de mister, de tot ce imaginară reflex și mai romantic privitorii în clipele acelea, căci, iute ca un gând, trecuse prin fața lor o... călugăriță.

Când, peste câteva momente, aceasta ieși din magazin, Doru era deja îndrăgostit. Ireversibil, cu toată ființa lui, pe toată viața. N-o putuse urmări – exact în dimineața aceea nu scosese motocicleta –, cât despre taxiuri, existau tot atât de puține pe piață cât iepuri în biserică! Doru era însă un bărbat tenace, iar ideilor fixe nu li se putea împotrivi. Găsirea misterioasei monahe deveni principala sa preocupare și nimic altceva nu-l mai interesa. Cum căutatul la întâmplare nu constituia o soluție, își construi o strategie care-i permitea să investigheze temeinic și organizat. Firește, începu cu mânăstirile din nordul Moldovei, trecu apoi la cele din Oltenia, își extinse cercetările, străbătând pe motocicletă toate ținuturile cu așezăminte monahale. La sfârșitul vacanței de vară – era student la Politehnică – nu avansase nici măcar cu un singur pas care să-l apropie de fascinanta necunoscută. Doru nu abandonă partida și nici nu disperă. Se știe că, de fapt, ceea ce merită cu adevărat să fie obținut se obține greu, iar el era dispus să se zbată, de ar fi fost să facă numai asta până la capătul zilelor!

– Admitem că o găsești, îi spuneau prietenii. După aia ce faci? Încaleci pe un armăsar și o furi de la Maica stareță? Te crezi în Mânăstirea din Parma?

– Lasă mișțoul, mormăi Doru, nici măcar n-am văzut filmul.

– Atunci, dezmeticește-te! Fata a făcut o opțiune, s-a călugărit pentru că așa a vrut ea, n-a silit-o nimeni! Ce mama dracului, nu mai suntem în Evul Mediu.

– Măcar s-o cunosc și să stau de vorbă cu ea. Restul, vom vedea!

Și în cele din urmă a cunoscut-o. Când se aștepta mai puțin și acolo unde nu i-ar fi trecut niciodată prin minte s-o caute: la benzinăria de lângă Expresul Lido. De astă dată, se afla la volanul unei Skode și aștepta să-i vină rândul...

Ce-o fi simțit Doru în clipele acelea îmi pot ușor imagina: „Însuși mâna bunului Dumnezeu pe creștet", se exprima el față de Cati, și „scăldat în fericire". A recunoscut-o imediat și a dat năvală, adresându-i primele cuvinte care i-au venit în minte:

– Vă caut de trei luni, domnișoară... ă... ă... Erați călugăriță! Vă iubesc!

Fata nu-și pierdu cumpătul, măsurându-l cu un surâs vag. Îl știam pe Doru, venea uneori s-o ia pe Cati de la fabrică. Era un tip de oltean frumușel, totdeauna pus la punct, avea un surâs strălucitor și o vioiciune care-i caracteriza înainte de toate întreaga făptură. În momentele acelea, emoționat și radiind de fericire, trebuie să fi fost irezistibil.

Fata deschise portiera și spuse scurt:

– Urcă.

Cel puțin pentru Doru, începu un minunat roman de dragoste. Nu pășea – plutea, nu visa – trăia un vis mirific, într-o neîntreruptă stare de extaz. O fericire paradisiacă, peste ceea ce le e acordat oamenilor de zei, caracteriza în două cuvinte starea lui de spirit, vreme de opt luni de zile. Tana, mai mult interesantă decât frumoasă (ne-a arătat Cati fotografia; o figură exotică, îndrăzneață, cu o gură feroce și senzuală), inteligentă, elegantă și cu deosebire independentă, îl subjugase total.

Din clipa în care se cunoscuseră la Lido, nu s-au mai despărțit. Trăiau într-o garsonieră comodă, despre care Doru nu știa cui aparține, după cum nu știa nimic despre Tana. Fusese condiția formulată de ea, chiar din prima zi: „Sunt Tana și asta trebuie să-ți fie de ajuns. Ține minte! Să nu mă întrebi niciodată de unde vin, încotro plec, ce fac, de unde am bani – și avea cu ghiotura, Doru încercând complexe de întreținut –, de ce am lipsit de acasă o noapte sau o săptămână întreagă! Îmi spui pe loc dacă ești de acord sau nu..."

Bineînțeles că Doru acceptă, ar fi acceptat orice condiții, dar Tana ținu să sublinieze: „Fii atent că nu glumesc! În ziua în care ai încălcat convenția, am dispărut din viața ta! Ai să constați că eu mă țin de cuvânt..."

Doru pierdu anul universitar. Nu-i ardea de nimic, prezența obligatorie la cursuri și seminarii se „incompatibiliza" cu dragostea lui și, anesteziat cum era, n-ar fi putut susține examene nici la grădiniță. Nu făcea nimic altceva toată ziua decât s-o aștepte, făcând un minimum de gospodărie, punându-și întrebări chinuitoare: unde e? ce face acum? de ce nu-mi poate spune deschis cu ce se

ocupă? Mă înșeală chiar în clipa asta? Se gândește la mine? Mă iubește? Dacă nu, de ce nu mă gonește? Dacă da, de ce se ascunde?

Răspunsul veni singur, într-o noapte de iarnă, când la ușa garsonierei sună Miliția. Tana făcea parte dintr-o bandă de escroci internaționali.

Doru mai apucă s-o îmbrățișeze:

– Am să fac totul pentru tine, doar să-mi spui ce... Te aștept oricât. Te iubesc.

Nu interesează amănuntele legate de proces, de palmaresul infracțional al Tanei, de hoțiile și escrocheriile ei, care opera sub cele mai neașteptate travestiuri. Important pentru povestirea de față este faptul că a fost condamnată la cinci ani privațiune de libertate. Doru o vizita lunar – mă întrebam cum de i se acordase vorbitor și dreptul de a aduce pachete, nefiindu-i nici soț, nici rudă apropiată, așa cum prevedea regulamentul penitenciarelor –, o asigura de fiecare dată de fidelitatea lui, o părăsea abia stăpânindu-și lacrimile și din ce în ce mai îndrăgostit.

Cam după un an de la întemnițarea Tanei, de un „I Mai muncitoresc", la defilare, a cunoscut-o pe Cati. Stăteau la aceeași coadă în fața unei tonete de crenvurști și, așa cum se întâmplă în asemenea ocazii, conversația s-a legat de la sine.

După cum Doru fusese răpus la prima vedere de Tana, tot astfel se întâmplă cu Cati. Se prăbuși cosită la picioarele lui și așa avea să rămână, în genunchi, până la urmă.

De la bun început, a știut că se angajează într-o dragoste lipsită de orice speranță, Doru avertizând-o că iubește și așteaptă pe altcineva. Iar când acel altcineva se va întoarce, Cati va trebui să dispară; o declarație limpede și categorică, înainte ca ea să apuce să se dezbrace prima oară...

– Corect, am apreciat, n-a încercat să te mintă, iar tu ai avut drept de opțiune.

Cati a surâs cu tristețe:

– Niciodată n-am avut drept de opțiune. Din prima secundă am știut că voi fi de acord cu orice mi-ar cere.

Au început să conviețuiască maritalmente și îmi închipui că lui Cati nu-i era ușor să accepte situația. Trăia o legătură tristă, lipsită de siguranță și de bucuriile anticipației. Mai ales femeilor, când iubesc, le place să facă planuri de perspectivă, sub pălăria lui „totdeauna împreună, nu ne vom despărți niciodată", se țes vise, se discută ceasuri întregi despre viitoarea casă, numărul copiilor, ce marcă va avea prima lor mașină!... Dar stai puțin, că până atunci mai erau nunta cu emoțiile și bucuriile ei, ceasurile nenumărate în care familia „sfătuiește" fiece amănunt, de la parură până la numărul invitaților, localul și meniul, nașii... Unde facem pozele, vreau escarpeni de satin și obligatoriu frac alb pentru Gigi! Nici nu concep să mă mărit altfel...

Relația lor era ternă, fără mâine. Adică, mâine va fi, totdeauna există un mâine, dar pentru Cati acela va fi „ieri". Dacă n-ar fi fost ieșirile săptămânale cu motocicleta la Snagov sau Băneasa, iarna la câte un restaurant modest, „pentru că, dacă vrei mititei buni, nu acasă ai să-i găsești", i-ai fi putut lua drept subiecții unei căsnicii consumate. Cati îi făcea tot menajul, întâi pentru că aceasta era mentalitatea clasei din care provenea („dacă împarți patul cu o pereche de izmene, trebuie musai să le și speli"), apoi era îndeajuns de naivă încât să confunde utilul cu indispensabilul. Își închipuia că, făcându-se necesară, nu va mai putea fi abandonată. În vreme ce ea era servitoarea, Doru citea *Sportul* sau se ducea în vizită la părinți. Desigur, Cati nu-i cunoștea, și amănuntul în sine o umilea până în adâncul sufletului.

– Ce sens are să te prezint, argumenta Doru, sau să mă duc eu la ai tăi, de vreme ce peste maximum patru ani, poate mai devreme (spera într-o reducere de pedeapsă), noi tot ne vom despărți. Pe urmă, iartă-mă dacă te jignesc, dar oricum ai mei nu ar fi de acord să te iau de nevastă.

– De ce?

Doru ridică din umeri:

– Asta-i situația, bătrânii mei sunt de modă veche, au prejudecățile lor, țin la tot felul de fixuri.

– Adică?

– De ce mă obligi să-ți spun lucruri neplăcute? Vor o fată de familie, titrată, să aibă cu cine se mândri. Ai tăi sunt muncitori, tu muncitoare în fabrică, cu un liceu la seral...

Comicul devenea irezistibil dacă te gândeai că nobilii părinți ai lui Doru ținuseră cândva o cârciumioară la Bariera Vergului, dar erau – vezi Doamne – negustori, nu uvrieri! Din păcate, așa s-au fost așezat lucrurile de când lumea, ca să fie ei mai presus, oamenii simt nevoia să-i disprețuiască pe alții.

Timpul trecea – niciodată atât de repede, i se părea lui Cati – apropiind-o de data fatidică. Lunar, îl însoțea pe Doru la vorbitor. Nu-mi amintesc numele penitenciarului, presupun doar că nu era foarte departe de București, căci se duceau cu motocicleta. Cati, în spatele lui, ținea în brațe pachetul pentru Tana, cinci kilograme de alimente, pe care tot ea îl pregătise. Multă șocolată și țigări Mărășești, valuta forte a pușcăriașilor de drept comun a acelor ani, și cantități de ceapă, Tana reclamând lipsa de vitamine. Trebuie să fi constituit o plăcere subtilă pentru Cati să pigulească la pachetele rivalei și, dacă i-aș fi reproșat ceva lui Doru, era cinismul frizând sadicul serviciilor pe care le pretindea de la ea.

În vara anului petrecut de mine în fabrică, o dată cu executarea integrală a pedepsei, Tana urma să fie eliberată. Ce povestea Cati, șiroind de lacrimi, ne ținea cu răsuflarea tăiată și ne umplea sufletele de indignare și mânie. În așteptarea fericitului eveniment, Doru se pregătea fericit și asiduu. Nu mai e cazul să amintesc lipsa bunurilor de larg consum din Socialism, totuși vreme de șase luni de zile să nu faci altceva decât să aduni, să îngrămădești, să adaugi, să completezi înseamnă mult! Vânduse ce avea mai de preț, ceasul de aur de la bunică-său, cedase fraților partea de casă care i se cuvenea de la același și făcuse rost de bani.

Cu inima sfârtecată de durere, Cati îl descoperea, constata *de visu* ce înseamnă un bărbat care iubește. Recte, un Doru care iubește. Maldăre de haine – „biata fetiță vine dezbrăcată, nu-i obișnuită să umble în zdrențe" –, kilograme de cosmetice de la Consignația, un urs superb de catifea, dracu' știe de unde-l rostuise, cât privește masa care cinstea evenimentul – adevărat festin!

Cati bucătărise în draci vreme de trei zile, iar dulciurile, neapărat și un tort festiv, fuseseră comandate la Capșa.

Și veni și ziua aceea... O duminică de sfârșit de august. Tana urma să fie eliberată la prânz. Cati înnoptase în garsonieră, pentru a putea efectua ultimele retușuri. Respectiv, așternu pat proaspăt cu „damascuri", pregăti baia ca pentru o mireasă, aranjă o masă festivă și căruța de flori adusă de Doru în glastre. Tana avea să găsească un buchet de gladiole până și pe capacul WC-ului.

În mod normal, când se duceau la Tana, nu plecau înainte de unsprezece dimineața. De data asta, ars de nerăbdarea și de sentimentul de frică superstițioasă pe care oamenii îl încearcă în mod obișnuit când se află la un pas de realizarea unui vis fierbinte, ținu neapărat ca la nouă și jumătate, cel mai târziu, să încalece pe motocicletă. Cati, cu ochi de gospodină versată, umbla prin casă, vânând eventuale scăpări. Se simțea ca în transă și mai avu puterea să-i așeze pe pernă cămașa de noapte, mostră reușită a nylonului acelor ani, să îndoaie a invitație ispititoare colțul pledului înfățat.

Momentul despărțirii concrete îl percepu tot așa, ca anestezиată. Lucrurile mari și le luase cu o zi înainte, iar acum, ultimele fleacuri care i-ar fi putut trăda trecerea prin zonă: periuța de dinți, un pieptene des, o agrafă cu uriaș potențial semnificativ, uitată pe etajera din baie, capotul și papucii în care făcea treabă la Doru. Și-o înfipse în cocul bogat, anunțând scurt:

– Eu sunt gata.

Doru întinse palma:

– Cheile.

Confuză, parcă în culpă, Cati se grăbi să le scoată din poșetă.

– Iartă-mă, îți dai seama că...

– Știu, admise generos Doru.

Îi cuprinse umerii în palme, privind-o drept în ochi:

– Ești o femeie frumoasă, Cati, și, dacă stau să mă gândesc, nu-ți cunosc nici un defect.

– Se pare că n-a fost de-ajuns.

– Poate că ești prea bună. Poate că noi nu ne-am întâlnit când trebuia, dar sunt convins că vei fi fericită. Omul bun pe care-l

meriți te va găsi. Îți mulțumesc pentru tot! Îmi pare rău că te fac să suferi, dar sincer, nu mă simt vinovat.

– Bineînțeles, m-ai avertizat de la bun început... Probabil vă veți căsători...

– Mâine, dacă Tana e de acord.

Pentru prima oară în aproape cinci ani, cât durase legătura lor, Cati își permise să fie sarcastică:

– Ce o să spună familia ta? S-ar fi rușinat cu o noră muncitoare, e o chestiune de mentalitate, aîn înțeles. Ce părere vor avea însă despre o hoață?

Doru surâse, mângâindu-i fugitiv obrazul:

– Nu-i în firea ta să fii răutăcioasă, Cati... Cred că trebuie să-ți mai spun ceva. E bine ca noi să nu ne mai întâlnim niciodată.

Cati declară sec:

– Fii liniștit, n-am s-o deranjez pe Tana. Te iubesc îndeajuns de mult ca să-ți doresc să fii fericit.

Se despărțiră la ieșirea din bloc, luând-o în direcții diferite. Cati întoarse capul peste umăr. Doru se depărta într-un nor de pulbere. Și cu el, i se părea, însăși viața ei.

* * *

După despărțirea de Doru, Cati intră în concediu, iar eu părăseam fabrica. Se împlinise anul de când mă reabilitam, obținusem adeverința de fruntașă în producție, mă îndreptam spre alte zări.

Mi-am amintit mereu cu plăcere de acest episod din viața mea. A constituit o experiență insolită, instructivă și în cele din urmă chiar amuzantă. Și colegele de la „tineret" îmi stăruie până azi în minte. Fiecare în felul ei era un număr, Cati fiind cea mai interesantă. Contribuiau desigur la această impresie frumusețea ei neobișnuită și dramatismul „romanței" pe care o trăise, dar ceea ce surprindea în primul rând era capacitatea ei de jertfă, vocația pentru sacrificiu. Că eu îi spuneam pe atunci lipsă de demnitate nu schimbă esența fenomenului și nu-l face mai puțin impresionant. De fapt, mai presus de toate se afla forța sentimentelor

lui Cati, dragostea pătimașă și necondiționată de care era capabilă, conferindu-i locul firesc în familia marilor îndrăgostiți.

Cum spuneam, m-am gândit adeseori la ea, întrebându-mă cum s-o fi desfășurat viața ei, ce va fi devenit și, nu cu mai puțină curiozitate, ce se mai întâmplase cu Doru și Tana. În general, pe oameni îi apropie sau cel puțin îi ajută să nu se despartă definitiv vecinătatea domiciliilor, domeniul de activitate ori cunoștințele comune, itinerarii concrete care se încrucișează. În funcție de acestea, fiecare avem o hartă personală a orașului, care nu seamănă cu a celorlalți trăitori în același oraș, dar pe felii diferite, făcând aproape imposibilă tangentarea. Astfel, părăsind fabrica, am pierdut orice legătură cu fostele colege din brigada de tineret.

Prin '95, am primit un telefon neașteptat. Mă căuta Lenuș, frumusețea angelică de care pomeneam la începutul povestirii. Ne-am întâlnit și am povestit...

Despre fiecare. Era bine informată, ani de zile fetele păstrând obiceiul – îl apucasem și eu – ca de două ori pe lună, la chenzină, să se întâlnească la Feldioara, o cârciumă mică din apropierea fabricii, chiar dacă unele din ele își schimbaseră locul de muncă. În principiu, toate se aranjaseră bine, însăși Lenuș era patroana unui magazin de porțelanuri, dar acestea se abat de la obiectivul povestirii. Evident și în primul rând, m-am interesat de Cati.

– Știi, până la urmă, s-a măritat cu Doru.

– Ei, lasă-mă! am exclamat, căzând literalmente pe spatele canapelei. Uite o chestie la care nu mă așteptam! Cum de a renunțat Doru la Tana?

Lenuș a început să râdă:

– Ea l-a părăsit, după un an. A fugit de acasă, în timp ce Doru era la serviciu. I-a lăsat o scrisoare, cum că nu se poate obișnui cu statutul de gospodină, spălat, călcat, cuptor, televizor, se simte ca o pasăre cu aripile tăiate, o cheamă lumea largă... O aventurieră!

– Și Doru?

Lenuș a ridicat din umeri:

– Ce putea să mai facă Doru? Tana se cărăbănise din țară, unde s-o caute? Și de unde pașaport? A zăcut și a gemut vreo doi

ani după ea și pe urmă s-a întors la Cati. Proastă cum o știi, l-a întâmpinat cu un lighean de sarmale și așternut presărat cu flori...

– Extraordinar! Cel puțin a mers treaba? Au fost fericiți?

Lenuș s-a uitat la mine dintr-o parte:

– Nu te fă mai proastă decât ești! Ce putea să meargă? Fiecare iubea pe cont propriu, iar adresantul nu răspundea. Chestia cu două drepte paralele, cum ne învățau ăia la seral. Așa s-a întâmplat și cu ei. Nu s-au putut întâlni niciodată. Asta i-a băgat în mormânt pe amândoi. Mă rog, părerea mea.

– Cum, Cati a murit? Nu se poate, când?

– Ei, a trecut ceva timp, în orice caz, nu împlinise patruzeci de ani. Cică ar fi făcut o infecție la rinichi...

– Și el? Ce s-a întâmplat cu Doru?

– S-a prăpădit înaintea ei. De inimă rea, a fost limpede chiar și pentru Cati. Cum zicea chiar ea, „hoața i-a furat și inima și zilele". S-a stins într-o săptămână, fără diagnostic. A rămas o enigmă și pentru medici...

M-am înfiorat, ca totdeauna, în fața inexorabilului, asaltată de aceleași întrebări, pe cât de banale, pe atât de fără de răspuns. Cum se poate? Atâta trăire, sentimente atât de pătimașe, atâtea lacrimi și dureroasă așteptare, atâta încărcătură emoțională – irosite, topite, plecate o dată cu ei. Unde? La ce s-a mai întâmplat tot ce s-a mai întâmplat?

M-am despărțit de Lenuș cu promisiunile de rigoare. Vom ține legătura telefonic, ne vom revedea, poate reușim să contactăm și celelalte fete etc. Nici una din noi nu credea un singur cuvânt și nu ne făceam iluzii de relații în perspectivă. O dată consumat inventarul de evenimente acumulat de-a lungul anilor, nu mai aveam ce să ne spunem. O legătură epuizată; și nu trebuie neapărat să mori ca să ajungi aici. Nu încercam aceleași sentimente față de Cati. Gândindu-mă la ea, la dragostea ei, simt uneori, vag, aroma nemuririi.

Dactilografa mea a rămas cu degetele suspendate deasupra claviaturii, pregătită să bată în continuare.

– Gata, exclam, ce mai aștepți?

– Cum gata?! Și finalul? Care-i „poanta de final", cum îi spuneți dumneavoastră?

– Păi asta-i poanta. Că n-are poantă. Nu tot ce se întâmplă în viață are obligatoriu o poantă. Ba aș zice că, în cele mai multe cazuri, lipsește cu desăvârșire.

O simt dezamăgită. Îmi pare rău, dar ce pot să fac dacă lucrurile s-au întâmplat așa, și nu altfel?

UN REVELION À LA LIZ TAYLOR

Anunțul, apărut la începutul lunii decembrie în două ziare de mare tiraj, suna astfel: *„Doamnă de vârstă mijlocie, elegantă, posibilități materiale, ofer unui domn (30-35 de ani), fizic deosebit, amuzant și cu spirit de aventură, ocazia de a petrece Revelionul pe Litoral. Obligatoriu fotografie. Răspundeți urgent la Căsuța Poștală...“* Mișcarea imediat următoare constase în achitarea costului unui sejur de cinci zile la hotelul King din Mamaia, în preț fiind inclusă și petrecerea din noaptea de Anul Nou. Desigur, pentru două persoane.

Fusese convinsă că ofertele nu vor lipsi și nu se înșelase. Se întorsese acasă cu un sac de scrisori și, studiind fotografiile înșirate pe pat, trase concluzii personale despre felul bizar în care oamenii obișnuiesc să se privească în oglindă, despre imaginile „acrobatice“ pe care și le fac în legătură cu propria lor persoană. Deși oferta se adresa clar unui bărbat tânăr și arătos, își încercaseră norocul tot felul de caricaturi: fălci și cefe porcine, chelii, nasuri opintind să iasă din poză, urechi dezlipite. Nu lipseau fotografiile făcute cu peste douăzeci de ani în urmă; săreau în ochi aerul, expresiile demodate, cravata și reverele de pe vremea războiului din Vietnam sau edificii care nu mai există de mult. De pildă, unul dintre candidați trimisese un instantaneu luat în fața fostului Muzeu Simu – inconfundabilă statuia celor trei atleți despuiați –, demolat prin anii 60 și ceva.

Existau însă și frumoși, cu adevărat frumoși, despre care Manuela își închipuia că trebuie să fie meseriași – manechine, actori

necunoscuți, amanți profesioniști de închiriat cu ziua sau cu ora la agențiile de specialitate.

Se decise fără a sta o clipă pe gânduri. Un bărbat de treizeci și doi sau poate treizeci și cinci de ani, cu figură marcată, de blond trăit mult în aer liber. De exemplu, ar fi putut fi marinar sau geolog. Emana energie și virilitate, dar cel mai mult îi plăcea faptul că profesia nu-și pusese încă amprenta pe chipul lui. N-avea nimic murdar, nici urmă de șmecherie libidinoasă, nu simțeai after-shave-ul de gigolo. În plic mai găsi un bilet cu numele și un număr de telefon. Erau singurele informații pe care le deținea în momentul când, nu fără emoții, ridică receptorul. Presimțea că aventura începuse.

Glasul bine pozat (avea o slăbiciune particulară pentru timbrul și mâinile bărbaților) și fraza o impresionară plăcut. Se temuse de limbajul diabetic presărat cu domnițisme, dublul sens ieftin. Fusese succint, la obiect, interlocutor serios care tratează o afacere serioasă. Considerând necesară o cât de sumară cunoaștere prealabilă, propuse o întâlnire în aceeași seară. Manuela îl amână pe a doua zi. Coaforul și o ședință cosmetică prealabile erau la fel de necesare.

Se descoperiră de la prima vedere. El era inconfundabil, pelerina ei Karl Lagerfeld, unică pe Calea Victoriei. Urmă convenționala cafea. La Hilton. Sala era animată, animație de casă bună, fără ridicări de glas sau râsete stridente, fără dâre de parfum categoria a II-a.

Mario surâse și Manuela intui înfiorată întreg farmecul acestui bărbat; te făcea să te simți imediat la îndemână.

– Pot să-ți spun, simplu, Manuela?

– Da, prefer chiar.

O privea deschis, în față, dar nu cântărind marfa, ca un geambaș, ci ca pe o persoană la care merită să te uiți. Se știa impecabilă, de la machiaj până la bricheta de aur Subaru, dar la fel de bine știa că nu-i frumoasă. Arăta doar cu vreo cinci-șase ani mai tânără și amănuntul o făcea să se simtă relaxată. Cel puțin în privința vârstei, ei doi nu alcătuiau o pereche deplasată. În rest, atât

de incoloră, încât prietenii nu-și aminteau să fi auzit vreodată un singur comentariu referitor la fizicul Manuelei.

O picoliță drăgălașă le aduse comanda. Mario nu-i dădu nici o atenție, după cum nu trecu în revistă nici drăgălășeniile de la alte mese. Manuela aprecie eleganța comportării, calificând-o drept școală bună. În privința individului însă, își păstra rezervele. Statutul de gigolo excludea orice confuzie. Dar ea făcea, probabil, parte dintr-o generație *old fashion*.

Mario lăsă țigara să ardă pe marginea scrumierei și, împletindu-și degetele, i se adresă direct:

– Aș vrea să știu ce plan ți-ai făcut.

– Asta înseamnă că mi-ai accepta oferta?

– Asta înseamnă.

– Îmi pare bine. Vom petrece cinci zile pe Litoral. Am rezervat două camere la King, unde vom face și Revelionul. Totul e achitat.

– Ești foarte sigură pe tine, zâmbi Mario.

– Am făcut o ofertă care nu se refuză. Nu ai fi fost dumneata, ar fi fost altcineva... Nu-ți ascund însă că sunt foarte mulțumită că lucrurile s-au întâmplat așa și nu altfel... Să nu uit! Vreau să închiriez o mașină. Dacă ai vreo preferință...

Bărbatul o privi lung, încercând s-o descifreze. Simțea ceva alunecos în toată povestea asta, ceva care-i scăpa...

– Putem s-o alegem împreună.

– Mă descurc și singură, și începu să se joace cu smaraldul de pe deget. Ce ar mai fi?... A, desigur, nu-ți vei uita smochingul.

– Mi s-a mai întâmplat să intru într-un local bun.

– N-am nici cea mai mică îndoială, și începu acel recital specific de gesturi care preced la femei plecarea: aranjatul fularului, forfoteala prin poșetă, privirile aruncate în jur: „Cred că n-am uitat nimic."

– Când ne prezentăm la start?

– Peste exact două săptămâni, adică pe 28. La nouă dimineața, mașina te va aștepta în fața casei. La zece, mă vei lua pe mine din fața Hotelului București.

Mario se interesă ironic:

– Acolo ai reședința?

– Nu, acolo ne întâlnim.

– Până atunci nu mai luăm legătura?

– Îți voi telefona ca să-ți comunic marca și numărul mașinii. Cheile le vei găsi în cutia de scrisori.

– Constat că acționezi conform unei scheme gândite cu meticulozitate. Nu lași nimic la voia întâmplării? Niciodată?

Manuela râse. Avea o dantură îngrijită, care-i lumina întreg obrazul:

– Nimic? Dar au rămas atâtea la voia întâmplării!

– Am un amic... spuse Mario, știi, unul din tipii ăia ale căror expresii circulă. Încerc să-l citez: „Pe bărbați îi impresionează ceea ce nu înțeleg, iar pe femei, frica."

Manuela îl privi în adâncul ochilor:

– Mie nu mi-e frică.

După cum stabiliseră, Manuela sună în ajunul plecării, pe 27. Constată încântată că în programul nici unuia dintre ei nu intervenise vreo schimbare și preciză detaliile legate de mașina închiriată: un Volvo roșu, model 1996.

Mario tocmai își făcea valiza, stând la un whisky cu Doru, prieten „de multe și de demult".

– Ea a fost, nu?... Foarte lapidară. Interesant! Femeile sunt îndeobște cuvântărețe.

– Toată chestia e interesantă, observă Mario, aruncând o privire pe fereastră. Nu-i „românească", în primul rând. Procedeu importat.

– Poate că-i din diaspora, venită doar în vâjâială.

– Țț! făcu Mario. N-are aerul... Pocni din degete, înciudat: Simt ceva *louche*, artificial, dar nu pot concretiza... De ce misterul ăsta? De cine se ascunde? De ce?... Și, dacă te ascunzi, pleci cu primul derbedeu să faci Revelionul la Mamaia?!

– Ai grijă, râse Doru, să nu fie vreo psihopată, una din disperatele alea care își inventează un rămas-bun *shocking* înainte de a înghiți un pumn de pastile. Oricum, fii prudent, nimic fără prezervativ.

Mario ridică din umeri:

– Cred că n-o interesează chestiunea. Nu-i în fierbinți. Nici ca gen, nici ca moment.

– Atunci ce mă-sa vrea?

– Aș vrea să știu și eu.

O sculă bună, șoseaua liberă, era o plăcere să conduci, și Mario o savură din plin. Aglomerația avea să înceapă abia mâine și îi fu recunoscător Manuelei că se gândise să facă rezervarea la hotel cu douăzeci și patru de ore înainte de clasicul sejur al revelioanelor în deplasare. Întoarse capul să i-o spună, dar femeia părea adâncită în gânduri, răsucită cumva înlăuntrul ei, neașteptat de tăcută.

Mario dădu din umeri. Dacă n-avea chef de conversație, cel mai bine era s-o lase în pace. Ea plătea și, pe banii ei, avea tot dreptul să-și aleagă distracția. O cercetă cu coada ochiului, dar gulerul bogat al hainei de blană îi ascundea în întregime obrazul.

„Totuși, cum arată?" insistase Doru, dezamăgit de un portret prea sumar.

„Ți-am zis. Cam patruzeci de ani, foarte elegantă. Dacă-i scoți ambalajul, rămâne pe geantă. Ceva îmi spune că n-a fost prea fericită niciodată..."

– Ne oprim pentru o clipă, avertiză Mario și trase pe dreapta.

Smulsă din visare, Manuela tresări:

– Ce s-a întâmplat?

– Am uitat țigările în portbagaj.

– Avem țigări în torpedou. Lucky Strike fără filtru, nu?

Mario râse, plăcut impresionat:

– Mulțumesc, ești foarte atentă. Dacă te porți la fel de prevenitor cu soțul tău, înseamnă că sunteți un cuplu fericit.

– Ce te determină să crezi că sunt căsătorită?

De fapt, nu credea deloc. Simțea că-i singură. De o singurătate care îngheța. Zâmbi:

– Așa se obișnuiește. Ca vaccinul și armata.

Începuse să burnițeze. Manuelei i se păru că peisajul e populat exclusiv de ciori. Șoseaua pustie, satele pustii.

– Când crezi că ajungem?

– Te-ai plictisit?

– Sunt împotriva complimentelor, spuse Manuela și zâmbetul îi lumină într-un mod caracteristic întreaga înfățișare, dar sunt convinsă că nu ești bărbatul cu care o femeie s-ar putea plictisi...

– *Thank you*, făcu Mario, înclinându-se peste volan.

– ...Nu i-ai lăsa timpul necesar.

Camerele nu fuseseră rezervate pe același palier. Firește, la indicațiile exprese ale Manuelei. Faptul în sine impunea o concluzie de comportament, ceea ce nu-l împiedica să se amuze, iar situația să-l intrige. Oricum, era convins că nu se va plictisi în aceste câteva zile și nu avea altceva de făcut decât să stea în expectativă. Tot la Recepție, Manuela prezentă cartea de identitate, și nu un pașaport, ceea ce elimina ipoteza emisă de Doru.

– Vreau să fac o baie și să mă odihnesc puțin, spuse Manuela în timp ce așteptau liftul.

– Asta am să fac și eu. Mă găsești în cameră sau la bar.

Manuela zâmbi în sinea ei: „Încearcă să scoată ceva de la Recepție. Maimuța aia mică îl sorbea din ochi. Numai că orice indiscreție o costă serviciul. Sunt sigură că directorul i-a explicat-o pe înțelesul ei."

Își plimbă ochii prin întreaga încăpere și se simți mulțumită. Mobila stinsă, de culoarea rășinei, părea mai scumpă decât era în realitate, fotoliile adânci din fața televizorului îmbiau, iar risipa de crizanteme încânta. Din dormitor se auzeau zgomotele discrete ale cameristei care-i desfăcea valizele.

– Capotul alb, te rog.

– Da, doamnă.

Manuela respiră adânc. Totul mergea perfect. Exact așa cum preconizase. „Se pare că am avut noroc", și bătu superstițioasă în lemn.

Mario nu trecu pe la Recepție, ci intră direct în bar. Localul era gol, cu excepția unui suedez care-și turna singur dintr-o sticlă de gin, neglijând serviciile barmanului.

– Hm, surâse Mario, nu pare să se plictisească.

Barmanul îi făcu complice cu ochiul:

– Ăștia-s profesioniști, domnule! În materie de troscăială, suedezii nu discută cu nimeni.

– Mda... Merită să vii de la Stockholm... Inventarie oștirea de sticle și indică vag cu mâna: Să fie un Bloody Mary... Nu, căpitane, fără...

Omul puse la loc cuburile de gheață. „Nici ăsta nu-i înțărcat cu aghiazmă!" și șterse mașinal blatul de marmură.

– Aveți ceva lume? întrebă Mario.

– *Full* o să fie pe 30. Deocamdată au sosit doar câțiva nemți, suedezii și un grup de italieni veniți la agățament.

– De ce crezi asta? râse Mario.

– Opt inși și nici o prințesă. Clar, nu?

– Poate-s „veseli".

– Așa! S-au și interesat de parașute... Papacioci am avut de Crăciun. Circul de pe lume!...

Brusc, Mario avu certitudinea că individul îi cunoaște situația. Nu era vorba de flerul profesionistului, ci de informație precisă. Discuta prea degajat, prea „între noi, canaliile", nu păstra ținuta și sobrietatea obligatorii unei case mari, așa cum ambiționa și se pretindea King-ul. Dădu paharul peste cap și ceru nota. Un zâmbet Colgate despică obrazul barmanului:

– Nu aveți nimic de achitat, domnule Deleanu. Trecem totul în cont la 31. Adică, apartamentul 31.

– Și de unde știi că eu sunt tipul cu pricina?

Zâmbetul celuilalt ajunse până la urechi, reclamă excelentă de astă dată pentru dentist:

– Am fost avertizat acum... Își consultă Rollex-ul (cumpărat probabil din ajutorul de șomaj, gândi Mario): Acum o oră și unsprezece minute, imediat după ce ați ajuns la hotel. Dispozițiile le-am primit de la Recepție.

Manuela arăta bine. Împrospătată, dar mai ales destinsă:

– Mă gândeam să cinăm la Constanța... Cum te-ai aranjat? Îți place camera?

Mario, cu capul peste umăr, atent să iasă din parcare, mârâi ceva în sens pozitiv.

– Ești o excelentă organizatoare... Mergem deci la Constanța... Da', uite ce voiam să-ți spun... Cred că n-ar fi rău să dispun de un minimum de informații. De exemplu, acum, la bar, am fost luat prin surprindere. Ăla n-a vrut să-mi ia banii. Trebuia să mă avertizezi.

– Susceptibil? surâse Manuela și îi puse mâna pe braț.

Mario, fără a-și lua ochii de pe firul șoselei, îi întinse pachetul de țigări:

– Aprinde-mi și mie una, te rog... Susceptibil? Nici gând. Dacă te căznesc orgolii din astea, lesne inflamabile, te faci cruciat sau toreador, nu pește. La tine mă gândeam. Unele situații se pot evita.

– Gândești că ceea ce fac e rușinos?

Surâsul Manuelei tremura. Mario întoarse doar o clipă capul, apoi se concentră din nou asupra volanului:

– Eu nu gândesc nimic, dar știu ce gândesc alții. Câți români îți închipui că privesc sexul ca pe o simplă afacere, la fel ca oricare alta?

– Nu mă interesează câtuși de puțin. De altfel, contractul nostru nu are nimic de-a face cu sexul.

Mario ridică o clipă mâinile de pe volan, ca și cum s-ar fi predat:

– Discuția e încheiată.

– Dacă mai ai vreo problemă care te frământă, vreo întrebare...

Mario surâse:

– Nici una dintre acelea la care ai fi dispusă să răspunzi.

În cele din urmă, o seară plăcută. După o plimbare prin Constanța, cinaseră la Continental. Mario notă pentru sine comenzile absurd de costisitoare – caviar, *foie gras*, castane și trufe –, simboluri, în gândirea proletară, ale abundenței, alături de vizon, briliantul doldora de carate și obsesiva piscină. Nu... nu i-ar fi zis ostentație, ci un fel de frenezie, de fixație, de itinerar prestabilit care trebuia respectat întocmai. Încercase aceeași senzație la hotel, când constatase că își rezervase un apartament pentru ea singură. Iar când, după un ultim *drink* în barul hotelului, Manuela îl concedie cu un surâs fermecător, urându-i noapte bună, Mario

așteptă să închidă ușa, apoi se rezemă de perete și începu să râdă. Așa rămânea el perplex.

Se simțeau admirabil împreună, orele zburau fără ca ei să bage de seamă. Vorbeau despre tot ce le trecea prin minte. Manuela, fără să fie strălucitoare, avea observații de bun-simț, asculta simpatic și inteligent. La rândul lui, Mario povestea vioi și captivant. Printr-o înțelegere tacită, ocoleau tot ce tangenta statutul real al fiecăruia dintre ei, nu încercau investigații privind motivația situației speciale în care se angajaseră amândoi: o femeie nevoită să-și remunereze compania masculină și respectivul peștișor.

Mario, mereu cu urechile ciulite și sensibil la nuanțe, nu surprinse nici cea mai vagă intenție de flirt, nici cea mai voalată dorință. Chiar când dansaseră, Manuela rămăsese indiferentă, de o afabilitate senină și nevinovată, aceeași pe care ar fi manifestat-o dansând cu o rudă, la o petrecere oarecare. Neîndoielnic și năucitor era faptul că Manuela se simțea pe deplin fericită.

– Nu te-ar tenta o vâjâială la Istanbul?

Se aflau la piscina hotelului. Lume puțină: prin pereții înalți de sticlă se vedeau suedezii, care făceau pe nebunii scăldându-se în mare.

– Firește, continuă Mario, voi contribui financiar.

Manuela îl privi iute, apoi își plecă ochii:

– Apreciez propunerea, dar în realitate eu nu fac pasiune pentru Orient... Trec pe la coafor. În jumătate de oră sunt gata.

Se îndepărtă, ștergându-se din mers cu cearșaful de baie. Mario observă că nu încerca câtuși de puțin să se camufleze îndărătul lui. Se ținea bine, dar asta nu însemna că și arăta bine. Un trup lipsit de rasă, cu – oroare! – gaură între picioarele prea scurte. Păși gânditor spre trambulină. Mai avea timp pentru câteva sărituri. Două frumuseți din zonă își întoarseră privirile atâtate:

„Uite unul despre care merită să ai amintiri!"

Încă o zi reușită. După piscină, Mario se oferise s-o învețe biliard, dar Manuela considera că timpul era prea scurt ca să-l piardă ucenicind. Pe urmă, auzind că s-a deschis un bâlci la

Medgidia, sărira în mașină cu sentimentul că se îndreptau spre o aventură extraordinară.

...Câteva ore petrecute într-o lume regăsită cu o plăcere neașteptată. Larmă, vopsea stridentă, vechile trucuri ale pehlivanilor, coafate cu opulența și tehnica deceniului nouă, abundență de fleacuri strălucitoare, jucării, alba-neagra și gogoși fierbinți, copii cu ionatanele bucuriei în obraji, mormane de acadele, aparate foto, Moș Crăciuni și manglitori, roata lumii, cărturărese, hârmălaie...

Se lăsară amețiți, luați de vârtej, se topiră printre sutele de anonimi care animau o imensă frescă de pictură naivă. Nu ocoliră nici o tejghea, se dădură în toate minunile, Manuela își umplu brațele cu *kitsch*-uri, vru neapărat să mănânce vată de zahăr și halviță, bău cele mai colorate siropuri și bragă, trecu la floricele...

Mario îi cuprinse umerii într-un gest de tandrețe spontană:

– Să nu plângi când o să te doară burta! Parcă ai fi un copil de la orfelinat scăpat la bâlci.

– Poate chiar asta sunt, râse Manuela, întorcând un obraz radiind de fericire. Lasă-mă să mă simt bine.

– Al naibii să fiu dacă nu mă simt și eu la fel de bine! Ne mai dăm o dată în călușei? Eu iau elefantul, tu ia barza!

O pălărie demodată, bunică probabil, care-și supraveghea nepoțelul, le zâmbi cald, cu duioșia nostalgică, specifică vârstnicilor când surprind trăiri încercate și de ei cândva:

– Luna de miere?

Caruselul plutea sinuos pe valuri de muzică divină. Elvis invita la dans seara albastră de Ningău.

Mario rămase cu mâinile pe volan. În mașină pătrundeau luminile incandescente ale bradului din fața hotelului.

– Hai să mergem să bem șampania la mine, la 207.

Îi ridică, atingere ușoară, părul din ochi. Ochii Manuelei sclipiră:

– E o idee! Ținută obligatorie?

– Cred că obligatoriu e să mă interesez eu de bicarbonat.

Dincolo de draperii, departe, luminile Constanței unduiau un curcubeu împletit din beteală multicoloră. Priveliștea aducea cu

cea a New-York-ului văzut noaptea din avion. Mario își păstră impresia pentru el. Nu voia să pară că face pe nebunul, răsfirând amintiri somptuoase.

– Îmi place să aud marea, declară Manuela visătoare, zgomotul valurilor spărgându-se de țărm.

.

Se simțea vag amețită, nu se odihnise îndeajuns, dar nu ca să doarmă venise aici. Mario arătă spre fereastră:

– Doamna e servită. Pe unii îi enervează.

– Mie îmi place... ca și zgomotul ploii. Aș vrea să prindem o furtună. Tu nu?

– Hm, depinde de ce parte a zidului m-aș afla... Ce zici, mergem mâine la Acvariu?

– Sau ruinele cetății Tomis, omul din paleolitic și așa mai departe! N-am venit aici ca turistă, cu Kodak-ul de gât...

„Dar ca ce?" întrebă Mario în gând.

– ...Nu mă interesează nimic din itinerarul excursiilor organizate. Mi-a plăcut – se simțea ușor amețită, oboseală stropită cu șampanie, aproape de euforie – că n-ai deschis televizorul. În special pe ăsta îl urăsc! parazitul micilor existențe!

Mario, impresionat, întrebă șoptit:

– Ești chiar atât de singură?

Manuela tresări. Își netezi cu un gest mașinal costumul pijama de *triple voile* negru. În clipele acelea părea de o extremă eleganță, Mario intuind-o la fel de desăvârșită până la ultimul amănunt de lenjerie sau igienă intimă.

– Iartă-mă, și își duse mâna la fruntea fierbinte, mi-e teamă că te plictisesc.

– În nici un caz, surâse Mario.

– Mi-ai fi spus-o?

– Nu.

– Atunci, cum să te cred?

– Nu fi proastă, îi spuse cu tandrețe, lucrurile astea se simt... Dar, apropo, amănuntul ar fi avut importanță pentru tine?

Manuela își ridică privirea aburită:

– Pentru ieri, azi, mâine, poimâine, da.

Mario o privi ca din depărtare:

– Știi... ți-o spun cu toată sinceritatea. Regret că nu ne-am cunoscut în alte circumstanțe.

Manuela râse, încercând să-și ascundă tulburarea:

– E rândul meu să-ți spun „nu fi prost".

Hotelul se umpluse. Mulți străini, multe figuri proeminente ale vieții publice și artistice, policromul *high-life* bucureștean al unei epoci tulburi. Miliardari de ultimă oră, vedete, ziariști gălăgioși, oameni politici, prostituate cu cotă mișunau într-o zarvă de țigări bune, maniere deprinse alaltăieri și creații costisitoare ale caselor de modă băștinașe: trăsnite, fără șic, lipsite de subtilitate, prea complicate pentru a avea și linie.

Mario realiză imediat că Manuela nu făcea parte din această lume. În general, celebritățile se cunosc între ele, se învârtesc într-un cerc închis, cu circumferințe limitate. Pe Manuela n-o saluta nimeni, n-o știa nimeni. Atrăgea atenția datorită toaletelor – inconfundabilă semnătura marilor stiliști occidentali! – dar totul se limita la priviri invidioase, care încercau să evalueze.

Un post de radio vienez, prins întâmplător, difuza muzică de dans retro.

– Dansezi?

– Sunt prea obosită.

Știa că minte. În general, dansa cu plăcere, dar acum refuza, temându-se de atmosfera prea intimă. Una era îmbrățișarea pe ring, cu asistență, și cu siguranță altfel ar fi evoluat lucrurile în ambianța intimă a serii petrecute în doi.

– Ce cauți?

Mario scotocea în valiză cu gesturile nervoase, caracteristice bărbaților în situații asemănătoare:

– Țigări...

– Ți-era teamă că n-ai să găsești aici? râse Manuela. Chiar și pe vremea lui Ceaușescu, cumpărai de la vaporeni tot ce pofteai!

– De obicei mă asigur și nu-mi place să schimb țigările.

Trase cartușul de la fundul sacului și, o dată cu el, un set de prezervative care se risipi pe covor.

– Scuză-mă, spuse Mario, adunându-le jenat.

Manuela roși, dar izbuti, totuși, să surâdă cu naturalețe:

– De ce? Îți place să fii asigurat... Mi se pare normal.

Mario o privi în ochi, adresându-i prima întrebare directă:

– Te-ai asigurat și tu?

Manuela îi susținu privirea:

– Nu în sensul acesta. Am știut că nu am motive.

– Te-am mai întrebat, excluzi totdeauna elementul surpriză?

Manuela abandonă paharul pe blatul de cristal al măsuței și respiră adânc:

– Vreau să înțelegi că, de la bun început, am preconizat raporturi absolut camaraderești. Mai pe șleau, nici nu mi-a trecut prin cap să mă culc cu partenerul de... escapadă. Și acum, cheamă, te rog, *room-service*-ul, mi s-a făcut foame.

– Sluga dumneavoastră.

Pustietatea absolută a falezei sugera un peisaj lunar. Nici țipenie de om – cui dracu' îi arde să înfrunte nămeți și vijelie pe întâi, după o noapte de petrecere?! – nici măcar vreun câine de pripas, nici o singură pijama somnoroasă consultând „starea timpului" din spatele perdelelor. Așteptând-o pe Manuela să coboare, Mario intră în bar. Același vid saharian, domnind peste o ordine desăvârșită și un fond muzical discret. Barmanul, care moțăia cu niște integrame în față, sări în picioare. Mario îi zâmbi.

– La mulți ani, căpitane! Pot să beau o cafea?

Barmanul i-o puse prompt dinainte:

– O picătură de Armagnac?

– Mă confunzi cu suedezii dumitale? râse Mario. Chiar, unde au dispărut? Mă așteptam să-i găsesc aici, să combată!

– Combat la odaie, nu le duceți grija! Domnule, eu pe ăștia îi trec în Memorii! Făceți-vă și dumneavoastră o idee! Opt inși au ras patru bax-uri de *scotch*! Nu mai zic de cocteiluri și șampanie, alea cică-s rouă.

– Serios?!

Barmanul dădu din cap, consternat de admirație.

– Păi te pui cu oamenii de zăpadă? Ăilalți, de ciocolată, cum ar veni lumea a treia, cad sub masă dintr-o spumă la varice!

– Cum de vine chestia asta?! râse Mario.

– Adică dintr-o berică băută în picioare, la Expres, traduse barmanul, cutremurat de dispreț, conchizând: Alt nivel de trai, nene! Ce mai! Compari eschimoșii cu bananiștii? Cimpanzeul cu ditai ursul polar?!... Sărut mâinile, doamnă, la mulți ani!

Mario îi ieși în întâmpinare:

– Vrei o cafea?

– Când ne întoarcem. Abia aștept să ies la aer.

Încă de pe treptele hotelului, se simți cuprinsă într-o îmbrățișare de gheață. Vântul dezlănțuit se strecura șerpește printre clădiri, opintind bezmetic spre spațiile deschise. Se lipi instinctiv de Mario și-l luă de braț.

– Țin'te bine, c-ăsta ne face KO! Ce-o fi acum în Siberia?! Se opri brusc și începu să râdă: Fii atent ce-au făcut nebunii!

Uriașul om de zăpadă din fața hotelului era înconjurat de sticle goale: una de șampanie, înfiptă în trupul gros, fusese uitată „la rece", iar pe mătură înflorea un trandafir roșu de plastic.

– Adică, pricepu Mario, tipul ține cu Roman. Când naiba l-or fi pavoazat?

– Nu ții minte? După tombolă, i-a apucat conga. Tot cârnatul a ieșit afară, spuse Manuela în gulerul blănii.

– Și noi ce făceam?

– Noi dansam...

Asta se petrecuse cam pe la două. Orchestra o dăduse pe „sentimentale", Manuela i se lăsase moale în brațe. O strânsese reflex la piept:

„Mulțumită?"

„Fericită. Nici nu îndrăzneam să sper că totul va ieși atât de bine." Râse încetișor: „Mai că-mi vine să repet figura la anul."

„În aceeași companie?"

Căută ochii lui Mario. Privirea avea o încărcătură aparte, dar nu încercă s-o descifreze. Important era ce simțea ea acum.

„Nu mi-ai răspuns", insistă Mario. „Programările se fac din timp."

Manuela se crispase:

„Te implor, nu fi cinic! Lasă-mi bucuria întreagă. Visul... Tu nu vezi că eu visez?"

„Te-ai supărat?" și o sărută delicat la rădăcina părului.

„Nu, dar te rog să fii atent. Mai avem puțin și gata! Scapi!"

O apucă de umeri și începu s-o zgâlțâie:

„Începi să mă enervezi! Am hotărât să ne simțim bine, iar eu, unul, am izbutit peste toate așteptările. De ce te-aș minți? Declarațiile nu intră în obligațiile contractuale."

Bubuitul bateriei îi înghiți ultimele cuvinte. O duzină de tinerele năvăli pe estradă.

„Hai să vedem cine iese Miss Revelion!"

„Hai!" spuse Mario fără chef, urmărind manevrele unui tip gras, cu impulsuri piromane, care încerca să dea foc hotelului, aprinzând buchete de artificii. Veselia generală se îndrepta vertiginos spre apogeu. Brusc, prinse mâinile Manuelei peste masă și o privi în ochi:

– Să lăsăm copilăriile! Nu crezi că a sosit momentul să ne scoatem... măștile? Eu, unul, sunt dispus...

Manuela își astupă obrazul în palme și-l întrerupse speriată:

„Nu! Te rog! Nu vreau să știu nimic!"

Reacția violentă îl descumpăni:

„Pot să te întreb măcar DE CE?"

Manuela își înăbuși oftatul. Declară uscat:

„Pentru că asta a fost convenția."

Totul dispăruse de pe fața pământului. Rămăseseră doar ei, pe o bancă a falezei, suspendați între masa bolovănoasă a norilor grei de furtună, cerul ascuns în ceața opalescentă și valurile sălbatice. Manuela, strâns înfășurată în blană, se lăsa ținută pe după umeri. Viscolul le da târcoale, învăluindu-i în fuioare de zăpadă sticloasă. Ici-colo, câte un pescăruș desprins dintre nori se năpustea în picaj, pierea înghițit de talazurile înalte.

– Ai impresia că vor să se sinucidă, observă Manuela.

– Îhî! Chiar acum mă gândeam la fanaticii ăia, kamikaze, când năvăleau peste obiectiv...

„Mai am două zile, gândi înfiorată. Poimâine, pe vremea asta... Nu, nu trebuie să mă gândesc... Mai am două zile. Două zile întregi!"

– Ai început să tremuri, observă Mario. Dacă vrei, ne întoarcem.

– Mai stăm puțin.

Avea impresia că, prelungind fiecare staționare, în bar, la bowling sau aici, pe faleză, timpul se dilată. Trecuse incredibil de repede, într-o succesiune ametitoare de clișee convențional frumoase, cartoline festive de Crăciun pe care, semnate chiar de un expeditor indiferent, nu te înduri să le arunci. Aveau să se decanteze acasă, cu vremea înstrăinându-se, ca aparținând unei alte existențe, unui film văzut demult...

Mângâie fularul roșu, cu motive lapone – premiul juriului pentru cea mai frumoasă toaletă a Revelionului. Nu dorise să concureze, nu era obișnuită să se afle în centrul atenției. Cedase la insistențele lui Mario și presiunii unui grup de consumatori energici. Toaleta – Valentino – era într-adevăr excepțională. Ea însăși se privise mulțumită în oglindă, iar licărul de admirație din ochii lui Mario alunga orice urmă de îndoială.

Încrederea în sine și starea de spirit euforică o umpleau de lumină, se simțea, pentru prima oară în viața ei, seducătoare.

„Strălucitoare", decretase Mario și, dacă stătea să se gândească, întreaga noapte fusese strălucitoare, beție neîntreruptă de focuri bengale. Nu mai trăise ceva asemănător, fusese ziua ei de mare triumf, iar când, cu brațele pline de flori și alte trofee ale Nopții de Anul Nou, urcase în apartamentul ei, se simțea ametită de fericire.

Adormi târziu. Pe perna de alături vegheau Tom și Jerry trași în pluș și câștigați la tombolă.

O scurtă escală la bar, „cât să ne încălzim". Manuela își azvârli blana cu o dezinvoltură de casă bogată, sub privirile (admirație mușcată de galbena invidie) unui grup de tinere. Să nu-ți pese – cel puțin așa avea aerul – de un morman de vulpi argintii era ceva! Peste toate, „un gagiu asortat, à la Robert Redford... Asta-i viața! Babele cu safteaua și noi cu salteaua..."

Obrajii încinși de ger ai Manuelei dogoreau, nu trebuia să-i atingi ca să le simți arșița.

– Semeni cu Winettou, râse Mario.

– Fă-mi rost de o pană și un stilet între dinți.

– Ești roșie ca un gogoșar. Să nu-mi spui că ai răcit!

– Nu spun nimic până la București, chiar dacă aș avea pneumonie.

Barmanul aduse comanda și o scrumieră curată. Zâmbi cu tâlc, arătând spre peretele de sticlă, un glasvand uriaș, dincolo de care se vedea marea. Curios, Mario se apropie:

– Fan-tas-tic! Manuela, vino puțin! E păcat să pierzi spectacolul!

Suedezii, toți cu sticle în mână, se zbenguiau printre valurile înalte cât casa și nu încăpea nici o îndoială că se distrau strașnic. Bineînțeles, nu lipsea grupul de țuțări de pe mal, ovaționând generos, dintre șube și blănuri.

– De necrezut! se înfioră Manuela.

– Ascultați-mă pe mine, observă expert barmanul. Băița asta la minus cinșpe i-a trezit la modul absolut. Să vezi ce bagă acrobații în ei la noapte! Cum e și bal mascat, n-o să se mai cunoască om cu persoană!

Ca un vis trecuse și balul. Un vârtej de muzică și veselie nebună, *confetti* și serpentine, fluvii de șampanie, măști, travestiuri, farse, răvașe, sărutări anonime, un *cocker* cu epoleți de general... Manuela, dezlănțuită, se bucura din plin, participa entuziastă la toate inițiativele, se dăruia fără rezerve, de parcă, avea impresia Mario, ar fi fost ultima noapte din viața ei.

„Niciodată nu voi mai fi atât de fericită“ gândi Manuela. Cu un zvâcnet sălbatic, își azvârli capul pe spate, alungând lacrima încolțită.

Ultima seară. Hotelul începuse să se golească încă din cursul dimineții, iar când îl auzi pe directorul hotelului dând dispoziție ca a doua zi să fie strâns bradul din hol, Manuela simți o dureroasă strângere de inimă:

– Parcă ar fi duminică seara... Poate că ar fi trebuit să plecăm și noi azi.

Mario îi strânse brațul cu căldură:

– Duminică seara, înțeleg... Sau sfârșitul vacanței. E totdeauna puțin trist...

– Încă nu! îl întrerupse Manuela, scuturându-și buclele. Suntem încă aici, e ultima seară, vreau petrecere, nu parastas!

Se duse la fereastră. Sirena unui vapor străpunse ca un burghiu întunericul. Își duse mâinile la ceafă și mânecile kimonoului de mătase grea, sângerie, se deschiseră aripi imense.

– Semeni cu un fluture cabernet, surâse Mario, cuprinzându-i talia. De ce fugi?... De ce nu lași lucrurile să se desfășoare de la sine?

Manuela își umezi buzele uscate. Privirile dilatate încercau să înghită, să depoziteze priveliștea unui Litoral feeric. Rosti calm, ca pe o sentință:

– Tânjesc după fericire, dar teama de nefericire e mult mai mare. Infinit mai puternică.

– Proasto!!!

Încearcă s-o răsucească spre el. Manuela i se smulse din brațe:

– Lasă-mă!

– Ascultă-mă, cel puțin! Lasă-mă să vorbesc!

Manuela își astupă ostentativ urechile:

– Nu vreau să aud nimic!

– Ba ai să auzi! și, enervat, îi desprinse mâinile cu forța. Te oblig să mă asculți!... Urlă: Măi, zăpăcito! Nu sunt pește! Nu sunt gigolo!! Am făcut un experiment! Sunt gazetar... Iartă-mă!

– Minți! Mi-ai stricat ultima seară!... Vrei să spui că mă iubești?!

– N-am spus asta, dar...

– Nu mă interesează nici un dar! Mâine dimineață plecăm la București. Acum sunt obosită, vreau să mă culc.

Mario azvârli paharul de perete:

– Nu ești obosită! Ești nebună!

Petrecură, totuși, seara împreună. „Oricum“, își spuse Manuela după ce se calmă, „e stupid să ne îmbătăm separat, eu în odaie și el la bar.“

...Un *tête-à-tête* fără aparat, în canadiene și blugi, la o față de masă cadrilată, cu scobitori și pește, într-o cârciumă din Constanța. O descoperiseră întâmplător, făcând un raid de adio al Litoralului. Mâncară admirabil, iar vinul casei izbuti, la un moment dat, ca veselia forțată a Manuelei să devină autentică.

La zece seara, se aflau în barul hotelului. O ultimă haltă aici li se părea obligatorie. „Căpitanul", abțiguit și nostalgic, le oferi la despărțire un *cocteil* cu semnătură proprie:

– Îi zice *Good Bye*.

– Noi o să-i spunem... *Adio*.

– De, aprecie barmanul, nu-i prea vesel, dar fiecare le știe pe-ale lui...

Manuela ridică paharul:

– Pentru final de cursă fericită!... Plecăm cu un bagaj superb. Eu, în orice caz.

– Hm, făcu Mario, amănuntul în sine ar putea să-ți dea de gândit. Chiar nu vrei deloc să te abați de la un itinerar absurd? Să mă lași măcar pe mine să vorbesc?

– Te rog, spuse Manuela pe un ton ferm, nu insista.

– Realizezi că, dacă mă încăpățânez, te pot „descoperi" în doar câteva zile? Dispun totuși de unele date...

Manuela clătină din cap:

– Mi-am luat toate măsurile ca să n-o poți face. În primul rând însă, nu te cred atât de nedelicat, încât să forțezi o ușă închisă.

– Mde, eu nu sunt la fel de sigur.

Ferfeniții și sentimental, Căpitanul îi conduse până aproape de lift:

– ...dea Dumnezeu să ne vedem sănătoși! Sărut mâinile, coniță, să trăiți domn' șef, vă așteptăm și la anul!

Ca să nu plângă, Manuela respiră adânc. „La anul... Prostul nu știe că doar coșmarurile se repetă..."

Un drum liniștit, lipsit de peripeții. Amândoi păreau veseli și mulțumiți, iar timpul trecuse pe nesimțite, într-o șuetă agreabilă, despre fleacuri cotidiene. Manuela pleca în provincie, să-și vadă

o mătușă bătrână, vizită anuală obligatorie, Mario la sky, pentru vreo zece zile. În ce privește concretul imediat, mâine dimineață trebuia să parcheze mașina în fața casei. Va veni cineva s-o ridice...

– Pe mine mă lași acum la Hotel București.

Mario se interesă sarcastic:

– Ții la simetrie?

– Așa îmi e cel mai comod.

– E devreme, nici șase. Hai să luăm ceva la braserie. De adio!

Manuela își încleștă degetele pe fermoarul poșetei și-i întinse obrazul:

– Nu-mi plac agoniile conștiente... Îți mulțumesc, Mario. A fost cu adevărat frumos... Uite, un taxi liber!

Îi prinse brațul, răstindu-se enervat:

– Mai sunt încă o sută libere! Dă-o'n mă-sa de treabă, poți să mai stai un sfert de oră, că nu ți-a luat casa foc!

– Ce avem să ne mai spunem?

Mario scrâșni din dinți, privind-o țintă. Respiră adânc și reuși să zâmbească:

– În regulă, cum vrei tu... Să te ajut la bagaje.

Taxiul se topi printre luminile scânteietoare ale amurgului bucureștean. Mario își notă numărul și apăsă pe accelerator.

Contrar obiceiului, Doru nu întârzie, ba sosi chiar cu câteva minute înainte de ora fixată. În general, nu avea noțiunea timpului, „altă superstiție inventată de oameni ca să-și complice viața".

– Punctual ca un rege, râse Mario.

– Așa! Zi-i curios ca o foliculinistă cu mască de *cold cream*, care le gâfâie la „Cinematograful de noapte"... Îl măsură ostentativ: Hm, după aer, se pare că n-a fost prea rău.

– Neașteptat de bine.

– I-auzi! Pân' la urmă, ce voia dama?

– Nu-i damă, spuse liniștit Mario, și n-a vrut nimic în plus față de ceea ce a declarat din prima clipă.

– Adică? Vorbește, dom'le, odată!

– Adică un tip care să-i țină mantoul și de urât, la circa un litru de whisky pe zi.

Doru se lăsă pe spatele fotoliului. Râdea cu pântecele, ca toți oamenii grași:

– Ei, lasă-mă! Bicepșii tăi de cretin superb nu i-au spus nimic?

– Ț!

– Ilustra ta carte de vizită n-a impresionat-o?!

– Ț!

– Presupun că, până la urmă, i-ai spus figura cu reportajul senzațional.

Mario aprinse o țigară și mototoli pachetul gol, aruncându-l expert în coșul cu hârtii:

– A refuzat să mă asculte. În principiu, nu intenționam să mă deconspir, dar m-am răzgândit pe parcurs. Femeia e de calitate și postura de pește ordinar începuse să mă deranjeze.

– Chiar, *mon cher*, cum e când te plătesc damele? Trebuie să încerc și eu experiența asta... *Anyway*, personaju-i interesant. Ce mama mă-sii o fi având de ascuns?

– Orice ar fi, știe s-o facă foarte bine. Aseară, când ne-am despărțit, am luat numărul taxiului.

– Aha! Ai găsit șoferul?

– Ce folos? L-a abandonat în fața Facultății de Drept și, bine-nțeles, a agățat altul. Era sigură că i-am luat urma...

Doru puse paharul gol pe masă:

– De ce ai lăsat-o să dispară? Țineai mâinile pe volan, ce mama dracului!

– S-ar fi prins c-o urmăresc, știa mașina.

– Ei și?! Femeilor le place să-ți pierzi energia, banii și timpul pentru ele... Dar, apropo, de ce ții atât de mult s-o găsești?

Mario își ciupi bărbia și rămase câteva clipe visător:

– În afară de interesul pur tehnic, profesional, recunosc că femeia mă intrigă al naibii!

– O dorești?

– N... nu neapărat, deși acolo, la mare, au fost niște momente... Ambianța, alcoolul, aventura ieșită din comun...

Doru stinse țigara, marcând:

– Deci, nu-i cu amor.

Mario dădu hotărât din cap:

– În nici un caz.

– Fii sigur că o știe și ea. În concluzie, când pleci la munte?

– Mâine, probabil, spuse Mario, înăbușindu-și un căscat. Aș fi cărat-o de azi, dar Andreea nu-i gata cu bagajul...

O mutrișoară insolentă, ghiocel stropit cu pistrui, se suprapuse figurii păstoase, deja incertă, a Manuelei.

– S-a închis! se răsti sec funcționarul și trânti cu ostentație registrul din fața lui. Ținea creionul după ureche, așa cum se mai vede în filmele vechi. Mâine dimineață!

Femeia se agăță disperată de masă:

– Vă rog, domnule... Mesageriile de la oficiul 4 închid la 8.

Celălalt constată spiritual:

– Vă cred pe cuvânt, dar pachetul l-ați primit la noi, carele suntem oficiul 1. Scrie pe ușă, la intrare.

– Din suflet vă rog, și începu să plângă. E un pachet cu alimente de la Galați. Mi-e teamă să nu se strice.

Amploaiatul oftă cu aer de martir și luă avizul botit din mâna femeii. Își supse un dinte găunos, strigând peste umăr:

– Manuela, vezi ce-i cu coletul ăsta!

Manuela, cu halatul încă pe mâneci, dispăru în depozit. Se întoarse după câteva minute, cu pachetul:

– Aveți grijă, curge...

Femeia plecă plângând, uitând să mai mulțumească.

– Amărâșteancă, vai de capul ei! comentă șeful, înfundându-și căciula peste urechi. Se uită mașinal în jur, asigurându-se că totul e în ordine și se îndreptă spre ușă. Mda... Atunci încui dumneata... Noapte bună.

Rămânea întotdeauna ultima. Dintre toți funcționarii, ea se grăbea cel mai puțin. Locuia în apropiere, la distanță de câteva străzi. Un apartament pitic, suficient pentru ea. Mobilă modestă, pereții nu prea curați – un zugrăvit, azi, o avere! –, poalele abajurului lămpii de colț arse de bec, ponoseală cafenie. Sărăcia are culoarea maro, Manuela o știa încă din copilărie... Pe canapeaua din salonaș, ca o felie de paradis tropical, ca un pom de Crăciun

fastuos într-o piață de vechituri, „recuzita" de la Mamaia înălța un maldăr strălucitor de amintiri: toaleta de la Revelion, kimonoul „cabernet", balul mascat, fularul lapon, blănuri, accesorii...

Înainte de a trece în bucătărie, Manuela își puse capotul – eternul barchet înflorat încheiat pe nasturi, cu buzunare și cordon, capot de azil. Ochii îi căzură pe calendarul agățat lângă blidar. 4 ianuarie. Își tăie o felie de brânză și puse un ou la fiert. Pe chip îi stăruia un zâmbet imprecis: doar cu două zile în urmă... Unde mâncaseră ultima oară? Renunțând la cină, se opriseră la bar. Căpitanul – obiceiul lui Mario de a-i „căpităni" pe toți pălmașii – le pregătise o gustare rece cu icre de Manciuria și piept de curcan...

Manuela stinse focul, chicotind de una singură. Nimeni nu-și putea închipui cât se simțea de fericită!

...Un vis vechi, plămădit ani de zile, încă de pe vremea când era o adolescentă cu mătreață și coșuri în subsolul obrajilor. O vacanță, o săptămână, câteva zile măcar trăite à la Liz Taylor, à la Sue Ellen, à la Hollywood! Așa cum și le imagina ea, decupând clișee din filme și magazine ilustrate. Măcar o dată în viață să se simtă regină, să-și trăiască visul și să viseze trăind, să se mintă conștient, dar în decor real, să uite total de Manuela, funcționară la Mesagerii... Să respire măcar câteva zile în peisajul privilegiat al marilor privilegiați!

Două șanse concomitente i-au completat, după mulți ani de economii și privațiuni grele, cecul pentru ceea ce Manuela va numi până la sfârșitul zilelor, „aventura vieții mele". Moștenirea unei mătuși și vizita în România a Iuliei, fostă colegă de clasă, strălucit căsătorită în Italia. Iulia făcuse pasiune pentru un student din București și, de sărbători, „își refugiase dragostea și băiețelul" la o cabană din subsuoara Făgărașului. Un incognito (altul!) pasionat, cu o pereche de schiuri și un rucsac. Întreaga garderobă rămăsese la dispoziția Manuelei.

Puse restul de brânză în frigider, spălă cu apă rece linguriță năclăită, rupse foaia calendarului. Înainte de a stinge lumina, mai aruncă o privire pe fereastră. Viscolul pătrunsese în oraș, plesnind de pământ cozi șfichiuitoare, ca bicele colindătorilor...

Vijelia de la Mamaia... Digul... Valurile, pescărușii sinucigași și Mario, tandru ca un iubit adevărat... *Visele se împlinesc uneori.* Nu trebuie să uiți asta! Și din nou, Mario... Ochii i se umeziră: poate că... dacă...

Dar, spunea cineva, „dacă" nu există. Dacă ceva nu s-a întâmplat, înseamnă că nu s-ar fi întâmplat niciodată.

Intră în camera de zi și deschise televizorul.

ȘEDINȚĂ DE SPIRITISM

În interiorul cu puzderie de fotografii sepia încadrate în rame ovale și un pian acoperit cu un vechi șal indian, la care nu mai cânta nimeni de peste treizeci de ani, telefonul și televizorul Samsung făceau o notă discordantă aparte. În lipsa lor, te-ai fi putut lesne închipui într-un decor 1900, conservat ca atare. Înclinația Matildei, considerată de unii direct patologică, pentru vechi și de demult, un altădată situat departe în trecut și, bine-înțeles, locatarii epocii respective, „repauzați" cu antice state în cimitirele orașului, se manifestase de pe vremea când era o copiliță; mai purta mănuși cu un singur deget, ținute pereche de un șnur trecut pe după gât, îi plăcea să se joace cu cretă colorată și colecționa bile roz de sticlă. Încă de pe-atunci, asculta cu emoție amintirile bunicilor și evocările despre cei de dinaintea lor, simțea în pumnii mici răceala „zăpezilor de altădată", o amețea aroma salcâmilor de odinioară, aștepta cu nerăbdare sosirea bătrânei diligențe, o extaziau defuncte, irepetabile apusuri de soare...

„Sunt o făptură", diagnostica ea însăși, „care și-a ratat secolul. Nimic extraordinar, și dacă oamenii ar privi cu atenție în jur sau chiar înlăuntrul lor, ar băga de seamă că fenomenul e departe de a fi singular."

Printre altele, era încredințată că imediat-anterioara ei existență se situase cam prin epoca lui Al. I. Cuza, urcând la deal către primul război mondial. Complet străină de promoția anului 1960 a Liceului Gh. Lazăr unde-și isprăvise studiile medii, simțea cu toată ființa ei că școlăriță fusese în celălalt secol, colegă de clasă cu Ana

Ipătescu. Ulterior, când avea să-și descopere vocația de medium, va solicita adesea serviciile pașoptistei cu nume de stradă.

După 1989, când, alături de multe altele, dispăru și interdicția de a sta la șuetă cu persoane decedate, Matilda se putu desfășura la adevărata ei valoare. Cooptată într-un cerc serios de spiritiști, fu inițiată, iar calitățile ei de medium îi conferiră un statut special de persoană specială. Putea afirma pe drept cuvânt că, în contact susținut cu cei de dincolo, personalitatea ei evoluase și că niciodată nu se simțise atât de mulțumită. Lucrase ca economistă timp de treizeci de ani, practicase binele în măsura în care îl practică cei mai mulți dintre noi (nu-și trimisese la azil bunica și părinții bătrâni, dăduse de pomană la ușă de biserică și își îngropase cu fast și cheltuială bărbatul), dar cu adevărat folositoare se simțea abia acum.

Ca de obicei, la nouă dimineața sună telefonul și, tot ca de obicei, ridică receptorul înainte de a se fi consumat primul tril. Era o ființă iutacă, mititică – „intră într-o cutie de chibrituri" – cu un chip clorotic, lipsit de expresie. Părea grozav de efemeră, mai efemeră decât cei din jurul ei, și la fel de neînsemnată ca un puf de păpădie.

– Da, Coralia, bună dimineața.

Glasul pâlpâia stins, flăcăruia istovită în interiorul unui opaiț cu sticla murdară. Al Coraliei, în schimb, bubui soldățește și la obiect:

– Ce făceai?

– Puțină ordine prin casă.

– Fleacuri! decretă Coralia. Pe mine m-a apucat sărăcia aia de spondiloză, mă ține de la umăr, nici nu mă pot pieptăna.

– Și eu cred că am răcit, mieună Matilda, mă cam doare gâtul.

– Nici nu-i de mirare. Când cineva trăiește doar cu înghețată chiar și în miezul iernii, mă miră că mai are glas... Sper că nu-i serios, diseară avem ședință.

– N-am uitat, poate până atunci îmi trece.

– Nu poate, sigur! se răsti Coralia, important este să-ți dai silința!... Știi, am avut un vis absolut extraordinar! Țin'te bine, Matildo, l-am visat pe Mussolini! Chestiunea are precis o semnificație adâncă. Nu vine... Sulito ăsta în vizită la fitecine.

– Benito, vrei să spui, o corectă blajin Matilda.

– Benito, Sulito, același crac de izmană! Acum, totul depinde de tine.

– Personajul e foarte interesant. Să vedem dacă se lasă abordat.

– Se lasă dacă știi cum să-l iei. Cum ești tu diplomată, nu-mi fac griji... Până una-alta, prepară-ți un șodou zdravăn, scapă și tu colo mai mult rom și bea-l cât poți de fierbinte... Pa, pa, pa, că au venit fetele la canastă!

Puse receptorul în furcă – „Doamne, că nepătrunse-ți sunt căile, cum dai Tu har la neghiobi!" – și se repezi la ușă.

* * *

Li se spunea „Cei trei mușchetari", pentru că erau nedespărțiți. În rest, nici o legătură cu grațioșii magnifici în dantele ai lui Dumas. Ștefan era uscat și oacheș, aspru ca o rindea, Mișu, frate-său, bălăior și rotund ca o portocală, iar Nae, clownul trioului, un deșirat cu mărul lui Adam proeminent și neliniștit.

...O după-amiază de primăvară antipatică, încărcată de ploaie și plictis. La fereastră, Nae fluiera a pagubă, în vreme ce Ștefan și Mișu croșetau fără interes un interminabil 66.

– Pe mine, zilele de sărbătoare mă indispun, conchise Nae într-un târziu.

Ștefan observă pe un ton fără nuanțe:

– Nimeni nu te împiedică să muncești.

– ...orașul e mort, enumeră Nae fără să-i dea atenție, străzi pustii, trafic inexistent, tot sindicalistul stă cu capul în televizor și frigider, parașutele interesante – cărate cu parlamentari borțoși „în teritoriu", liotă de câini maidanezi care adulmecă gunoaiele și fac pipi la picioare de statui... Am uitat munții de sticle de plastic goale.

Mișu se întrerupse din joc, încântat de imagine:

– Da, domnule, așa e! Ai rezumat totul extraordinar, parcă ar fi o frescă.

Nae întoarse spatele ferestrei, rezemându-se de pervaz:

– Rahat! Ce-ați zice să organizăm o foiță diseară?

Ștefan își ridică ochii peste cărți:

– Ai uitat că-i sâmbătă? O conducem pe Matilda la ședința de spiritism.

Nae își reprimă un căscat:

– Altă aiureală! Lăsați, dom'le, morții în pace!

Mișu abandonă cărțile și se ridică, încercând să se dezmorțească. Era un tânăr foarte scund – lasă-l pe lunganul de Nae, dar chiar și frate-său, Ștefan, îl depășea cu un cap –, îndesat și, ca toți piticii, încerca să-și completeze numărul de centimetri printr-o ținută vertical rigidă.

– Vorbești în necunoștință de cauză, declară făcând câțiva pași prin încăpere. Se petrec acolo niște chestii care te pun pe gânduri. De exemplu, poate să-ți confirme și Ștefan, la ultima ședință au reușit să-l contacteze pe Take Ionescu.

– Cine-i ăla? se hlizi Nae.

Ștefan interveni:

– Degeaba faci garagață, am asistat la niște fenomene cel puțin bizare. Bineînțeles, n-am nici o explicație științifică, dar nici nu pot nega evidența.

Vocea profund cavernoasă îi adusese în ultimii ani porecla de Ciumara-Țepeș Vodă... Nae ridică din umeri:

– Așa o fi... De ce l-au solicitat tocmai pe Take Ionescu?

– Printre asistenți, explică Mișu, se afla și un parlamentar. Vroia să știe dacă se lasă cu alegeri anticipate.

Un rânjet larg sparse obrazul de paiață al lui Nae, iar mărul lui Adam, extrem de mobil, țâșni cu o detentă de câțiva centimetri, ascunzându-se sub mandibulă.

– Dacă mă întreba pe mine, i-o spuneam la fix, fără faxuri în lumea de apoi. Își întinse trupul deșirat căscând cu poftă: Oamenii sunt neserioși. Voi barem știți de ce mergeți la circ.

– De ce?! pică Mișu din cer.

Nae râse:

– Îți dau voie să ghicești de trei ori. Mă luați de tolomac?! Adică fondul de nabab al bătrânei verișoare Matilda, din Elveția, plus dobânzile care s-au adunat în pa'ș'cinci de ani de mate-

rialism dialectic aplicat, sunt de colea? Bașca, în afară de voi n-are sămânță de neam, proști ați fi să nu-i cântați la piculină.

Ștefan se lăsă pe spătarul canapelei, scandând ironic:

– Șarpele invidiei dă târcoale celor mai oneste inimi.

Nae se holbă, sincer mirat:

– Normal că sunt invidios, om mi-s, nu statuie în Piața Mare. Voi aveți o mizā pentru care merită să te zbați, visați color la meleaguri blonde și blondele dame de pe plajele Californiei...

Ștefan îl întrerupse, mereu sarcastic:

– Fii liniștit, te luăm cu noi.

– Nu mă îndoiesc, răspunse Nae pe același ton, baiul ăl mare e că scumpa de Matilduța poate s-o mai ducă ușor cinșpe, douăzeci de ani. Plouă cu octogenari în Vlahia de tranzit.

– Cu gripele astea, surâse Ștefan, nu se știe niciodată.

Nae râse cu poftă:

– Tu și pompele funebre ce vă mai rugați la Dumnezeu de o gripă!

Pe obrazul de portocală al lui Mișu urcară două mere roșii. Bărbia îi tremura, părea sincer necăjit:

– Vă place să faceți pe cinicii. Toată lumea o iubește pe Matilda care, orice ați spune voi, e un fenomen. Nimeni nu-i contestă însușirile paranormale.

Nae, fără să se ridice din fotoliu, ciufuli creștetul lui Mișu, care se plimba prin odaie.

– Delirează cu talent, Mișulică tată, iar peste ea există altul și mai talentat care o manipulează.

Ștefan strânse cărțile și le puse la loc în cutia lor:

– În fond, n-ai nici o treabă. De ce nu vii cu noi diseară? O simplă experiență, nu pierzi nimic.

* * *

Ședințele se țineau în locuința maestrului Paulian, unde arhitectura apartamentului îngăduia „aglomerarea fără aglomerație" a unei asistențe relativ numeroase. În holul spațios, eliberat de

orice mobilă inutilă, încăpeau degajat circa zece persoane, așezate pe două rânduri. Paulian prefera însă grupurile mai mici, cine dorea miting știa unde să-l caute. În fața scaunelor, la o distanță de circa patru metri, se afla o somieră orientată perpendicular spre participanți. În rest, atmosfera clasică generată de draperiile grele de pluș, două aplice și un lampadar de colț asigurând clarobscurul obligatoriu în asemenea întreprinderi; dominau încăperea, sublimând ambianța, patru tablouri în ulei, portrete impozante tratate în culori sumbre, rembrantiene. Contemplându-le cu mâinile la spate, ca într-un muzeu, Nae își zise că aparțineau, probabil, unor ștabi din lumea spiritismului, un soi de dascăli doctrinari à la Marx, Engels, Lenin și Stalin.

Trecând în revistă „musafirii" împrăștiați deocamdată în grupuri cu firave cești de cafea în mâini, le consideră cu surpriză statutul social. Își închipuise că va da peste o adunătură jalnică de exponate senile (un vestibul plin de bastoane și pălării contemporane Pactului Ribbentrop-Molotov), toți pe jumătate nebuni. Dimpotrivă, și, reducând proporțiile, te puteai crede în *foyerul* unui teatru; vârste amestecate, șic în vestimentație, păr și unghii îngrijite, țigări scumpe; în curte, mașini pricopsite.

Cineva îl apostrofă din senin:

– Ei, tinere, te crezi statuie? Lasă-mă să trec!

Nae, fâstâcit, se dădu la o parte, eliberând accesul spre scaune:

– Mă scuzați...

– Înțepenișeși acolo, deslușI Coralia, o dorobanță zdravănă ca un zid de cetate și voce de căpitan de pirați. Nu mă mai țin picioarele... Hei, Matildo, nu începeți odată?

Matilda ridică palma – imediat –, continuându-și discuția cu Paulian. Era un bărbat de statură potrivită, cu păr des, grizonat, genul după care se dau în vânt puștoaicele sub douăzeci de ani. Se mișca frumos și sigur, ca un actor, practicând față de Matilda o condescendență tandră, plină de atenții. Ai fi zis că-i gata, gata să se prăpădească, copleșit de privilegiul unei conversații cu șubreda bătrânică. În realitate, sesiză Nae, tipul desfășura o amabilitate mașinală; ochii îi zburau libelulă prospectând ungherele,

urechea încordată nu pierdea nici un sunet, alifiile cu care era uns la toate încheieturile n-ar fi încăput într-un singur magazin.

Volubilitate desfășura și Matilda, vorbind cu risipă de gestică, într-un ritm isteric, care-i tăia respirația; nu debitul precipitat propriu-zis, ci zorul de a emite cât mai multe silabe pe „secundă pătrat".

– ...nu m-am simțit prea bine, dar gândul că vă voi dezamăgi mi-era insuportabil.

Paulian surâse blând ca un Moș Crăciun:

– Nu sunteți deloc cuminte, și-i atinse obrazul într-o dezmierdare fugară.

Matilda chițăi topită sub dulcea mustrare. Se simțea în *spielhosen*, nu s-ar fi mirat să se trezească cu o păpușă în brațe.

– Apreciez devotamentul dumneavoastră, dar sunt foarte supărat. Nimeni și nimic nu vă dă dreptul să vă riscați sănătatea. Sunteți cea mai prețioasă persoană din câte cunosc...

„Dumnezeule! se minună Nae, ce de adjective unsuroase și uite că chestia ține, gagica face în chiloți de fericire. Al naibii să fiu dacă aș avea curajul să fiu atât de penibil!"

– Vă rog să nu mă certați, gânguri Matilda, de când vă cunosc, simt că am devenit utilă... Fac ceva ce este numai al meu, pe care nu-l poate face și altcineva. Și asta doar grație dumneavoastră. Sunt fericită...

Paulian se înclină ca un marchiz, pregătindu-se să se îndepărteze. Matilda îl opri:

– Nu v-am spus ce era mai important. Am vorbit ieri cu avocatul meu. În mai puțin de zece zile – glasul îi palpită de emoție – visul nostru, Fundația Spiritismului Românesc Barbu Petriceicu-Hajdeu, va deveni o realitate în carne și oase!

– O! exclamă Paulian sărutându-i mâna, îngăduiți-mi să vă felicit.

Pe obrajii scurși ai Matildei, de găină, emoția înfipsese pete vinețiu; un chip care părea mâncat de igrasie. Beată de fericire, urmă trepidând cu toată ființa ei:

– Încă n-am terminat. Am efectuat un transfer din Elveția și am descoperit un cont la banca lui Țiriac. Și... dar promiteți-mi mai întâi că nu vă supărați pe mine!

– Niciodată, scumpă doamnă.

– Fără să vă cer permisiunea, mi-am îngăduit să vă încarc cu unele responsabilități. În calitate de președinte al Fundației, veți avea drept nelimitat de dispoziție asupra contului după... trecerea mea în neființă.

Uluit, dar imediat redresat, Paulian o luă protector pe după umeri:

– De astă dată, chiar mă supăr. Vă interzic categoric să vă gândiți la asemenea eventualitate... Dar cred că e timpul să începem ședința. Cum vă simțiți?

Matilda chițăi:

– Niciodată n-am fost într-o formă mai bună.

Nae simți o răsuflare fierbinte în ceafă și întoarse capul:

– Aha! Tu erai... Ai auzit?

– Ce cretină! mârâi Ștefan. S-a dat legată pe mâinile ăstuia. Cretină la cub.

Nae râse:

– Ce bine că n-am neamuri cu care să semăn!

Matilda se întinse pe canapea, cu tălpile spre asistență.

– Relaxează-te! porunci scurt Paulian.

Stinsese aplicele, doar lampadarul împrăștia o lumină fără vlagă. Un curent de aer rece – fantomele! – traversă sala și, înfiorați, cei de față căutară instinctiv mâinile vecinilor. Nae bănui un ventilator fixat și manevrat la șmecherie. În spatele lui, Mișu gâfâia de emoție; alături, în dreapta, Ștefan scrâșnea din dinți.

– Sssttt! făcu cineva inutil.

Paulian interveni autoritar:

– Liniște, vă rog, să ne concentrăm!

Veghea căpătâiul Matildei, care își ridica brațele cu o încetineală plină de suspens. Ajunse la înălțimea dorită, Paulian i le prinse, împletindu-și degetele cu cele ale bătrânei. Rămaseră așa clipe lungi, pe care Nae le traduse științific: „Asta ar fi luarea de contact, cureaua de transmisie cu lumea de apoi, cam cum stătea chestia cu sindicatele – legătura dintre partid și mase."

Dintr-o dată, avu impresia că nimeni nu mai respiră. Cu gâturile lungite, toți urmăreau încordați la maximum manevrele

lui Paulian. Insinuant, delicat ca un amant, infinit prudent, de parcă ar fi dezamorsat un obuz, se desprinse de Matilda și încremeni cu brațele ridicate în unghi drept, crăcănat à la Manitou. Glasul bine pozat izbucni pe neașteptate, electrocutând asistența:

– *Oka, tembho bhi* – scandă – *beha, calekha marathana vasha Wanatha!*

Nae suflă la urechea lui Nae:

– Ce face ăsta, ne înjură?

Paulian reluă de mai multe ori imprecația, din ce în ce mai lăbărțat, pornind pase de la capul Matildei spre picioare și retur. O respirație ușoară, regulată, avertiză că intrase în transă.

Nae observă stupefiat.

– Nu-mi vine să cred că există atâția sonați pe lume.

– Abține-te, mârâi Ștefan, tipul e foarte periculos.

Cineva din asistență emise un sunet nedeslușit. Plâns, poate un chicotit nervos. Nae ridică plictisit din umeri. În ce-l privește, putea jura pe Biblie, cărțile de pocher sau fotografia zânei de ultimă oră din portvizit, că pe el unul nu mai pun mâna în veci spiritiștii.

Își îndreptă din nou privirea spre Paulian, care continua pasele alternând mișcarea duioasă, vals alunecos, cu cea bruscă și sacadată. Doar vocea rămăsese răspicat poruncitoare, casantă ca o sentință:

– Du-te!... Nu șovăi, du-te! Îndreaptă-te spre lumea duhurilor! Acum. Caută spiritele care se mai află încă în zona noastră de eter. Du-te. Găsește-le!

Coralia mugi ca un plutonier major, gândind că șoptește:

– Zi-i să întrebe de Mussolini!

O voce satinată din rândul al doilea, închipuindu-și că spiritul Ducelui trebuie stimulat, improviză atmosferă, intonând cu talent:

– *Giovinezza, giovinezza, primavera di belezza...*

– Cine o fi tenorul? se întrebă Nae, rotindu-și privirea.

Ștefan îl repezi:

– Termină! Dacă ai chef de băscălie, car-o!

– Puțină decență, sâsâi Mișu din spate, am intrat în lumea umbrelor.

– De unde știi?

Coralia insistă:

– Caută-l, dragă, pe Mussolini! Din partea Coraliei Vasilescu din Dristor, așa să-i zici! Sectorul 4!

Paulian interveni autoritar:

– Liniște, Mussolini rătăcește în Empireu...

– Cam pe unde vine ăsta? întrebă în jur Coralia pe un ton cotidian de parcă ar fi cerut adresa PRO TV-ului.

– E departe, mult prea departe de sfera noastră, completă Paulian.

Nae suflă:

– Cu metroul se descurcă.

Coralia o ținea pe a ei:

– Aș, departe! Nu poate fi prea departe, l-am visat azi-noapte. N-am nici o pretenție, dar să-mi zică de-a dreptul ce vrea de la mine! De ce mi s-a arătat?!

Nu-i răspunse nimeni, Matilda începuse să se zbuciume dând semne că a intrat în transă.

– ...o scară imensă... o femeie în văluri negre coboară treptele. Se apropie, încep să-i deslușesc chipul... Are mustață...

– E Golda Meyer, ghici Nae.

– ...face semne ciudate, continuă bătrâna, vrea să-mi spună ceva... Începu să plângă: Nu înțeleg, nu-i aud glasul.

– Con-cen-trea-ză-te! – șopti cu patimă Paulian.

Glasul Matildei răzbătu din altă lume, ca dintr-o ceață sonoră:

– Acum parcă e mai clar...

Asistența încremenise, nimeni nu înregistră tusea de afară a unei mașini cu bateria obosită care chema în realul imediat.

– Ce spune?!

– „Fugiți!!!"

Participanții tresăriră electrocutați, unii se ridicară gata s-o ia la goană. Matilda vorbea acum cu alt glas, o voce puternică de stentor, complet străină de ciripitul ei cotidian, purtătoare de cuvânt pe moment a vreunui defunct celebru:

– ...Îndepărtați-vă de Împărăția lui Mamon! Întunericimea se năpustește asupra voastră, vă prinde în clește, vă aud vaietele – „Sculați, voi, morți din morminte, ca să intrăm noi!"

Glasurile din sală se învălmășiră:

– Fantastic!

– Înfiorător!

– Apocalipsul...

Coralia bubui, acoperindu-i pe toți:

– Întreabă naibii, odată, unde stă Mussolini! Să spuie ce daravele are cu mine! Nici așa, să mă fiarbă ca pe un borș din cap de miel. Unde-l poți găsi?

– În cartea de imobil, sugeră Nae.

Mișu îl zgâlțâi din umeri:

– Potolește-te, ce spune e cutremurător!

– Liniște! răcni Paulian. Mergi mai departe, Matildo, pătrunde cât mai adânc! Ce vezi?

Matilda răspunse docilă, întoarsă la vocea cotidiană:

– Siluete... Multe, puzderie de siluete verzi.

– A dat peste marțieni, sugeră cineva.

Ștefan se răsuci furios spre Nae:

– Dacă nu taci, te strâng de gât!

– Ești nebun, tăticu'?! N-am zis nimic acum, dar tipul are dreptate. Vară-ta a ajuns în patria SF.

Matilda continuă să bolborosească cu degetele înfipte ca niște cângi în stofa canapelei. Căznită de convulsii și vedenii, dădea impresia că vrea să se ridice:

– ...O lume verde... oameni, pălării, copii verzi...

Un grăsan din primul rând se miră:

– Ți-ți-ți! N-aș fi zis că legionarii mai au vreo șansă.

– ...Se strâng, urmă Matilda, se adună în jurul unui cazan. Nu, nu-i cazan, e o urnă uriașă.

– Aha! exclamă Mișu.

Grăsanul se întoarse spre el și scaunul pârâi. Constată încântat:

– Ai prins mișcarea, nu-i așa? Se lasă cu alegeri anticipate. Previzibil, de altfel.

Nae se ridică brusc și, făcându-și loc pe lângă picioarele oamenilor, se îndreptă spre ușă.

– Gentlemeni, pentru mine e deja prea mult... O spirite, o duhuri, tovarășul Nae vă salută din mers!

În aceeași clipă, se stinse lumina.

O singură secundă de stupefacție, apoi spaima se dezlănțui. Țipete, exclamații, bufnituri, iar întunericul sporea, ca de obicei, haosul.

– Nu aveți nici un motiv de panică, interveni autoritar Paulian, vă rog imperios să rămâneți la locurile dumneavoastră.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Mișu.

– Duhurile sunt mânioase, își dădu cu părerea tenorul de adineauri.

Nae ricană:

– Așa-i zice acum IDEB-ului?

– Aiureli! mugi Coralia. Chiar acum a trecut Mussolini pe lângă mine. M-a atins și am pus mâna pe el... Continuă pe ton diurn: Ca să vezi, n-aș fi zis că acolo au hoți! Dacă e să umbli cu cheile după tine, nu se mai merită nici să mori!

– E fioros! strigă un glas de femeie. Nu mai suport.

– Chiar, de ce mai stăm? se miră grăsanul care diagnosticase alegeri anticipate. Să plecăm!

Paulian găsi în sfârșit cutia de chibrituri și aprinse lumânările unui sfeșnic.

– Stați pe loc. Nu-i prima oară când spiritele își manifestă în felul acesta nemulțumirea.

Oamenii se priviră speriați, își cercetau înfrigurați chipurile, neștiind de fapt ce caută. Coralia, intrigată la culme, scotocea cu ochii toate ungherele:

– Simt că încă n-a plecat, e aici, printre noi.

– Cine?

– Mussolini, vezi bine.

– Ai o fixație, decretă Ștefan, dur.

– Ei, bravo! Am pus mâna pe un bărbat și Ducele, Sulito ăsta...

– Aha! pricepu Nae, punând volume în exclamație.

– Nu fi măgar, îl repezi Coralia, zic că am pus mâna pe un bărbat, nu unde crezi dumneatale, și Mussolini e singurul asupra căruia m-am concentrat.

– Liniște! ceru Paulian aplecându-se peste bătrâna care rămăsese în transă: Matilda, părăsește planeta galbenă și întoarce-te printre noi... M-auzi? Întoarce-te imediat!... Trezește-te!

Începu să-i bată palmele, apoi obrajii, din ce în ce mai impacientat.

– Trezește-te, răcni.

– Ce se întâmplă?!

– A murit.

Sângele începuse să picure pe parchet. În pieptul Matildei, un stilet extrem de fin, purtând gândul spre cele meleaguri cu cămile, șalvari și focoase cadâne, părea încă să vibreze de violența cu care fusese implântat până la plăsele. După o clipă de liniște încremenită, se dezlănțui vacarmul.

Paulian își astupă obrazul cu un gest instinctiv:

– Nu se poate!

– Uite că se poate, constată Ștefan cu un zâmbet rău.

– Nu înțeleg! Cine...

– Dumneata.

– Ești nebun, omule? strigă Paulian peste consternarea generală. De ce s-o fi omorât? Mă crezi atât de redus, de imbecil încât să-mi ucid cel mai dotat medium pe care l-am avut în treizeci de ani?!

– Logic, îngână Mișu roșu de confuzie.

– Nu fi tâmpit, îl repezi frate-său, Matilda l-a desemnat executor testamentar cu drept de dispoziție... Dar ce mai stau eu să-ți explic acuma! Nu fac o sută de mediumuri cât averea Matildei!

Paulian își șterse obrazul transpirat cu o batistă fină:

– Vă rog, să nu ne pierdem cumpătul!

Grăsanul propuse:

– Lăsați șueta și chemați Poliția!

– Chemați-o! fu de acord Paulian, telefonul e în vestibul... Domnule Ștefan, spre deosebire de dumneavoastră, eu nu acuz, ci doar mă apăr. Dacă vorbim însă de interes, sunteți mai implicat

decât mine, fiind unic moștenitor. Împreună cu fratele dumneavoastră, desigur...

– Logic, aprecie Mișu, dacă ar fi s-o luăm după interes, beneficiară e și doamna Coralia, mi-a spus Matilda că a trecut-o în testament.

– Prostii, respinse bătrâna, îndrugați numai prostii! Mussolini e ucigașul. Citiți istoria, cămășile negre! Păi ăștia erau criminali de profesie și năravul nu-ți trece niciodată, e chestie de glande. Ce mai stăm la palavre, a trecut pe lângă mine și l-am atins. El era!

Nae se scărpină mașinal deasupra urechii:

– Mă îndoiesc că pe *killer* îl cheamă Mussolini, sigur mi se pare însă că persoana care a trecut pe lângă doamna Coralia e și asasinul. Așa cum sunt așezate scaunele, era singura și cea mai scurtă potecă liberă spre Matilda. Pornind din oricare altă parte a camerei, obligatoriu trebuia să-i deranjeze pe alții.

– Am chemat Poliția, anunță grăsanul care se pregătea pentru alegeri.

– Perfect, sublinie Ștefan. Pariez oricât că maestrul Paulian i-a venit de hac Matildei. Ce scaune, ce potecă liberă, n-avea nevoie de nimic, nenorocita se afla chiar sub nasul lui. Separat, ca stăpân al casei era cel mai în măsură să monteze un scurtcircuit. Chiar așa la țanc să se întrerupă lumina?!

După un moment de șovăială, Nae interveni:

– Eu am întrerupt lumina, n-a fost nici un scurtcircuit. Pur și simplu am tras cu piciorul de firul lampadarului și a ieșit din priză. N-aveți decât să vă uitați.

Mișu se holbă:

– De ce-ai făcut-o?

Nae ridică din umeri:

– Vă rog să mă iertați, îmi pare sincer rău... Am vrut să mă amuz. Totul mi se părea atât de caraghios... și am supralicitat.

– Asta schimbă complet datele problemei, decise grăsanul. Poate chiar dumneata ești asasinul și, printr-o dibace mișcare de învăluire, o diversiune, aș zice...

– Nu mai zi nimic, că ești prost.

Ștefan scrâșni:

– Iar tu – o paiață imbecilă. N-ai de gând să te maturizezi?

– Nu vă mai certați, îi rugă Mișu, Poliția va lămuri totul.

– Ce să mai lămurească, se oțărî Coralia, când eu le dau mură-n gură? Mussolini i-a făcut felul... Închise un ochi, adică, „fiți atenți, ce vă spui eu acum e plin de miez": Poa' să fie și o răzbunare la mijloc. Nenea Tase, cum ar veni tata lui Matilda, era liberal sadea, se luase rău în piept cu legionarii lui Hitler și Mussolini și vezi că nu l-au iertat. N-au apucat să-l lichideze ca pe Iorga, dar s-au răzbunat pe fie-sa, biata Matilda.

– Aberații! decretă Ștefan dând draperiile la o parte. Nu ne rămâne decât să așteptăm Poliția.

Grăsanul se interesă ironic:

– Și, până vine Poliția, nu ne dai voie dumneata să comentăm? Ce spune doamna Coralia e foarte interesant... Apropo, ați afirmat mereu că persoana... în fine, entitatea care v-a atins era negreșit un bărbat. Cum puteți fi atât de sigură?

– Nu-ți spusei că am pus mâna pe el să văd dacă-i din carne și oase? De acasă mi-am pus în gând s-o fac.

– Și?

– Da' știu că ești greu de cap, domnule dragă! Am dat peste cheile din buzunar, d-aia m-am și mirat că-s hoți și pe lumea ailantă, că nimeni nu se încuie de frica mușt elor.

– Fiți mai explicită, o rugă Paulian.

– Ce să-ți mai explic, creștine?! Doar bărbații țin cheile în buzunarul de la pantaloni, femeile le țin în geantă. C-or mai fi și poponari care umblă cu portofelașul pe un deget, e altă istorie...

– Atunci, e simplu, conchise grăsanul. Să verificăm cine are chei în buzunar... Se pipăi instinctiv. Ceva zornăi și râse încurcat: Și eu!

– Toți, sublinie Ștefan.

– Să încercăm o mică reconstituire, propuse Paulian. Simțind deci o atingere, ați ridicat brațul...

Coralia îl întrerupse:

– Aș! Ce să-l ridic, mă ține spondiloza de trei zile, abia pot forfoti în jos, uite așa...

Oferi o demonstrație, păstrând brațul lipit de trup de parcă ar fi ascuns ceva la subsuoară și mișcând mâna doar de la cot.

– Dac-o salt mai sus, mă seacă la ficați. Nae își reprimă în ultima clipă o exclamație de surpriză, inima îi tresări ca dinaintea unei revelații. La cât izbutea Coralia să ridice mâna, ar fi ajuns cel mult la genunchiul unui bărbat de statură normală, în nici un caz la buzunarul lui... Limpede ca un clar de lună! Ipso facto, criminalul era un individ scund, extrem de scund, iar în asistență, cu o singură excepție, toți depășeau degajat 1,75.

Își îndreptă curios privirea spre Mișu: „Cine ar fi zis că portocală ăsta... Mai degrabă Ștefan... În fond, de ce mă mir? Nu ne cunoaștem nici măcar pe noi înșine, iar, în materie de surprize, viața se dovedește a fi inepuizabilă. Rămâne de văzut, Mișulică tată, cum o să ieși din rahat! Nici măcar varianta Mussolini a coanei Coralia nu-i valabilă. Din ce-am văzut la cinema, Ducele era un tip falnic..."

Afară se auzeau sirenele Poliției.

SERTARUL

Ori de câte ori se întâmpla ca numele soților Bărbulescu să fie pomenit – colportări cotidiene între vecini, prieteni sau cunoștințe, discuția ajungea în mod inevitabil la...

– N-am să înțeleg niciodată ce fac oamenii ăștia cu banii!

– Care bani?! Două pensii amărâte.

– E un fel de a vorbi. La urma urmelor, ea a fost profesoară, iar el inginer.

– Acum douăzeci de ani, mersi! Amândoi s-au pensionat pe leii lui Ceaușescu, adică au intrat în cea mai nenorocită categorie. Peste toate, mai sunt și bolnavi, și tot chestii grele pe care nu le tratezi cu bicarbonat și sirop de tuse.

– E totuși ciudat...

– De ce? Dumitale îți ajunge pensia? Ia să nu-ți mai trimită fata din Elveția, atunci să văd cum o scoți la capăt!

– O fi, dar nici să întind mâna la zid de biserică n-ajung!

– Bate-n lemn de ducă-se pe pustii! Fă-le o vizită într-o zi și pe urmă, mai discutăm.

Într-adevăr, cei doi trăiau într-o sărăcie greu de închipuit și, la fel de adevărat, dar cu oarecare stil, întindeau mâna și sacoșa la biserică. Nu scăpau nici o pomană, iar milostivii aveau grijă ca pachetele destinate Bărbulești să fie cât mai consistente. Bătrâni și neajutorați se aflau destui, dar vezi – și aici intervenea una din ciudățeniile logicii omenești –, ăștia erau pe deasupra și intelectuali, ceea ce amplifica major compasiunea. Amănuntul în sine

sfâșia inimile de parcă suferința ăstora, a titraților, ar fi apăsat mai greu.

Pe Bărbulești îi știa tot cartierul. Cartierul, un fel de a vorbi, de fapt una din aleile acelea idilice rămase din zestrea vechiului București, unde oamenii se cunosc între ei cel puțin din vedere, zidurile, cafasurile cu flori roșii și gărdulețele scunde sunt pline de odinioară, iar anotimpurile se petrec parcă mai pastelat.

Dacă, întâmplător, Bărbulești nu apăreau duminica ori la alte îndătinate zile de miluială la Biserica Sfânta Ecaterina, unde toți băștinașii Aleii Titu se nășteau, se cununau și mureau, darurile le erau aduse la ușă: „Or fi bolnavi, săracii, mai pune-le două portocale, să fie de sufletul bietei Doruța, că tot nu s-a omorât barba'su cu pomenile..."

Uneori, bătrâna – doamna Olimpia – venea singură. Asta se întâmpla când, informat de *România liberă* asupra unor înmormântări sau parastase simandicoase, Bărbulescu se deplasa la diverse cimitire și biserici; îndeobște Boteanu și Bălașa, așezămintele cu cei mai bogați enoriași.

Persoanele care îi frecventau – bătrânii conversau agreabil, ascultau, cu răbdare și împărtășeau, după caz, aceleași opinii politice cu interlocutorul – sesizau că plita e totdeauna goală, că în casă nu mirosea niciodată a mâncare. Dacă le-ar fi deschis frigiderul, scos din priză chiar și vara, „ca să nu se consume kilowați", și îndeplinind simplu oficiu de dulap de alimente, ar fi descoperit meniul zilnic al cimitirelor bucureștene. Erau oameni care, fără îndoială, mâncau variat, fiind în măsură să aprecieze, mai ales de sărbători, superioritatea unei provincii sau a alteia în prepararea unui anumit soi de bucate. Cozonacul moldovenesc, de exemplu, îl surclasa degajat pe cel al lui Vlad Țepeș, în vreme ce sarmalele ardelenești se aflau pe primul loc. De Crăciun, în special, se încălzeau în aceeași oală sarmale provenind din cel puțin zece bucătării diferite (nouăzeci și trei număraseră anul trecut) și doar dacă ți-ar fi crescut păr pe limbă, nu ți-ai fi dat seama că „transilvanele" dețin supremația absolută.

Nu aveau destule cuvinte să-i mulțumească lui Dumnezeu că cel puțin nu flămânzeau. În rest, siliți să practice un strict regim

de economii, duceau o existență frizând mizeria. De la câte nu se strânseseră! Amputaseră costul fioros al întreținerii, debranșând caloriferele din două odăi, înghesuindu-se în a treia, cea mai mică, văduviseră de becuri lustra cu opt brațe și bătrâna se chiora jumătate de ceas să bage ața în ac la 40 de wați... Aspiratorul, mașina de spălat și cea de călcat, în fine, toate electrocasnicele „care sug, domnule, îți sug măduva din oase" zăceau de ani de zile în debara, sub cheie.

Când un văr, venit în vizită, le ceruse permisiunea să dea un telefon urgent, constatase stupefiat că discul acestuia era blocat de un lăcățel. După un moment de șovăială, Bărbulescu scosese un anou zornăitor, deslușind firesc, cu blândețea care-l caracteriza:

– Ai văzut cât a ajuns un impuls?... Sigur, nu-i vorba de tine... te rog, te rog... Vorbeam în general.

Omul căscase ochii perplex:

– Cum vine asta, Jeane? Trăiți doar doi inși acilea, de cine naiba vă feriți?

Bătrânul zâmbise șoltic, arătând spre nevastă-sa:

– O vezi pe dumneaei? Guralivă ca o coțofană! Și eu, tot așa, de ce să zic?... Ei, taman de aia, ca să nu ne ispitească. Știi, până să descui lăcățelul, mai ai timp să chibzuiești dacă merită să consumi un impuls. În nouă cazuri din zece, te răzgândești, te și miri cum erai gata-gata să cheltuiești impulsuri pe fleacuri.

– Sfântă Fecioară, vorbești de impulsurile alea de parcă ar fi lingouri de aur!... Ai un fiu în Austria. Ăla de ce nu vă ajută? Ce înseamnă la ei un o sută de dolari pe lună, acolo?

– Știi și tu cum sunt tinerii. Nu le ajung banii niciodată... Pe urmă, trebuie să te ții în rând cu oamenii, să joci pe muzica lor. Vezi, făcu cu ochiul, una-i hora Bucureștilor și altu-i valsul vienez...

În astfel de situații, doamna Olimpia dădea din cap, în acord absolut cu tot ce emitea bărbatu-său. Cum vienezul care evolua pe Dunărea Albastră și nu pe geamparalele Valahiei era fiul lui Bărbulescu din prima căsătorie, oamenii apreciau cu superlative înțelegerea de care dădea dovadă bătrâna.

Când se măritase cu Jean, acum aproape cincizeci de ani, băiețelul era la grădiniță. Locuia cu maică-sa, o austriacă din

Tirol, și prin anii '60 emigraseră amândoi, stabilindu-se la Viena. Edwin, azi quintagenar pătrat și neamț până în vârful unghiilor, felicita de sărbători și își făcea rare apariții, în scurte vizite de afaceri. Chiar și pentru Jean, bărbatul acesta devenise un fel de străin. Amabil și de o condescendență uscată, vorbea puțin și privea lung, ca experții de la societățile de asigurări, evaluând forma în care se afla bătrânul. Urma despărțirea care se rezuma la o strângere de mână și un tapat reciproc de spinare.

– Nu poți să ai pretenții de la nici unul, explica doamna Olimpia. Ei s-au obișnuit să fie despărțiți, Edwin s-a maturizat departe de tatăl lui, și-a făcut o carieră și o familie. La toate acestea Jean n-a participat, așa erau condițiile... Să-ți mai spun că pe nevasta lui Edwin și pe copii îi cunoaștem doar din fotografii... Cum poți să-i mai soliciți vreun ajutor? Ar fi nedrept și, zău, parcă pe undeva imoral...

În fond, așa stăteau lucrurile și interlocutorul, strivit de argumentație, își rotea ochii neputincios prin interiorul marcat de mizerie, oprindu-se asupra televizorului Grigorescu, care nu mai funcționa de când Queen Elisabeth îl decorase pe Ceaușescu.

Cât despre vestimentație, ajunseseră la îmbrăcămintea aceea stas a bătrânilor, incertă și perpetuă, care nu-ți mai îngăduie să observi succesiunea anotimpurilor. Dacă te luai după fotografii și câteva mostre de îmbrăcăminte ostenite chiar numai de anii petrecuți în șifonier, doamna Olimpia fusese o femeie căreia îi păsase de felul cum arăta. Cele mai recente achiziții însă – scurta de mouton doré, roasă la toate încheieturile, și poșeta din piele de vițel presat, cu nimic mai proaspătă – erau contemporane cu plecarea Regelui Mihai din țară.

La bijuterii – fleacuri de familie, de unde „piese"? – renunțase cu vreo douăzeci de ani în urmă. *Vis-à-vis* verighetei economice de pe inelarul stâng îi ținea, pe mâna dreaptă, un smarald *cabochon,* cu ovalul subliniat de mici briliante. Tot Jean cu mintea lui practică avusese dreptate: „Ai slăbit, oricând îți poate scăpa din deget, când scoți mănușa sau umbli în geantă după portofel. Zi că mai sar o pietricică două, ce te faci? Ai încredere în escrocii ăștia că nu ți le schimbă pe toate? Tu faci cum crezi, dar eu zic

să-l punem bine.... Ca și brățara de la bunică-ta. La un Doamne ferește, până te nimerește, avem de un doctor și de înmormântare..."

Chiar dacă, uneori, prima reacție era de împotrivire (prea păreau meschine ideile despre economie ale lui Jean), nu se putea ca până la urmă să nu fii de acord cu el. Totul era chibzuit, logic și „pe soluție". De pildă, povestea de acum doi ani cu pantofii! Cât se mai necăjise ca o proastă! Încălțămintea se scumpise „fioros" (tot ce avea legătură cu prețurile devenea pentru Jean fioros), cizmarul refuzase categoric reparația ultimei perechi din garderob la care tot peticea de vreo zece ani, și bătrâna se văzu silită să nu mai iasă din casă. Problema îl preocupa acut pe Bărbulescu pentru că, blocată, Olimpia nu mai producea. Una e să primești un singur pachet de pomană și altele se adună din două. Salvarea pică din cer, într-o dimineață vântoasă de octombrie, când Jean, ieșit să scoată gunoiul, se întorsese într-un suflet, emoționat de nu mai putea vorbi. Atât de fericit nu-l mai văzuse decât o singură dată în viață, când câștigase șase sute de lei la Obligații.

Ardea ca o flacără, gâfâia și ținea ceva ascuns la spate.

– Ce ai acolo?

De fericire, Jean se bâlbâi:

– U... Uite ce am găsit!

Mâna țâșni, fluturând sub nasul Olimpiei o pereche de pantofi ținuți pereche de o sfoară.

Bătrâna îl cercetă consternată. Erau niște „trotteuri" din piele întoarsă bej, cam osteniți ca aspect, dar altfel în stare bună.

– Pe ăștia îi știu, sunt ai lui madam Costăchescu. De unde i-ai luat?

– De la gunoi, declară senin bătrânul. I-a lăsat lângă ghenă, să-i ia cine o vrea... Mare noroc că n-a apucat să-i vadă femeia de serviciu...

Ceva în „atmosfera" Olimpiei scârțâia și se interesă îngrijorat.

– Nu te bucuri?! Uită-te numai ce material solid și cum sunt lucrați! Unde mai găsești asemenea marfă în ziua de azi! Grosuți, moi, exact ce-ți trebuia ție... Cred că aveți același număr. Dacă nu, îi mai dăm la întins, vedem noi... Ce faci? Nu-i încerci?

Doamna Olimpia își încleștă degetele în fața de masă și izbucni într-un plâns sfâșietor:

– Te implor, Jean... Nu! Te rog, nu mă sili s-o fac și pe-asta!

Bărbulescu se holbă perplex:

– Ce vorbe sunt astea, fetiță scumpă? Te-am silit eu vreodată să faci ceva? Te-am rugat doar să încerci o pereche de pantofi.

– E prea de tot! hohoti bătrâna. Chiar în halul ăsta am ajuns, să port zdrențele pe care le aruncă alții? Ca ultimii cerșetori... ca la Azilul de Noapte...

– Care zdrențe? Sunt în perfectă stare, ia seama ce vorbești, scumpo!

– Mă simt îngrozitor de umilită! Cum am să dau ochii cu Costăchească, cu vecinii?... De ajuns că le lingem blidele.

– Asta-i prea de tot, parcă n-ai ști ce vremuri trăim! Când un Procopiu, care a fost profesor universitar, nu scapă nici un parastas și, pentru câteva mii de lei, acolo, duce și copiii Ioneștilor la școală!... Dar ca să fii tu împăcată, îi dăm la vopsit și nu-i mai recunoaște nici fabricantul! O să ne cam coste, au băgat și ăștia de la chimicale niște prețuri fioroase, dar – o ciupi galant de bărbie – ce nu fac eu pentru iubita mea cea mofturoasă și răsfățată?

Până la urmă, Bărbulescu îi meșteri singur, povestea costându-l doar prețul unei cutii de cremă de ghete neagră, absorbită perfect de pielea întoarsă. Jean – trebui să recunoască – avusese încă o dată dreptate. Pantofii țineau de cald, nu luau apă, nu-i venea să-i mai descalțe. Dar parcă cu ziarele nu avusese dreptate? Inginerul Vlăduță de la etajul întâi era abonat la *România liberă*. Fusese de ajuns să-i forțeze de două ori broasca de la cutia de scrisori și să-i sustragă gazeta, pentru ca omul, exasperat, să apeleze la serviciile Bărbulești lor.

– ...Dracii ăștia de copii au ce au cu cutia mea. Dumneavoastră sunteți acasă când vine poștașul. V-ar deranja să primiți și corespondența mea?

Și uite așa, omul rămăsese obligat, iar ei citeau presa pe gratis. Presa, vorba vine, fiindcă pe ei îi interesa lista de parastase și decese, iar pentru cât își băteau capul cu împărățiile, le ajungea Telefunkenul antebelic care se urnea după ce-i dădeai doi pumni

în cap. Nici hârtia igienică nu-i costa un ban. Jean cunoștea toaletele tuturor restaurantelor din zonă, pe care le vizita până în ora treisprezece, când sulurile, din lipsă de consumatori, nu erau epuizate, nepregetând să-și facă rezerve nici de pe la prieteni și cunoștințe. Tot din restaurante înhăța și săpunul, altă economie frumușică, câteva șervețele umflate din zbor de pe masa de serviciu, iar uneori o chiflă, două, dacă erau prea apetisante, fiindcă, să nu vorbim cu păcat, la pomeni pâine se dădea din belșug.

La început, doamna Olimpia se scandalizase:

– Dar asta-i hoție curată, Jean!

– Hoție! Ce termeni gravi folosești tu, draga mea! Un săpun acolo și câțiva metri de hârtie...

– Jean Valjean a făcut ocnă pentru o singură pâine!

– Asta-i literatură și încă din secolul trecut. Fură șnapanii o țară întreagă, dar nu-i hoție fiin'că vezi, aia e, dacă tâlhărești în stil mare, ești om de afaceri, ai bosă financiară, iar pușcăriile le înfundă găinarii.

– Adică, ăștia ca noi...

Uneori convinsă, alteori cu sufletul îndoit, până la urmă cădea de acord cu Jean. Traiul tihnit alături de el îi pansa convulsiile de orgoliu. Mereu blând și îndatoritor, nu ridicase o dată glasul sau mâna și, cinstit vorbind, mai cunoști dumneata bărbat să nu te înjure de neamuri ori cele bisericești, măcar o dată în cincizeci de ani?

Doamna Olimpia era pățită, adică maică-sa. Ce văzuseră fetele – avea și o soră, Cocuța – la ele acasă era ceva de vise rele! Beții, bătăi, înjurături, femei – „tăticu" iubea toate damele, că le fila pe uliță sau la poker – scandaluri zilnice cât casa. Ce folos că a doua zi se întorcea cu ditamai buchetul de flori, șampanie, regrete și „dragoste nespusă"? Mama îl ierta și umbla după aia o zi cu mătura și fărașul să adune cioburile circului din ajun.

Olimpia nu s-ar fi putut mulțumi în ruptul capului cu asemenea viață și era încredințată de fidelitatea absolută a lui Jean; nu o înșelase niciodată, nici măcar în vis. Desigur, era cam strâns la mână – pe șleau, degete lipite, ce mai! – dar tot omul cu me-

teahna sa. Nu-i plăceau datoriile și în viața lui nu achiziționase un singur obiect în rate.

Ca orice fenomen economic, pomenile au și ele non-sezon. Se șomează mai ales vara, dar Jean nu se lăsa demontat. După o cină cu ceai și pâine presărată cu zahăr, mulțumea lui Dumnezeu „că, cel puțin, n-avem datorii! Și nici n-am mâncat prost, ceva ușor asupra nopții, așa cum se recomandă la vârsta noastră".

O altă obsesie a lui Jean era comândul. Se asigurase de un loc la Izvorul Nou și, mai mult decât atât, doamna Olimpia presupunea că într-unul din sertarele biroului (totdeauna încuiat) se aflau fonduri suficiente, asigurare pentru caz de boală sau deces.

Soră-sa, Cocuța, comenta mereu:

– Nu înțeleg cum suporți tu să ai mistere în casă, să nu știi ce ai în dulapuri! Și, pe urmă, ce sunt secretele astea între doi soți? Nu zău, că prea ești oaie!

Doamna Olimpia vedea însă altfel lucrurile. De ce să se certe cu Jean pentru un fleac de nimic? La o urmă, ce să fi ascuns acolo? Câțiva bănuți, desigur, pentru zile neguroase. Ce, e rău să ai o rezervă la o nevoie? De cincizeci de ani, ținea sertarul zăvorât cu yală și lăcățel. Ei și? Era de felu-i o fire mai ascunsă și avea damblaua cheilor. Chei și cheițe, pentru orice obiect la care se putea aplica o broască, înșirate pe un anou zornăitor. Îl însoțea mereu și pretutindeni: ziua – la centură, sub ficat, noaptea – fixat pe o brățară de piele. Și-o punea înainte de a se băga în pat și, din pricina zgomotului metalic, toată viața Olimpia a trăit cu impresia că doarme alături de un ocnaș.

Oricât de oaie, bătrâna realiza că „prudența" lui Jean în materie financiară, panica lui față de orice cheltuială frizau deja patologicul. Totodată însă exista o explicație. Bărbulești avuseseră o avere colosală, cu moșii aducând a latifundii, puțuri de petrol, case, prăvălii, obiecte de preț... Comuniștii le luaseră tot, iar de la conacul reședință de lângă Craiova, obligați să-l părăsească într-o jumătate de oră, plecaseră – după cum obișnuia să repete Jean – „doar cu o legăturică".

– Nu-i ușor, pleda Olimpia în fața soră-si, din mare bogătaș să te trezești pe trotuar, doar cu bani de tramvai...

Un sfârșit de iarnă prea blând, o primăvară cu năbădăi și două răceli consecutive îl trântiră definitiv la pat. Jean nu prea fusese bolnav și, în afară de „cronicele" specifice bătrâneții – „doare, dar nu se moare", nu zăcuse niciodată. Probabil modul de viață, presupunând mișcare (procurarea hranei din toate punctele cardinale ale orașului) și mediul în care evolua (aerul nepoluat al cimitirelor) îl oțeliseră mai abitir decât orice cură de ape, băi sau vitamine.

Inițial optimist – „o simplă răceală ceva mai încăpățânată" –, Jean nu acceptă decât sechestrarea temporară la domiciliu și medicația clasică de ceaiuri și buline. După câteva zile, ieși prematur, nici discuție fiind să nu participe la înmormântarea unui academician. Ce-i drept, se întorsese de acolo cu un sac de merinde pricopsită, dar și cu temperatură. Mai zăcu vreo lună de zile, refuzând hotărât spitalizarea. Vizitatorilor le dezvolta în această privință teorii și mentalități medievale:

– Nu am nimic împotriva progresului, dar nici nu pot fi de acord cu toate aberațiile lui. Odinioară, se duceau la bolniță doar cerșetorii și podăresele – femeile de stradă. Boierii sau târgoveții se tratau acasă. Așa năsteau bunicile și străbunicile noastre, așa închideau ochii bărbații lor.

– Lasă-mă, nene, cu teoriile astea baroce! Dacă așa e vorba, tipii matale circulau cu diligența, noi cu Boeingul.

– Și ce-ați câștigat? Încotro vă grăbiți? E adevărat, bunicul făcea cu rădvanul două săptămâni până la Viena. Asta se întâmpla pe la jumătatea secolului trecut, sub Grigore Vodă Ghica. Dumneata faci azi cu avionul două ceasuri. Ei și?

– Cum, ei și? E timp câștigat, ce mama dracului!

– Și ce faci cu el? Pe care-l asculți zice că n-are timp nici să respire. Trăiți panicați de termene și o agendă de lucru prea încărcată, terorizați de o familie neglijată, dar „câștigați" timp, zbârnâind prin văzduh cu tot felul de drăcii. Și atunci unde-i timpul, că eu nu-l văd?

– În ceea ce ai realizat pe unitatea de timp.

– Fleacuri! Timpul, valoarea lui, îl înțelegeau bătrânii. Ăia aveau vreme și de un chefuleț, și de nevastă, și de copii, și de amici,

de o scrisoare, de o cafea tihnită sau de o gazetă citită în liniște... Vă închipuiți că ați învins timpul și ăla râde de voi, nu se dă prins.

Plictisit de absurdul discuției, celălalt abandona elegant:

– Zi-i paradoxuri à la nea Jean! Ești șarmant și imbatabil.

– Ași, sunt bolnav.

– Asta ziceam și noi. Internează-te câteva zile și scapi de belea. Au alte posibilități de tratament, alte condiții...

– Condiții! Mizerie, dezumanizare și jaf!... Cine mă poate îngriji mai bine decât scumpa mea soție?

Nu se înșela în privința Olimpiei. Îl îngrijea cu răbdare, sacrificii și nopți nedormite. Fără știrea lui Jean și cu sentimentul că săvârșește o crimă, împrumută o sumă importantă de bani. Astfel, apărură în meniul bătrânului trufandale menite să-i ispitească apetitul: sparanghel, piept de curcan, banane și frișcă. Îl minți că toate sunt daruri de-ale vecinilor îngrijorați de starea sănătății lui. Impresionat, Bărbulescu lăcrimă, dar refuză să dea vreun telefon de mulțumire:

– ...Nu, nu, nu... Mulțumește-le personal, așa cum știi tu. Totdeauna ai fost plină de tact, am admirat chestiunea.

Olimpia se gândea cutremurată la ziua când va fi silită să-și mărturisească nesăbuința, constatând cu filosofie amară:

– Vezi, tu, Cocuțo, să mai zici că scriitorii inventează, că literatura e doar imaginație... Abia acum, o înțeleg pe *Nora*. Pe vremuri, când am văzut piesa, mi s-a părut absurdă, azi însă, când îi trăiesc eu toate spaimele, văd altfel lucrurile.

– Amândouă, două vaci! pufnise soră-sa, cu scuza ăleia că era cu vreun secol mai tânără.

Evoluția evenimentelor o scuti pe Olimpia de explicații. Bărbulescu se prăpădi într-o dimineață de aprilie în timpul somnului, fără adio sau ultime cuvinte memorabile.

Doamna Olimpia îl plânse după datină, consolându-se cu faptul că Jean apucase să moară înainte de ultima creștere de prețuri la consumul de gaze și energie. Mai împrumută un rând de bani pentru înmormântare, iar domnul Procopiu – profesorul universitar la pensie și fosta firmă concurentă a lui Jean – avu parte de cel mai îmbelșugat pachet.

* * *

– Acum, chiar că nu te mai înțeleg! se indignă Cocuța, la câteva zile după înmormântare. Jean a murit, cheile sunt la tine. Deschide naibii sertarul să vedem ce a fabricat de unul singur, vreme de cincizeci de ani!

– Ce mai contează o zi sau două, după atâta amar de vreme? Să vină și Edwin, să vadă cu ochii lui cu ce ne-am ales noi după o viață de trudă, cum am dus-o fără să ne plângem.

Împiedicat de afaceri, Edwin nu participă la înmormântare. Veni abia după o săptămână, grăbit, aferat, important ca de obicei. Spre consternarea Olimpiei, se interesă superficial de împrejurările în care se prăpădise taică-său, ascultă absent, rotindu-și neîncetat privirea, și evaluând cu ochi de perceptor venit să achite un sechestru, iar după zece minute, ceru să vadă sertarul de la birou.

Surorile se priviră indignate, dar momentul de mare perplexitate abia urma. Edwin deținea dubletul cheii și o copie a testamentului lui Jean, despre care bătrâna habar nu avea că există. Când potrivi cheia în broasca sertarului, Coca exclamă sibilinic:

– Înăuntru e leopardul!

* * *

– Am șaizeci și nouă de ani, povestea Coca ulterior, și, slavă Domnului, nu vin ușor pe spate! Vă jur, fetelor, că, dacă-mi povestea cineva, nu credeam. Nici prin minte nu mi-ar fi trecut că mai există în România de azi, după cincizeci de ani de comunism, asemenea tezaure!

– Mai dă-o dracului de politică, ne-am săturat până în ovare!

– O comoară! țipă Coca excitată la maximum, asta ascundea ghiujul în birou și găina de soru-mea se sătura din merinde de pomană și prohod! Vă spun, e ceva à la Ali-Baba! Zece kilograme de giuvaieruri, piese importante, nu fleacuri menajere, zeci de carate, broșe, inele, ceasornice bătute în pietre scumpe, coliere,

pudriere și tabachere de aur, brățări și paftale, nestemate cât cireașa sau chiar cât nuca, am văzut la un pandantiv...

– ...Chiar că-i de necrezut! Păi astea sunt bijuterii regale! Și vorba ta, săraca Olimpia umbla în ciorapi de bumbac, că ăia mergeau cârpiți în casă, nu trebuiau duși la remaiat! Cel puțin, acum o să-și scoată pârleala!

Coca se răsuci iute ca o șopârlă:

– Pârleală, zici? O să scoată un rahat! Drăguțul de Jean i-a lăsat totul prin testament lui fiu-său, cu rugămintea ca ăsta, Edwin, să-i asigure un trai decent, pe măsura necesităților modeste ale unei femei în vârstă, obișnuită să trăiască modest – adică Olimpiei – care l-a însoțit cincizeci de ani pe drumul vieții!

– Juridic, e inadmisibil. Bunurile dobândite în timpul căsătoriei...

– Fleacuri! În testament se subliniază că toate sunt bijuterii de familie, salvate cu grijă de jaful aspiratorului comunist, și e normal ca ele să revină urmașilor de sânge, respectiv Edwin, zămislit cu Frau Tirol!

– Nici chiar așa! Există o justiție!

– Nu pentru Olimpia. Edwin dispune de toate instrumentele juridice, plus bani. Cu cine să se ia la trântă?

– E o chestiune de etică elementară! Există un Dumnezeu!!!

– Hm, îi cunoști orele de audiență?

* * *

Edwin lăsă peste noapte bijuteriile la Olimpia. Se aflaseră în siguranță timp de cincizeci de ani și nici un hotel din București nu-i inspira suficientă încredere pentru un asemenea depozit de giuvaiere. Avea, în schimb, destulă încredere în Olimpia, bătrâna asta ștearsă și cumsecade, care nu ieșise toată viața din cuvântul lui taică-său. Singura problemă mai rămânea transferul comorii peste graniță, multe din bijuterii – nemaivorbind de cantitate – fiind considerate piese de patrimoniu. Dar găsise soluția. Contra

unui comision substanțial, o cunoștință, funcționar de ambasadă, avea să scoată bijuteriile din țară prin valiză diplomatică.

* * *

O trezi trilul telefonului, dar rămase nemișcată. Cocuța, probabil, belicoasă, cu idei, sugestii, planuri de acțiune. S-a sfătuit, a auzit, i s-a spus, a luat legătura cu... N-o interesa nimic, nu-i păsa de nimic. Simțea doar o apăsare, o presiune dureroasă. Ceva ca o bubă grea și urâtă... O bubă pe inimă, asta era! Senzația era atât de concretă, încât se simți înspăimântată. O și vedea, o ciupercă rotundă și neagră, care opintea s-o sufoce. Își duse mâinile instinctiv la piept, de parcă ar fi putut s-o smulgă...

...Apoi, altă senzație bizară, trupul începu să se miște singur, primind comenzi de care era străină... Primea, înregistra și executa... Și sertarul biroului se deschise de la sine. Cu aceleași gesturi sigure, ușoare, ca din transă, împrăștie giuvaerele pe masă, căutând bijuteriile pe care le avea de la părinți: inelul de smarald, brățara șarpe de la bunica, ceasul medalion cu agrafă și lanț. Pe acestea le puse bine, într-o cutie de tablă aurie, rămasă de la halvaua bulgărească...

Pendula electrică – singurul obiect din casă căruia Jean îi îngăduise să consume curent – bătu miezul nopții... „O oră fatidică!" îi trecu prin minte și, concomitent, prin fața ochilor, reminiscență a îndepărtatelor ore de istorie antică din liceu, chipul imortalizat în piatră al zeiței Nemesis. Ce naiba simboliza? Uitase cu totul și amănuntul o făcu să surâdă.

Pe urmă, și iar nu știa cum, se trezi în baie, cu bijuteriile adunate și făcute legătură în șorț. Capacul WC-ului era ridicat. Desfăcu nodul și își umplu mâna cu nestemate... Pumnul se deschise singur deasupra găurii de evacuare. Clinchetul odoarelor la impactul cu faianța îi mângâie urechile. Cu o mișcare hotărâtă, trase lanțul. Așteptă apoi să se încarce din nou bazinul cu apă și iar își umplu pumnul... Repetă operațiunea de mai multe ori, având mereu grijă să nu înfunde closetul.

„Instalatorii ăștia sunt toți niște hoți, pentru o garnitură, acolo, îți iau o căruță de bani... Nu-i așa, Jeane?"

Un râs schimonosit îi strâmba obrazul. Se întoarse în dormitor, constatând cu surpriză că buba din inimă se topise. Oricum, respira fără greutate și, mulțumită, puse deșteptătorul s-o trezească la opt. Mâine era Sâmbăta morților și numai la Bellu se anunțau trei parastase importante.

Pentru prima oară în ultimii cincizeci de ani, „trase plapuma de pe Jean", prea îngustă pentru doi și, covrigându-se, adormi dulce.

QUOD LICET JOVIS...

Constituiau o pereche caracteristică pentru generația lor, când cuplarea partenerilor avea loc încă de pe băncile liceului, aceștia fiind adeseori chiar colegi de clasă. Apoi, o dată intrați la facultate, tinerii se căsătoreau, de obicei, cam prin anul II.

În ce mă privește, nu felicit genul acesta de însoțiri și nici nu pariez pe el. Prea se cunosc bine când ajung la altar, misterul, unul din elementele cele mai incitante în dragoste, s-a fost spulberat de mult, se exclud surprizele, cei doi mai au a se înfrunta doar cu ratele la casă și mobilă. Mai consider benefică o arhivă sentimentală, experiențe separate care maturizează, determinându-te să realizezi că nu tot ce dă din coadă e bun și de cârnați. Ca să nu mai pomenim de amănuntul că, la treizeci de ani, după paișpecinșpe de idilă și mariaj, soții cară în spinare o legătură deja obosită, care și-a epuizat tot farmecul. Inevitabil, ochișorii încep să alunece și peste gard. De remarcat că, din plină tinerețe, partenerii nu se mai țin de mână la cinema, iar orice ieșire în oraș, orice escapadă este condiționată de participarea a încă cel puțin o pereche. Din câte am constatat eu, extrem de puțini ajung să încărunțească pe aceeași pernă.

Loredana și Elvis (nu mai trebuie precizate preferințele muzicale ale părinților) nu se abătuseră o iotă de la regulă. Se iubeau din clasa a VIII-a și, de atunci, erau nedespărțiți. Capabili și muncitori, intraseră din prima la facultate, ea la Limbi Străine, el la Stomatologie. Inutil să amintesc – chezașă mi-e și propria

experiență – că studenția cu verighetă nu mai e studenție, ci doar sesiuni, dar Loredana și Elvis aveau s-o înțeleagă și s-o regrete mult mai târziu.

Se căsătoriseră deci la sfârșitul anului II și, indiscutabil, cea care dăduse lovitura era Loredana. Orfană de tată – un inginer modest, decedat mai demult – trăia împreună cu maică-sa, modestă casnică, din modesta pensie de urmaș. O pereche de ciorapi ridica probleme, o fustă nouă, căci prin stofa rărită a celei vechi i se vedeau chiloții – o prioritate stringentă, presupunând sacrificii dure, o portocală, una singură – un lux rezervat prânzului de duminică. Loredana mânca miezul, în vreme ce maică-sa rontăia căptușeala albă a cojii, zâmbind umil: „Citricele îmi fac aciditate ..."

Greu de spus dacă Loredana și-a realizat vreodată dimensiunile propriului egoism. Probabil că nu, pentru că se comporta cu aplombul și firescul faptului de la sine înțeles și cuvenit. Fata aceasta avea o extraordinar de bună părere despre ea însăși și pretenții extraordinare de la cei din jur. O expresie critică, de permanentă nemulțumire, o caracteriza încă din anii extremei tinereți și se putea crede că nici în adâncul sufletului ei nu se simțea mai fericită; o cârtitoare din naștere.

Altfel, n-ar fi arătat rău. Cu picioare dolofane în X, după care unii se dau în vânt, considerându-le insinuante și sexy, avea un chip drăgălaș, senzual, dar, din păcate, necolorat. Cu un ten luminos, ar fi fost o frumoasă. În ansamblu, o persoană dificilă, mofturoasă, plină de pretenții, veșnic „obosită" și profund ofensată de lumea proastă în mijlocul căreia era obligată să evolueze.

E interesant cum astfel de ființe își găsesc aproape întotdeauna partenerul ideal: cam boulean, docil, prăbușit sub greutatea privilegiului de a fi soțul unei femei superioare și nobile, fericit să nu-i iasă din cuvânt. Cam așa s-a manifestat Elvis de-a lungul întregii lor căsnicii. De aceeași vârstă cu Loredana, era de statură atletică, cu un cap simpatic, perfect rotund și tuns arici, pe care simțeai nevoia să-l mângâi. Spre deosebire de Loredana, era un copil trăit bine, într-o casă prosperă, obișnuit să declare cu seninătate că nu i se întâmplase să viseze la ceva fără să-l obțină

mintenaș a doua zi. Cum Loredana, gândind la propria copilărie, se crispa la auzul acestui gen de afirmații, Elyis renunță la amintirile opulente, încercând un soi de remușcări, un sentiment tulbure de vinovăție. Ca și cum din pricina magnificilor lui brazi de Crăciun, doldora de podoabe și daruri, Loredana și ai ei n-avuseseră nici măcar lemne de foc!

Se căsătoriră după sesiunea din vară a anului II și doctorul Manta, tatăl lui Elvis, le făcu cadou o lună de miere la Hotelul Rex din Mamaia. În epocă, asta semăna a Paris, problema obținerii unui pașaport excluzând din capul locului sejoururi năzdrăvane la Acapulco sau Santa Monica, așa cum aveau să-și îngăduie privilegiații de după 1990. Petrecură foarte bine, bântuind întreg Litoralul cu taxiul. Pentru a nu avea probleme cu consumul de alcool, Fiatul – alt mic cadou de la papa Manta – fusese garat în parking.

Pentru început, se stabilise ca tânărul cuplu să locuiască la doctorul Manta. Mama lui Elvis murise de câțiva ani, iar medicul se recăsătorise cu o actriță, femeie matură, încă frumoasă și cu cotă în teatru. Apartamentul cu șase camere, două oficii sanitare și toate înlesnirile făcea posibilă o conviețuire decentă și comodă. Nu însă când pe noră o chema Loredana, gratuit arogantă și plină de arțag, iar pe „soacra vitregă", Dona, o femeie cu picioarele pe pământ și lipsa de toleranță specifică persoanei care și-a edificat viața și cariera „self-mademan" cărămidă cu cărămidă, fără să fi acceptat un singur compromis.

Bineînțeles că neînțelegerile nu întârziară. Pe Dona, când nu râdea în hohote de țopismele micii snoabe, o iritau aerele de mare cucoană, azvârlită de destin, naufragiată printre mitocani, oricum oameni sub ea, de „basse extraction".

– Drept cine se ia?, întreba cu voce caldă, bine pozată, actrița. Nu știe ce furculiță să ia în mână, când își suflă nasul se uită în batistă la ce-a eliminat, iar pe maică-sa ai văzut-o! „Vereghetă, septembrie, ghiuvetă, ciolofan" și nu umblă prin casă decât în ciorapi de lână. Nici o crimă, de acord, dar nu-mi fă fițe de parcă te-ai trage din Merovingieni!

– E un copil încă, o scuza Manta.

– Un copil măritat.

– Vrea să pară și ea importantă. Personalitatea ta copleșește, fiecare avem orgoliul nostru ...

Îi lua apărarea pentru că știa că Elvis o adoră, iar față de el încerca unele remușcări. Se recăsătorise destul de repede după moartea nevesti-si, iar lui Elvis nu-i plăcuse, considerând acest mariaj drept o trădare comisă vizavi de mama lui. În acest sens, Elvis practica un șantaj discret, dar nu mai puțin șantaj, fiind suficient să stea îmbufnat și să acuze lipsă de apetit la câteva mese pentru ca să obțină orice ar fi poftit de la taică-său. Adică, ce-ar fi poftit Loredana, căci, în ciuda copilăriei prospere, rămăsese un băiat cumsecade, modest și ușor de mulțumit.

Ca toți egoiștii feroce, Loredana avea instinct, știa de la prima privire cum trebuie să arate lucrurile pentru ca ei să-i fie bine, simțea ca un ogar din ce parte o paște primejdia. Iar primejdia nu venea de la Elvis sau doctorul Manta, niște blajini ușor de manipulat, ci se numea Dona. Era lucidă, trecuse prin multe și nu se lăsa păcălită de cei douăzeci de ani abia împliniți ai Loredanei. „De la șerpoaica asta mică ar avea ce învăța muieri de patruzeci de ani..."

În consecință, începu o campanie tenace împotriva Donei. În perioada aceea, puteai să-ți închipui, și pe drept cuvânt, că exceptând examenele, șicanarea prin orice mijloace a actriței constituia pivotul central al existenței ei, a Loredanei. Avându-l aliat necondiționat pe Elvis, care o venera, profita de orice prilej pentru a declanșa conflicte. Dona adora florile, în special cele cu cupe fastuoase, din familia crinilor sau a calelor, iar admiratorii aveau grijă să nu-i lipsească. Loredana pretinse că îi produc alergie și refuză să mai intre în camerele comune. Donei îi plăcea să dea petreceri, extrem de reușite de altfel, dar, exact în seara cu pricina, „copiii" reclamau liniște, având a doua zi examen, colocviu, seminar important ori te miri ce... Sau! Ținând seama de programul ei și al doctorului, Dona fixase dejunul la ora 13.30. Doar că la unu jumate, Loredana, care avea cursuri sau seminarii și dimineața, și după-amiaza, o aștepta pe servantă să-i aducă la

facultate o masă caldă. Stomacul sensibil nu-i îngăduia o gustare la bufetul facultății sau din traistă...

În realitate, Loredana era cumplit de geloasă. Pe succesul și pe banii cheltuiți de Manta cu cea de-a doua soție și despre care își spunea că sunt furați din ceea ce li s-ar fi cuvenit în mod firesc lor, tinerilor.

– Fii sigur, îl dădăcea pe Elvis, că, dacă ar fi trăit biata maică-ta, alta ar fi fost situația, domnul doctor n-ar fi cheltuit banii noștri comandând la Viena sau Paris toaletele doamnei artiste! Îți spun sincer, eu nu mai suport! Dacă nu ne mutăm separat, nu mai răspund de mine! Să ne ia o vilă, nu zic ultralux, dar onorabilă, și scapă de noi!

– Nu cred să aibă bani de o vilă, se bâlbâi Elvis.

– Chestia-i nu să-i aibă, ci să vrea!

Și pentru a fi mai convingătoare, Loredana rămase gravidă. Elvis oscila între extaz și spaimă isterică: „Păpușica mea mă iubește, înfruntă de dragul meu, știe cât de mult îmi doresc un copil, primejdie de moarte! Cum e ea delicată și fragilă... nici nu îndrăznesc să mă gândesc".

Doctorul Manta încerca două temeri. Întâi că nu fusese tocmai credincios memoriei nevestii care, exclusiv de dragul lui Elvis, îi ceruse pe patul morții să nu se recăsătorească, a doua că prea e fericit! Alături de Dona, această femeie neprețuită, trăia clipe de extaz despre care nici măcar nu-și imaginase că sunt destinate muritorilor de rând, iar el intuia că așa ceva nu poate să dureze. Iar aici nu intra în calcul efemerul, ci invidia zeilor care au monopolizat fericirea, baricadând-o în Olimp. Mai și făcea parte din categoria indivizilor convinși că mita funcționează pretutindeni, așa că se decise la o jertfă financiară care să-i asigure bunăvoința Cerului și, totodată, iertarea răposatei. Sacrifică o parte din valuta strânsă de-a lungul anilor și ascunsă în pod (adică exact unde ar fi percheziționat în primul rând orice poliție din lume), făcu o danie la biserica din cartier, iar lui Elvis îi cumpără o vilă pe lângă Foișorul de Foc. Fără grădină, dar vilă cu scară interioară, trei niveluri etc...

Când se născu băiatul, Cristian, tinerii Manta erau deja instalați la noul domiciliu. Loredana câștigase.

Ancorară în existența cuplurilor favorizate din epoca socialismului multilateral dezvoltat. Amândoi fiind studenți foarte buni, beneficiară de repartiții excelente pentru anii aceia. Elvis făcea o navetă ușoară într-o comună de pietari bogați din apropierea Bucureștiului, iar Loredana obținu un post în Ministerul Comerțului Exterior. Din primii ani, însoțind diverse delegații, călători foarte mult, mai ales în Europa Centrală și Orientul Mijlociu. Fiind o receptivă, mediul în care evolua îi schimbă look-ul. Pierdu aerul de provincială sărăcuță, deveni în peisajul românesc o apariție de tip occidental, iar aurul lui Harun Al Rașid, Ali Baba sau El Zorab îi strălucea pe degete și la încheieturi. Elvis o adora la fel de necondiționat, ea rămânând la fel de etern obosită și ofensată de „aerul mitocănesc" pe care era obligată să-l respire în societatea românească. Familia însă o trata ca pe un bibelou de neprețuit, iar băiețelul, Cristian, înțelese de foarte timpuriu că prințul casei nu-i el, cum se întâmplă îndeobște, regină absolută și fără rival fiind maică-sa. Prietenii obișnuiau să afirme că Loredana se comportă la ea acasă ca un musafir venit în vizită, nederanjându-se să-și ia nici măcar un pahar cu apă. Indiferent cu ce s-ar fi îndeletnicit, săreau s-o servească Elvis și mama Loredanei, acceptată la mansardă, ca slujnică și dădacă fără salariu. Avariția – o menajeră costă – și-o camufla ipocrit, apelând la bine cunoscutele și prea uzatele pretexte:

– Nu pot să-l las pe Cristian pe mâna oricui; cum lipsesc eu mult de acasă, aș tremura tot timpul. Altceva e o bunică și, pe urmă, nimeni n-a silit-o, ea s-a oferit.

– E totuși o femeie în vârstă, i-ar trebui cineva s-o ajute la menaj și ea doar să supravegheze.

Loredana râsese artistic:

– Te pui cu mama? Se vede că n-o cunoști! Până nu pune singură mâna, nimic n-o mulțumește. În mintea ei, toate femeile de serviciu, dacă nu sunt hoațe, nu știu decât să-ți ia banii pentru muncă de mântuială... Ce vrei, dragă, altă generație, când cucoa-

nele își vedeau doar de gospodărie și nu erau obligate să meargă la serviciu...

Urmară vreo zece ani, când viața Loredanei și a lui Elvis evoluă între aceleași coordonate. Cu doctorul Manta și cu nevastăsa se vedeau rar, la aniversări sau mari sărbători, dar nici atunci obligatoriu. Loredanei puțin îi păsa, era conștientă că mai mult decât căpătase nu va obține nimic și că, o dată cumpărată vila, Dona nu va mai lăsa să i se scurgă printre degete nici o para. La un moment dat, mama Loredanei, epuizată de trudă și pretențiile fie-si, fu izbăvită de un infarct salutar. Se prăpădi în câteva minute, măcinată de remușcări: nu apucase să prăjească chiftelele – mâncarea preferată a Loredanei – pe care i le promisese cu o seară înainte.

Se întâmplă ca în romane și când se aștepta mai puțin. Era căsătorită de doisprezece ani, Cristian împlinise zece, iar Loredana se îndrepta cu pași siguri spre vârsta mijlocie. Își considera viața definitiv instalată pe un itinerar comod și monoton, care, excluzând desigur accidentele, avea s-o conducă drum neted până la pensie. În sinea ei, nu se simțea împlinită ca femeie, realiza că nu dorise niciodată un bărbat din adâncul sufletului ei, dar își spunea că probabil ea este o frigidă și nu sunt puține persoanele care n-au cunoscut în viața lor ce este dragostea. Păcat, dar slavă Domnului, avea compensații: se realizase pe plan domestic, socio-material și profesional. Probabil însă că așa fusese să fie! Apoi, din senin, la treizeci și cinci de ani, se îndrăgosti pentru prima oară în viață, brusc, irevocabil și fără rezerve. Se implică total în această dragoste, cu sentimentul că se aruncă în gol, fără centură de siguranță: „Să știu că mor, nimic nu mai contează!" Nu-și dădea seama, dar era cea mai simpatică și omenească trăire din toată existența ei.

Mihai, deținând o funcție importantă în minister, șeful ei direct, avea patruzeci de ani, tâmple grizonate și, masculin prin excelență, dădea impresia omului care știa totdeauna ce are de făcut. Asprimea, virilitatea agresivă și totuși tandră a personajului o înfiorau dulce pe Loredana, prin contrast cu supușenia de mămăliguță aurie a lui Elvis. În ce-l privește pe Mihai, acesta înnebuni după picioarele ixate ale Loredanei, gura senzuală și vorba ușor peltică. I se păreau de un sexy irezistibil.

Din nefericire, și o realizară de la bun început, dragostea lor nu putea fi legitimată. Erau amândoi căsătoriți, iar un divorț, în epoca respectivă, echivala pierderea funcțiilor pentru amândoi. Începu astfel o dragoste furtunoasă, consumată pe aleile neguroase ale clandestinității. Măsurile de siguranță erau stricte, întâlnirile având loc în casa surorii lui Mihai, o femeie de toată încrederea, mai ales că – supremă garanție a unei cooperări discrete – își detesta cumnata. Încă un avantaj, blocul în care locuia avea două intrări, pe străzi distincte, amanții nefolosind-o pe aceeași nici la venire, nici la plecare. La serviciu nu-și permiteau nici cel mai neînsemnat gest de intimitate, evitau să fie văzuți pe undeva împreună. Se vedeau rar, scurt și cu emoții de ilegaliști, iar momentele de extaz făceau ca despărțirile să fie și mai dureroase.

Dinspre partea Loredanei, s-ar fi putut întâlni mai des, pentru că naveta lui Elvis, cât de ușoară, îi lăsa mult timp liber. Pe Mihai însă, funcția de răspundere îl solicita aproape toată ziua, iar nevasta, de o gelozie isterică, îl urmărea pas cu pas. Și totuși fuseseră norocoși, aveau să râdă mai târziu, încă nu se iviseră la noi celularele!

Loredana îndura greu situația. Nu făcuse niciodată sacrificii, i se îndepliniseră toate poftele, așa că circumstanțele o găseau total nepregătită. Nu se putea înfrupta din fericire atât cât ar fi vrut, privirile aruncate de Mihai la intervale regulate spre ceas o scoteau din minți, trăia în permanență sentimentul că e moartă de foame și că numai ce s-a așezat la masă, apucând să înghită o singură „chiftea", că gata!, i-a și smuls cineva farfuria de sub nas. Situația i se părea intolerabilă și ar fi înnebunit desigur, dacă n-ar fi fost deplasările în străinătate. Aveau loc cam de trei-patru ori pe an, iar Loredana, translatoare versată în mai multe limbi, își însoțea întotdeauna șeful, indiferent de grupul constituit.

Ce fericire dumnezeiască să vadă prima oară Parisul alături de Mihai, să pășească împreună, sub aceeași umbrelă, pe cheiurile pluviosului Amsterdam, să doarmă în brațele lui la Londra! Acolo, în hotelul acela somptuos prăfuit, datând din Epoca Victoriană, tremurând de frigul și ceața unui iulie ingrat, arși de o dorință nimicitoare, petrecuseră prima noapte comună.

Bineînțeles că nici în străinătate nu zburdau liberi ca doi cățelandri scăpați pe pajiștea verde! Din fericire și cu condiția să nu comiți gafe, puteai scăpa mai lesne de sub controlul colegilor, prea ocupați de descoperirea magazinelor celor mai ieftine, furnizoare de cumpărături chilipir, și vizitarea punctelor turistice de mare referință.

Ce le-ar fi scăpat însă colegilor, cu siguranță nu i-ar fi scăpat securistului care însoțea obligatoriu orice grup. Încă un noroc – Dumnezeu ține cu păcătoșii!, iar Loredanei îi convenea să vadă aici un semn major că le e scris să nu se despartă niciodată, că undeva, acolo sus, chestiunea-i privită cu bunăvoință – îl constituia faptul că respectivul securist era un om cumsecade, că fusese coleg de facultate cu Mihai și, la fel de important, trăia o aventură asemănătoare. În afară de faptul că închidea ochii, le facilita, pe cât îi stătea în putere, escapade în doi.

Trecuseră cinci ani de când se iubeau, dar Loredanei îi spunea instinctul că situația nu se putea eterniza în termenii actuali.

– Simt cu toată ființa că se va întâmpla ceva. De bine sau de rău, nu știu, dar ce se petrece acum nu poate dura.

Vorbea cu maică-sa, care mai trăia pe atunci. Nu că ar fi pus mare preț pe judecățile bătrânei – o găină neinstruită -, dar simțea nevoia să se confeseze. Caracterul dificil îi îndepărtase prietenii, dar lasă, că nici nu le ducea lipsa! Și, pe urmă, tot n-ar fi avut încredere! Mai ales în muieri n-avea încredere. Mamă-sa însă își lua rolul de confidentă în serios și încerca să o învețe de bine:

– Fă, mamă, cum te îndeamnă inimioara, dar atâta grijă să ai! Casa să rămână casă și Elvisică să nu te simtă! E păcat de el, mamă, e cuminte, aduce o pâine albă în casă și nu-ți trece pe dinainte de cât te iubește, mamă. Nu-l mânia pe Dumnezeu, ăsta-i bărbatul cu care să îmbătrânești, mamă. Ăla cu pălăria pe o parte e de distracție, mamă, dar ăsta, al tău, cu pălăria pe frunte, ține o casă! Așa să știi, mamă.

Loredana sărise de pe scaun, enervată:

– Mamă, mamă, mamă!... M-ai înnebunit cu mamă! Ce știi tu despre dragoste? Dragostea trupească? Totală, mamă!!!

– Atâta cât trebuiau să știe fetele cumsecade de pe vremea mea! Că așa se fac copiii! Restul, prostii de prin filme, că, la o urmă, tot o gaură și-un băț!

Chiar în acea perioadă, când Loredana își spunea că nu mai rezistă tensiunii și frustrărilor unei existențe trăite separat de Mihai, izbucniră evenimentele din 1989. Cu mici excepții, căderea lui Ceaușescu bucură o țară întreagă, dar Loredana și Mihai exultau. Adio clandestinitate, adio privațiuni, nopți separate și întâlniri furate cu ochii pe ceas! A lor era lumea și nu știau cum să-i mulțumească lui Dumnezeu că schimbarea a venit la timp, când ei mai erau îndeajuns de tineri ca să se bucure de dragostea lor, să-și edifice un fond de amintiri comune, neapăsate de tristețea ireversibilului „prea târziu!...“

Toată problema consta acum în informarea „soților inocenți“, urmată, prin consecință directă, de abandon. Loredana, obișnuită să țină seama numai de ea însăși, pleda pentru soluția bisturiu a lui Murphy: *dacă aveți de dat o veste proastă, făceți-o cât mai direct și cât mai repede!* Mihai, în ciuda a ceea ce te-ai fi așteptat de la el, opina pentru anestezierea prealabilă a victimei, adică pregătirea acesteia, nici el nu cunoștea prea bine tehnica. În adâncul sufletului, îi era milă de grasa, imbecila și nefericita lui nevastă. Nu era vinovată că așa se născuse și că, la un moment dat, i se interferaseră drumurile cu ale lui Mihai. Mihai, tânăr ambițios, opintind cu orice preț să se înalțe, iar ea, oaie bună de muls, taică-său fiind știab în C.C., fost ilegalist. Se folosise de ea fără scrupule, socotind că a plătit destul cedându-i o felie din viața lui. Acum însă, înaintea pasului decisiv, încerca unele mustrări și, mai ales, îi era teamă de un act necugetat. Nu avuseseră copii, n-avea motivația unei cariere, rămânea singură și debusolată în prag de bătrânețe.

Loredana înghițea greu genul acesta de „masochisme“ și, ca să-i dea brânci prin propriul exemplu, luă inițiativa. Un sfârșit de săptămână pe care Elvis îl petrecea în mod excepțional acasă, iar băiatul într-o excursie cu școala la Cheia i se păru ideal pentru ceea ce numea, în sinea ei, „marea confesiune“.

Bineînțeles, Elvis căzu din pom! Încerca cea mai mare surpriză din viața lui și era greu de presupus că va mai trăi ceva asemănător. Pentru început, din pricina năucelii, nu pricepu despre ce este vorba, iritând-o la culme pe nevastă-sa, care se întrebă cum de fusese în stare să trăiască atâția ani alături de un idiot. Pe urmă, își închipui că ar putea fi ceva, așa ca o farsă, deși Loredana nu-i dăduse până atunci motive să creadă că ar fi vreo glumeață. Când, în sfârșit, înțelese, se prăbuși literalmente. Prima lui replică o crispă, nu pomenise ceva mai idiot și inoportun:

– N-am mai fost singuri, două zile întregi singuri, de ani de zile. Vroiam să te invit diseară la Pescăruș...

Ca să vezi la ce se putea gândi în momente majore! Nu mai avea sens să se ascundă după deget, ignorând cu bună știință un adevăr evident! Băiatul ăsta nu se maturizase, rămăsese ca judecată pe undeva, pe la șaisprezece ani. Și tot ca un adolescent și suferea, nesfiindu-se să plângă, să cadă în genunchi, să implore, să promită. Cel mai mult îl răscolea faptul că nu se știa cu nimic vinovat și, în consecință, nu înțelegea. Fusese convins că ei doi au o căsnicie extraordinară, în cinsprezece ani nu înregistrau nici cea mai neînsemnată neînțelegere și n-o înșelase nici măcar în gând.

„Tot tu ești cea mai frumoasă!" constata sincer până în adâncul ființei sale de câte ori vizionau la TV diverse concursuri de Miss, agățând un zâmbet de superioritate pe buzele Loredanei.

Urmară două luni de iad. Elvis slăbise vizibil și, de nefericit ce era, nu vedea pe unde calcă, iar la Policlinică i se întâmpla să rămână ca un tâmpit cu instrumentul în mână, fără să vadă nimic altceva în gura pacientului decât un hău. Când lansă ideea sinuciderii ca unică soluție, și asta vorbind mai mult singur, fără cea mai vagă intenție de șantaj, Loredana îi îndreptă o privire plină de dispreț:

– Dacă-ți imaginezi că-mi poți forța mâna cu trucuri din astea ieftine, de croitoreasă tuberculoasă, ești naiv. Dar se putea să nu te faci tu de râs până la urmă?

În secundar (prim-planul era monopolizat totdeauna de Loredana), se punea și problema lui Cristian. Ca mai toți copiii care nu se bucură de tandrețea familiei și conștient că nu ține

capul de afiș, băiatul era docil, ascuns și ținea tot timpul gura încreștită, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu-i alunece vreun cuvânt necugetat printre buzele strânse. Un copil care vedea, înregistra și tăcea, toate la fel de mult.

Ca totdeauna practică, Loredana veni cu o soluție pe care toată lumea o consideră rațională și corectă: Cristian se apropia de paisprezece ani, avea să decidă singur la care dintre părinți urma să rămână. I se dădu timp de gândire. Băiatul nu ezită însă nici o clipă și chiar nepoliticos, califică Loredana, se grăbi să răspundă: „Cu tata".

Se explică doar celui mai bun prieten și coleg de clasă: „De tata cel puțin nu mi-e frică și măcar se uită la mine ca la o ființă vie. Pentru maică-mea reprezint doar un articol dintr-un inventar de realizări pe plan social, e frumos și cumsecade să ai un copil... Când eram mic, mă căra pe la toate studiourile foto, să ne pozăm împreună. Mămica cea tânără și frumoasă cu băiețașul drăgălaș ca o poză... Altfel, nu știa care-i mâncarea mea preferată și cu ce jucărie îmi place să adorm."

Acestea fiind aranjate, Loredana consideră că nu mai are sens să suporte atmosfera tensionată de acasă, suspinele lui Elvis și chipul impenetrabil al băiatului. Bine că cel puțin maică-sa se prăpădise în urmă cu doi ani, ar fi scos-o din minți cu tânguielile ei și pronosticuri sinistre de genul „Nu-ți poți face punte peste cadavre, pân' la urmă tot te împiedici într-o tigvă" sau „Fericire peste nefericire nu se poate, că nu-i sanviș" și alte cugetări adânci pe temă.

Își făcu bagajele – doar haine, bijuterii și câteva piese de artă – și se mută, deocamdată singură, în locuința deja achiziționată unde urma să trăiască cu Mihai. Nu emisese nici o pretenție la bunurile comune și se simțea nespus de mulțumită de ea însăși. În fapt, avea intenția să-și facă din casă un palat, unde mobilele cumpărate sub Ceaușescu, nu îndeajuns de nobile, nu aveau ce căuta. Introduse acțiunea de divorț în aceiași termeni „generoși".

Mihai se descurcă mai greu cu nevastă-sa care „nu avea bărbat de lăsat" și, după niște scandaluri ce aveau să rămână de pomină printre vecini, se refugie într-o mutenie îndârjită.

BIBLIOTECA PUBLICA
„I. VĂCĂRESCU"
Str. Boziaru nr. 10
— BUCUREȘTI —

– Faci ce vrei, fuseseră ultimele cuvinte explicite pe care i le adresase lui bărbatu-său, n-ai decât să bagi divorț, dar să nu crezi că mă poți târî prin tribunale sau că mă poți convinge să admit la divorț.

Mihai abandonă pârtia și se adresă lui cumnatu-său:

– Sor'ta e tâmpită, nu înțelege că, oricât s-ar opune, până la urmă, tot obțin divorțul, nimeni nu te poate ține cu forța, chestia e că durează în loc de trei luni, să zicem un an. Dacă nu-mi face șicane, rămâne în casă, plec doar cu aparatul de ras și îi las și un cec... Uite-l!

I-l întinse peste masă și, de mirare, cumnatul trase un fluierat de stadion, iar sprâncenele părură că vor s-o ia la goană, cățărându-se spre creștetul chel.

– Chiar că-i tâmpită!

– Explică-i pe înțelesul ei, insistă Mihai. O avere – casă, boarfe plus bani – contra libertății mele, obținute cu jumătate de an mai devreme! În caz contrar, cer și partaj și adio și bani!

Se căsătoriseră de peste un an și Loredana era cu adevărat fericită. De altfel, se vedea pe ea, se îngrășase puțin, ceea ce-i dădea o înfățișare înfloritoare, și ochii îi străluceau ca unei pisici care umblă la oala cu smântână după chef, știind că nu va fi pedepsită.

În fiecare zi se felicita pentru pasul făcut. Nu le lipsea nimic, aveau o casă splendidă, „la comandă", un „châlet" modern utilat la Predeal și prieteni agreabili, toți bine situați, aparținând aceleiași lumi. Dar esențial era faptul că nu se plictisiseră unul de celălalt, iar cei cinci ani de clandestinitate îi făceau să aprecieze și să guste mai intens posibilitatea de a se iubi liber, de care se bucurau acum.

Cu Cristian se vedea sistematic, la întâlniri strict prestabilite, care, în mod evident, băiatului nu-i făceau plăcere. Se întâmplau, de obicei, duminica la prânz. Cu un asemenea prilej, spre vară, în vreme ce Loredana „preconiza" cu poftă și deliciu etapele concediului ce urma să-l petreacă împreună cu Mihai în Italia, Cristian interveni timid:

– Și eu aș vrea să plec în Spania. M-a invitat un coleg... Cornel, îl știi...

Loredana se scandalizâ:

– Singur? La vârsta ta?!

– Tata îmi dă voie.

– E inconștient!

– De ce, mamă? Nu va fi nici o problemă, stăm cu părinții lui, au o vilă la Burgos ...

Loredana simți o pișcătură în inimă – „Uite cum s-au ajuns unii, au castele în Spania, și noi abia o căbănuță amărâtă pe Valea Prahovei!"

– Și pe urmă, continuă Cristian, ce o să fac singur toată vara?

– De ce singur?! Rămâi cu taică-tău!

Ochii băiatului coborâră în farfurie:

– Pleacă și el în Thailanda.

– Ce mama dracului caută tocmai în Thailanda?!

Mihai interveni, bătând-o ușor pe mână:

– Liniștește-te, scumpo, în fond ce importanță are?

Cristian completă cu același glas fără nuanțe:

– Se duce în voiaj de nuntă. Se însoară săptămâna viitoare.

Loredana simți literalmente că se sufocă, tot sângele i se urcase la cap și deveni vânătă:

– A'nebunit? Cu cine?

Chipul lui Cristian se destinse dintr-o dată într-un zâmbet cald, ușor parșiv:

– Cu Gloria. E studentă la ceva cu Management și fotomodel. A fost și Miss Litoral, anul trecut...

Lui Mihai i se păru că deslușește în spatele cuvintelor o voluptate sadică, abia camuflată, că pustiul savura faptul că izbutise s-o scoată pe maică-sa din minți. Era conștient de fiecare vorbă emisă și conchise cu cruzime, pe un ton voios:

– Gloria e o fată gigea! Gigea de tot!

Era prea mult și Loredana găsi pretext să explodeze:

– Nu-ți permit să vorbești așa, urlă, nu în casa mea! Aici nu-i bordel și, dacă taică-tău se însoară cu o prostituată ...

Mihai interveni ferm:

– De-ajuns, te faci de râs! Omul e liber să se însoare cu cine poftește.

Loredana îi îndreptă o privire ucigașă, dar amuți. Cristian exulta.

– Ca să vezi cu cine am avut de-a face!, comentă dezlănțuită, după plecarea lui Cristian. Cinșpe ani m-a bătut la cap că sunt viața lui, inima lui, că mă adoră! Mă trăgea de poale ca să nu-l las, în genunchi mă implora cu lacrimi cât poama, mă amenința că se sinucide! De ce nu s-a sinucis?!

– Să zicem că n-a avut timp. Ce vroiai, să plângă după tine toată viața?

Da, asta ar fi vrut, recunoscu în sinea ei.

– În definitiv, tu l-ai lăsat!, urmă Mihai.

– A, a fost cu totul altceva! El însă e un porc! Un mare porc!

– Ce-ți mai pasă?

Loredana își mușcă buzele și se retrase între umeri:

– Nu că-mi pasă, dar e... o chestiune de principiu.

Și chiar că nu-i păsa, se convinse singură, având totuși o noapte proastă.

„Auzi canalia! Ce ipocrit!"

OS DE VAGABOANDĂ

Interiorul era artificial, încercând cu simboluri comune, naive, să sugereze „ocultul"; pitoresc însă și de efect, după cum o demonstra cifra de afaceri a doamnei Rita. Pentru atmosferă, un clarobscur plin de taine, parfumat cu bețișoare fumegânde din lemn de santal, apăsa încăperea, drapând ungherele cu întuneric. O lampă albăstruie, cu abajur de pe vremea gazului aerian, cobora foarte jos din tavan, luminând strict masa rotundă, ticsită de recuzită profesională: un glob de cristal masiv, o lupă, cărți cu poze pentru ghicit (cele de pocher se aflau în sertar) și un volum gros, legat în piele de Cordoba, conținând palme însemnate de destin cu diverse hărți. Desăvârșea inventarul un craniu, tigvă absolut autentică pe care – nu se știe din ce rațiuni, poate ca să nu răcească – doamna Rita fixase un fes de catifea violet.

Clienta, o fată de vreo nouăsprezece ani, își zise că tipul murise probabil de tânăr, mai avea o grămadă de dinți în gură...

– Adună-ți gândurile, draga mea, și concentrează-te strict asupra problemelor care te preocupă.

Un glas insinuant, învăluitor și fata se simți alunecând într-un tunel de mister.

– Da, făcu mașinal, cu ochii rămași la tigvă.

– El este Balthazar, le făcu cunoștință doamna Rita. Îl vom solicita doar dacă negura se va lăsa străpunsă. Uneori, poate deveni foarte răutăcios.

Fata o privi aiurită și arătă cu degetul spre țeastă:

– Cine, ăsta?!

– Sst! Ne ascultă. N-ai auzit de cei trei magi?

– A! Steaua sus răsare! Știu, cum să nu...

– Balthazar a fost unul dintre ei și aceasta este relicva lui. Dă-mi, te rog, mâna stângă.

Fata i-o întinse temătoare. Cărturăreasa îi mângâie degetele cu infinită și plină de grație delicatețe. Purta patru inele masive, îmbrăcate în mod mai puțin obișnuit pe policare și arătătoare.

– Ne-am liniștit puțin, așa e?

Tânăra dădu din cap și doamna Rita apropie lupa de palma transpirată de emoție.

– Te numești...

Făcu o pauză lungă, suspense de primă calitate, apoi își ridică privirea ațintind-o undeva în aer. Concomitent, atinse fugar țeasta lui Balthazar reluând:

– Te numești Ce... Cecilia.

– Exact, îngână răpusă de la întâia mișcare.

„E mortală! Mă vede pentru prima oară, nu mă cunoaște și-mi zice la fix cum mă cheamă!“ Doamna Rita, conștientă de impresia făcută, surâse repezind al doilea buzdugan:

– De curând, ai suferit o mică intervenție, ceva fără importanță... Un fleac.

Raportat la vârstă, putea fi vorba despre extracția unei măsele, o operație de apendicită sau amigdale, cel mai probabil un raclaj. Toate minore, frecvente și totuși intervenții.

Pe chipul rotund al Ceciliei, un o mare perfect, răsăriră dintr-o dată o-uri mai mici în locul ochilor și al gurii holbate. Nu-și pierduse încă reacțiile feciorelnice și roși:

– Așa e... Acum trei luni. Cum ați ghicit?

Femeia râse cu suficiență:

– Nu eu am ghicit, draga mea, am ascultat doar un glas lăuntric, glasul harului moștenit din străbuni. Trebuie să-ți spun că eu mă trag dintr-o veche familie spaniolă, țigani din Toledo...

– Ca *Carmen din Bizet*, se repezi cultă Cecilia.

Ghicitoarea aprobă condescendent:

– Cam așa ceva... De altfel, înfățișarea mă trădează. Uite-te la părul meu creț, la ochii de andaluză... pentru noi, viitorul nu are taine.

Părul ei creț era, de fapt, un permanent spiralat, pleoapele ochilor de andaluză se prăbușeau sub greutatea rimelului și a creionului dermatograf, iar ea, Margareta, era spanioloaică din Găești. Ceva școală însă și o receptivitate puțin comună săltau impresia cu mult peste gardul știrb al gospodăriei părintești.

– ...o palmă pozitivă, destinul merge în crescendo, văd prosperitate și chiar bogăție. Trapezul din mijlocul palmei te va scuti de multe necazuri...

Făcu o pauză și Cecilia profită, ștergându-și palma asudată de poalele rochiei. Respira mai liber și surâsul îi revenise pe chipul de cireașă.

– Acum, decise doamna Rita, să vedem ce spun cărțile, și începu să le înșire, cumpănindu-le îndelung.

– Să vedem... Vă spun sincer, mi-era o frică...

– Sst! Nu-l tulbura pe Balthazar, îți arată multă bunăvoință! Îl simți? E chiar în spatele tău.

Cecilia întoarse capul țipând scurt.

– Unde e?! Nu-l văd.

– Nu poți să-l vezi, zâmbi condescendent doamna Rita, dar sunt convinsă că ești conștientă de prezența lui.

Zăpăcită, fata se strânse între umeri. Parcă, parcă începuse să simtă ceva... Cu degetele împletite sub bărbie, doamna Rita contemplă o vreme cărțile, mai înșiră câteva, întoarse altele, în sfârșit, traduse pe un ton grav:

– Pot să-ți spun, draga mea, că te afli din toate punctele de vedere într-o perioadă foarte bună. Văd și un câștig de bani. Nu prea mare, dar destul de substanțial ca să te bucuri... Surâse: Bărbații roiesc în jurul tău, e și normal, dar sunt pasageri. Nu văd nimic interesant...

– Chiar așa se întâmplă, chicoti Cecilia. Nici unul nu-i interesant. Ori nu mai există, ori mi-au luat-o altele înainte.

Ghicitoarea o opri, ridicând un deget:

– Nu te pripi! Cât de curând, vei cunoaște un crai de tobă.

– Ce-i aia de tobă?

– Adică are ochii și părul de culoare deschisă. Mda... E ceva mai în vârstă, dar foarte bine situat. Să știi că vine cu inimă sinceră, belșug și inel...

Cecilia își frecă palmele încântată:

– Când?

– Uite-l aici, și înțepă o carte cu unghia lungă, foarte aproape de casa ta. Aș paria că e o chestiune de zile, poate de ore.

– Te pomenești că-l cunosc mâine la bal mascat, râse fata.

– Serios, te duci la bal mascat?

– Îhî, la discotecă, la „Olimpic". Sunt cele mai reușite. Lume simpatică și orchestră... mortală! Vreți să vedeți masca mea? Mi-a împrumutat-o o prietenă.

Se aplecă și scoase din tașcă o „față" de papagal strident vopsit.

– Strașnic! îl admiră ghicitoarea. Nostim și original. Să vii să-mi povestești cum a fost.

* * *

Transpirată, masca asta ținea al dracului de cald, Cecilia abandonă ringul:

– Mă duc puțin la toaletă.

– Te aștept la masă, o anunță partenerul de dans, un pirat clasic într-un sacou cu nasturi metalici, la fel de clasic.

Se întoarse după vreo zece minute și constată cu plăcere că gentlemanul, după cum îl taxă imediat, comandase șampanie.

– Ce sărbătorim?

Bărbatul turnă expert în pahare:

– Faptul că ne-am cunoscut. Presimt că-i un eveniment.

– Ești mortal! De ce m-ai invitat la dans tocmai pe mine?

– Am o slăbiciune pentru papagali.

Cecilia făcu botic, așa cum știa ea că-i stă bine:

– Eu n-aș zice că mă dau în vânt după piranți, dar...

Îl măsură să străpungă masca fioroasă: „Ăsta să fie tipul cu bani, inimă sinceră și inel din cărțile Ritei?"

– Dar? insistă piratul. Ce-ai vrut să spui?

– S-ar putea să fie mâna destinului, rosti Cecilia enigmatică.

– Atunci, să-i dăm curs. Dansezi?

Îi ținu scaunul, apoi, cuprinzând-o pe după talie, îi sărută mâna.

– Ești mortal! exclamă Cecilia, neobișnuită cu „fițe", maniere și stil. Apropo, cum te cheamă?

– George.

* * *

Înfășurat în cearșaf, Florin fuma, urmărind-o pe Rita, care-și refăcea machiajul la oglinda cu trei voluri. Opera meticulos, cu aceleași gesturi onctuoase de cărturăreasă versată și Florin își zise că, în realitate, tot ce făcea femeia aceasta era afectat și gândit până în cele mai mici amănunte. Ceea ce impresiona însă în primul rând era extraordinara, aroganta siguranță de sine. Simplul fapt că-și reconstituia obrazul în prezența lui vorbea de la sine. Femeile din eșalonul Ritei – trecute, dar nescuturate – nu-și dezvăluie trucurile și laboratorul în fața amantului, mai ales când acesta e considerabil mai tânăr.

Întrebarea căzu din senin:

– Voi de când duceți viața asta în... paralel?

Rita își ridică sprâncenele, două arcuri de cerc sau două jumătăți de covrig apăsat conturate:

– De când ne-am căsătorit. Ți se pare curios?

Florin stinse țigara și își rezemă bărbia într-un cot:

– N-aș zice că-i ceva de toate zilele. Cel puțin la mama, n-am apucat așa...

– Când ai să te maturizezi, ai să înțelegi că singura relație suportabilă între doi parteneri este cooperativa.

Florin râse; un râs radiind de tinerețe, contaminant, fără plombe.

– Adică tu cu ghiocul și cu horoscopul faci rost de dame, George le agață și pe urmă le șantajați împreună. Puturoasă chestie, nu crezi?

– Dar că tu ești peștele meu oficial și pierzi noapte de noapte la cazinou banii noștri murdari ți se pare mai... distins?

– *Touché!* râse Florin din nou. Explică-mi atunci, de ce vrei să-l scoți din show?

Rita trecu la conturul buzelor:

– A îmbătrânit și nu mai e competitiv. Prea multe rateuri, nu mai e irezistibilul de altădată și a devenit imprudent. Forțează nota. C'est la vie!

– Cum s-ar spune, și-a făcut numărul, nu-i rămâne decât să se retragă discret și elegant în conul său de umbră.

– Adică în apartamentul vecin. De ce crezi că l-am cumpărat și pe ăla? Rămânem împreună, dar separat, fiecare cu viața lui. Facem tot ce poftim, cu condiția să nu ne deranjăm reciproc. Ce-i inechitabil aici?

– Dimpotrivă, se amuză Florin, totul e cât se poate de nobil. El știe că azi iese pentru ultima oară în arenă?

Rita se fâțâi dinaintea oglinzii, cercetându-și profilul și spatele:

– Îl voi informa mâine. Azi îl mai las să se desfășoare, pentru că nu sunt canalie. În fond, e afacerea lui. El a descoperit-o pe Cecilia. La Lido, mi se pare că ți-am mai spus. Îl cunoaște pe barman și ăla i-a dat toate informațiile... Cum o cheamă și așa mai departe! Evident, puștoaica nu știe nimic.

– Ce chestie! Cum a ajuns fata la tine?

– Simplu, i-a turnat barmanul o grămadă de gogoși despre o ghicitoare care așa și pe dincolo... Toate gâștele vor să-și cunoască „destinul".

Edificat, Florin se lăsă din nou pe spate.

– Mda, nu s-ar putea spune că duceți o viață monotonă. Cel puțin, merită toată îmbârligătura asta?

– Taică-su e mare boss, în plină ascensiune politică. Ce zici, o să-i convină să citească în presa independentă despre Cecilia Cutărescu, „fetița unui VIP și micile sale divertismente porno"?

– Dacă aș fi în locul lui, v-aș ucide pe amândoi.

* * *

Dansau strâns îmbrățișați. Cecilia, transpirată, se desprinse:

– Nu mai suport porcăria asta pe față, e prea cald!

– Ăsta-i regulamentul, scumpo, măștile se scot la final.

– Mortal, aprecie Cecilia, pentru care Universul constituia un haos de entități mortale.

George păru pălit de o idee:

– Hai să ne tirăm! Ne demascăm și bem ultima șampanie la mine acasă.

– În fond, de ce nu? Sunt convinsă că ești un gentleman, un tip, cum să-ți spun eu...

– Mortal, rânji George.

Se opriră undeva, pe la mijlocul coridorului lung, cu puzderie de uși dispuse în stânga și în dreapta.

– Sunt cam ametită, dar parcă am mai fost pe-aici...

– Toate blocurile din cartier seamănă între ele, spuse George deschizând. Intrați, *milady*, sunteți invitata mea...

– Și mirosul mi-e familiar, adulmecă Cecilia rotindu-și ochii. Dar știi că-i drăguț la tine? Foarte șic, completă încântată de termen.

– Mortal? râse George.

Era o combinație de birou și salon, mobila împrăștiată cu gust părea mai mult decât reprezenta în realitate, birouașul stil – piesa cea mai de efect – se detașa ca un bibelou de preț. Pe pereți atârnau două tablouri: o reproducere după una din nenumăratele anemone ale lui Luchian și un desen în cărbune – trei cai lansați într-o goană vijelioasă. Alergau dând impresia că zboară, cu toate picioarele în aer, așa cum îi imaginau pictorii în vechime. Camuflată deasupra ferestrei, veghea neîntrerupt o cameră video.

– Nu scoate masca, o rugă George. Aduc întâi șampania.

„Tipu-i romantic", zâmbi Cecilia în sinea ei. Se simțea mulțumită de seara petrecută, de ambianța prezentă. Ușor ciupită, nu mai avea chef de băutură, dar îi plăcea ideea. Completa, punându-i moț, povestea pentru prietene: „...După aia, ne-am dus la el, are o casă mortală, a deschis o sticlă de șampanie etc... Vă spun eu, tipu-i un lord!..."

În bucătărie, George fredona bine dispus. Cecilia se apropie de fereastra deschisă, așteptând zadarnic o pală de aer mai rece. Panorama scânteietoare îi smulse o exclamație de surpriză. În fața ochilor i se dezvăluia o felie de oraș dintre cele mai reprezentative și i se păru amuzant să descopere puncte de reper: cupolele elegante ale CEC-ului, inconfundabilul vultur cu aripile desfășurate, gata să-și ia zborul, de pe vechiul Parlament, iar departe, la capătul zării, riviera, carnaval de lumini strălucitoare...

– Ce faci? întrebă mașinal George.

– Admir Bucureștiul *by night*. Mortal!

George începu să deschidă sticla. Era expert, nu încăpea îndoială.

– Cum îți place? Cu bum sau fără?

– Cu!

George zgâlțâi bine sticla și dopul țâșni cu un bubuit formidabil.

– Pentru ce bem? întrebă Cecilia întinzându-i cupa.

– Pentru fericita întâmplare care a făcut să ne cunoaștem. Presimt... presimt că voi trăi ceva unic alături de o persoană... unică!

– Ești mortal, râse Cecilia gâdilată.

– Știu, scumpa! Ești gata? 1... 2... 3!

Își smulseră măștile și, pentru o clipă, rămaseră stop cadru, holbându-se unul la celălalt. Un moment de stânjeneală se instală brusc și George rânji nesigur:

– Sper că ți-ai schimbat părerea despre pirați.

Un surâs crispat înțepenise pe figura rotundă a Ceciliei:

– Recunosc că putea fi și mai rău... De fapt, cetățeanca m-a avertizat că nu ți-ai luat bacul la ultimele alegeri.

– Care cetățeancă? se prefăcu mirat George.

– O ghicitoare. Mortală, pe bune, a prevăzut totul la fix, ca Tom X!

– Îți plac puștii?

– Îmi place tot ce-i bun, răspunse ambiguu Cecilia dezamăgită în sinea ei. Nu se putu totuși împiedica să adauge sarcastic: Dacă-i și proaspăt...

– Și mie la fel. Hai să toastăm!

Cecilia avu o mișcare de recul. Fusese o seară plăcută, de acord, dar gata! Se simți brusc obosită, moșucul ăsta cu gât de babiță n-o inspira câtuși de puțin, nu-și dorea decât să ajungă mai repede în patul ei, să se întindă goală între cearșafuri răcoroase, parfumate cu lavandă.

– Altă dată. Acum trebuie să plec...

George îi tăie calea spre ușă:

– Să terminăm măcar șampania. Te rog... Am uitat să pun muzică. Ce preferi?

Plictisită, simțind că începe să se enerveze, încercă să-l ocolească.

– Nu mai am nici un chef. Poți să înțelegi că sunt obosită? Zâmbi răutăcios: N-am antrenamentul tău.

George o apucă de braț cu violență:

– Cu alții, păpușico, la mine nu ții fițele! M-ai luat de tolomac?

Îi cârpi la repezeală două palme, trântind-o pe covor. Totul era să opereze repede, să nu-i lase timp să se dezmeticească. Contrar așteptărilor însă, Cecilia se trezise sub șoc, opunând o rezistență înverșunată. Se zbătea urlând, se apăra cu unghiile și cu dinții, se zvârcolea ca un șarpe, încercând să se smulgă de sub greutatea lui George. Primi în plin câțiva pumni, dar continuă să-i țină piept. Nebun de furie – parașuta era al dracului de puternică și încăpățânată – George își zise că trebuia trăsnită țeapăn, ca s-o poată imobiliza. Un *uppercut*, de asta avea nevoie, și se pregăti să i-l aplice... În aceeași clipă, lampadarul de lângă canapea, zgâlțâit, se prăbuși peste el. Cecilia, scăpată din strânsoare, apucă sticla de șampanie și o aruncă, vizându-i capul. Nimeri alături, făcând țăndări tabloul cu cai.

– Târfă! urlă George, năpustindu-se din nou, pun eu mâna pe tine!

* * *

În apartamentul vecin, Marta și Florin urmăreau pe monitor „meciul".

– Parc'am fi în serialele americane, râse tânărul.

– Ți-am zis că s-a imbecilizat? Până mai anțărț, trăgeau muierile de el. Acum îmi demolează casa și nici măcar nu știe dacă poartă sutien! Eu nu pot face nimic, că mă cunoaște. Du-te tu de-i desparte, până nu cheamă vecinii Poliția.

* * *

Înghesuită în spatele biroului, Cecilia, plină de sânge și cu rochia sfâșiată, aștepta arc. Ardea de ură, și-ar fi dat viața în schimbul unui revolver, cuțit, orice fel de armă. Nici George, zgâriat, cu o arcadă sângerândă și lucrarea dentară demolată nu arăta mai proaspăt. În încăpere parcă trecuse taifunul.

– Nenorocito! Te omor! Te-adună ștabu' de tac'tu cu penseta!

Cecilia îi reteză din start mișcarea, răsturnându-i micul birou peste picioare. George se prăbuși cosit și, profitând de răgaz, fata se repezi spre ușă. O luă la goană pe coridorul blocului, înregistrând abstract silueta unui tânăr care reuși în ultima clipă s-o evite, apoi se năpusti pe scări.

* * *

– Impotentule! scrâșni Rita.

George, lingându-și rănile pe un colț de canapea, se apără umil:

– Mamă scumpă, ai văzut că n-am nici o vină. Totul a mers perfect, fata a marșat, altfel nu accepta să intre aici. De un' să știu că-i o nebună?!

– Nu-i ea nebună, tu ești cretin! Ți-am spus că nu mai ține s-o faci pe craiul! De-acuma, gata! Plosca și zaharina. Nici măcar dinții nu ți i-a lăsat! Un milion de lei azvârliți pe apa Dâmboviței!

– Ce milion? se holbă Florin.

– Atât m-a costat proteza lui Făt-Frumos. Și-o mai făcea adineauri pe omul cavernelor!... Acum, ce vă uitați la mine? Mișcați-vă, trebuie să ștergem urmele.

– Ești zăludă? întrebă Florin căpiat. Tu nu vezi ce-i aici?!

– Zât! Sunt obligată să reconstitui decorul, dar o facem dincolo.

– Cum, dincolo?!

– Boule! Adică în celălalt apartament. Aici e imposibil, au stricat și pereții.

– Cred că nu ești în toate mințile.

– Nu mă obliga să te cârpesc! Voi, izmănarii, chiar nu gândiți decât cu ce vă atârnă între picioare? N-ai înțeles că fata asta nu-i din alea care se lasă? Că a dat buzna la Poliție, sau s-a spovedit lui ta'su cum a bușit-o impotentul și au ferfenițit casa? Că se întoarce mintenaș cu ăia să constate la fața locului? Și dacă ăia constată că în casă e OK; eu pot pretinde că fleoarța-i nebună și i se năzare?

– Stai o secundă, o opri Florin. Nebună, nebună, dar de unde cunoaște casa? Cum a inventat-o?

Rita îi împunse fruntea cu unghia lungă:

– Aici, nu mișună nimic? Mi-e clientă, am sute de clienți, toți îmi cunosc casa.

Cecilia, bandajată la cap și cu un plasture pe obraz, se opri nehotărâtă între ușile celor două apartamente. Căpitanul M. o privi îndoit:

– Nu ești sigură de apartament.

– E precis unul din astea două.

– ...nu ai probe, nu ai martori, ai doar o poveste. Cam puțin...

Fetei îi dădură lacrimile:

– Cum, domnule căpitan, adică m-am dat singură cu capul de pereți? Mă iau aiurea de oameni? Pe urmă, o să vedeți, casa e pulbere și nici el n-a ieșit întreg. În orice caz, i-am spart vreo doi dinți. Când am plecat, era știrb...

Zgomotul ascensorului le răsuci capetele. Ușa fu împinsă și apăru doamna Rita, încărcată de pachete. Avansă pe culoar elegantă și degajată, aruncând o privire întâmplătoare către cei doi. Se opri brusc, mimând surpriza:

– Tu ești, Cecilia? Dumnezeule, ce-ai pățit?

Fata răspunse sarcastic:

– Am venit să vă povestesc cum a fost la bal.

– Ai avut de-a face cu canibali?

Își îndreptă privirea spre căpitan, cântărindu-l scurt. Un bărbat tânăr, suplu, cu ochi iscoditori. Polițist, Rita ar fi putut paria oricât. Se interesă pe un ton monden, mare doamnă, la o distinsă recepție:

– Tatăl Ceciliei, presupun...

M. își arătă legitimația, completând:

– Am primit o reclamație.

– Nu înțeleg...

– Las' că înțelegi foarte bine, interveni Cecilia. Tu și cu animalul ăla lucrați mână în mână. V-am priceput jocul...

– Ce-ar fi să discutăm înăuntru? propuse M.

– Cum doriți, făcu Rita jignită și introduse cheia în broască.

M. cuprinse încăperea dintr-o privire rapidă. O locuință plăcută, îngrijită. Nici urmă de vandalism, de lupte grele, și se întrebă neliniștit dacă nu cumva Cecilia e o mitomană. Nu ar fi fost primul caz, se primeau zilnic reclamații nefondate, motivația fenomenului diferind. Unii, fabuliști de profesie, inventau, alții sufereau de mania persecuției, cei mai mulți o făceau din răzbunare.

La rândul ei, Cecilia se plimba perplexă prin cameră. Foarte sigură pe ea, Rita se interesă:

– Pot să știu și eu care e scopul vizitei dumneavoastră?

– Domnișoara afirmă că, prin diverse manevre, a fost adusă aici azi-noapte și grav agresată fizic, în împrejurările unei tentative de viol.

Rita își aprinse o țigară cu nespusă eleganță:

– Domnișoara poate să afirme multe.

– Uite-i haina! exclamă Cecilia, arătând sacoul îmbrăcat pe spătarul unui scaun. Cu ăsta a fost la bal!

– Despre cine vorbești?

– Nu fă pe nebuna! Despre George, vezi bine, moșneagul, craiul de tobă pe care mi l-ai vârât tu pe gât!

– Ușurel, încercă s-o domolească M. Spuneți-mi, doamnă, cunoașteți vreo persoană cu numele de George?

– Chiar pe soțul meu. Și ce-i cu asta? Există milioane de George!

– E acasă?

– Dacă v-ați fi anunțat, v-ar fi așteptat fără îndoială. E plecat de ieri-dimineață la Craiova, la părinții lui.

– Minți! țipă Cecilia. A fost aseară la bal mascat, o știi prea bine, iar ăsta e sacoul lui, îl recunosc dintr-o mie!

Rita îi îndreptă o privire de gheață:

– Nu fi proastă, fetițo! Există în lume alte milioane de blazere identice... Făcu o piruetă, adresându-se lui M.: Hai să fim serioși, domnule căpitan! Domnișoara e bolnavă psihic. A mai fost pe la mine, vorbesc în cunoștință de cauză. Susține că a fost agresată fizic...

Cecilia își băgă capul bandajat sub nasul ei:

– Nu se vede? Crezi că mi-am bătut singură cuie în cap?

Rita făcu un pas înapoi, cu repulsie:

– Eu nu știu cu ce golani te întâlnești.

– Unul e bărbatu-tău! A tăbărât cu pumnii pe mine, dar las' că nici el n-a rămas tot! De-aia se ascunde, c-a rămas fără dinți.

– Domnule căpitan, vedeți dumneavoastră o singură urmă de violență aici, semne că s-ar fi purtat bătălii cumplite? Cine știe ce derbedeu a aranjat-o și acum i-a cășunat pe noi.

Dintr-o dată, Cecilia înțepeni statuie în mijlocul camerei, cu chipul încremenit ca sub șocul unei revelații. Doar privirea învăpăiată gonea, pendulând între pereți și fereastră.

– Ce se întâmplă? o întrebă M. intrigat.

De emoție, fata se bâlbâi:

– Nu aici... E alt apartament... Seamănă, dar l-au schimbat.

Rita emise artistic câteva hohote de râs distincte:

– În viața mea n-am auzit ceva mai aberant! Acum cred că, în sfârșit, v-ați dat seama cu cine aveți de-a face, domnule căpitan.

– Sunt sigură! țipă Cecilia. Uitați-vă la tabloul cu cai! Mărunțiș era azi-noapte, c-a picat de pe perete...

– Vedeți? râse Rita. E intact.

– Fiindcă-i altul! În ăla de ieri, caii zburau, de-aia mi-au și atras atenția, ăștia au copitele pe pământ...

– Interesant, aprecie M. Mai ai și alte observații?

– Anemonele, indică Cecilia cu degetul. Sunt doar cinci flori, nu se compară cu buchetul de dinainte...

M. reflectă că povestea începe să aibă sens. Dacă bidiviii ar fi fost mai greu de înlocuit, anemonele nu ridicau probleme. Existau în librării sute de reproduceri după Luchian și nu doar după o singură variantă; iar în variante numărul florilor diferea...

Rita aprinse o țigară și trase un fum cu ostentația care îi caracteriza fiecare gest:

– Admițând că domnișoara nu minte, de ce m-aș fi străduit să fac rost de... sosii pentru bietele lucrușoare?

– Simplu, zâmbi M. În casa aceasta se circulă, oamenii vă cunosc interiorul. La o eventuală anchetă, ar semnala sigur dispariția unor obiecte.

– Veniți încoace, să vă arăt ceva!... îl întrerupse Cecilia surescitată.

Se repezi spre fereastră, trăgându-l pe M. de mânecă. Neatentă, cu ochii pe geam, răsturnă scaunul de lângă birou. Se grăbi să-l ridice și să aranjeze la loc, pe spătar, sacoul lui George.

– Par...

„...don" rămase undeva, în aer, iar ochii Ceciliei, pe covorul picurat cu confetti căzute din haina lui George. Începu să râdă:

– Astea-s de la Revelion? Zi, vrăjitoareo, că doar tu le știi pe toate!

– Cred că lucrurile încep să se limpezească, rosti M., zâmbind în sinea lui. Puștoaica o fi fost ea os de vagaboandă, dar proastă nu era.

– Prostii! respinse Rita. Imaginație bolnavă și prostii, asta-i tot.

– Posibil. Putem trece în apartamentul vecin? E vorba de o simplă verificare.

Femeia ridică din umeri, fără să se clintească:

– N-aveți decât! Sunați, și dacă vecinii sunt acasă...

– Vecini pe dracu', o întrerupse Cecilia. Apartamentul din dreapta ăstuia, cum ieși... Acolo m-a adus aseară animalul, pariez pe orice!

– Adică? se interesă M.

– Păi uite așa! Ieri-noapte m-am zgâit pe geam și am recunoscut vulturul de pe Parlament, ăla din Dealul Mitropoliei. Întreg, cu aripile deschise ca la Statuia Aviatorilor – întinse brațele spre

demonstrație – parcă gata să zboare... Acum, uitați-vă și dumneavoastră!

M. se apropie curios de fereastră și începu să râdă încetișor. Se vedea limpede vulturul cocoțat pe cupolă, dar... șchiop de o aripă, stânga, amputată de un element de peisaj care probabil nu se înregistra din apartamentul vecin.

Ochii Ceciliei scăpărau, era toată o flacără:

– V-ați prins?

– M-am prins, și se întoarse spre Rita: Presupun că ați înțeles și dumneavoastră... Mergem dincolo?

Doamna Rita nu răspunse. Fuma cu un aer aparent distrat și ochii pierduți pe fereastră. Nu încerca să evalueze dimensiunile dezastrului. Dezastru, vorba vine... Cu bani și un avocat bun, totul se rezolvă, iar afacerea compromisă aici se poate relua în alt cartier sau în alt oraș. Avea tot timpul să se gândească la chestiunea asta... Cel mai mult însă o rodea eșecul, faptul că o mucoasă, o târfuliță fără clasă îi venise de hac. Și toate din cauza lui George, un ex Don Juan uzat și falimentar. Se simți cuprinsă de un val de mânie, mânie împotriva ei înseși: „Dacă tot hotărâsem să scap de el, de ce dracu' nu l-am strâns de gât mai demult?..."

Se ridică brusc și se îndreptă cu pași fermi spre ușă:

– Mergem.

M. atinse umărul Ceciliei:

– Meriți felicitări.

Fata ridică un obraz radios:

– Sunt mortală!... Este?

ORGOLII

„Omul fără de noroc, degeaba-l caută țiganca în ghioc."
„Pe cât de rar se întâmplă ca doi parteneri să nu se potrivească deloc, la fel de rar se întâmplă ca ei să se potrivească perfect."
(O cucoană de nouăzeci și unu de ani)

De ce n-avea Florența succes, nimeni nu ar fi fost în stare să ți-o explice. Chiar dacă nu se încadra în obsedanții parametri ai ultimelor decenii – 90/60/90 și înălțime de girafă –, avea un chip cu trăsături regulate și o siluetă acceptabilă. La o adică, nu toate fetele care se mărită sunt niște zâne, băsca vorba celuia: „Dacă frumos la frumos trage, noi, sluții, ce ne-om face?!". La un look decent, chiar agreabil, cunoștințele și, în primul rând, rudele adăugau educația îngrijită, familia bună, o diplomă universitară, calități de gospodină, noblețe sufletească. Băsca, se prăpădeau vârstnicii, complexați de ceea ce nu pricepeau din performanțele unei tehnologii din ce în ce mai agresive, Florența făcuse și un curs de calculatoare! Mai vreți ceva?!... Mătușile bătrâne, care, excluzând telefonul și televizorul, mai trăiau și azi exact cum o făcuseră părinții lor acum o sută de ani, la Corabia sau Fălticeni, completau cu admirație speriată: „Are și fax!... Și telefon din ăla de vorbești din mijlocul pădurii, fără să-l bagi în priză..."

Florența sesizase că n-are trecere încă de pe la cincisprezece ani, când, cu permisiunea părinților, de altfel foarte toleranți, înțelegând și tratând „modern" fenomenul adolescență, începuse să frecventeze petrecerile date de colegi și discotecile. Aici constată că acea profeție plină de îmbărbătare a familiei, „Va fi o mamă și o soție extraordinară", în context își pierdea orice semnificație sau valoare, tinerii preferând cu totul alte calități, și nu dintre cele mai evanghelice. Toți se dădeau în vânt după tipul

Miss sau *vamp* în limbajul generațiilor precedente, departe de tot de genul care frământă pâine în casă, că așa-i place lui Mitică, sau freacă parchetul stând în genunchi; în recreație se uită la televizor cu un lighean de spanac în poale ori tricotează. În mai puține cuvinte, la discotecă, Florența făcea figurație solo, scociorând cu paiul pe fundul unei sonde secătuite. Chestia-i însă că Florența avea mândria ei, nu suporta să fie compătimită și își disprețuia sincer colegele de suferință care nu pregetau să-și fluture drama lipsei de succes în gura mare, solicitând sprijin („poate cunoști pe cineva..."), consilii și chiar rețete mai puțin ortodoxe de dezlegare a cununiilor din familia magiei negre.

După părerea Florenței, femeile acestea erau complet lipsite de amor propriu și de demnitate! Cum nu realizau cât este de înjositor să recunoști că nu ești solicitată, că nu ești în stare să prinzi în mreje măcar o singură pereche de izmene?! Cam de pe la șaptesprezece ani, Florența, cu lipsa de imaginație proprie primei tinereți, conchise că asta-i situația, cărțile s-au fost tăiat și împărțit, ea e o fată care nu are priză, și tot atunci începu să mintă. Mai precis, să fabuleze, să inventeze scenarii, iar de la o vreme aproape începu să le creadă ea însăși. În urma antrenamentului, poveștile deveniseră din ce în ce mai convingătoare, mai ales că Florența, specializându-se, adăuga amănunte nesemnificative în aparență, dar care dădeau neîndoielnic autentic. Departe de a fi o mitomană, era doar arhitecta unei mărețe minciuni, menită să-i panseze orgoliul sângerând. Astfel, sâmbăta și duminica se ascundea în casă și nu mai răspundea la telefon, plecată fiind, vezi Doamne, în weekend, arbora de mărțișor, de ziua ei etc. câte un „cadou" rafinat și costisitor, pe care și-l cumpărase singură, iar sistematic, mai ales luni dimineața, își uluia colegii, oferind amănunte extrem de competente privitoare la diferitele mondenități care se țineau lanț în Capitală. Cel puțin în materie de prețuri, hotărât te puteai bizui pe ea, știind cât costă un sejour la Poiana Brașov sau o escapadă la Mamaia, o seară în doi la Casa Vernescu, un Manhattan la Flamingo sau un vol-au-vent la Hilton. În fapt, își culegea informațiile cumpărând toată presa așa-zis mondenă, reviste și magazine scumpe care îi cam afectau bugetul,

pansându-i, în schimb și din plin, orgoliul. Cu timpul, Florența își inventă harta unei a doua existențe, deveni șireată și prudentă. Trasă de limbă în privința partenerului, dădea răspunsuri evazive, expunându-și „teoria ei de viață":

– Mă întâlnesc cu mai mulți... Sunt prea tânără ca să mă fixez, vreau să-mi trăiesc viața, să n-am regrete. După un treizeci de ani, încolo, oi vedea...

O colegă observase:

– Vezi că cine sare din par în par, lesne îi intră unul și în cur!

Florența zâmbise enigmatic:

– Poate că am trecut și prin așa ceva...

Dădea astfel de înțeles, și o mai făcuse cu discreție și în alte ocazii, că, în realitate, își lingea rănile în urma unei mari decepții sentimentale, iar acum traversa o convalescență blazată. Pentru a fi mai convingătoare, uită, chipurile, portvizitul deschis pe biroul ei și lipsi îndeajuns pentru ca fotografia unui bărbat, introdusă sub plasticul transparent, să poată fi studiată și, firește, comentată. Toate „fetele" căzură de acord că „tipu-i absolut superb, uite unul după care merită să uzi perna!".

Se apropia de treizeci de ani, când îl cunoscu pe Petre și înțelese din prima clipă, de parcă i-ar fi spus-o cineva răspicat, că „și-a întâlnit *destinul*".

Asta se întâmplase la Brașov. Era un Revelion sărăcuț, cu multă pâine și „foitaj", un fel de „hai să ne aflăm în treabă", dar vară-sa Jeni tocmai se logodise și nu voia ca cele două evenimente să treacă așa, de parcă n-ar fi fost. Florența acceptase să participe în calitate de rudă apropiată și pe urmă, amplificând, înnobilând, machiind circumstanțele, putea pretinde că a petrecut un Revelion la Brașov, cu tot sosul și recuzita de rigoare, așa cum și le închipuie bucureșteanul sau oricare alt „extravilan", stând la televizor „cu vecinu', care e și *administratorul* blocului, și cuscrii din Calafat".

La aproape treizeci de ani, Florența era o femeie trupeșă, din categoria măreților, dar cu un obraz proaspăt și colorat, sugerând un fruct cules în roua dimineții. Izbea, mai ales, expresia de inocență și sinceritate. La rândul lui, Petre făcea parte din familia

plăvanilor, era înalt, solid și cu mult țesut adipos. Era suficient să-l privești o singură dată ca să-ți dai seama că mănâncă țeapăn și cumplit de ardeiat și că doarmezgomotos, cu tălpile fierbinți scoase de sub plapumă. La fel de limpede intuiai că, o dată cu trecerea anilor, va deveni obez, dar, pentru moment, era doar zdravăn, o cruce de voinic.

La rândul lui, presimți din prima clipă că a întâlnit în Florența femeia vieții lui.

Nu, el ar fi trebuit să petreacă Revelionul la „conacul" unor prieteni din Mogoșoaia, dar venise la Brașov pentru parastasul de șapte ani al maică-si. Deși bucureșteancă, aici se retrăsese după ce ieșise la pensie, aici murise și fusese îngropată și, dacă mai exista cineva care să-i mănânce coliva și să-și amintească de ea, apăi tot aici se afla. Părinții lui Jeni îi fuseseră vecini și ultimii prieteni.

Pe 2 ianuarie, Florența se întoarse la București. Petre mai rămase o săptămână, având de lichidat probleme de moștenire. Își promiseră să se caute și se despărțiră în gară, foarte mulțumiți unul de celălalt. Mai mult chiar, simțind că sunt pe cale de a se îndrăgosti.

Dacă e să vorbim cinstit, Petre nu-i iertase niciodată maică-si faptul de a se fi recăsătorit. Degeaba îi explicase și îi repetase la infinit că avea s-o înțeleagă mai târziu, uite că împlinea treizeci și patru de ani și tot la fel gândea, ca la treisprezece. Arierat sau oligofren, n-ai decât să-i spui cum vrei, dar în viață nu schimbi filmul, ca la TV, apăsând doar pe o tastă. Băiatul avea zece ani când taică-său fugise, la propriu, cu o artistă. Își lăsă familia înglodată în datorii și mult mai târziu se află că reușiseră să treacă fraudulos granița, stabilindu-se undeva, prin Australia.

Petre se resimți puternic după abandon, devenind un copil închis, greu de mulțumit, dar mai ales circumspect. Își concentră întregul potențial afectiv asupra maică-si, sancționând prompt orice înclinație a acesteia pentru vreun terț ființă vie – prieteni, colegi, rude. Simțea nevoia, patologică deja, să existe pe primul plan în viața ei, exclusivismul luând forme aberante. Gelozia

feroce deveni dominanta adolescenței lui, fiind suficient ca maică-sa să-și manifeste simpatia, cât de inofensivă, vizavi de o persoană, pentru ca Petre să deteste imediat același subiect. Era gelos chiar și pe Dolfi, cockerul spaniel, și, dacă era ceva care-l irita până la indispoziție, era să-i vadă stând împreună la televizor: mama mângâindu-i mecanic uerchile simpatice, iar Dolfi picotind mulțumit.

Cerul se prăbuși însă când – Petre mai avea un an până la bacalaureat – maică-sa îl anunță că are de gând să se recăsătorească. Găsise un bărbat onest, cumsecade și blând, încercat și el îndeajuns de viață, „ca să compătimească la suferințele ei..."

– Ai să vezi, mamă, c-o să-ți placă, e milos și nu-mi iese din cuvânt. Când mă gândesc la câte am îndurat cu taică-tău, fie sănătos pe unde-o fi, îmi zic că, până la urmă, tot s-a milostivit Dumnezeu de mine.

Înlemnit, Petre îngăimă:

– Faptul că tata a fost un nemernic nu-ți dă dreptul să te faci de râs! La vârsta ta...

Mama îl privise, surâzând cu tristețe:

– Ce înseamnă vârsta mea? Abia împlinesc treizeci și opt de ani, luna viitoare. Chiar nu mai am dreptul la nici o mulțumire, la nici un fel de viață personală?!

– Credeam că eu îți sunt de-ajuns.

Dar, după cum comentară și cei din jur, femeia nu era proastă. Se amări cât se amări și, după câteva luni, tot se mărită. Mitică se dovedi un soț tandru, înțelegător și bun, jimblă caldă. Petre nu le suporta fericirea și, după bacalaureat, plecă imediat de acasă, urmând Facultatea de Chimie la Iași. Cum în timpul vacanțelor lucra ca sezonier pe Litoral, se vedeau rar, între două trenuri, comunicând mai mult prin telefon. Legătura dintre ei se frânsese, o simțeau amândoi, și la fel de clar le era că nu va mai putea fi reluată niciodată.

Petre se maturiză în bărbat mohorât, tăcut, sceptic și neîncrezător. Nutrea o singură convingere: lui nu-i era dat să aibă parte de dragoste. Ambii părinți – considera – îl abandonaseră, avea sumedenie de colegi, dar nu prieteni, de femei îi era frică. În fiecare

exponat care-i tangentase viața vedea aprioric un virtual motiv de suferință și decepție. Ehei, unde erau femeile de odinioară – vorbea și el din citite și auzite – pilde de credință și curățenie sufletească?! Unde sunt Penelopele de altădată? În același timp, tânjea cu toată ființa lui după iubire, o iubire reciprocă, mistuitoare și, totodată, purificatoare, căreia să i se dăruiască total. Tânjea în asemenea măsură încât devenise extrem de vulnerabil; orice femeiușcă mai șmecheră, intuindu-i complexele și zbuciumul interior, l-ar fi învârtit în mai puțin de o săptămână în jurul degetului cel mic.

Idealul lui nemărturisit, dar cu atât mai intens visat, imagina un soi de zeiță puternică din familia Cariatidelor (prea era el însuși pachiderm ca să savureze o șoricuță cu gingășii de panseluță), sinceră, devotată, de o fidelitate absolută și luminoasă ca duminica Paștelui; iar el, Petre, să constituie pivotul central al existenței ei și, totodată, primul bărbat. Petre punea mare preț pe castitate și nu era dispus la nici un rabat. În ruptul capului nu se putea închipui alături de o femeie care mai dormise în brațele altui bărbat; n-ar fi suportat nici măcar s-o vadă dansând „tango sentimental" cu un terț.

Cum asemenea femei nu se mai întâlnesc, iar el nu era omul compromisurilor, își petrecea serile jucând biliard sau popice. Periodic și exclusiv pentru sănătate, frecventa „o fată", care nu prezenta nici un fel de importanță în viața lui. Tanța, modestă funcționară la un oficiu poștal, divorțată și neînsemnată – era suficient s-o privești o singură dată ca să înțelegi că face parte din uriașa familie a învinșilor –, nutrea speranța absolut acrobatică, lipsită de orice temei, că, într-o zi, Petre o va lua totuși de nevastă. Până atunci, îi stătea necondiționat la dispoziție, nu punea întrebări și-l aștepta cu mâncărici care torceau la foc mic pe plită. Despre femeia aceasta s-ar fi putut spune că are o răbdare îngerească și un optimism de bronz. Petre realiza că fata-și face iluzii și nu o încuraja întru nimic, ba dimpotrivă, de câte ori avea ocazia, bătea câmpii despre lipsa lui de vocație matrimonială și intenția fermă de a rămâne celibatar. În realitate, îi era milă de ea și ar fi grăbit o despărțire iminentă (cu cât mai repede, cu atât mai puțin

dureros) dacă nu i-ar fi fost teamă de SIDA. Schimbarea parohiei incumbă însă riscuri. După ce o cunoscu însă pe Florența, înțelese că în viața lui nu mai există loc pentru nici o altă femeie. Îi cumpără (Tanței) un flecușteț de aur și... „Adio, Mario!"

La început, nici nu-și dădură seama cât de bine se potrivesc, dar, în fiecare zi, fiece oră constituia o revelație, determinându-i să descopere cu încântare noi asemănări, alte rime, alte locuri comune. Șansă extraordinară, pe Florența n-o deranja exclusivismul lui Petre, îi plăcea gelozia lui feroce, considerând-o pe măsura intensității sentimentului, nu se simțea frustrată de libertate, fusese liberă destul până la treizeci de ani. Bref, maniera lui excesiv de posesivă de a iubi o flata și se credea cea mai fericită ființă de pe fața pământului. La rândul lui, Petre se simțea în al nouălea cer, nu vedea pe unde pășește. Îi venea greu să creadă că-i fusese dat lui să trăiască asemenea zile luminoase, să fie iubit de o ființă fără pereche ca Florența, și îi era teamă, Doamne, ce teamă îi mai era!, îl durea inima ghemuită de frică să nu se întâmple ceva care l-ar putea smulge din vis.

Totul îi plăcea la Florența! Statura masivă – plecând de la același amănunt, colegii de serviciu o asemănau cu o dropie – ochii înstelați, modul ei caracteristic de a-și lăsa capul pe umărul stâng, când urmărea cu atenție maximă, indiferent ce i-ar fi povestit el, picioarele groase, fără glezne, ca niște bulumaci, piloni de pod, dar care lui Petre îi sugerau seriozitate și stabilitate... sexy! Îl înduioșau până și detaliile de la care oamenii întorc în general ochii, prefăcându-se că nu le observă, stropii de sudoare concentrați pe puful buzei superioare, ce avea să devină mustață peste câțiva ani, felul lipsit de eleganță în care se ridica de pe un scaun, trăgându-și reflex rochia sau fusta intrate în fundul generos: un fund de femeie adevărată, sănătoasă și zdravănă, pronosticând nașteri multe și ușoare. Întruchiparea Junonei, se extazia Petre, neprinzând genul înfometat, doar oase și frânghii, care se furlandisesc pe o estradă, pășind strâns, ca niște cai împidicați.

Florența se afla și ea în admirație beată. N-o deranja nasul prea mare al lui Petre, o gogoașă obscenă în care ea deslușea

masculinitate (ce, năsucul de femeie al lui Alain Delon?), aprecia statura de căpcăun și modul neîndemânatic în care dansa. La un bărbat n-o interesau grațiile de lebădă și, în ce o privește, rămânea la mentalitatea străbunicilor, că a fi balerin nu-i o meserie serioasă, nu face de un bărbat. Dacă ar fi fost după ea, s-ar fi căsătorit și mâine, dar avea suficient tact ca să-i lase lui Petre inițiativa. Era încredințată că o adoră, dar nu-i ieșea din minte ce auzise toată viața de la bătrânele familiei: „Calea cea mai sigură de a alunga un bărbat este să pomenești de căsătorie! E ceva în firea lor, le e frică să se fixeze. Spune-i că nù vrei să te măriți, dă-i impresia că fugi de el, și să vezi cum aleargă după tine ca dulăul după fuduliile berbecului. Doar-doar or pica !"

Lui Petre însă, deși inima-i dădea ghes, nu-i plăcea să se pripească. Considera căsătoria drept ceva unic, esențial în viața individului și irepetabil:

– Dacă o fac, o fac pentru toată viața. Impozitele mi le plătesc din obligație, dar când mă însor, o fac din convingere nestrămutată. Convingerea că mă însoțesc cu femeia ideală pentru mine: cea care mă poate face fericit, pe care o pot face fericită...

Se cunoscuseră de Revelion și iată că acum, în Florar, se împlineau patru luni de idilă. Idilă cuminte, romantică și pe care Petre hotărâse s-o păstreze cu desăvârșire castă. În sinea ei, Florența ar fi fost mai puțin strictă, dar tot instinctul îi șoptea că era mai inteligent să-l lase pe el să conducă barca.

În general, oamenii simt nevoia să amplifice evenimentele fericite, să le dubleze într-un fel efectul, făcând ca mai multe momente de același fel să coincidă. Tot așa, Petre și Florența hotărâră să se ia de Crăciun. Doar civil, desigur, canoanele ortodoxe interzicând căsătoriile în această perioadă, urmând ca imediat după Bobotează să se cunune și religios. La sărbătoarea Crăciunului țineau însă în mod special și li se părea minunat să se bucure amândoi de unul și același pom, de febrilul încântător care însoțește cadourile (achiziționarea, secretul, mâinile care trag nerăbdătoare de panglici sfâșiind ambalajul festiv, și, în sfârșit, surpriza!), să petreacă prima lor noapte amețiți de îmbrățișări

pătimașe și aromă de cetină... Dar erau amețiți de pe acuma, doar evocând asemenea clișee, și li se părea că timpul nu mai trece, abia se târăște, cu plumb în picioare.

Firește, făcuseră pregătiri „uriașe". Nu erau nababi, dar oricum depășeau cifra salariului mediu pe economie și amândoi, firi chibzuite, dispuneau de ceva rezerve. Petrecerea – douăzeci de invitați – urma să se dea la Florența, unde aveau să și locuiască. Se mutase aici de un an și se simțea foarte bine. Nu chiar vilă, era o căsuță îngrijită, bine gândit spațiată și cu o palmă de grădină; aparținuse unei mătuși, care i-o lăsase moștenire împreună cu câteva mobile-stil, bine întreținute și de mare efect.

Florența găti toată săptămâna în draci, ornă casa cu toată recuzita strălucitoare specifică sărbătorii. Iar când e să se taie bine cărțile, atunci totul merge șnur. Petre găsi o splendoare de brad, cât el de înalt și de două ori mai dolofan. Munci vreun ceas ca să-l fixeze bine pe trepied și îi asigură stabilitatea cu tot soiul de sfori și sârmulițe invizibile. Florența se extazie dinaintea îndemânării lui (o făcea cu risipă, ori de câte ori avea ocazia) și, după ce-l trimise în pod după jucării, se întoarse la bucătărie.

– Vezi că sunt două cutii mari, îl avertiză. Una maronie și cealaltă albastră... Cum intri, primul raft de sus, pe stânga...

„Ce femeie ordonată!", se extazie la rândul lui Petre. Ăsta nu mai era pod, era farmacie, ordine și spirit gospodăresc. De obicei, oamenii au în oroare podurile, boxele, debaralele, talmeș-balmeș de boarfe și boscârțe, unde decât să cauți și să găsești ceva, mai degrabă renunți și dai fuga la magazin. Nici gând de așa ceva, totul se înșira de-a lungul zidurilor, șters de praf, sortat și etichetat. Ochii îi căzură asupra unei cutii în care fusese cândva ambalat un televizor Miraj. Scrisul îngrijit al Florenței avertiza pe o etichetă: *Amintiri*.

Petre ridică urechile de carton cu emoția care-i însoțea orice gest tangentând într-un fel sau altul persoana Florenței. Atingea cu adorație obiectele care-i aparțineau, clapele pianului purtând încă urma degetelor gingașe, i se umezeau ochii privind fotografiile ei din copilărie, unde, fie vorba între noi, dădea cam cioară deșălată, dar Petre nu vedea decât o fetiță cu ochi strălucitori, nevinovată, pe cale să fie aruncată în vâltorile vieții.

...Nelipsitul *Caiet de Amintiri* cu panseuri și fotografii de-ale colegelor, proiectând evocări și reîntâlniri peste decenii, la fel de inevitabilul Oracol, un carnet de note – de nădejde elevă, nimic sub opt –, un caiet de teză la Istorie, mai multe fotografii de sfârșit de an școlar, cu întreaga clasă adunată în jurul dirigintei sau al profesorului preferat. Poze clasice, în care toți elevii au aer de orfani sau idioți, iar dascălul, vrând cu tot dinadinsul să pară serios și impozant, seamănă cu imortalizații de pe pietrele tombale. Bineînțeles, nu lipsește glumețul clasei, care ridică două coarne pe creștetul colegului din față... În sfârșit, un ierbar, un alt caiet cu maxime, iar sub câteva agende vechi, portretul foto al unui bărbat foarte mulțumit de cum arată, gata să tragă plin de eleganță dintr-o țigară; un bărbat frumos în toată accepțiunea cuvântului și despre care Petre își spuse că trebuie să fie artist. Începu automat să transpire și, cuprins de panică, întoarse fotografia: *Florenței, femeia vieții mele, în amintirea nopților de extaz, a irepetabilelor răsărituri de soare pe care le-am întâmpinat un singur trup, o singură inimă pe nisipul Mangaliei. De ce nu ne putem naște a doua oară... Bob*

Petre simți că s-a prăbușit cerul. Dezamăgirea, conștientizarea unei „minciuni fioroase" – îi atribuise Florenței inocența unui falnic crin, încă nu-i simțise în palme greutatea sânilor –, o gelozie sălbatică, năprasnică îi întunecă privirea. Se rezemă fără respirație de zidul văruit, lacrimi de care-i era rușine și pe care le ura își deschiseră vad, ocolind aripile nasului borcănat. Totodată, realză că, dacă în momentele acelea dă ochi cu Florența, e în stare s-o strângă de gât. S-o ucidă la modul cel mai concret. Nu exista decât o singură soluție! Să fugă de aici! Să fugă cât mai repede și cât mai departe!

Florența stinse focul și scoase coptura atentă să nu se frigă. Se simțea de două ori încântată; izbutise să nu se ardă, iar cozonacii ieșiseră o capodoperă! Înalți, rumeni, dolofani, îi mâncai cu ochii! Învăpăiată, fericită, intră în casă:

– Petre, Petre! Vrei cozonăcel cald, un ursuleț făcut special pentru tine? Petre...

„Mai e în pod, probabil! Cum naiba nu le-a găsit?! Jucăriile..."

Nu-și duse gândul până la capăt, realizând imediat dezastrul. În bradul virgin, încă neîmpodobit, fotografia lui Bob părea țintuită acolo pentru vecie. Surâdea languros, pregătindu-se să tragă din țigară.

După vreo șase sau șapte ani de la aceste întâmplări, vara, Petre se afla la Călimănești, unde își petrecea de la o vreme o parte din concediu. Avea necazuri cu rinichii și medicii îi recomandaseră „ape". O mizerie și o plictiseală, dar Petre îndurase altele și mai grele, consolându-se mai ales cu perspectiva celor două săptămâni de Litoral care urmau. Ca toți grașii, iubea apa, căci la patruzeci de ani se putea vorbi deja despre Petre ca despre un barosan, categoria Sumo.

În rest, ducea o viață normală (în parametrii arondați celibatului). Avea în palmares campionate de popice și biliard și, obligat de burlăcie, ajunsese un bucătar de mâna întâi. Burlac convins, de neclintit, căruia amintirea Florenței încă îi mai învinețea obrajii de mânie. De ce îi fusese tocmai lui dat să-și încrucișeze drumurile cu mincinoasa cea mai ticăloasă, cea mai ipocrită ființă care se iscase vreodată în lume, de la Lucreția Borgia și până azi?! Timpul însă le vindecă pe toate,chiar rănile cele mai adânci. Poate că mai dor dacă le atingi, dar nu mai sângerează.

Deși ar fi avut bani să-și permită un single, Petre rămăsese același băiat econom dintotdeauna, astfel că preferă să achite un bilet de tratament „la comun". Nu avea nimic de ascuns, era mai toată ziua plecat, că doar n-a venit la băi ca să stea în casă, întrucât l-ar fi deranjat un coleg de cameră?

Întâmplarea făcu să nimerească bine. Colocatarul era un bărbat cam de vârsta lui, cumsecade și maleabil, vorbăreț nespus dacă-i dădeai ocazia și – iar întâmplarea – suferea de aceeași afecțiune cu Petre. De la sine, având aceleași izvoare și medic de frecventat, iar la cantină același regim prescris, deveniră nedes-

părțiți. Și cum, inevitabil, începură să-și petreacă și „recreațiile" împreună, la o bere, la un film sau vânturând salba de stațiuni de prin împrejurimi, George remarcă la un moment dat:

– Aștia or să creadă că suntem logodiți.

Petre ridică din umerii masivi:

– Prostii!

– Absolut de acord, râse George, dar s-a creat o psihoză. Doi bărbați sau două femei, văzuți în mod sistematic împreună, fără alți parteneri, sunt imediat suspectați, taxați de homosexuali.

– Tu de ce nu te-ai însurat?

– Dar am fost, contestă George, și încă de două ori!

– Și?

– M-au părăsit amândouă. Prima se dădea în vânt după spaghete milaneze și a prins din mers un tren spre patria cu pricina, a doua... n-o fascinam îndeajuns, n-o tulburam.

Petre mormăi încruntat:

– Toate sunt niște ticăloase. Stricate, mincinoase și ticăloase!

– Și care nu sunt, completă râzând George, au ghinion.

– Ai întâlnit dumneata vreuna singură? Sinceră, fidelă, curată?

Băutor ocazional, la a doua sticlă de vin Petre devenise melancolic. O melancolie cu arțag, care îi readucea totdeauna în minte idila cu Florența, vie și proaspătă, de parcă lucrurile s-ar fi petrecut ieri. La fel de vie și durerea din capul pieptului, care-l sugruma când priponise între crengile bradului fotografia lui Bob, autorul „nopților divine de la Mangalia". Un taur rănit, încolțit de picadori, n-ar fi putut suferi mai sălbatic, mânios. Bufnit de plâns, părăsise ca o vijelie casa Florenței. Cu ajutorul unui coleg de serviciu, lichidase totul la repezeală și, în aceeași seară, abandonă pentru totdeauna Capitala – „plecat fără adresă...". Îl însoțeau două valize cu haine, câteva cărți și inima sângerândă.

– N-avea trecere, înțelegi? O fată bună, cumsecade, cinstită, cu suflet nobil! N-am să-mi explic niciodată misterul, urmă George, cu vioiciunea care-l caracteriza, de ce naiba ridicăm în slăvi astfel de sfinte, dar ne pierdem capul pentru niște ticăloase!

Petre, întors din amintiri pe terasa restaurantului din Călimănești, mârâi plictisit:

– Despre cine dracu' vorbești?

– Te-ai pilit?! Despre vară-mea, nu dau nume, chestie de cavalerism. M-ai întrebat dacă am cunoscut vreo sfântă! Poate nu știu multe, dar pe ea o știu bine și a avut ghinion, cu toată sfințenia ei. Sau poate tocmai de-aia...

Petre îi îndreptă o privire confuză: „Ce naiba mă interesează pe mine problemele vară-si?" Nu putea însă să-l repeadă, ocupau aceeași cameră și e dezagreabil să-ți potrivești perna sub cap, de noapte bună, știind că urmează să sforăi alături de unul cu care te-ai certat.

– ...avea însă un păcat, continuă George. Era mândră, domnule, mândră ca Lucifer!...

– Primul păcat din Decalog, comentă Petre aiurea.

– O deranja, dar ce zic eu o deranja, o umilea faptul că nu-i curtată, iar ideea că cei din jur și-ar putea da seama de acest amănunt o scotea din minți... Făcea tot ce-i sta în putință ca să dea impresia că e solicitată, că are combinații și așa mai departe... Și asta de mică!

– Ca să vezi ce trgedie!, comentă Petre sarcastic.

– Râzi tu, dar chiar că a fost o tragedie, fiindcă pe chestia asta a ratat șansa vieții ei: întâlnise omul mult visat, idealul, jumătatea cealaltă, despre care bat câmpii romanticii... Și să mai zici că nu există destin! Un fleac de nimic, la primul ochi nici nu-l observi, și devine hotărâtor, determinând ceea ce se va petrece peste ani...

– Vrei să fii mai clar?

– Mai luăm un vin?... Bine, cum vrei tu. Stai să vezi cum a stat chestia! Eram noi încă puști, să zic șaptișpe-optișpe ani și am petrecut ca de obicei vacanța de vară într-o pensiune, la Câmpulung Moldovenesc, unde mergeam de ani de zile cu părinții. Tot clanul, unchi, mătuși, veri și verișoare... Ca să n-o mai lungesc, în timp ce despacheta și își aranja lucrurile, vară-mea a găsit într-un sertar fotografia unui tip. Arătos, moacă de playboy, probabil că-l uitaseră acolo chiriașii de dinaintea noastră.

Chestia-i că vară-mi îi place gagiul – știi cum sunt puștoaicele – pune mâna pe poză și nu se mai desparte de ea...

– Ce aiureală! Povestea-i lungă?

– Așteaptă, domnule, că poanta abia vine! Peste câteva zile o pocnește o idee și mă roagă să-i scriu câteva rânduri pe spatele fotografiei. Venise cu textul pregătit, nu-l mai țin minte, dar reieșea clar că subiectul împreună cu vară-mea au petrecut nopți încleștate, undeva pe nisipul Litoralului, sub clar de lună, și alte gogoși din astea, îți zic că nu mai țin minte. Am și semnat, nu mai știu cum, un nume din ăsta scurt, ca un bobârnac.

Petre își ridică privirea tulbure:

– De ce zici tu c-a făcut ea chestia asat?

– Ți-am spus că se simțea complexată. Vroia să se laude, s-o arate prietenelor, era singura din clasă care n-avea un *boyfriend*. Ca să vezi ce înseamnă ghinionul, asta nu-mi iese din cap! O prostie, o copilărie în fond, care a germinat aproape cinșpe ani, ca să explodeze exact când nu trebuia. O bombă cu efect întârziat!

– De fapt, ce s-a întâmplat?

– S-a încurcat cu un tip, gen Costică Othello, dar chestia n-o deranja, îl socotea bărbatul ideal, care, chiar înainte de nuntă, a dat întâmplător peste fotografia cu pricina. Bineînțeles că a citit și textul de pe verso. Fie vorba între noi, oricine ar fi luat foc...

– Ce-a făcut?

– Cine, Othello? A salutat din mers și dus a fost! A dispărut de parcă l-ar fi înghițit pământul. De-aia ziceam de ghinion! O fată de aur, neprihănită, o statuie a onestității... Chiar dacă sunt puțin pilit, să știi că nu exagerez o iotă, cum spuneam, da, un monument de virtuți își ratează unica șansă, singura carte bună pe care a tras-o în viața ei, pentru un necunoscut, domnule! Culmea, pentru un macho pe care nu l-a văzut vreodată nici măcar pe trotuarul de vizavi! Pentru o fotografie, domnule!!!

Petre își ridică fața cu trăsături descompuse, perlate – nu puteai distinge între sudoare și lacrimi. Maxilarele încleștate păreau de lemn:

– Spune-mi, tipul din fotografie fuma?

George căscă ochii uluit:

– Ești nebun, nene?! De ce nu mă întrebi și numărul de la pantofi?!

Petre rosti în transă:

– Eu știu. Fuma... Ea... ea ce mai face?

– Care ea?!

– Florența...

Un ospătar începu să strângă sticlele goale de lângă piciorul mesei:

– Ora închiderii, vă rugăm...

NEBUNUL ĂSTA DE ALEX...

Interiorul era cu adevărat elegant, emanând din toate unghierele rafinament și prosperitate. Trecând de la o glastră de flori la alta, retușând câte un efect, schimbând din mers poziția câte unui obiect spre a-l pune mai bine în valoare, Marcela asculta cam cu jumătate de ureche ce discutau bărbații în salon. Din când în când, se oprea locului, detaila cu privirea îngustată de atenție ansamblul și, da, ăsta era cuvântul, pur și simplu îi venea să țipe de mulțumire. Totul se prezenta perfect, se știa pe ea însăși impecabilă, diseară avea să-și demonstreze încă o dată statutul de gazdă desăvârșită.

Marcela era o femeie subțirică, iutacă, elegantă până și în sala de baie, care nu înceta o singură clipă să se bucure de tot ceea ce îi oferea viața. Îndreptă o privire recunoscătoare spre Olimpiu – maestrul Dragomir –, un bărbat impunător, având eleganța specifică masivilor și un glas bine pozat care răsuna ca un clopot în sălile de tribunal. Prezenta toate datele marelui maestru și era suficientă o singură privire ca să-ți dai seama că omul acesta nu putea fi decât avocat. Ce mai, ei doi făceau pereche, se înțelegeau admirabil și aveau o grămadă de prieteni adorabili. De ajuns să te uiți la Alex, și râse încetișor, fustangiul ăsta înrăit, pokerist înverșunat, pierde-vară care se laudă în toate zările că n-a avut în viața lui serviciu și cu încă o grămadă de păcate! Deși negativ cu majusculă, să fi căutat cu lumânarea n-ai fi găsit un exemplar care să-i semene, toată lumea îl simpatiza; un tip irezistibil, cap de afiș în orice escapadă, un *party* fără „nebunul de Alex" fiind de neconceput.

„Chiar, pe unde o fi? se miră, a promis că trece înainte de prânz."

Intră în salon, masându-și cu un gest devenit tic degetele inelate.

– Despre ce vorbeați? Sper că nu iar politică. Măcar azi să ne relaxăm.

Olimpiu îi surâse cu tandrețe. O trata ușor patern, dar Marcelei nu-i displăcea.

– Tocmai îi spuneam amicului Barbu că ești emoționată ca o tânără gospodină, la prima primire. Fii liniștită, scumpo, totu-i perfect, nu înțeleg de ce te mai agiți... Ce-ai zice de un Cinzano înainte de dejun?

Barbu, tot avocat, asociatul lui Olimpiu, interveni:

– Iar eu îi explicam să te lase în pace. Și agitația, în fond toată forfota preparativelor, face parte din plăcerea petrecerii.

Avea un ton sec, protocolar, de care nu se putea dezbrăca nici în contextul celor mai facile discuții. Olimpiu îl socotea cam obtuz, cam „strică chef", dar conștiincios și partener de încredere. Marcela surâse recunoscătoare:

– Totdeauna am susținut că ești un înțelept... Nu, Barbu, nu exagerez deloc. Și, pentru că veni vorba, vreau să-ți cer o părere...

Pe chipul lui Olimpiu se așternu o expresie de plictiseală:

– Ai o idee fixă, draga mea. Îți spun eu, Barbule, despre ce-i vorba în două cuvinte. Marcela insistă să angajăm pentru diseară un detectiv particular. Recte, să-l amestecăm printre invitați. Mi se pare absurd...

– Ba-i cât se poate de cuminte, îl contrazise nevastă-sa. Gândiți-vă câtă lume străină vom avea în casă! Chiar și printre invitați, ca să nu mai vorbesc de chelneri, de personalul angajat.

Olimpiu râse:

– Iubito, tu vezi prea multe filme.

– Marcela are dreptate, decise sentențios Barbu. Dețineți valori importante în casă.

– Nimic care să intre la rubrica „îndemânarea mea și nebăgarea dumneavoastră de seamă", argumentă Olimpiu. Poți să-mi iei pendula Secession, sau tabernacolul, sau chiar Bazaine-ul de pe perete, să-l bagi în buzunarul de la ceas și să te strecori pe ușă?! Nu fiți caraghioși!

– În fond, de ce te deranjează un invitat în plus?

– Nu suport ideea de poliție. M-am săturat de act cenzurat, de securită, spionită și încă vreo douăzeci de substantive cu „ită".

– Otită, găsi Alex, intrat pe ultima replică.

Era scund, suplu, cu o figură de maimuțică inteligentă. Întreaga lui ființă vibra de un neastâmpăr caracteristic.

– Ce faceți, dom'le, ați și început cheful? La mulți ani, Olimpiule!

– Eu am zis ceva de un vermut, dar Marcela se face că n-aude.

Marcela agită un clopoțel de argint. O fată de vreo optsprezece ani se opri în prag, rostogolindu-și ochii rotunzi. Era îmbrăcată în uniforma servantelor de casă mare, pusă în circulație de *high-life*-ul economiei de tranzit, alta decât a subretelor de operetă: în locul rochiei negre cu șorțuleț de dantelă – fustă, tunică, bonetă, teniși. Toate albe. Cam aducea a spital, dar moda își are poruncile ei.

Marcela comandă scurt, ca la restaurant:

– Cinzano, lămâie, măsline verzi, saleuri. Mie mi-aduci un ceai de mentă. Cu gheață.

Barbu se ridică. Țeapăn, aferat, uscat:

– Eu am plecat. Doamnă!... și se înclină echer în fața Marcelei.

– Cum? Nu rămâi la dejun?

– Iartă-mă, am o afacere în oraș. Spune-mi, Marcela, te superi dacă nu vin diseară costumat?

– Da, făcu apăsat Olimpiu, se supără. Ne supărăm toți. Adică, de ce să fim numai noi caraghioși? Asta a fost fantezia Marcelei, chit că e ziua mea, nu a ei, o dată acceptată, trebuie respectată. La bal costumat, subiecți costumați! Dixi!... Uite-o pe draga de Evelina!

Se ridică, ieșind în întâmpinarea nou-venitei, o femeie de vârstă mijlocie, prea fardată și cu cercei prea lungi pentru orele amiezii. Când îi sărută mâna, Evelina râse artistic și mezzosopran:

– Oh, tu, cavalere, *sans peur et sans reproche*! La mulți ani, Olimpiule! Apoi, pe un ton cotidian: Am trecut în zbor.

– Sper că rămâi la masă, spuse Marcela.

– Imposibil, scumpo... Vroiam doar să te rog ceva. Poți să... lasă că-ți spun eu când ai o clipă liberă... Ce faci, Barbule, pleci din cauza mea?

Avocatul încercă să fie galant:

– Dimpotrivă, constitui încă un motiv ispititor pentru a rămâne, încă un regret că sunt silit să plec... Adăugă, răsucindu-se spre gazdă: Nu uita, Olimpiule, paza bună trece primejdia rea.

Ieși cu pas țeapăn, milităresc și, așa cum se întâmplă uneori, după plecarea unuia dintre convivi, pentru câteva momente, în încăpere se așternu liniștea. Servanta intră cu măsuța de serviciu încărcată. Era novice încă, stângace, cu obrajii pară și cu limba scoasă, așa cum fac de obicei copiii când depun vreun efort. Glasul Marcelei îi ridică privirea speriată:

– Mulțumesc, Cecilia, poți să te retragi.

Fata se grăbi să dispară, și Alex începu să râdă:

– Speriată rău căprioara, dar nostimă foc. Unde ați descoperit-o?

– Ești imposibil, Alex, îl dojeni galeș Marcela, chiar nu poți să treci pe lângă o fustă, fără să te intereseze unde-i fermoarul?

– Imposibil? se miră Evelina nazal. E de-a dreptul respingător.

– Dar mereu seducător, râse Alex, trebuie să recunoști.

Evelina se strâmbă:

– Pentru slugi, probabil.

Olimpiu, care umplea paharele, interveni:

– Iar vă ciondăniți? Hai să bem un vermut în avanpremieră.

Ciocniră. Marcela cu paharul de ceai din care bea cu paiul, Evelina având aerul că face o mare concesie, bărbații grăbiți să simtă dulceața picantă a licorii. Alex, bine dispus, dar cine îl văzuse vreodată altfel, improviză un toast:

– La mulți ani, gazde mari, dea Dumnezeu, Olimpiule, să te văd cu statuie în parc și nume de stradă, te ador Evelino!

Se apropie de ea și începu să-i cânte, suflându-i în obraz damful de alcool. Evelina întoarse capul îngrețoșată, ceea ce păru să-l stimuleze pe trubadur, amplificându-i patosul:

– *Viața mea-i zdrobită și oricând merg la Bellu, / Văd chipul tău 'nainte-mi și ochiu-ți blând ca mielu', / Pătrunde-adânc în mine și parcă zice „Vino!" / O, da' n curând veni-voi la tine, Evelino!...*

Isprăvi cu o reverență à la D'Artagnan, spiralând în aer o pălărie inexistentă. Marcela și Olimpiu, încântați, aplaudau să-și rupă mâinile.

– Asta zic și eu declarație, aprecie Olimpiu.

„E fermecător, gândi Marcela. Orice-ar face, nu te poți supăra pe el. Îi stă bine."

Pe chipul Evelinei se citea un dispreț de gheață. Se ridică majestuoasă ca o Brunhildă:

– N-am auzit în viața mea ceva mai ieftin și mai vulgar. Dar dacă voi îl încurajați... Vrei să vii puțin, Marcela?

Olimpiu privi amuzat în urma lor:

– Mă pui pe gânduri, Alex. *Qui s'aime, se taquine...*

– Am altceva mai bun de făcut... Despre ce primejdie vorbea Barbu?

Avocatul își umplu din nou paharul și se lăsă pe spatele canapelei. Reflex, arboră expresia de tribunal și tonul de bară:

– Fleacuri, *mon cher*. Susține o fixație de-a Marcelei, s-aduc musai un sticlete la petrecere. Barbu e al nostru, îl iubim, dar asta nu-l împiedică să aibă minusurile lui.

– Adică?

– E un tenebros congenital, patologic circumspect, nu s-a inventat încă nimic perfect rotund și neted. Pentru el, până și primăvara are coșuri pe față.

Alex se juca, agitând între degete piciorul paharului gol:

– Poate că ei nu gândesc tocmai rău. S-a umplut lumea de borfași, nu mai poți avea încredere în nimeni.

Olimpiu îl privi sarcastic:

– Nici în tine?

Alex îi răspunse pe același ton:

– Pune-mă la încercare.

În biroul avocatului, Evelina înțepenise dinaintea unui tablou: pentru neinițiați, o isterie indescifrabilă de linii întretăiate,

pete, zigzaguri, îmbârligătură de culori înghesuite pe o pânză de dimensiuni moderate. Transportată, Evelina emise pe un ton elegiac:

– Admirabil! Nu mă satur privindu-l.

– Marea noastră comoară, surâse modest Marcela. Personal, nu-l înțeleg, prefer stilul academic, nu-mi comunică nimic. Dar un *Bazaine*... rămâne un *Bazaine*. Birul nostru, ofranda noastră – repetă cuvintele auzite de nenumărate ori de la Olimpiu, dar fără să menționeze sursa citată – pe altarul snobismului.

Evelina ținu să-și sublinieze starea de spirit:

– De câte ori îl privesc, mă simt tulburată până în adâncul sufletului... Și ce este mai interesant, de fiecare dată încerc emoții proaspete, de fiece dată îmi spune altceva...

Marcela, care nu era lipsită de simțul umorului, se interesă abrupt:

– Acum ce-ți spune?

Evelina arboră un aer de supremă condescendență:

– ...Tu nu poți să înțelegi... E o chestiune de educație, de aviz, dar în primul rând de infrastructură emoțională, de trăire lăuntrică... de acel segment care vibrează...

– Ei bine, i-o reteză Marcela, eu n-am segment... Uite, ăsta-i șalul pe care-l vrei, nu? Și desfășură o broboadă de cașmir năpădită de ciucuri și arabescuri. Pot să-ți împrumut și cerceii cu peruzele, se asortează.

– Ce greu mi-e să mă desprind din atmosferă! exclamă Evelina mereu eterică. Vraja geniului... Nu, mersi, n-am nevoie de cercei. Acum, chiar că am fugit!

– Ești sigură că nu vrei să rămâi la dejun? o întrebă în timp ce se întoarseră în salon.

– Scumpa mea, când primești seara, n-ai nevoie de oaspeți la prânz. Pentru ce oră a rămas?

– Dacă reușim să ne adunăm cu toții la zece, e foarte bine.

Alex clipi semnificativ spre Olimpiu și, repezindu-se în întâmpinarea Evelinei, îi căzu într-un genunchi. Cu mâinile duse a venerație la piept, începu să declame cu intonația patetic, cântătoare care frângea inimile pe vremea Aristitzei Romanescu.

– *E noapte, stelele pe cer clipesc din ochi la omenire / Înamoratul cavaler cu draga lui are întâlnire...* Se întoarse brusc la ton cotidian, de piață: Lino, maică, la ce oră să vin să te iau?

Evelina, uitându-se ostentativ doar la Marcela, își puse mănușile:

– Cum poate fi cineva atât de penibil? Mă conduci?

Olimpiu, trăgând cu urechea spre vestibul ca să nu fie auzit, începu să râdă:

– *Mon cher*, în tine moare un Tănase.

– Asta ca să nu spui că sunt un cabotin. În realitate, nimeni nu-mi stârnește atâta chef de a scoate din sărite ca distinsa noastră amică Evelina. Am să-ți spun ceva, Olimpiule! Voi mă tratați de paiață și, în fond, nici nu merit altceva. Amintește-ți însă de bufonii lui Shakespeare care doar adevăr grăit-au! Draga noastră Evelina e cea mai ticăloasă ființă pe care ai întâlnit-o în, să zicem, ultimii zece ani.

– Exagerezi, *mon cher*, dar îți stă bine. Încă un Cinzano?

Serata constituia, fără îndoială, o reușită, toată lumea era de acord, iar Marcela, care în sinea ei radia, primea cu modestie de mare doamnă mulțumirile invitaților. Desigur, Dragomirii – Olimpiu și Marcela – au și condiții, își spuneau aceștia. Sunt plini de bani, n-au copii, obligații etc. și dispun de o casă corespunzătoare. Fă dumneata bal mascat în coșciugele lui Ceaușescu, cincizeci de metri pătrați socotind și balcoanele, unde, dacă există doi obezi în familie, unul musai trebuie să se mute. Cât despre vila Dragomirilor, comentau aceiași la inerentul telefon de bârfă din dimineața imediat următoare petrecerii, era indiscutabil superbă, făcând parte dintre acele case pe care le admiri din toată inima, dar în care nu ți-ar face plăcere să locuiești. Nefuncțională, apreciau gospodinele, spații supradimensionate, atenanse bogate, o grădină minunată – toate necesitând personal pentru îngrijire, nu glumă – în fond însă, doar șase încăperi. Dar toate acestea îi priveau pe ei și nu adumbreau cu nimic reușita primirilor lor. Mai erau și gazde minunate, atât Olimpiu, cât și Marcela izbutind să sugereze fiecărui oaspete că-i cel mai bine venit, cu nerăbdare

așteptat și că în lipsa lui ar fi fost doborâți de tristețe, serbarea nemaiavând nici un farmec. Invitații contribuiau și ei la succesul serii. Se străduiseră la alegerea costumelor – ca totdeauna predominau zânele, „Carmenele", piratii, Pierrot și Colombina, sultanii (Olimpiu – cel mai impozant), Popeye Marinarul și Scufița Roșie – da, în primul rând, veniseră hotărâți să se distreze.

Firește, Alex, costumat în corsar, era sufletul petrecerii. Cânta, glumea cu toată lumea, se ținea de farse. La un moment dat, profitând de neatenția Evelinei, îi „suflă" poșeta și o ascunse într-o vază japoneză. Lăsă să se scurgă câteva minute și, uzând de aceeași gestică pompoasă, mistocară, care-i era destinată exclusiv Evelinei, o invită la dans.

„Brunhilda" îl respinse cu dispreț nimicitor.

– Mă plictisești.

Era costumată în Indira Gandhi, înfășurată cu văluri îndesate de culori și desen, sandalele aurii lăsau să se vadă pedichiura impecabilă, iar bumbul din frunte desăvârșea portretul. Agita nervoasă un evantai, și Alex își spuse că n-a văzut în viața lui unghii atât de lungi.

– Scumpo, declară, luând-o cu forța, un singur dans ca să știu că nu ești supărată pe mine, și nu te mai deranjez. Jur!

– Dacă juri... și se lăsă îmbrățișată.

– Mă faci fericit! Continuă, suflându-i la ureche pe melodie: *Azi noapte am visat / Că tu m-ai sărutat / Ce-ai zice acum / Pe înserat / Să fie un vis adevărat?*

Evelina, scoasă din răbdări, se smulse:

– Dar ce-ai zice tu acum de două perechi de palme?

Alex simulă încurcătura:

– *Nu pot să-mi dau seama. Întrebați pe mama.*

Evelina îl plesni peste obraz cu evantaiul și se amestecă printre invitați.

Barbu o căută din ochi pe Marcela. Considera că a făcut suficient act de prezență. El era un om serios și i se părea că nu cere prea mult de la semeni, așteptându-se la un comportament

similar. Dacă vor însă să se facă de râs, dându-se în spectacol ca saltimbancii, treaba lor. O zări lângă bufet, dând dispoziții chelnerilor, și se grăbi să se apropie.

– Felicitări, Marcela, totul este extraordinar, dar eu plec...

Marcela își flutură a reproș genele bine rimelate:

– Cum? Nu-i nici 12! Mai stai măcar o jumătate de oră. Am un tort grozav.

– Te rog, nu insista. Îți mulțumesc, a fost o seară splendidă, spune-i și lui Olimpiu... Tot ce faceți voi doi împreună e magnific, dar înțelege-mă...

Marcela schiță un gest de neputință:

– Cu sila nu te pot reține. Îmi pare rău...

Îl urmări o clipă cum se strecoară printre invitați, îndreptându-se spre vestibul, siluetă țeapănă, rigidă plop, fără șic și ridică din umeri: „Asta e, nu poți obliga pe nimeni să fie fericit."

Spre ora două sosi tortul. Un tort triumfal, cu circumferința de cel puțin un metru – comandă specială, vezi bine –, care smulse exclamații sincere de admirație. Cei mai mulți dintre invitați nu văzuseră încă o mostră atât de impresionantă. Șase chelneri destupară simultan sticle de șampanie, declanșând intonarea unui *Mulți ani trăiască* entuziast.

Olimpiu, cu privirea umezită, ridică palmele în aer, solicitând liniște. Rosti sincer tulburat, cu voce alterată de emoție, dar mereu emfatic:

– Vă mulțumesc, dragii mei, sunt extrem de mișcat, căldura sentimentelor voastre îmi îmbujorează sufletul și cugetul. Alături de voi, cu și prin voi, mă bucur neostenit de privilegiile prieteniei. Ajuns la vârsta reflecțiilor, cercetez cu gândul în urmă-mi și mulțumesc mereu Proniei Cerești de generoase ursitoare, de edulcorată soartă... O soție ideală, unică...

Își întrerupse *speech*-ul, înclinându-se echer în fața Marcelei și sărutându-i mâna, în vreme ce asistența înfierbântată izbucni în urale.

– Bravo!... Trăiască Olimpiu și Marcela... La mulți ani!

* * *

Cheful se sparse pe la cinci dimineața, când musafirii, parcă înțeleși între ei, plecară în bloc. Din politețe, Marcela insistă să se mai rămână, dar în sinea ei îi părea bine că s-a terminat. Se simțea obosită, toată noaptea nu stătuse o clipă locului, urmărind cu ochi de lynx o desfășurare desăvârșită, și acum, prea surescitată pentru a se culca, avea chef să bea un pahar în tihnă și să „bârfească", să comenteze, să recapituleze momentele forte ale seratei. Ultimii rămași, Evelina și Alex, erau numai buni pentru așa ceva (ei închideau totdeauna cheful), și Marcela, dându-și drumul să cadă pe canapea, se gândi cu plăcere la ceasul de taclale care va urma.

– Nu-mi mai simt picioarele... Apoi, alintându-se: Cred că a ieșit destul de bine, nu?

Alex decretă:

– Totul de nota zece! Și bufetul, și ambianța, absolut totul! O petrecere unică pentru Bucureștiul de azi. Ești o organizatoare înnăscută!

– Foarte reușită, fu de acord și Evelina, scoțându-și bumbul de pe frunte.

– O clipă! îi întrerupse Marcela. Cecilia, să fii atentă la ceștile de cafea. E un serviciu *Winchester*, le explică celorlalți. Ce spuneam?

Fata, palidă de oboseală, se balada cu pași muți prin casă, strângând ultimele urme ale chefului. Scrumiere, câte un pahar abandonat în cele mai neașteptate locuri, glastrele de flori... Olimpiu se apropie de nevastă-sa și îi sărută mâna:

– Mulțumesc, iubito, mi-ai dăruit o serbare de neuitat... Propun încă o cupă de șampanie în onoarea grațioasei noastre gazde. Pentru Marcela!

Alex, om de carnaval, pentru care o petrecere nu se isprăvea niciodată îndeajuns de târziu, cooperă entuziast:

– *Pour la bonne bouche!* Excelentă idee!

– Sunteți de-a dreptul nebuni, spuse Evelina.

În aceeași clipă, Cecilia dădu buzna în salon:

– Coniță! A dispărut tabloul din birou. Zău, e locul gol pe perete!

* * *

Primul își reveni Olimpiu. Telefonă la Poliție, apoi se adresă nevesti-sii.

– Te rog, Marcela, fără reproșuri, este vina mea, mi-o asum în totalitate, trebuia să te ascult.

– Dar n-am zis nimic, șopti pierită nevastă-sa. E ciudat, citești mereu despre astfel de lucruri, dar nu-ți vine să crezi că ți se pot întâmpla și ție.

Evelina se lamenta de parcă ea ar fi fost proprietara păgubită:

– Ce pierdere imensă! Ce capodoperă! Parcă tot aștept să mă trezesc și să-mi spuneți că nu-i adevărat...

– Mai adevărat decât atât, observă Alex, nu se poate.

Se tot uita la zidul gol, la rama ca un ochi pătrat, rămas fără conținut, dezolantă prin ea însăși, la obiectele din jur, de parcă acestea, martori oculari, ar fi putut vorbi.

– Am să-l sun pe Barbu, hotărî Olimpiu.

Alex se aplecă să ridice un obiect de pe covor. Era un cuțitaș de desert, mai precis pentru fructe, mică bijuterie cu plăsele de sidef.

– De ce? se interesă Marcela.

– E asociatul meu, a fost și el la petrecere, nu strică să fie de față când vine Poliția.

– Care, după cum se vede, spuse Alex, nu prea se grăbește. Pe Barbu însă cred că l-ai deranja degeaba, nu știe nimic.

Olimpiu îl cercetă curios:

– Vrei să fii mai explicit?

– Barbu a cărat-o spre miezul nopții...

– Exact, confirmă Marcela, am auzit pendula chiar în clipa când închidea ușa.

– Or, furtul s-a comis mult mai târziu. Spune-mi, scumpo, se adresă Marcelei, ți-amintești când s-au servit fructele?

– Am programul meniului în bucătărie, dar l-am consultat de atâtea ori, că-l știu pe dinafară. După tort – două noaptea, s-a adus al patrulea rând de cafele, pe urmă au venit fructele. Deci cam pe la trei și jumătate.

– Fructele împreună cu serviciul de fructe, presupun... Adică, au fost aduse o dată.

– Bineînțeles, dar nu văd unde vrei să ajungi.

Alex zâmbi:

– Pânza a fost desprinsă din ramă cu acest cuțitaș, și-l arătă cu degetul pe birou. Vasăzică, după ce s-au adus fructele, când Barbu era plecat de mult. De asta-ți spuneam că l-ai chema degeaba.

Olimpiu se sperie:

– Dacă ai dreptate, înseamnă că-i corp delict, nu trebuia să-l atingi!

– Fii liniștit, *mon cher*, l-am apucat cu unghiile și doar de muchii. Am consumat și eu atâta producție polițistă încât să știu cum devine chestiunea cu amprentele.

Evelina pufni agasată:

– Bate câmpii ca de obicei! Lasă, domnule, Poliția să-și facă treaba!

Olimpiu rămase gânditor:

– Bizar! E ceva în ce spui tu, dar când premeditezi o acțiune, vii dotat tehnic.

– Poate a fost o infracțiune spontană, i-a venit pe loc ideea, râse Alex, oricum însă obiecția ridicată de tine e serioasă.

Evelina își înăbuși un căscat, ducând degetele la gură. Alex o privi mirat:

– Unde ți-au dispărut unghiile, soro? Chiar mă miram cât sunt de lungi!

Evelina închise instinctiv pumnii:

– Începuseră să mă deranjeze și le-am scos... Ce, n-ați mai auzit de unghii false?

– Sunt frumoase, dar incomode, spuse mașinal Marcela.

Alex își reprimă o tresărire. Rosti pe un ton ușurel:

– În cazul ăsta, să știi că ai pierdut una din ele. Am găsit-o chiar aici, pe covor, dar nu-mi dădeam seama despre ce poate fi vorba.

I-o întinse galant, în podul palmei. Evelina îi mulțumi. În glas se deslușea o undă de nervozitate.

– Aici se întâmplă ceva, mormăi pentru el avocatul Dragomir.

Nevastă-sa îl privi neliniștită:

– Ce vrei să spui?

– În realitate, declară Evelina neobișnuit de însuflețită, nu ai pe cine suspecta. Când se întâmplă ceva într-o casă plină de oaspeți și personal angajat, cred că eram peste cincizeci de persoane...

– Patruzeci și patru, o corectă instinctiv Marcela.

– Vezi? Pe cine să bănuiești? Toți sunt la fel de suspecți. Și eu am fost – dacă vreți – jefuită în noaptea asta. V-am văzut însă prea necăjiți cu paguba voastră, ca să mai fac și eu caz. Mi s-a furat poșeta.

Marcela se sperie:

– Ești sigură? Aveai ceva important?

Alex își ridică mâinile de parcă s-ar fi aflat în fața unui revolver:

– Scuze! Vinovatul sunt eu, poșeta există. Am vrut s-o necăjesc pe Evelina și am ascuns-o în vaza japoneză... De acord cu voi că a fost o glumă proastă.

– Imbecilă, scrâșni Evelina, ca și autorul.

Alex își băgă adânc brațul în vas și scoase poșeta.

– Poftim.

Chipurile neîndemânatic, o scăpă și conținutul ei se rostogoli pe covor. Mărunțișuri specifice: fard, chei, o batistă, o cutioară de medicamente. Ochii tuturor se opriră asupra unui briceag cu întrebuințări multiple. Alex îl ridică în aer, răsucindu-l pe toate părțile. Ochii îi sclipeau ca ai unui diavol.

– Iată de ce a fost nevoie de cuțitașul de fructe. Asta apropo de dotarea tehnică obligatorie care te îngrijora pe tine, Olimpiule. Așa că *Evelino dolce mia / Ai dat de belea!/ Știam că n-ai cherestea / Dar nici chiar așa...*

– Nu-mi vine să cred! exclamă Marcela cu ochii lărgiți de consternare.

Evelina țipă:

– Te uiți la ce îndrugă nenorocitul ăsta? E o pramatie, un trișor ordinar și crede că toată lumea îi seamănă! Și ce dacă port un briceag la mine? E plin de hoți și criminali. Dacă aveam un pistol, îl luam pe ăla, fiți siguri!

Alex o privi ironic:

– Și cu unghia găsită chiar la „locul crimei" cum rămâne?

– Am pierdut-o, ei și?

– De acord, dar cu specificarea că ai pierdut-o în timp ce „lucrai" tabloul. Ți-ai dat seama și de aia le-ai scos și pe celelalte.

– Speculații! Cocoșel de mahala, faci aici pe marele detectiv!

Olimpiu se ridică, cerând liniște. Statura uriașă părea să domine întreaga încăpere:

– Toate bune și... în fine, mai puțin frumoase, dar unde e Bazaine-ul meu?

Privirile celor trei se fixară asupra Evelinei. Aceasta se înfășură mai strâns în șal, de parcă i-ar fi fost frig. O expresie de sfidare înțepeni pe chipul cu buze strânse, parcă înghițite.

– V-ați luat după nebunul ăsta, v-am spus!

Avocatul căută din ochi o scrumieră să stingă țigara:

– Nu există multe posibilități. Ori e ascuns undeva în casă, în vederea unei recuperări ulterioare, ori e asupra ei.

– Gata, l-am găsit! exclamă Alex, acvilă, probabil, într-o existență anterioară.

Olimpiu și Marcela se holbară.

– Unde?!

– Chiar aici, râse Alex, sub ochii noștri, „intercalat" între faldurile sariului.

– Extraordinar! se minună Marcela, ce idee!

– Fabuloasă! completă Alex. De aia și-a ales costumația asta „gandhistă". Desenele se confundă, Bazaine-ul se pierde în imprimeul materialului... Asta zic și eu o toaletă valoroasă! Evelina și Liz Taylor, când o făcea pe Cleopatra în film.

Marcela întrebă, fără să-și ridice ochii. Simțea că îi este ei înseși rușine de rușinea Evelinei.

– De ce n-ai plecat imediat, înainte ca cineva să fi observat hoția?

– Mai întrebi? se mira Alex. Era obligatoriu să-și recupereze poșeta și unghia.

Evelina îi asculta absentă, încremenită ca o statuie de gheață. O statuie care începu să se miște, desprinzând pânza dintre faldurile costumului.

* * *

– Și-acum, se întrebă Olimpiu, ce le spun ălora de la Poliție?

Marcela avu o scurtă ezitare. Deveni dintr-o dată calină și, apropiindu-se de avocat, îl luă tandru de braț:

– Îndrugi și tu acolo ceva, îți ceri scuze că te-ai înșelat, în fine, găsești tu o ieșire... Evelina-i o păcătoasă, totuși a fost prietena noastră. Bine că s-a găsit Bazaine-ul.

Olimpiu îi cuprinse umerii, înduioșat:

– Totdeauna ți-am admirat noblețea, scumpa mea... Cât despre Alex... Ce să-ți spun *mon cher*, ești un mare perspicace. Pur și simplu *brillezi*. Tănase, Sherlock Holmes... Ce secrete mai ascunzi?

Alex făcu o reverență adâncă și improviză ca de obicei, pe cântec:

– *Secretul meu de-aseară / Pe strune de vioară / Ți l-oi încredința în zori / Când îți miroase gura a flori / Ura, ura, de trei ori*... Vivat Olimpicilor!

„Ce frumoasă e viața! își zise Marcela. Totul e să știi de la ce capăt să-o apuci...

ZÂNA CEA BUNĂ

Uele mai vechi amintiri se legau de orfelinat. Oricât s-ar fi străduit, oricât ar fi forat în trecut, nu dispunea de nici un amănunt sau clișeu, cât de vag, sugerând că ar fi trăit și în altă parte. Mai târziu, avea să afle că fusese găsit în Piața Obor, abandonat lângă o tarabă de plante medicinale, iar de aici, via miliție, ajunsese la o casă de copii, din apropierea străzii Sfinții Voievozi. Era un băiețel cam de doi ani – apreciase personalul – despre care nu se știa nimic. Îl botezară Valentin, după numele directoarei și al sfântului din calendar, copilul fiind adus pe un 14 februarie. Firește că aceasta fu hotărâtă și ca zi de naștere, iar numele de familie se stabili parcă de la sine – Valentineanu. Se potrivea și suna bine. (Ulterior, Valentin nu-și înjură nașii, așa cum se întâmplă de obicei, dimpotrivă, îi socoti inspirați, singurul neajuns fiind acela că niciodată nu-și va cunoaște zodia. Dar la aceasta se gândi cu mult mai târziu, când, după '90, zodiacul începuse să facă furori).

Numele constituia cea mai importantă amintire și totodată zestrea care-l însoțea când părăsi orfelinatul din Capitală. La aproape cinci ani, fiind cam firav și slab la plămâni, îl transferaseră la o casă de copii dintr-o localitate de munte, așezământ ce avea să-i fie cămin unic până la majorat. Un cămin vitreg, pentru că și condițiile din România socialistă erau vitrege, iar personalul dezumanizat de propria mizerie nici nu era alcătuit din apostoli.

Dacă i s-ar fi cerut lui Valentin să puncteze în puține cuvinte coordonatele celor cincisprezece ani petrecuți în N., chiar trezit din somn, ar fi „recitat", fără să ceară timp de gândire: „Frig, bătaie, foame." Dar cel mai greu de îndurat era foamea constantă, tenace, sfâșietoare, fidelă ca umbra. Te urmărea și în vise, te culcai flămând și te trezeai lihnit, te hărțuia, devenind obsesie. Ani în șir, zi de zi, în fiece minut, copiii erau preocupați de a descoperi un mijloc, o șmecherie, orice truc spre a face rost de o înghițitură măcar, peste rațiile de la cantină. Valentin bănuia și, probabil pe bună dreptate, că ăștia, orfanii cazați în regiuni montane sau de deal, sunt cei mai chinuiți, fiind bine cunoscut apetitul pe care-l generează aerul de munte. Ceva mai bine se descurcau totuși vara, când orășelul se umplea de turiști, alții decât alpiniștii sau amatorii de ski. Oficial, n-aveau voie să cerșească, dar educatoarele mai închideau ochii, lăsându-i să hălăduiască prin oraș. Aici, pe bulevardul care-l traversa, în piață sau la gară, rostuiau câte un măr, un pumn de cireșe, o pâine, câțiva lei ori, în zile norocoase, chiar o înghețată la cornet. Copiii nici nu trebuiau să ceară, era de-ajuns să se uite la tine ca să-ți dai seama ce așteaptă, căci, după câteva zile petrecute în N., ajungeai să-i cunoști: obraji supți, culori anemice, tristețea aceea tasată, greu de îndurat pe chipuri tinere, expresii neliniștite, încolțite, de ființe care nu se simt niciodată în siguranță. Și, bineînțeles, ceea ce s-ar putea numi uniforma – îndeobște treninguri decolorate, a căror monotonie era spartă de câte un amănunt vestimentar întâmplător, căciuliță sau cămașă etc., provenite din pachetele milostivilor care făceau curățenie în debarale.

La zece ani, Valentin era, la prima vedere, un băiețel aidoma celorlalți, slăbuț-aschie, zi famelic, cu o claie de păr blond și privire iepuratică. Îi era frică de toată lumea! De Tanti Luța, în primul rând, educatoarea cea mai rea, o bestie de care-și va aminti cu ură toată viața! Palmele oricum zburau prin cămin ca fluturii pe tăpșan de margarete, dar Luța bătea cu făcălețul și cu voluptate, când nu se mulțumea doar cu ciupituri perverse, subțiri, a căror durere îți străpungea întreaga făptură până în luminile ochilor. Ghionții și palmele zdravene după ceafă, ca și jaful practicat

de băieții mai mari, nici nu mai intrau la socoteală, aproape că se obișnuise chiar și cu nopțile terifiante când se achitau polițe și se aplica adevărata lege, legea nescrisă a căminului. Nasuri sparte, coaste rupte, practici sexuale fioroase impuse celor mai firavi, incapabili să se apere, treceau neobservate, fapt divers, la fel de obișnuit ca ceaiul tulbure al fiecărei dimineți. Teama cea mai paralizantă însă era tot cea legată de mâncare. Tăiatul rației la prânz sau seara echivala cu o catastrofă. Oricum, plângeau de foame în somn, dar lipsit și de cele câteva înghițituri, stomacul se răzvrătea, zvârcolindu-se cu crampe dureroase.

Asupra copiilor care mai aveau totuși familii plutea încă o amenințare, coșmarul „de a fi făcut pachet și returnat". Drumul spre orfelinat, ca și cel către cimitir, e de obicei cale fără întoarcere, iar pentru subiecți nu mai exista cuvântul *acasă*. Reveniți, chiar ocazional, erau prost primiți, priviți cu dușmănie – „încă o gură, câteva zile și tot se simte" – nu intrau bine pe ușă, că se și aducea vorba de plecare. Asta, când nu erau întâmpinați cu pietre și alungați încă de la poarta ogrăzii. Mai conștientizau toți că oricât de cumplit ar fi fost traiul la Casa de copii, față de mizeria de acasă se constituia într-un adevărat paradis. Măcar se așezau la masă de trei ori pe zi, noaptea aveau o felioară de pat numai a lor, auziseră de pasta de dinți, singurul produs de larg consum care, alături de scobitori, nu lipsise de pe piață nici chiar sub Ceaușescu. Și încă ceva! Mergeau regulat la școală...

Școala! La simpla enunțare a cuvântului, chipul lui Valentin se lumina de bucurie. Aici se simțea el în apele lui, fericit, *un as!*, așa cum avea să-și definească starea de spirit mai târziu. Avea o memorie excelentă, asigurându-i dintr-o dată o ștachetă ridicată în topul clasei, dar mai cu seamă o bosă a cifrelor care ținea de har. Fapt bine cunoscut, cine știe matematică trece obligatoriu clasa, dar performanțele școlare ale lui Valentin ținteau mult mai sus. Cu timpul (absolvi Liceul de Băieți din Sinaia), avea să devină un caz, „cazul Valentineanu", determinându-i pe profesori să filozofeze: „Când Dumnezeu vrea să dea, apăi dă, nu se zgârcește! Uită-te la prăpăditul ăsta de Valentineanu! E totul numai petice, n-a ținut în viața lui în mână o portocală, singur-singurel

de n-am termen de comparație, mai are omul o mătușă, un văr de-a șaptea spișă, ăsta nimic! Și... da, asta vroiam să spun, uitete la el cum strălucește! Alții au acasă magazin de dulciuri, uzină muzicală, oștire de meditatori și abia izbutesc să promoveze la mediocrități..."

Valentin a fost unul dintre copiiii aproape unicat care a detestat vacanțele, mai ales cea mare, așteptând cu nerăbdare începutul fiecărui an școlar.

Asta s-a întâmplat vara, pe la sfârșitul lui iulie. Trecuse în clasa a patra, avea zece ani, se dădea în vânt după dulciuri și jucării (din vitrine) și încă nu descoperise bucuriile bibliotecii cu împrumut care funcționa în centrul orașului. De altfel, și Casa de copii se afla pe „ulița mare", adică bulevardul care traversa localitatea. Gardul lung, de vreo treizeci de metri, dădea chiar la stradă, mărginind curtea care cobora la vale, unde fusese construit așezământul, vechi de peste o sută de ani. Ceva mai sus, din bulevard, se isca o alee îngustă, cu imobile simandicoase, cartier rezidențial odinioară, iar acum (adică în copilăria lui Valentin), salbă de vile la dispoziția Gospodăriei de partid și a unor Case de Creație.

Până spre doisprezece ani, băieții dădeau târcoale meleagului – chipuri flămânde, mișcări neauzite, gură cusută. Doar privirea ațintită, stăruitoare, cerșea, alegându-se cu câte un chilipir: un măr, pachețele cu resturi de mâncare, biscuiți Eugenia sau câțiva lei. Când stăteau însă înșiruiți la gardul orfelinatului, cu mâinile agățate de gratii, privind tăcuți defilarea de pe „Corso", nu aveau voie să primească nimic, fiind aspru pedepsiți chiar și pentru jumătate de covrig. Ar fi fost compromis conceptul de generoasă asistență socială („orfanii mor de foame, sunt tratați inuman!") ori statul socialist își petrecea cel puțin jumătate din timp pentru a le demonstra oamenilor ce extraordinar de liberi și de fericiți sunt ei, toți cetățenii patriei, inclusiv categoriile defavorizate.

În afară de faptul că îi scăpa de frig, vara mai avea un bun, scutindu-i pentru câteva luni de tirania celor „mari". Încă de pe la treișpe-paișpe ani, internații se duceau să lucreze pe la țărani sau pe la fermele de stat din împrejurimi. Trăgeau din greu, dar

mâncau pe săturate și considerabil mai bine, bașca mai strângeau și ceva bani. Valentin aștepta cu nerăbdare „să se facă mare", deși, după felul cum evolua, nu prea avea șanse să ajungă zilier. Cine să angajeze ca lucrător agricol o fărâmă de om plăpând ca păpădia?! De ajuns să-l sufli și-l spulberi în fărâme...

Ar fi fost, desigur, o vară asemănătoare cu cele de dinainte și cu cele ce aveau să urmeze, dacă Primăria n-ar fi autorizat deschiderea pe Bulevard, chiar lipită de gardul orfelinatului, a unei tarabe de așa-zise suveniruri. Anevoie s-ar fi putut imagina o mai densă concentrare de kitschuri pe centimetru pătrat! Port-chei, brelocuri, agrafe cu floricele, bibelouri sinistre suvenir din N., regiment de căprioare imortalizate pe etamină sau încremenite pe o margine de scrumieră, șepci și poșetele din mușchi de pădure, inele, brățări, cercei, flori artificiale, baticuri tot cu teme montane, fluiere din ceramică, jucării miniatură cât jumătate de palmă – păpuși, motocicliști, trenulețe, mașini... Plasticul constituia materia primă de bază, iar vopseaua stridentă desăvârșea designul. În afară de suveniruri, la tarabă se mai vindeau dulciuri ieftine și înghețată păstrată într-un frigider pe rotile.

Dacă localnicii înregistrară cu indiferență inițiativa Primăriei, pentru copiii de la orfelinat deschiderea tarabei constitui un eveniment extraordinar. „Doamne, ce de minunății, ce de bunătăți, chiar aici, sub nasul lor!" Totul, dar absolut totul îi ispitea și petreceau zile întregi, iar seara până adormeau, visând cu ochii deschiși, încercând să aleagă între un tractor și un briceag, pentru ca imediat, în aceeași clipă, să regrete fluierul. Făceau cunoștință cu ceea ce francezii numesc *l'embarras du choix*, diversitatea care pune în încurcătură, dar interesant pentru un observator de pe margine ar fi fost alt amănunt!

În definitiv, copiii fantazau gratuit, utopic, puteau să-și închipuie orice și să cumpere întreaga prăvălie. Cu toate acestea, chiar și în vise se mulțumeau cu câte un singur obiect, nici în vis nu se puteau debarasa de mentalitatea de paria: trebuia să se mulțumească cu puțin, unora ca ei nu li se cuvenea mai mult.

Timp de câteva zile, copiii nu se mai lăsară duși din fața tarabei. Se certau între ei pentru un loc mai bun, cei care-l prinseseră în față nu se îndurau să plece, doar „clopotul foamei", cum îi spuneau cei de-ai casei, reușea să-i smulgă de tejgheaua cu minunății.

Ordine făcu, în cele din urmă, responsabila, o femeie de vreo patruzeci de ani, miloasă și cumsecade de fel, dar care le avea și ea acasă pe ale dumneaei. Nu mai suporta hărmălaia, iar liota de mucoși împiedica turiștii să se apropie. Așadar, impuse o regulă, n-aveau voie să staționeze în fața tejghelei mai mult de trei copii o dată. După câteva săptămâni – orice noutate se consumă la un moment dat – lucrurile reintrară în normal și asediul orfanilor încetă puțin câte puțin și de la sine. Singur, Valentin, cu nasul rezemat de marginea metalică a tejghelei, nu se mai sătura de contemplat comorile de sub blatul de sticlă. În ce-l privește, alesese chiar din prima zi, știa ce i-ar plăcea mai mult și mai mult, dar „opțiunea" costa treisprezece lei. Toată averea lui consta dintr-o minge de tenis găsită anul trecut în gară și doi lei și patruzeci de bani ascunși într-o cutie goală de cremă de ghete...

„Mulțumesc lui Dumnezeu, afirma după ani Valentin Valentineanu, eu cred în minuni. Consider faptul drept un privilegiu, un dar ceresc pe care am reușit să-l păstrez până în ziua de azi și sper că pentru toată viața..."

Dacă n-ai trăit în anii ăia la orfelinat, nu poți înțelege ce însemnau treisprezece lei! Ce dimensiuni fantastice căpătau! Valorau mai mult decât un milion de dolari, pe care mintea noastră de atunci nu-l cuprindea. Treisprezece lei erau însă concreți, echivalau șase filme, sau treisprezece covrigi cu mac, sau o pungă mare de dropsuri, sau – dacă erai risipitor – o cutie de bomboane fondante „ cu fetiță", adică poza de pe capac... Mi-amintesc că, încă de dimineață, se anunța o zi fierbinte. Văzduhul era ușor tulbure și îi simțeai greutatea pe umeri. Altminteri, o zi obișnuită, care nu prevestea cu nimic extraordinarul. La zece dimineața mi-am luat în primire postul, bucurându-mă că taraba avea o coper-

tină care făcea umbră. Responsabila, Tanti Pola (îi spuneam noi pentru că vindea înghețată *Polar*) citea, ca de obicei, în așteptarea clienților. Și-a ridicat ochii din carte și aproape concomitent și-a reluat lectura. Se obișnuise cu mine și probabil că, dacă aș fi încetat să vin, i-aș fi lipsit. Când era bine dispusă, îmi dădea așa, de la ea, un pahar de sifon, în care scăpase trei picături de sirop. Nu era cazul azi, așa că ne-am văzut amândoi de treburile noastre. Stăteam acolo de vreo oră și începuseră să-mi amorțească picioarele, când am simțit lângă mine o prezență străină. M-am dat repede mai într-o parte, să nu se supere tanti Pola că deranjez clienții, aruncând totodată o privire fugară spre noul sosit. Era o femeie înaltă, *bogată* și care mirosea bine. Adică, elegantă – termen care-mi lipsea atunci din lexic – și parfumată...

Strângându-mă și mai mult în colțișorul meu, mi-am reluat vizionarea, fără să fiu atent la discuția celor două femei. Probabil că doamna înaltă și bogată m-a apostrofat de vreo două ori – eram scufundat în lumea viselor – înainte de a-mi pune mâna pe umăr:

Ce ți-ar plăcea ție de aici, băiețașule?

Un glas dulce, binevoitor, dar eu tot m-am speriat.

P... poftim?

Ce ți-ar plăcea să-ți cumperi?

Timid și sălbatic, mă simțeam extrem de rușinat. Abia am reușit să îngaim:

Nimic.

Chiar n-ai vrea nimic?

Nimic.

Tanti Pola a intervenit tranșantă:

E de la Casa de copii, nu-i lasă să cerșească! Vă spun eu ce i-ar plăcea, uite mașinuța asta verde...

Evident din plastic, de un verde-salată, „autoturismul" era ceva mai mare decât o cutie de chibrituri. Mi se părea atât de drăgălaș că, doar la gândul că l-aș putea atinge, mi se topea inima. Mai avea și volan în relief, dar amănuntul cel mai fascinant îl constituia geamul uneia dintre portiere pe jumătate deschis. Câte nu-mi închipuiam că se petrec acolo, în interior, scenarii le-aș zice azi, eu făcând parte obligatoriu din toate distribuțiile...

Teama mea cea mai mare era ca mașinuța să nu fie vândută într-o bună zi...

...Treișpe lei, turuia tanti Pola, nu-s un cap de țară, dar dacă nu-i ai, vezi, asta e! Am și eu copii, mă doare sufletul când mă uit la prăpădiții ăștia cum tânjesc după o bomboană, le mai dau și eu de la mine, da' la câți poți să dai? Barem amărâtul ăsta mic, de două luni nu-și dezlipește ochii de mașinuță...

Doamna a deschis poșeta:

O iau eu.

Am dat să fug, copleșit de lacrimi și dezastru. Cineva îmi lua mașinuța, mașinuța despre care începusem să cred că este a mea!

Stai, unde fugi?, și m-a apucat strâns de braț. E mașinuța ta, pentru tine o cumpăr!

Mi-am spus totdeauna că, dacă am reușit să nu leșin atunci, nu voi mai leșina niciodată. Și nici că voi mai fi vreodată fericit ca atunci. De fericire, nu puteam să respir, mă clătinam. Și încă nu se terminase! Mi-a mai cumpărat o înghețată și mi-a strecurat în buzunarul cămășuței o bancnotă de 25 de lei, „să am de film". Tulburat peste măsură, scuturat de frisoane – cred că făcusem temperatură din cauza emoțiilor extraordinare – și cu sentimentul că sunt cel mai bogat om din lume, m-am dus direct în dormitorul căminului să-mi ascund comorile și să-mi savurez fericirea. Eram ferm încredințat că o întâlnisem pe zâna cea bună. Sunt și azi...

Valentin începu să pândească bulevardul în nădejdea că ar mai putea-o zări pe zâna cea bună. Îi veni în ajutor tanti Pola, trăncănind, ca de obicei, vrute și nevrute...

Știu că ți-a mers bine ieri, măcar de-ar pica un chilipir ca ăsta în fiecare săptămână!...

Valentin șopti:

A fost zâna cea bună, nu-i așa?

Zi-i cum poftești, io zic că-i o cucoană mare! Stă acilea după colț, la Casa de Creație, la artiștii plastici. O fi pictoriță, mai știi?

Valentin nu află niciodată ce era cu adevărat. Oricum, nu semăna cu ceilalți locatari ai vilei, nu scotea șevaletul în curte, n-o vedeai schițând fugar într-un carnet lung în care foile se dau

peste cap și era totdeauna frumos îmbrăcată. Căci Valentin începuse s-o urmărească și, după câteva zile, îi cunoștea programul cotidian...

– ...mai abitir ca un amant, povestea Valentin, râzând, peste ani. Ieșea la 11, se plimba, intra în magazine, lua prânzul la cel mai scump restaurant din oraș, se întorcea la Casa de Creație, citea în grădină la umbră, iar plimbare, cina la același local. Mai încolo, puteam doar să-mi închipui, pentru că cel mai târziu la 8 trebuia să fiu la cămin. Uneori, îi ieșeam în cale. Când mă observa, îmi zâmbea prietenoasă și ducea instinctiv mâna la poșetă. Eu o luam atunci la fugă, tocmai pentru ca să nu-și închipuie că cer de pomană... Cred că pe undeva eram puțin îndrăgostit. În afară de faptul că mă gândeam fără întrerupere la zâna mea, că înainte de a adormi imaginam tot felul de filme – cavalerul cel viteaz și domnița prizonieră într-un turn – îmi doream din toată inima să strălucesc în fața ei. Pândeam de departe când dă colțul aleii și intră pe bulevard. Atunci, mă lăsam „surprins" în mijlocul unor activități care mi se păreau mie „oațe"! Fie jonglam cu mingea de tenis, aruncând-o și prinzând-o în diverse feluri, fie făceam echilibristică pe gardul Casei de copii sau încercam să umblu în mâini... Un coleg de dormitor, Fănuș îl chema, Dumnezeu știe pe unde o mai fi și ce-a ajuns, rostuise, habar n-am de unde, o patină cu rotile, una singură... Apropo, ați băgat de seamă? Pe maidane sau prin gunoaie, în locurile pe unde oamenii își abandonează în general boarfele, vezi totdeauna încălțăminte desperecheată, un singur pantof, o singură cizmă sau sanda! M-am întrebat totdeauna ce s-a întâmplat cu celălalt. Chiar toți posesorii erau, sunt ologi?!...

Ei bine, contra 1 leu, l-am convins pe Fănuș să-mi împrumute patina lui. O foloseam ca pe o trotinetă fără „ghidon", adică lunecam pe piciorul drept, cel cu rolă, în vreme ce cu cel stâng îmi făceam vânt. Viteza pe care o căpătam mi se părea amețitoare și de-abia așteptam să-mi uluiesc zâna. Pot să spun că am căzut chiar la câțiva metri de ea. M-am izbit rău cu capul de caldarâm și doar o minune a făcut să nu-mi pierd cunoștința. În jurul meu era beznă și nici azi nu știu unde am găsit puterea să mă debarasez

de patină și s-o iau la fugă! De rușine, vreo două zile, nu m-am mai arătat în fața ei. O urmăream doar din umbră și atât.

...Încă un moment care mi-a rămas proaspăt în memorie, mai am în nări aroma specifică a florilor lipsite de aromă, așa cum întâlnești cel mai adesea la munte. Încropisem un buchet de romaniță, pe care-l înnobilasem cu două fire de gura-leului, ciordite din spațiile verzi ale primăriei, de la buza trotuarelor, și o splendidă dalie tot așa, găbjită prin vecini... I le-am lăsat pe pervazul ferestrei la primele ore ale dimineții. Avea o cameră la parterul vilei, care nu era prea înalt și, cățărându-mă pe un pietroi găsit în curte, ajungeam numai bine la bordură. A doua zi, dimineața, pe locul unde lăsasem florile, am găsit o ciocolată mare Kandia...

– ...Cred că ai dreptate, ceea ce se petrecea între noi începea să semene a idilă. Aflasem și cum o cheamă, Violeta. Cu totul întâmplător (o strigase administratorul Casei de Creație, chemând-o la telefon), pentru că eu n-aș fi avut niciodată îndrăzneala să mă interesez direct. Una peste alta, trăiam o stare de continuă fericire, ceea ce cred că nu ți se poate întâmpla decât la vârsta aceea fragedă, fericirea fiind *moment* și nu un proces continuu. Mai ciudat era amănuntul că eu îmi imaginam starea de fapt eternizându-se, că Violeta va rămâne pentru totdeauna în N. Apoi, dintr-o dată, primul nor păduriu pe cerul albastru de mătase, am devenit gelos. S-a întâmplat într-o după-amiază, cam la vreo zece zile după cunoștința noastră. O mașină roșie s-a oprit în fața Casei de Creație și a claxonat lung. Violeta a apărut imediat la fereastră, zâmbind radios, și cred că, înainte de a clipi de două ori, era în curte, în brațele unui bărbat mustăcios. Se sărutau ca doi nebuni, aveai impresia că se mănâncă unul pe celălalt.

Valentin surâse amintirii ascunse parcă în șuvița de fum pe care o expiră încolăcit:

Astăzi, aș paria o avere că cei doi erau amanți, bolnavi de patimă, veniți să-și tupileze dragostea clandestină într-o localitate modestă de munte. De altfel, se distingeau imediat, erau total străini de fauna obișnuită a bulevardului, înțesată de vilegiaturiști modești, pensionari sau familii sărace cu copii mici. Violeta și cu

mustăciosul ei erau ilegaliști și, dacă vrei să te ascunzi, nu tragi la Sinaia.

Pe de altă parte, o dată cu sosirea bărbatului, programul Violetei se schimbă radical. Ieșeau doar cu mașina, iar seara, niciodată. Petreceau acasă, bând sticle cu etichete frumoase și colorate, mai dansau, iar la intervale aproape regulate, făceau lumină mică și trăgeau perdelele. Valentin se simți uitat, Violeta nu mai avea ochi pentru el, dădea impresia că nu-și mai poate desprinde privirea de obrazul bărbatului. Când matur fiind, evoca acele momente, Valentin se întreba ce va fi devenit dragostea lor? Ar fi vrut mult să știe dacă: s-a concretizat, dacă amanții atât de înflăcărați pe vremea copilăriei lui au îmbătrânit împreună. Pe atunci însă, aștepta cu nerăbdare plecarea mustăciosului, gândind situația simetric – cum a venit, așa avea să și plece – și părându-i-se la fel de firesc ca Violeta să rămână în continuare în N.

Pieriră pentru totdeauna din viața lui Valentin, în zorii unei dimineți vântoase. Valentin adulmecă dezastrul înainte de a fi ajuns la gardul Casei de Creație. Prin ferestrele larg deschise, o zări pe femeia de serviciu făcând scuturătură mare, obișnuită după plecarea unui rând de turiști, iar mașina roșie a mustăciosului dispăruse din curte. Valentin înțelese, în termenii vârstei, de care nu-și mai amintea, că zânele nu se pot fixa, că nu au domiciliu stabil. Ceea ce nu însemna că ele nu există...

Valentin evoluă pe traiectoria clasică a *self-made-manului*, așa cum ne-au obișnuit basmele americane. Despre el se putea afirma că fusese dotat cu de toate, avusese totul, în afară de părinți și copilărie. Două găuri frustrante care-l marcară profund, fără a-l împiedica însă să se realizeze. Foarte capabil, talentat („luați o căruță de cifre, îl parafraza el pe Truman Capote, aruncați-le în aer și eu voi aranja pe fiecare la locul ei"), ambițios și muncitor, nu-i lipsise nici dramul de noroc fără de care cele mai dense și jertfelnice strădanii nu rodesc nici cât piatra seacă. Pe scurt, după studii strălucite și un doctorat la Harvard, când tocmai se gândea să ceară azil în patria yankee, interveniră evenimentele din decembrie 1989. Se întoarse în țară și anumite circumstanțe de ordin special îl determinară să se lanseze în afaceri. Îi merse bine,

căci dacă Dumnezeu vrea, întreaga fire vrea, până și stâlpii de telegraf ți se abat amabil din cale, când tu te afli beat mort la volan și te crezi Superman, evoluând într-un supersonic.

Ascensiunea lui Valentin nu constituie obiectul acestei povestiri. De reținut doar că se realizase spectaculos, fiind, pe la mijlocul deceniului al nouălea, unul dintre cei mai bogați oameni din țară. Era bogat chiar și conform standardului țărilor cu tradiție democratică, iar foștilor educatori (inclusiv Tanti Luța), profesori, colegi etc., nu le venea să creadă că miliardarul Valentineanu este unul și același cu „Valentin al nostru", plăpândul iepuratic care ștergea zidurile spre a trece cât mai neobservat. Acum, dimpotrivă, se afla în farul atenției publice, omul performanțelor, sponsor generos a nenumărate acțiuni caritabile vizând în special trei subiecți: orfanii, bătrânii și superdotații.

Uneori, mai cu seamă când își amintea de anii petrecuți la Casa de copii, se gândea cu duioșie la Doamna Violeta, zâna lui cea bună. O amintire luminoasă, care-i încălzea inima și-i aburea privirea, alții încercând același sentiment când, de pildă, după mulți ani, dau într-o ladă cu lucruri vechi peste ursulețul tovarăș nelipsit în nopțile copilăriei.

Și-ar fi dorit din tot sufletul s-o mai vadă, să afle câte ceva despre persoana și viața ei, să-i povestească ce mult însemnase pentru el, băiețelul sfrijit de odinioară, ba chiar și pentru adultul de azi, întâlnirea cu zâna cea bună... După calculele lui, Violeta era astăzi o femeie în vârstă, cam în jur de șaptezeci de ani. Chiar când o cunoscuse, deși frumoasă și elegantă, nu se mai afla la prima tinerețe, iar cu imaginile memorate atunci și judecata de azi, Valentin aprecia că cei doi amanți trebuie să fi fost la vremea respectivă oameni de vârstă mijlocie, cam de treizeci și cinci-patruzeci de ani.

„Măcar de i-aș fi știut numele de familie!, se căina mereu. Așa, du-te în lumea largă și caută o violetă!..."

Ar fi existat totuși o cale, concret – arhiva Caselor de Creație a artiștilor plastici. Era imposibil ca la stilul excesiv de birocratic care domina toate sectoarele vieții sociale în regimul totalitar să nu fi existat o evidență a locurilor de cazare și a beneficiarilor, din anume an, lună, localitate... (Casele de vacanță ale Uniunilor

artistice erau presărate pe întreaga hartă a țării, corespunzând diferitelor forme de relief.)

Dacă aceste registre mai existau, problema s-ar fi rezolvat de la sine, își spunea Valentin, și angajă o agenție de detectivi particulari să facă investigații la Centru, precum și în N. Le dădu datele aproximative ale Violetei, foarte precisă fiind perioada care-l interesa: iulie 197...

Valentin plecă într-un turneu de afaceri în Extremul Orient și, când se întoarse, după câteva săptămâni, aproape că uitase toată chestiunea. Îl căută însă agenția și, după tonul radios al patronului, înțelese că făcuseră treabă bună. Într-adevăr, dăduseră de urma Violetei, dar lucrurile fuseseră ceva mai complicate decât precognizase Valentin. Din diverse motive (unele formulate, altele doar presupuse) nu se putea accede la arhivele cu pricina, dar însărcinatul agenției o descoperise pe M., care lucrase ca femeie de serviciu la casa de oaspeți din N. vreme de peste treizeci de ani...

Da, M., azi pensionară, și-o amintea bine pe doamna Violeta, „cum să uiți o cocoană ca ea, *finuță*, populară și mână largă! Pentru te miri ce serviciu, că-i luai un pachet de țigări sau îi spălai niște mărunțișuri acolo, scăpa polul! Și polu' era mare atunci, domnule!, că costa kilu' de roșii 3 lei cin'zeci... N-a mai auzit de mult de ea, căci n-au fost niciodată în intimitate de persoană, ca să zici că se răspund.... Sigur, e și ea bătrână, trebuie că era la vreo șaptezeci săriți bine! Uite că nu mai ține minte cine, dar I-a zis cineva c-ar trăi într-un cămin de bătrâni din București... Uite că nici pe asta n-o știe, cum o cheamă! Ca să vezi, cunoști lingeria omului, dar nu știi și ce-i în buletin! O știam de doamna Violeta și mi-era de ajuns..."

De aici în colo, fusese muncă de rutină, detectivul agenției luând la rând căminele de bătrâni din Capitală. O descoperi la Azilul Oltea Doamna, și nu încăpea nici o îndoială: bătrâna era persoana căutată, confirmând toate semnalmentele.

În pofida celor trăite și a faptului că azi era quatragenar, în adâncul sufletului, Valentin rămăsese un copil. Pregăti cu atenție revederea, dorindu-și din toată inima să reitereze într-un fel momentul de acum treizeci de ani, doar în sens invers, „bumerang"

generos. Să însemne pentru Doamna Violeta ceea ce însemnase ea însăși cândva pentru Valentin, transpunând zâna cea bună în prinț fermecat. Făcu o donație princiară azilului, cerând în schimb asigurarea unui regim preferențial Violetei P. Concret, un single cu telefon, televizor, frigider, în fine, să nu-i lipsească niciodată dulciurile, fructele și florile, medicamentele cele mai costisitoare, iar el să fie informat asupra oricărei doleanțe emise de bătrână. Îi lăsă circa zece zile să se dezmeticească și să se deprindă cu viața de Paradis („cum naiba am ajuns în Rai, se minuna Violeta P., când nu știu să fi urcat în vreun lift!") și, în sfârșit, cu dulci emoții, dar care-l gâtuiau, se prezentă într-o după-amiază, la azil. Fiind în februarie, crângul de liliac din brațe stârni senzație și surâsul directoarei azilului:

Un buchet de logodnic, pe deasupra și „darnic ca un prinț venețian"...

Chiar așa mă și simt, zâmbi la rândul lui Valentin, pipăind în buzunar mașinuța verde de plastic, cumpărată de la tanti Pola cu peste treizeci de ani în urmă.

Directoarea bătu în ușă. Vizita în sine fiind anunțată (fără alte detalii), femeia îi aștepta tremurând de emoție, primenită și dichisită în straiele de comandă.

Lui Valentin îi fu de ajuns o singură privire. Bătrâna din fața lui nu... Nu! Hotărât, era altă Violetă.

Ce trebuie să înțeleg din povestea asta?, întrebase cândva un amic.

Valentin nu răspunsese direct:

Inițial, m-am simțit grozav de dezamăgit. Visasem atâția ani la zâna cea bună, crezusem în ea, îmi dorisem cu toată ființa s-o reîntâlnesc... Pe urmă, dintr-odată, ceața mi s-a ridicat de pe ochi! Ceea ce însemnase odinioară pentru mine Violeta însemnam eu acum pentru bătrâna neputincioasă de la Azilul Oltea Doamna...

Adică?

Adică există zâne bune.

Hm, te-ai uitat în oglindă? Caraghiosule!... Mai bine ai da drumul la televizor, că începe meciul!...

GIUVAERURILE DESPINEI

Erau amândoi hrăpăreți și avizi după bogăție, dar Eugenia îl întrecea cu cel puțin două capete. De mică, fusese strângătoare, la cinci ani, avea pușculiță iar la zece – un anou cu chei de la dulapul și sertarele de uz strict personal. Maică-sa se prăpădea de admirație: „O să fie o gospodină de mâna întâi! E calculată, cruțătoare, dintr-un leu face cinci. Numai să-i dea Dumnezeu *un destin* cumsecade și la fel de chibzuit!...“

Și bunul Dumnezeu se îndură, însoțind-o cu Marcel, un bărbat fără bărbie, blajin care făcea socoteli pe cap și nu cumpăra un ou înainte de a fi făcut înconjurul pieții. După zece ani de căsătorie, soții Gavrilaș aveau o casă mobilată, Dacie, mai toate electrocasnicele din reclamele TV și încă vreun sfert din datorii (strivitoare!) de achitat. Se înțelege de la sine că nu-și permiseseră nici un concediu, mâncau roșii abia când gospodinele începeau să se gândească la bulion și zacuscă, „țambalele“ constituiau materia-primă de bază în bucătăria lor și – pusee extravagante! – de Revelion și la aniversări, se înfruptau cu șnițele din parizer și se îmbătau cu câte o sticlă de bere Efes. S-ar fi mulțumit ei și cu una singură, dar vezi că, dacă luai două, primeai și un deschizător gratis, cadou din partea firmei.

Cum nu puteau să primească pe nimeni (asta ar fi culmea, să mai întindem și mese pentru străini!), tot așa nu se duceau nicăieri și își petreceau serile la televizor sau cel mai adesea zăceau ore întregi cu mâinile în poale nemaisăturându-se să-și admire pro-

priul interior, ansamblu și detalii. Bineînțeles, mai rămăseseră unghere de completat, și aici, Eugenia ofta de i se rupea inima:

– Uite-te tu, numai la peretele ăla cum plânge după o pendulă, pur și simplu o cerșește, iar eu am impresia că am și avut-o, dar ne-a furat-o careva!... Nu mă las până nu luăm un lampadar, parcă nu-i recamierul complet!...

– Ai dreptate, se grăbea Marcel să fie de acord, vezi că eu n-am băgat de seamă, adică simțeam doar că lipsește ceva. Acum că mi-ai spus tu...

Se putea afirma că Eugenia are un ficat căznit – abuzul de rântașuri, prăjeală sățioasă ca și sosurile grase, la care se adăuga invidia. O invidie concretă, cunoștințele și neamurile pe la care Gavrileștii, cât de rar, totuși se mai abăteau, făcând haz nespus pe temă:

„Dacă vrei s-o vezi pe Eugenia înverzindu-se, parole, se face ca frunza de salată!, invit-o să-ți vadă noul frigider-combină sau televizorul cât peretele, zi microundele etc. și spune-i și cât te-a costat...“

Într-adevăr, la vederea obiectului, Eugenia se crispa, devenea țeapănă și se înverzea galben ca prazul pe cale să se ofilească. Izbutea cu greu să se pronunțe:

– Țî-ți-țî! O avere de bani! Ei (cu tonul de treacă-meargă) să-l stăpâniți sănătoși și încheia cu o îndoială care suna a cobe: Numai de-ar merge bine, nu se mai fac lucruri ca pe timpuri...

Acasă, Marcel îi prepara un ceai hepatic și încerca s-o domolească blând:

– Ăștia scot mereu câte ceva nou, altfel nu merge comerțul! Nu poți ține pasul cu ei... Poți schimba în fiece an aragazul sau frigiderul?

Eugenia sărea ca arsă:

– Dar alții de ce pot? Alde Fărcășenii, de ce au putut?...

– Sunt patroni, scumpo, noi – bieți bugetari!

– Adică, hoți! Ei își ridică palate, și noi morți de foame pe jumătate! Păi nu era mai bine sub Ceaușescu?! Fiecare avea dreptul la îmbucătura lui!

Acestea constituiau însă simple ieșiri, când Eugenia se împiedica de termeni de comparație stridenți. Altminteri, raportat la cronica nemulțumirii care o caracteriza, starea ei de spirit era satisfăcătoare. Preconiza chiar și un copil, dar aia mai încolo, spre treizeci și cinci de ani, când vor fi prins cheag mai țeapăn. Un copil nu-l înalți așa, cu apă și cu aer, dar nici fără nu se poate. Să pățim ca alde unchiu' Tiberiu, nu i-ar muri mulți dinainte?! E putred de bogat, dar uite că nu s-a lipit de el nici un suflet, a ajuns la bătrânețe mai singur decât statuile! Ba pe statui, se mai ușurează păsările ori câte un câine, dar la ăsta nu sună decât poștașul cu pensia! Norocul lui că i-a găsit pe ei, Gavrilașii, doi blegi, slugi fără simbrie, care l-au mai primit și în casă!

Nu era noapte când în dormitorul lor, înainte de a adormi, Eugenia și Marcel să nu-și stoarcă mințile fără a se plictisi vreodată încercând să ghicească unde se ascunde ghiujul, ceea ce în familie se cunoștea sub denumirea de „Comoara Spinenilor" sau „Giuvaericalele Despinei". Unchiul Tiberiu era fratele mamei lui Marcel, iar legenda suna cam în felul următor...

Fără a intra în amănunte, Spinenii se număraseră odinioară, printre cele mai bogate familii din județ. Palatul Spineanu, clădire somptuoasă în stil baroc, fusese ridicat pe la 1840, sub domnia lui Gheorghe Bibescu, chiar în mijlocul orașului T. În 1948, intrând sub incidența Legii Naționalizării, imobilul deveni primărie, păstrând același statut până în ziua de azi. Ultimii locatari, bunicii materni ai lui Marcel și, respectiv, părinții lui Tiberiu fuseseră evacuați forțat, într-o noapte viscolită de februarie, având la dispoziție doar o jumătate de oră pentru a-și face bagajele și dreptul de a scoate din casă o singură valiză cu schimburi. Înșelând vigilența uzurpatorilor, bunica Despina izbuti să arunce pe fereastră un săculeț de piele cu cele mai prețioase dintre bijuteriile de familie ale Spinenilor. Trăgea nădejdea să-l recupereze ulterior, dar săculețul scufundat în zăpadă, nu mai fu găsit în veci.

Se fabulă mult pe tema avuției inestimabile azvârlite pe geam – ca să vezi, domnule, cum poți deveni din nabab calic, uite-așa, într-o fărâmă de secundă, doar pocnind din degete!,

fericindu-l în contumacie pe norocosul găsitor! Căci cineva găsise giuvaerurile, nu încăpea îndoială, cât ar fi troienele de înalte, tot apă se fac și ditai desaga nu poate trece neobservată, ca o libarcă! Numai de-ar fi încăput pe mâinile cui trebuie, să știe ce ține dinaintea ochilor! Doar colierul de diamante roz și *sauteaure*-ul de perle – își aminteau cucoanele bătrâne, prietenele Despinei – se aflau de o frumusețe neasemuită și valorau cât zece moșii! Dar parcă celelalte?!...

Fie pentru că, dacă omul nu știe, chiar fără voie începe să născocească, fie că existau totuși unele semne, gurile rele șopteau că bijuteriile fuseseră găsite de Tiberiu, feciorul cel mic al Despinei. Argumentele erau destul de firave, dar nici nu puteau fi ignorate. Când Spinenii fuseseră scoși cu de-a sila din palat, Tiberiu se afla în T., doar că nu acasă, ci la Cazinou. Oricum, în zonă. Al doilea, spre deosebire de toți ceilalți „exponenți ai fostei clase exploatatoare", rămași prizonieri în România, Tiberiu continuă să trăiască mai mult decât confortabil, mereu elegant, client răsfățat al restaurantelor de lux, schimbând cravate și amante *first class*, toate acestea fără a se ști vreodată cu ce se ocupă; un fapt cert, nu semnase în viața lui o condică și, pe bună dreptate, cei din jurul lui care flămânzeau dând ore de limbi străine sau ca paznici de noapte, zi guvernante în casele cu plozi ale burgheziei roșii, se întrebau de unde, care-i sursa de venituri? Răspunsul se impunea de la sine – pusese mâna pe giuvaericalele mă-si, ale Despinei, din care putea trăi șapte vieți...

Tiberiu fusese un bărbat simpatic, leneș și fidel ocrotit de îngerul lui gardian. Necazurile îl ocoliseră, scăpase de toate încurcăturile și, ținând seama de clasa socială căreia îi aparținea și de condițiile socio-politice, un trai de dolce farniente prelungit, fără a fi luat în faruri de autorități, reprezenta un unicat, ținând de un noroc unic. Nimeni nu-și amintea să fi lucrat măcar o zi în viața lui, așa că obosiți de presupuneri, oamenii își înșurubară singuri în cap ideea că Tiberiu trăiește din bijuteriile inteligent dozate ale Despinei.

„Cine își închipuie că munca, așa cum le convine comuniștilor să susțină pentru a nu le lăsa oamenilor timp să gândească, constituie țelul și bucuria supremă a vieții e un masochist imbecil... Ce poate fi mai ademenitor decât o zi în care nu ai nimic obligatoriu de făcut decât să ți-o umpli cu lucruri agreabile? ... Ce-mi tot dați zor cu nemții?! Ăia au un tic nervos, trag toată viața la galere și beau bere, în schimb sunt impotenți și n-au nici un haz!..."

Exprimat mai pe larg, acesta fusese „motto-ul" vieții lui Tiberiu, susținut de credința neabătută că oricât de amenințători s-ar arăta norii de azi, mâine – cel puțin pentru el, Tiberiu – va răsări un soare strălucitor, și nu se simți niciodată înșelat în așteptări.

Lipsindu-i total vocația de familist, nu se însură și nu regretă lipsa descendenților. Ca și pisicile, copiii până în cinsprezece ani (animale zgomotoase pe două picioare) îl agasau, și nu frecventa în ruptul capului, casele cu asemenea locatari. Iar dacă se ostenea să privească în jur, la cei care se „reproduseseră", nu găsea realmente nici un motiv pentru a se căina că nu-i spune nimeni *daddy*. Un rabat adus totuși vârstei, la aproape șaptezeci de ani, după nenumărate aventuri, se fixă definitiv într-o relație care avea să dureze până la sfârșitul vieții. Nora, văduva unui avocat, o frumoasă odinioară, îi semăna din toate punctele de vedere, fiind ea însăși o plaisiristă. În consecință, accepta tandem necondiționat la amuzant și agreabil, oricât de năstrușnic, dar aspirine și frecții cu alcool îi administra Eugenia.

Chestia-i că și acum trăia împărătește, lista zilnică de comenzi umilind meniurile Gavrilașilor și îngălbenindu-i de invidie. Auzi tu numai!, frumusețe de struguri în februarie, ananași, muștar de Dijon scump cât un kilogram de mușchiuleț extra și pe care ghiujul îl dădea gata în trei zile, mâncând cu lingura! Eugenia venea după lista de cumpărături în toate diminețile și, de fiecare dată, înghițea în sec. De unele nici n-auzise, cum ar fi caperele sau crema de brânză cu nuci, iar moșul, dinaintea nedumeririi ei, râdea subțire:

– Las' că-i mai bine așa, nepoată! Dacă ochii nu văd, sufletelul nu cere ...

– O fi, dar vezi că cere portofelul! Nu mă bag în treburile nimănui, însă un pic de economie nu strică!

– N-am făcut economii în viața mea, să'ncep acu', la optzeci de ani trecuți? Măcar de-aș apuca să mănânc tot ce-a mai rămas!

– Să-ți ajute Dumnezeu, îngâna fără credință Eugenia și amuțea.

Fiindcă vezi, mai exista un aspect! Deși bătrân și ajutat, Tiberiu păstra ferm controlul situației. Întâi că ei, Gavrilașii îl căutaseră sub pretextul cumsecade „ia să vedem ce mai face unchiu'! Tiberiu, poate are vreo nevoie, vorba aia, același sânge...", și nu el apelase la asistența lor. Pe urmă, la banii pe care-i cheltuia, își putea permite oricând serviciile unui ajutor calificat, situație care n-ar fi convenit soților Gavrilaș. În preajma morții, bătrânilor li se dezlipesc degetele, și mai scapă câte o bijuterie, vreun lucrușor scump, și, oricum ai lua-o, contează mult cine-ți închide ochii, și cu multe se alege... Al treilea, moșul nu era nici dependent fizic. Se învârtea prin casă tiribombă, era vioi și mobil, n-avea nevoie de guvernantă și, într-o duminică dimineață, Eugenia trebui să aștepte în sufragerie ca Tiberiu și Nora, încuiați în dormitor, să înceteze năzdrăvăniile. Zgomotele erau inconfundabile, iar obrajii Eugeniei roșii ca ionatanele.

De fapt, în cazul lui Tiberiu Spineanu, vârsta operase major doar sub două aspecte – femeile și deplasatul. După șaptezeci de ani, încetase să mai schimbe amantele, iar după optzeci, refuzase să mai iasă din casă, temându-se de eventuale accidente legate de climă sau stradă. La modul cel mai concret, avea nevoie de un curier care să-l aprovizioneze și să-i achite taxele. „Ei, gîndea Eugenia, altfel s-ar fi aranjat cărțile, dacă ar fi fost imobilizat, dar vezi că nu toți au noroc să le paralizeze neamurile bogate! Îndeobște, înțepenesc ăia săracii, după care nu te alegi decât cu plimbatul țucalului!..."

Până una-alta, Gavrilașii îi rezolvau toate problemele administrative, piața, spălatul și curățenia, se ocupau de întreținerea locului de veci de la Bellu. La un moment dat, Eugenia vrând, în așteptarea lozului cel mare, să se asigure de un minimum de beneficiu, bătu *aproposuri*, vizând un eventual împrumut. Ea și

cu Marcel nu sunt prea sănătoși, Bucureștiul nu prea le prieste, le-ar surâde să se mute într-o localitate montană sau măcar de deal. Pentru o căsuță modestă, dar cât de cât confortabilă, le-ar trebui cam atâția și atâția bani, rambursabili în...

Bătrânul Tiberiu i-o retezase scurt, fără a mai avea nevoie să le cugete:

– Eu nu mai am timp să aștept să-mi dați voi banii înapoi, că la anii mei, știi că te culci, dar nu știi dacă te mai trezești...

Eugenia și Marcel psalmodiau la unison:

– Ce vorbești, nene, dumneata bați suta, ești mai zdravăn ca mine și, pe urmă, toți au fost longevivi în neam!

Celor doi li se părea că moșul e „sadic". Râdea cu ochi scăpărând de satisfacție, îi plăcea și lui ce spune:

– Ei, atunci aveți și voi răbdare, paișpe-cinșpe ani trec ca gândul, bine de voi că aveți ce aștepta! Alții, doar boala, sapa și lopata!

Gavrilașii înghițeau în sec, bătrânul jubila. Trăise toată viața de capul lui, nu simțise nevoia de modele, dar o excepție tot exista – Tușa Aretia. Tiberiu o ținea minte tot bătrână, mirosind veșnic a mosc, plină de bijuterii, dar cu pantofi comozi, decoltați de cizmar în dreptul monturilor. Putred de bogată, era tot așa, curtată de neamurile mieroase. Fusese spirt de deșteaptă, Tiberiu considerând-o până în ziua de azi cea mai mintoasă din cel puțin trei generații de Spineni. Preluase de la ea câteva comandamente de existență, unul dintre acestea aplicându-l cu succes, chiar acum, vizavi de soții Gavrilaș:

„Nu trebuie să dai totul din viață și, dacă se poate, mai nimic. Bătrânii prezintă interes atâta vreme cât mai au ceva de oferit..."

Mai trecură câțiva ani, fără schimbări majore. Aparent, față de evoluția bătrânului, timpul părea să fi rămas pe loc. Era tot limpede, tot vioi și mobil, tot pofticios, cu un apetit insațiabil pentru *friandize*. Și cu Nora continua să se vadă, amănunt pe care Eugenia avea să-l semnaleze cu silă de evanghelistă:

– Nu mă taie capul cum s-or mozoli să fie la ei, acolo, cu protezele lor, dar știu că o dată pe săptămână găsesc amândouă

perinile „dormite" și așternutul răscolit, ca de cătană stătută, scăpată în permisie la bordel.

Când împlini nouăzeci de ani, Tiberiu decise că merită o petrecere pe cinste, cu bufet ales și băuturi fine. Stabili un meniu simandicos, scoase smokingul din țiplă și-l dădu la „refrișat", chemă frizerul acasă, peste rând. Încurcătura mare interveni însă când Eugenia se interesă de numărul invitaților, care, în mintea bătrânului, trebuia să se ridice la vreo cinsprezece...

Urmă o după-amiază tristă. Tiberiu rămase vreme îndelungată abătut, cu agenda telefonică pe genunchi și gândurile împrăștiate printre umbrele trecutului. Apoi, într-un târziu, începu s-o rupă metodic, filă cu filă, umplând covorul cu ceea ce lui i se păreau a fi „ghemotoace de viață". Agenda devenise un articol inutil, opis de nume repauzate, de voci noi, necunoscute. Toți cei care-i mobilaseră cândva existența pieriseră, în jurul lui nu mai existau buletine de identitate, ci doar... *certificate*.

„Se pare că totuși am îmbătrânit„ suspină și se resemnă cu o petrecere modestă numeric: soții Gavrilaș, Nora, medicul curant și un fost camarad de liceu, descoperit într-o casă de bătrâni și care, după mai multe Martelluri, asigură pe toată lumea că în toamnă, votează cu averescanii, cei mai serioși, nu-i așa...

În ce-l privește pe medic, acesta se declara mulțumit de starea generală a bătrânului. „Face parte din altă generație, altă stofă! Pe vremea lui, oamenii aveau constituții de fier, nervi de bronz! Cu unele menajamente, atinge ca nimic suta! Și de ce nu? E îngrijit bine, scutit de emoții, sigur inima a mai slăbit, ce vreți, mai intervine și uzura, dar repet, cu puțină atenție, nu văd probleme în următorii câțiva ani! E bine că face zilnic gimnastică..."

Eugenia abia se stăpâni să nu țipe. „Auzi ghiujul, mai face și gimnastică și nouă nu ne-a zis nimic, ăsta după ce că mi-a scos peri albi la treizeci de ani, și-a pus în gând să ne și îngroape!„

Dar lucrurile nu pot rămâne așa! Ce, să-l moștenească la patruzeci de ani, poate și mai încolo, când s-au dus dracului tinerețile?! Și când să mai toarne copilul, ori s-ajungă la eprubetă?... Răbdare, Jenico, lucrurile trebuiesc bine chibzuite. Fără Marcel!

E prea bleg și lipsit de îndrăzneală, moale ca piftia fără cheag! Medicul vorbea de inimă... Ar fi o idee.

Eugenia avea un bun! Când se apuca de treabă, o ducea până la capăt și fără tergiversări. În două zile, planul era gata, iar în a treia, trecu la aplicare, presupunând din capul locului că vor fi necesare mai multe etape. Hoțul priceput, afirmă un proverb, întâi se închină și după-aia se duce la furat. În consecință, Eugenia trecu întâi pe la biserică, aprinse lumânări, milui cutia milei, se rugă pentru iertare de păcate și-i explică bunului Dumnezeu, concis și direct, intențiile ce urmau a fi traduse în fapt, începând cu aceeași seară.

Întâi că întreprinderea în care se angaja nu putea fi considerată o crimă, căci ea, Eugenia nu va pune mâna pe nici o armă (pistol, cuțit, otravă, șireang, lassou etc.) și nu-l va atinge pe bătrân nici cu o floare. În termeni exacți, Eugenia urma să grăbească un proces biologic inexorabil, „dându-i brânci lui Tiberiu în groapa pe marginea căreia oricum se afla." Așa se punea problema și nu putea fi pusă altfel. Cât despre victimă, aceasta nu merita nici un fel de compasiune. Trăise nouăzeci de ani, când alții mor tineri, în floarea vârstei, o viață plină de plăceri și de huzur neîntrerupt, se folosise de societate, fără a da nimic în schimb. Dar cel mai important și, totodată, punctul forte al pledoariei Eugeniei pentru crimă era faptul că moartea bătrânului va deschide poarta unei noi vieți: copilul preconizat de ea și de Marcel, un sufletel fraged și nevinovat, va vedea lumina zilei.

După acest têtê-à-têtê plin de sinceritate cu Dumnezeu, Eugenia se întoarse acasă cu un sentiment de ușurare, chiar veselă, și e interesant de remarcat că nu încercă nici o clipă vreo îndoială că păcătuiește, nu sesiză nici cea mai palidă nuanță de odios în ceea ce-și propusese să întreprindă.

În timp ce Marcel urmărea știrile la TV, iar bătrânul se afla în baie, se apucă de treabă.

Obiceiul era vechi de se pierdea în negura trecutului, oricum data de vreo treizeci de ani și Tiberiu nu-l abandonase, ferm

încredințat că baia de la culcare, linguriță de semințe de in crude înghițită tot de noapte bună și lingura de untdelemn de măsline luată dimineața, pe stomacul gol, îi asiguraseră, și continuau s-o facă, o longevitate robustă, fără probleme de sănătate.

Indiferent de anotimp, apa verificată cu un termometru lung de lemn, și ăla matusalemic, era caldă spre fierbinte (36 de grade) și conținea sare de Bazna și semințe de muștar. După jumătate de oră pe ceas, Tiberiu părăsea cada relaxat și pătruns de o dulce somnolență. Pe la 9, dormea dus. Televizorul nu-l interesa. Nimic nou sub soare, obișnuia să afirme, iar grămada de oameni care se perindau pe ecran opintind s-o facă pe deștepții, unul mai al naibii decât celălalt, îl plictisea. Nu pigmeii ăștia însemnau pentru el Bucureștii, habar n-avea cine sunt și nici nu ținea să-i cunoască. Pe urmă – și aici chicotea totdeauna, ca dinaintea unei farse bune – el mai știa ceva ce proștii ăștia, cei mai mulți, n-or să știe niciodată! Importantă e doar clipa prezentă, în care te simți bine cu condiția să o conștientizezi, dar asta e o artă! Restul – fleacuri, literatură, mușuroi de furnici cu universul lor, privit din supersonic...

Înainte de a stinge veilleusa, trase mai la îndemână clopoțelul de bronz, pe care-l folosea rareori, când îi era lene s-o strige pe Eugenia. Aparținuse maică-si, Despina, dar cum de scăpase tocmai el de „expropiere" avea să rămână un mister. Își făcu trei cruci adânci și închise ochii. În odaie, stăruia lumina de înserare albastră a lămpii de veghe...

Se trezi brusc, cu sentimentul acut că nu se află singur în încăpere. De parcă ar fi fost treaz, știa sigur că întâi fusese un zgomot... Sigur, un zgomot, îi mai stăruia încă în urechi, urmat de o mișcare. Așteptă câteva clipe, poate minute. Se auzea doar liniștea forfecată de ceasul deșteptător.

„Să mi se fi părut?... Poate am visat."

Adormi din nou. După o vreme, un zâmbet duios, fericit se instală pe chipul ostenit de vreme al nonagenarului. Se simțea ușor, pană pe coamă de vânt, se zbenguia pe picioruțe subțiri, zburdalnice ca niște drăcușori... Era el, Tibișor, în pantaloni

bufanți și cu bucle de fetiță, scăpate de sub fesul roșu cu ciucure de aur. Se joacă în curtea lor, a Spinenilor cu un zmeu uriaș, mai strălucitor ca soarele. Despina, mama, tânără și frumoasă, în rochia verde cu *panie-uri* din fotografia de pe perete, se reazămă de balustrada scării principale de la conac:

– Fii atent, puiul mamii, zmeul e mare, iar tu un băiețaș atât de mititel! Vezi să nu mi te fure...

Picioruşele lui Tibișor se desprind de pământ... Începe să zboare... E atât de plăcut să zbori! Imaginea mamei se depărtează, devine din ce în ce mai mică, un abțibild...

Aici, lucrurile încep să se confunde. A căzut ceva, s-a spart ceva... Tiberiu sare din somn, încearcă să se dezmeticească. A căzut mica jardinieră de pe masă. Cum a putut să cadă singură? Apoi, sub ochii îngroziți ai bătrânului, masa din mijlocul camerei începe să se balanseze pe picioare, să se miște, să avanseze către pat... Vine spre el... Tiberiu încearcă să strige, întinde reflex brațul după clopoțel. Mâna nu reușește să-l atingă, cade în gol ca un drapel care se predă.

Eugenia se scula cu un ceas mai devreme. Se mișca neauzit, pisicește, deși Marcel dormea de obicei țeapăn ca un butuc. Paza bună însă nu strică niciodată, mai bine să umble tiptil acum, decât să-și muște mâinile până la cot, după-aia...

Parcurse coridorul în vârful picioarelor și își lipi urechea de ușa bătrânului. Nu se auzea nimic, dar continuă să avanseze prudent. Ciocăni, așteptă, ciocăni încă o dată și iar așteptă. Nici o mișcare, nici un sunet. Apăsă pe clanță...

Tiberiu, pe jumătate căzut din pat, îi îndrepta o privire de sticlă.

După ce se asigură că-i mort de-a binelea, Eugenia se grăbi să șteargă orice urmă care ar putea dovedi că a provocat sfârșitul bătrânului. Mișcarea fusese extrem de simplă, nu trebuise decât să lege o sfoară de piciorul mesei, s-o treacă pe sub covor și mai departe pe sub ușă, până în culoar. De aici, trăgând de capăt, Eugenia manevrase masa, speriindu-l de moarte pe bătrânul

Tiberiu. Spre și mai deplină siguranță, aranjă franjurii covorului și arse sfoara în bucătărie. Mai aruncă o privire în jur, să nu-i fi scăpat ceva și, dregându-și glasul ca dinaintea unei conferințe, trase un țipăt artistic, așa cum văzuse ea că se întâmplă în filme, când femeile dau ochii în mod neașteptat cu un cadavru.

Un țipăt convingător, căci, în mai puțin de câteva secunde, Marcel dădu năvală într-una din pijamalele lui combinate, reprezentând fiecare jumătate din alt complet. „La cea roșie ai ferfenițit pantalonii, la asta verde – bluza. Păstrăm ce-a rămas bun și, din două pijamale vechi, facem una nouă! Ce dacă-i de altă culoare! Facem o economie frumușică, azi o pijama, a ajuns o avere!“

– Ce se întâmplă?!

Eugenia începu să se vaiete fără lacrimi:

– S-a prăpădit bietul nenea... În somn s-a prăpădit. Nespovedit, neîmpărtășit și fără lumânare...

Dintâi, Marcel se holbă, apoi se scărpină la ceafă:

– De, ce să-i faci... Vine o vreme pentru fiecare... Acum, noi ce facem?

– Acu', i-aprindem o lumânare la căpătâi, suntem creștini! Tu te duci la biserică și-l chemi pe popa Anghel să vie să-i citească Stâlpii... Dar mai încolo, să vedem întâi cum stăm, cum ne aranjăm...

– S-o sun pe Nora!

– Las-o păcatelor pe ibovnică, avem timp, întâi să găsim ce ni se cuvine... Munca noastră.

Restul casei fusese scotocit de-a lungul anilor, palmă cu palmă, așa că bijuteriile nu puteau fi ascunse decât în dormitorul bătrânului. După trei ore de căutări – și se putea afirma că nici o percheziție efectuată de poliție nu ar fi fost mai competentă și meticuloasă – se văzură siliți să renunțe. Nici un centimetru de odaie nu rămăsese necercetat, ciocăniseră pereții, luaseră la rând feliile de parchet, doar-doar s-o desprinde vreuna, mobila aproape că o demontaseră. Găsiră doar actele bătrânului într-un sertar al comodei și tot acolo, la vedere, fără nici un mister din partea depozitarului, ceasul de aur al acestuia, un inel cu monogramă și ceva bani în valută și lei. Fleac, un rahat de muscă față de ceea ce

era de așteptat, față de cheltuielile curente ale bătrânului. Marcel se miră:

– De unde dracu' o fi avut valută?!

– Era secret în toate! Poți să știi ce făcea diminețile când noi eram la serviciu?! Bătu-l-ar Dumnezeu, cum își bate el joc de noi și acuma! L-am slugărit și l-am șters la fund mai abitir decât pe tata, ce era dacă ne spunea frumos, uite, asta vi se cuvine, e partea voastră dreaptă, o găsiți colo sau colea...

– Taci tu, o opri „pios" Marcel, arătând spre leșul bătrânului.

– Las' că nu ne aude! Pun rămășag căn chestia asta este amestecată și curva aia bătrână, Nora...

– Crezi că i-a dat ei bijuteriile?

– Nu știu, făcu Eugenia tremurând de furie, dar tot aflu, și-atunci las' pe mine! Acu', să'ncepem să ne bocim, boci-l-ar Scaraoțchi-c-o să înceapă lumea să se mire de ce-am așteptat atâta!

Înainte să iasă din dormitor, scuipă subțire spre mort și suflă în lumânare. Marcel, speriat fără să știe propriu-zis de ce, se interesă în șoaptă:

– De ce ai stins-o?

– Că doar nu s-o apuca de citit gazeta! Știi cât costă azi o lumânare la biserică? Cinci sute! Cinci sute de leuți!

Conform unei înțelegeri mai vechi dintre Tiberiu și Nora, aceasta suportă cheltuielile de înmormântare. O săptămână mai târziu, abordând un doliu discret, negru cu ceva pete albe, îi vizită pe soții Gavrilaș.

Era o femeie cam de șaptezeci de ani, suplă, distinsă și sigură pe ea.

În mod evident, o doamnă; o doamnă a cărei privire șucară punea pe gânduri.

Gavrilașii o primiră circumspecți. Lui Marcel, de emoție îi înțepenise mărul lui Adam, mansardat cumva între amigdale, Eugenia își supsese buzele, de teamă să nu-i scape vreo vorbă necugetată. Nora, care în sinea ei, se amuza vârtos, se comporta sobru și natural. Venise să-și ia câteva lucruri care rămăseseră la Tiberiu: halatul, trusa de cosmetice, niște nimicuri... Emilia

insistă să-i servească o cafea și rămase cu ochii înțepeniți pe smaraldul cu briliante de pe inelarul Norei, o piesă pe cât de arătoasă, pe atât de prețioasă. Cealaltă, intuindu-i gândurile, surâse grav, dezvăluind o lucrare pentru care dentistul merita toate felicitările:

– E inelul meu de logodnă. Soțul meu mi l-a cumpărat la Viena. De, alte vremuri!

– Foarte frumos, aprecie convențional Marcel.

Eugenia prinse trenul din mers:

– Acuma, că veni vorba, ce-a făcut unchiu' Tiberiu cu bijuteriile?

– Care bijuterii?!

Eugenia râse din gât – „oi fi eu cumsecade, dar nu-s proastă!"

– Nu se poate să nu vă fi povestit... Bijuteriile maică-si, ale Despinei, le știe o lume întreagă, ce Dumnezeu!

Nora emise un râs artistic, de mare cucoană:

– O, celebrele bijuterii ale Despinei! Dar astea au ajuns de mult o legendă! Cred că-i un secol de când nici n-am mai auzit vorbindu-se despre ele.

Eugenia își ascunse mâinile sub masă. Tremurau de mânie.

– Uite că noi am mai auzit. Unchiu' le pomenea mereu și zicea că-i bine că rămân în familie... Adică, nouă. Nu-i așa, Marcel?

Bărbatul se grăbi să dea din cap:

– Chiar așa... În familie.

– Ca să nu mai zicem de recunoștință! Acuma, ai văzut și dumneata, a văzut și el cum l-am îngrijit! Ca pe un prinț.

– Fără îndoială, admise Nora, și era foarte mulțumit... Ce situație! păru să se mire. Va să zică, tot timpul dumneavoastră ați crezut că bijuteriile sunt la el? Că le are el? O, la, la, Dumnezeule!

La capătul puterilor, Eugenia decise „să se dezbrace de caracter":

– Uite, doamnă Nora, mie îmi place vorba răspicată! Vreai să-mi spui că moșul trăia dintr-o pensioară, ajutor social, că'n viața lui n-a bătut un cui și n-a semnat o condică?! De unde bani pentru restaurante scumpe și bencheturi, că se scălda în trufandale

și haine de lux, geme garderobul de costume și șpențere, câți chiloți n-am avut eu într-o viață!

– Medicamente scumpe, se simți Marcel obligat să completeze, frizer și pedichiură acasă, taxiuri...

– Chiar așa! De unde atâta bănet? De la Moș Crăciun?

– Într-un fel, da, surâse Nora. Dacă vrei, poți să-i spui și Moș Crăciun. Credeam că știți... Tiberiu a beneficiat de o pensie viageră în lire sterline, instituită de un amic din tinerețe. Persoana s-a stabilit la Londra după război, și i-a mers bine...

„Aha, înțelese Marcel, uite de unde venea valuta!"

– Și asta-i tot, încheie, Nora. După cum vedeți, extrem de simplu.

Eugenia țâșni de pe scaun, ca o viperă:

– Nouă de ce nu ne-a spus nimic? De ce ne-a lăsat să ne închipuim așa și pe dincolo?

Nora se ridică surâzând fermecător:

– L-ați mai fi îngrijit altfel? Vedeți, toată lumea a auzit de ursul păcălit de vulpe, dar uite că se mai întâmplă și invers. N-o putea suferi pe scârba asta parvenită și răsuci cu sadism cuțitul în rană: Oricum, Dumnezeu nu trece indiferent pe lângă faptele bune...

Eugenia urlă dezlănțuită:

– Afară! Ieși afară! Escrocilor! Împreună ați plănuit! Hoașco! La oase, hoațo! Paraziților! Exploatatorilor!

Nora își prepară un amalfi pe care-l bău cu nespusă plăcere. Apoi se instală în fotoliu, așteptând să vină „fetele". Joia era seară de canastă.

Eugenia își reveni anevoie și se alese cu un tic: de câte ori auzea cuvântul *bijuterii*, devenea lividă și începea să tremure. Pe Marcel îl va tortura toată viața un apăsător sentiment de vinovăție! Escrocul de Tiberiu fusese unchiul *lui*. Peste doi ani, Eugenia născu un copil „cam nervos".

Giuvaerurile Despinei nu s-au găsit niciodată.

CLĂTITE CU BRÂNZĂ

Ulterior, mulți aveau să pretindă că, încă din primele ceasuri ale dimineții, se simțea neobișnuitul plutind în aer. Ziua debutase sufocant; un abur dens stăruia sub cerul zaharat, iar în zare dealurile vinețiu pieriseră înghițite de pâclă. Pieriseră și păsările, firul ierbii încremenise, bătăile ornicului de la Primărie străpungeau anevoie văzduhul. Un soare de plumb alb strivea orașul.

Marina se sculă, ca de obicei, spre prânz. Intră direct în baie, smulgându-și cămașa de noapte lipită de piele ca un scutec ud. Din biroul lui Anton se auzi trilul telefonului. N-avea decât! Mai înainte de toate, trebuia să facă un duș... Întârzie cu voluptate sub jetul de apă călâie și abia după aceea îndrăzni să se privească. Oglinda îi întoarse chipul străveziu în formă de inimioară în care copleșeau ochii imenși, cu cearcăne viorii. Gura dureroasă, expresia permanentă de suferință – o tristețe de fond – îi determina instinctiv pe cei din jur s-o trateze cu infinite menajamente.

În realitate, Marina ducea o viață liniștită. Soțul ei, contabil și asociat la o firmă prosperă, o iubea cu devotament, asigurându-i o existență cu grafic monoton, dar scutit de accidente. Locuiau în cea mai frumoasă vilă din orășel, iar fetița stătea la bunici din ziua în care se născuse. Culme a huzurului, bărbatu-său „o ținea acasă"! Fenomen ciudat însă, iar dacă, referindu-se la alte femei neîncadrate, presa orală a târgului folosea un ton categoric, de pizmă necamuflată – „adicătelea, de ce n-ar munci și ea, n-o aranjează la permanent?" – când venea vorba de Marina Moraru, cumetrele

deveneau brusc înțelegătoare. Îi iertau până și faptul că, deși tânără și fără serviciu, gospodăria i-o ducea o pensionară, fostă poștăriță și una dintre figurile pitorești ale orașului. Concret, Marina lâncezea, schimbând patul cu canapeaua și canapeaua cu fotoliul, citea, căsca și făcea poezii lunatice cu livezi argintate și aromă de chiparoase.

Micul dejun – un pahar cu lapte de la gheață – o aștepta pe masa din sufragerie. Marina se străduí să ia câteva înghițituri, privind peisajul colbuit de dincolo de fereastră. I se părea că nu cunoaște strada, totul era murdar, deprimant, culori defuncte. Murise roșul cireșiu al olanelor de pe acoperișul Teatrului, verdele copacilor, albastrul din rochița fetiței lui nea Pandele, patronul frizeriei de peste drum. Își târa sandalele pe unde era praful mai gros, stârnindu-l până la genunchi. O făcea cu aplicație și punând mult suflet.

Marina abandonă paharul și se târî în camera de zi, cea mai răcoroasă. Din bucătărie răzbătea vag lălăitul fostei poștărițe, Ța Vasilica, și un zvon de oale și tacâmuri manevrate fără încetare.

...Telefonul! Marina oftă. Îi era greu să se miște, silă să intre în biroul lui Moraru. În toate odăile... Trilul persevera. Tenace. Enervant. Marina se ridică și traversă încăperea, ținându-se de mobile.

Un țipăt înfricoșător despică liniștea. Ța Vasilica azvârli în chiuvetă cuțitul și ceapa și se repezi în casă, ștergându-și mâinile de șorț.

– Asta ce mai fu, măiculiță Doamne?

Înțepeni, cu ochii holbați de groază. În birou spânzura de cârligul lustrei trupul lui Anton Moraru.

Cu brațele deschise, ca un crucificat, căpitanul Drăgan de la Poliția Județeană se sprijinea în rama ușii, urmărind mașinal activitatea echipei operative. Toți, inclusiv medicul legist, erau convinși că nu fac nimic altceva decât „să presteze rutină". Se aflau în fața unui caz de sinucidere clasică, în parametrii săi clasici și din orice parte ai fi privit-o. Desigur, nu lipsea nici scrisoarea, la fel de clasică – „ciao ragazzi, regăsindu-ne-vom cândva

pe meleaguri blonde" – adresată autorităților. Pentru a închide dosarul mai lipseau două formalități – rezultatul autopsiei și declarația văduvei. Deocamdată însă femeia zăcea în dormitor, pompată cu sedative și, pentru un număr de ore, nu putea fi abordată.

Dintr-o veche deprindere, Drăgan inventaria obiectele din jur, încercând „să audă glasul încăperii". Nutrea convingerea că până și cel mai banal interior are ceva de spus despre locatar și nici biroul lui Anton Moraru nu făcea excepție. Totul „țipa" contabil: ordinea simetrică, meticulozitatea împinsă până la pedanterie, lipsa de imaginație. Chiar punându-și juvățul de gât, avusese grijă „să nu facă deranj": lustra fusese demontată atent și așezată frumos pe un ziar, frânghia specială, foarte solidă, aleasă cu pricepere, nodul constituia o capodoperă a genului: trainic, bine gândit, chiar elegant.

Rădulescu, medicul legist, un tip pătrat, cu mustață bătăioasă, indică din bărbie scrisoarea lui Moraru:

– Ce zice în compunere?

Drăgan apucă foaia de hârtie cu penseta și reciti conținutul cu glas tare. Nu atât pentru medic, cât pentru el însuși. La o primă lectură, unele nuanțe scapă.

– ...Reprezentanții Procuraturii sunt informați pe această cale că eu, subsemnatul Moraru C. Anton, domiciliat în P., strada T. Neculuță Nr. 15, îmi pun capăt zilelor de bunăvoie și că nimeni nu trebuie suspectat sau tras la răspundere. Nu am puterea să mai trăiesc, nu-mi doresc decât veșnică odihnă. Cei care m-au împiedicat până acum s-o fac mi-au fost călăi. Dumnezeu să mă ierte. Cu respect... Urmează semnătura, data, cea de azi, ora 2 dimineața.

Rădulescu își scoase ochelarii râzând:

– Mi-a plăcut chestia cu respectul!... Ora corespunde, moartea a survenit acum 10-12 ceasuri. Cum naiba nu l-a descoperit nevastă-sa mai devreme?

– Am înțeles că, în general, nu se scoală înainte de prânz.

– Asta-i altceva, observă medicul legist, slăbind nodul cravatei. Al dracului de cald! Nu mi-ar plăcea să dau în primire pe o vipie ca asta! Te înjură popa, neamurile și îndoliata asistență,

coliva se fleșcăiește, lumânările se lasă în genunchi... În locul tipului, aș fi așteptat să iasă tulburelul.

– Probabil că pe Moraru meniul de la festivitate îl lăsa rece... Stai o clipă!

De sub lampa de birou ieșea aproape neobservat colțul unei hârtii. O scoase prudent, utilizând mereu penseta, și se duse la lumină. Era un bon emis de Lyra, unicul magazin alimentar din oraș care livra comenzi la domiciliu. La serviciile Lyrei apelau îndeobște prosperii urbei, oamenii cu program extrem de încărcat. Drăgan parcurse curios articolele livrate cu o zi înainte familiei Moraru: detergenți, compoturi și conserve fine, multe cutii de ciuperci, două cartușe de Marlboro, cafea, alune...

Băgă bonul într-un plic de plastic și, împingându-l din spate pe Rădulescu, părăsi încăperea.

Ța Vasilica o ținea una și bună! Nu s-a pomenit om mai cumsecade decât domn' Moraru. Cam posac, dar altfel, jimblă caldă!

– ...ascultați la mine, don' căpitane, cunosc la oameni! Patru'j dă ani cu tolba de gât, în câte case n-am intrat! Doar moșmondea creștinu' în spatele ușii și știam care-i nația. Zgârcitul abia o crapă, i-e frică să nu-i fugă bulendrele din casă, moșnegii de-atâta zăvorât nu mai înnimeresc chiile, văduvioara te întâmpină din zori gătită ca de teatru, îl așteaptă pe ăl de ghindă...

– Ar trebui să-ți scrii amintirile, râse Drăgan. Despre stăpânii ăștia, ai dumitale, ce părere ai?

Femeia uscățivă, cu obrajii dogoriți ca ai unei țărănci, se zbârli:

– Nu mi-s stăpâni și nu li-s slugă. Le fac oleacă de gospodărie, pentru că nu-mi rabdă mâinile în poale, și din drag pentru Marina. O știu de mititică, tot firavă, doar sufletul ce-i de ea. Dacă eram mă-sa, n-o măritam în ruptul capului!

– De ce? întrebă mirat Drăgan, în lumea modestă a fostei poștărițe celibatul fiind privit ca o infirmitate.

– Sărăcuța nu duce la tăvăleală, de aia! Nea Crac sau Nea Izmană pe toate alea le vrea. Și parale de la slujbă, și casă pahar, și borș fierbinte, și mândruță cu floare la ureche să-l aștepte la

portiță... Eu pe Marina profesoară aș fi făcut-o. Trai tihnit, vacanțe, mărțișoare de la elevi. Dar când își vâră dracu' coada...

– Ce vrei să spui?

– Are lipici la crai, smulg catrința dupe ea! Doar ce taie ulița și oaste de musteți rămâne cu ochii beliți și inima săgetată.

Instinctiv, Drăgan își trecu degetele peste mustața inexistentă:

– Înțeleg... Spune-mi, dumneata înnoptezi aici?

Femeia dădu din cap, negând cu demnitate jignită:

– Am gospodăria mea, n-oi lepăda-o câinilor! Zăbovesc acilea cât spăl vasele după don' Moraru, pe urmă mă urnesc spre casă... Cam pe la 6...

– Când l-ai văzut ultima dată?

– Aseară, când i-am dat să mănânce...

Tresări, fulgerată de o idee, și își duse mâna la gură. După expresie, își zise Drăgan, părea pocnită de o revelație.

– Ăsta-i semn de la Dumnezeu! Estraordinar! I-a fost scris ultimul dumicat din mâna mea să-l înghită!

Drăgan o întrerupse. Femeia se așezase la șuetă, taifasistă de cursă lungă, pusă și acum pe filosofeală.

– Ți s-a părut abătut, mai altfel decât de obicei?

Femeia își îndreptă părul sub broboadă, cu un gest devenit tic.

– N-am băgat de seamă, atâta doar că la clătite a cerut dulceață în loc de brânză. L-am luat la trei păzește! „Și cu analizele cum rămâne, don' Moraru?"

– Ce analize?

– Era bolnav de diabet. A stat la îndoială și p-ormă a zis „bine, adă telemeaua". Nație de om închis, în silă le făcea pe toate și cu gândul tot la moarte. A mai încercat să-și ia zilele, dar a fost la tratament și credeam că i-a trecut...

Drăgan deschise fereastra. Un val de căldură scăpă înăuntru, tăindu-i răsuflarea, și o închise repede la loc.

– Se înțelegea bine cu nevastă-sa? Era o căsnicie fericită?

Pe fața aspră a poștăriței răsări un zâmbet sarcastic:

– Ce-i aia căsnicie fericită? Câte din astea ai întâlnit dumneatale?

– Destule, răspunse Drăgan evaziv.

– Înseamnă că nu te-ai uitat pe gaura cheii, aia e! C-așa sunt făcuți bărbatul și femeia, să se înfrunte. În orice căsnicie-i un bou și o belea, dar dacă nu se păruiesc, iar pe plită mijește o fiertură cumsecade, se cheamă că treaba merge.

– La familia Moraru mergea?

Ța Vasilica șovăi imperceptibil:

– Mergea... taci că sună la ușă, și se repezi să deschidă.

Un bărbat încă tânăr, sub patruzeci de ani, se îndreptă cu pas energic și mâna întinsă spre Drăgan. Chipeș, atletic. Emana o virilitate explozivă și, spre uimirea căpitanului, nu suferea câtuși de puțin din pricina arșiței.

– Sunt inginerul Dobrin, rudă cu Anton Moraru. Mai exact, văr de-al doilea.

„Concis, aprecie Drăgan, foarte sigur pe el, obișnuit să comande, obișnuit să câștige."

– Am aflat acum o oră, când m-am întors de pe teren...

– Teren?!

– Am o lucrare la Peștera Vlădesei, sunt geolog, și se întâmplă să lipsesc două, trei zile din oraș... Ce să vă spun, sunt consternat, buimăcit!

– Erați foarte legat de vărul dumneavoastră?

– L-am apreciat foarte mult.

– Sesizez nuanța.

– Domnule căpitan, eu sunt un tip direct. Pe Anton l-am stimat și atât. Oamenii statuie nu colecționează sentimente.

– Ci coroane de flori, constată amar Drăgan. Ce v-a determinat să-l turnați în bronz?

– Calitățile lui incontestabile: judecată limpede, probitate, demnitate. În situații-cheie, mă întrebam totdeauna cum ar fi procedat Anton.

– Mda, destul de neobișnuit... Moraru a mai încercat să se sinucidă. Cum vă explicați această obsesie la un individ cu însușiri eminamente virile?

Inginerul își alese o țigară. O bătu la un capăt de pachet, așa cum se procedează, de obicei, în mediul rural.

– Nu știu... Pesemne a existat undeva un șurub, o componentă în neregulă... Într-adevăr, a mai avut două tentative înainte de a se însura cu Marina.

– Când s-au căsătorit?

– Acum cinci ani.

– Din dragoste?

Dobrin îl privi surprins, apoi începu să râdă:

– Cel puțin jumătate din bărbații acestui oraș sunt îndrăgostiți de Marina. E imposibil să n-o iubești.

Drăgan îl scrută atent:

– Și... dumneavoastră?

– Da. V-am spus că joc deschis, îmi repugnă bârfa cumetrelor peste gard sau la colț de uliță...

Vorbea hotărât, sigur pe el, gesticulând caracteristic, de parcă ar fi cântărit tot timpul ceva în mâna dreaptă.

– ...am preferat s-o aflați de la mine.

Sprâncenele lui Drăgan se înălțară a mirare:

– Adică e de notorietate? Și, mergând mai departe, trebuie să înțeleg că Marina Moraru vă împărtășește sentimentele?

Dobrin îi susținu privirea și declară pe același ton ferm:

– Îndrăznesc să afirm că mă bucur de acest privilegiu extraordinar. Presupun că n-ați cunoscut-o încă pe Marina.

– Nu, încă nu. Anton Moraru era informat despre această situație?

– Da.

– Foarte interesant. Care era punctul lui de vedere?

– Acela al unui bărbat adevărat care, în anumite momente, trebuie să știe să primească lucrurile cu curaj.

– Ce ușor e să ai curaj pentru alții! Adică, vine unul și-mi fură femeia din bătătură, iar eu trebuie să am curaj să nu-l iau la pumni.

Inginerul îl privi sincer deconcertat:

– Nu-i nici primul, nici ultimul caz. Viața e plină de imprevizibil. Nici eu, nici Marina n-am căutat această dragoste. Ne-a fulgerat din senin și a fost peste puterile noastre să ne înfrânăm... Hai să fim realiști, domnule căpitan! La urma urmelor, decât trei nefericiți cu viață ratată, mai bine unul singur.

Drăgan surâse cu amărăciune:

– Îți vine să crezi că statisticile s-au inventat ca să ne rezolve nouă problemele...

– Vă asigur că Anton a apreciat actul de sinceritate, faptul că nu l-am lăsat să trăiască în minciună.

– E și asta o mângâiere... Ce se preconiza în perspectivă?

Dobrin se holbă. Dacă i s-ar fi cerut să-și scoată pantalonii, nu ar fi fost mai mirat:

– Divorțul, se înțelege de la sine. Eu și Marina dorim să ne căsătorim cât mai repede.

– MINȚI!

Tresăriră amândoi. Marina Moraru, albă, străvezie ca o fantomă, se ținea de ușă gata să se prăbușească.

– De ce minte?

La Morgă, începuse desigur autopsia, și Drăgan se gândi crispat că stă în fotoliul răposatului în vreme ce trupul acestuia, devenit obiect, e ciopârțit cu bisturiul lui Rădulescu. Rezultatul îl va cunoaște probabil diseară, concluziile expertizei grafologice vor sosi abia peste câteva zile. Băieții ăia cad totdeauna greu de acord.

Marina ținea coatele strâns lipite de trup, ca niște aripi închise. Era țeapănă, stângace în propria ei casă.

– Așa s-a obișnuit.

– Mitoman?

Cerceta curios chipul sensibil, răsărit dintre bucle cu reflexe accentuat roșcate, castană adevărată, zicându-și că, pentru prima oară în viață, avea dinaintea ochilor o femeie fatală, consacrată ca atare.

– Departe de așa ceva.

– Atunci?

– S-a obișnuit ca propriile-i dorințe să devină fapt împlinit.

– E și asta o șansă... Doamnă Moraru, știu că nu vă simțiți bine, mă voi rezuma doar la câteva întrebări. Ce fel de relații întrețineți cu inginerul Dobrin?

Marina își trecu degetele peste buzele arse, apoi peste fruntea ușor transpirată:

– Decente. Nu s-a întâmplat nimic între noi.

– Să conchid că nu-i vorba despre dragoste? Că...

Femeia îl întrerupse cu o mișcare zvâcnită a mâinii:

– Dimpotrivă! Ne iubim cu patimă.

Drăgan o privi zăpăcit:

– Parcă spuneați că minte!

– Doar când a afirmat că, de comun acord, am decis să divorțez de Anton. Nici un moment nu am avut această intenție, dar el spera că mă va convinge s-o fac.

– Care este motivul refuzului dumneavoastră?

– Sunt sigură că n-o să mă înțelegeți..., și încercă să se ridice. Aș vrea să deschid geamul. Nu pot respira.

Drăgan răsuci cremona și căldura păstoasă a înserării se strecură insinuant în încăpere. Decorul încremenise și chiar bătrânul, care-și stropea peste drum gardul îmbrăcat în glicină și regina nopții, părea că nu se mișcă.

– ...mi-e teamă de oamenii prea puternici, cu un mod de viață agresiv, zgomotos, plin de accidente. Fiecare zi a lui Dobrin e, în felul ei, o aventură. Nu mă simt în stare să trăiesc mereu ametită, speriată... După fiecare întâlnire cu el mă simt obosită de moarte. E un om care oferă, dar care și cere imens.

– Hm, aduce a literatură și nu vă ascund că povestea nu mă convinge.

Marina surâse trist:

– Știam că n-o să mă înțelegeți. Îl iubesc, dar mi-e frică de el. De ceea ce îmi rezervă... Mai mult nu am ce să vă spun.

– Deci, conchise Drăgan, l-ați respins nu din scrupule față de soțul dumneavoastră, ci pentru că vă sperie perspectiva unei vieți alături de el, de Dobrin.

– Cred... cred că ați exprimat foarte bine ceea ce simt. Nu îmi plac surprizele, urăsc emoțiile. Când l-am văzut azi pe Anton... Credeam că se lecuise, părea, în sfârșit, împăcat cu sine. De cinci ani n-a mai avut nici o tentativă.

– Cinci ani, reluă Drăgan, adică de când s-a căsătorit. E foarte posibil ca perspectiva de a fi părăsit să-l fi aruncat în vechea stare de spirit.

Chipul Marinei se schimonosi de groază:

– Mă speriați!... E fioros! Nici nu poate fi vorba de așa ceva. Nu știa nimic. Așa cred, pentru că era o ființă ermetică, nu știai niciodată ce gândește. O singură dată, acum vreun an, mi-a mărturisit că se simte copleșit de „zadarnic", așa-i spunea el, că nimic nu-l bucură – soarele, cifrele, prezența mea... Și mie mi-e uneori greu să trăiesc.

Drăgan își umezi buzele uscate. Erau sărate din cauza transpirației. Închise clapele de metal ale servietei și se ridică.

– Să vă conduc, spuse moale, convențional Marina.

– Nu vă osteniți. O ultimă întrebare: Fumați?

Femeia îl privi surprinsă:

– Nu, n-am fumat niciodată. Soțul meu fuma.

Drăgan coborî, sărind câte două, treptele vilei. Bătrânul cu stropitoarea, turtit de căldură, îl urmări lung cu privirea. Cândva, demult, pe aceeași uliță...

O buburuză nimerită pe mâna scofâlcită îi abătu gândurile în altă parte.

– Ce vreme, domnule! se miră medicul legist. Săptămâna trecută ne topeam de căldură și acum zici că suntem în noiembrie. Măcar de ar sta sărăcia asta de ploaie țârâită, mă calcă pe nervi.

Căpitanul Drăgan închise dosarul și-l trimise cu un bobârnac spre marginea mesei:

– Basta!

Medicul se miră din nou:

– Ți-au trebuit șapte zile ca să rezolvi un caz de sinucidere clasică, vorba aia, exemplu de școală?

– Crimă, Rădulescule, nu sinucidere.

Un licăr malițios îi juca în privire. Medicul căscă plictisit:

– Cu alții, *mon cher*.

– Anton Moraru a fost asasinat, rosti calm Drăgan, încrucișându-și picioarele sub birou.

– Știfturi, i-am făcut autopsia.

– Pesemne că i-ai făcut-o prost. Nefericitul era o fărâmă de om, și o muscă ți-l făcea KO cu un singur pumn bine țintit. În

primul rând, deci, a fost scos din priză, zi-i amețit, apoi cocoțat în tavan și expus cu picioarele în aer. Ce-i drept, a murit de streang, dar nu din proprie inițiativă. Altul i-a 'nodat cravata.

Rădulescu trase un scaun lângă birou. Își puse tacticos ochelarii și începu să-l privească fix. Drăgan se interesă:

– Vrei să-mi faci portretul?... Două amănunte mi-au atras atenția din start: un bon emis de casa de comenzi Lyra și faptul că răposatul a mâncat în ajun clătite cu brânză.

– Da' cu ce dracu' vroiai, cu gaz?

– Cu dulceață, replică placid Drăgan, așa cum își manifestase inițial dorința față de menajeră.

– Și ce concluzie extraordinară ai tras tu din chestia asta?

– Că lui Moraru nici prin cap nu-i trecea să tragă obloanele. În orice caz, nu în noaptea respectivă. Unuia care are de gând să-și ia zilele, hotărât, nu-i arde de mâncare și dacă totuși îi arde, puțin îi mai pasă de regim, analize și cu cât zahăr în sânge se prezintă la Marele Județ. Ba din contră aș zice, îi trage un ospăț pe săturate cu tot ce-i *verboten* și la care a râvnit ani de zile.

– Logic, concedă medicul, e ceva...

Drăgan se înclină peste masă:

– Mulțumesc... Întorcându-ne la bonul casei de comenzi, purta data zilei în care Moraru „s-a sinucis". Printre articolele solicitate se aflau și două cartușe de Marlboro. Fiind singurul fumător din casă, părea cel puțin bizar! Adică, asta-l frământa pe tip, să-și asigure tutunul pentru lumea cealaltă?

– Încep să înțeleg.

– Faci progrese.

– Mulțumesc, surâse medicul. Cum rămâne însă cu răvașul de adio? Discutam chiar alaltăieri cu unul din experți, îmi spunea că aparține în mod neîndoios lui Moraru.

– Neîndoios, dar nu ți-a zis tot. Despre „vârsta" hârtiei ți-a vorbit? Dar, până la vârstă, au fost alte detalii care indicau că scrisoarea fusese redactată cu un număr de ani în urmă.

Rădulescu ridică brațele în aer și începu să râdă:

– Ești nebun, *cowboy*! Adică își ia rămas-bun sub Ceaușescu și-l așteaptă pe Constantinescu să-și pună juvățul?!

– Poți s-o iei și așa, se amuză Drăgan. Tipul era obsedat de idee, cu câteva tentative concretizate la activ. De câte ori a intenționat însă să o facă, fără a o traduce în fapt, n-o mai știm. Cert mi se pare că, de la una din aceste intenții nefinalizate, a rămas scrisoarea de care a profitat acum asasinul. Cum a pus mâna pe ea, de ce n-a distrus-o Moraru la vremea respectivă sunt deja elemente secundare, care se vor lămuri pe parcursul anchetei.

– Stai o clipă! Cum rămâne cu data?

– Conține doar câteva cifre ușor de plastografiat: 14.06.1997... A fost singura contribuție grafică a ucigașului. Dar scrisoarea conține și alte elemente de „anterior", de „depășit" la care fie nu s-a gândit, fie... n-a avut încotro. De exemplu, Moraru se adresează „reprezentanților Procuraturii". E aberant să îți închipui că un contabil meticulos, patron pe deasupra, în contact zilnic cu legea, nu știe că Procuratura și-a schimbat denumirea în Parchet. Sau că nu-și cunoaște noua adresă. Asta e cea mai mare gafă!

– Cum așa?!

– În scrisoare e trecută strada Teodor Neculuță...

– Aha, poetul cizmar!

– Ăla și la care, normal, s-a renunțat după Revoluție. Ținând seama de toate aceste inadvertențe, am solicitat o expertiză care să stabilească vechimea hârtiei.

– Și?!

– Și a stabilit-o, râse Drăgan. A fost fabricată acum zece ani. Acestea fiind spuse, ploaia a stat și eu te-am salutat!

Medicul îl prinse de braț:

– Nu fă pe nebunul, cine-i autorele?

– Păi, e limpede ca un clar de lună! Dobrin. A calculat că, rămânând văduvă și lipsită de resurse materiale, ba și iubindu-l, Marina va accepta să urce în barca lui. Cum Moraru nu se afla la prima tentativă de sinucidere și având la dispoziție o scrisoare de adio autentică, amicul și-a închipuit că merge la sigur. Și probabil așa s-ar fi întâmplat dacă...

– Tu n-ai fi fost un șerif genial, îl întrerupse Rădulescu, cunoaștem. Concret, ce probe ai împotriva lui? Deocamdată mi-ai motivat doar schimbarea calificării din sinucidere în crimă de omor.

– Frânghia și nodul ștreangului aparțin unui alpinist încercat. Zi-i geolog în speță, care face meserie pe dealuri și coclauri, și nu contopeală de birou. Dar ancheta abia începe, se vor ivi desigur și alte probe.

– Chestia cu nodul am mai auzit-o. Tot așa l-au prins pe unul, la Tulcea. Țin minte, eram stagiar... Dar ăla era nod marinăresc.

Drăgan se ridică înșurubând capacul stiloului:

– În concluzie, nimic nou sub soare.

Aștepta desertul, tamburinând distrat pe fața de masă cadrilată. Chelnerița se apropie zâmbind:

– Am uitat să vă întreb! Cum doriți clătitele? Cu brânză sau cu dulceață?

Drăgan tresări. Avu un moment de ezitare, apoi începu să râdă:

– Știi ceva? M-am răzgândit. Adu-mi o plăcintă cu mere.

APARENȚE

S-ar fi putut afirma că proxenetismul și codoșlâcul constituiau o tradiție în familia lor. Tușa Mare, una din surorile bunicii, fusese celebra Madam Puțulea, patroana nu mai puțin celebrului bordel din Dinicu Golescu. Imobilul mai există, plasat cumva în spatele magazinului Eva. Era un stabiliment de lux, mobilat doar cu dame fine, femei din înalta societate, dornice să-și rotunjească veniturile. Lucrurile se desfășurau cu discreție și finețe. „Marfa" se alegea răsfoind albumul de fotografii, urma rezervarea prin telefon, iar frumoasele soseau la *rendez-vous* cu voalul lăsat pe față. Fusese o afacere mănoasă, care ținuse peste două decenii, iar Don Juanii vremii, domni serioși azi, între optzeci și o sută de ani, își aduc aminte cu nostalgie de distincția și seriozitatea stabilimentului. Totul prezenta încredere, începând de la portar și până la șampanie.

În 1948, Tușa Mare, silită de autorități să tragă obloanele și refuzând să se recicleze potențială fruntașă în producție, în vreo fabrică, s-a cărăbănit în străinătate. Marijana, mama Claudiei, și-a descoperit vocația la maturitate, când, ieșind din competiție, începuse să patroneze amorurile clandestine ale prietenelor și cunoștințelor mai tinere. Recte, își punea la dispoziție apartamentul, pentru un număr de ore, timp în care ea se plimba prin oraș, intra la vreun film sau făcea vizite. Contra onorar, desigur.

În ce o privește pe Claudia, până în '90, se plictisise într-un birou pensându-și sprâncenele, croșetând nenumărate pulovere

după Burda și făcând cafele proaste pentru șeful. Ideea i-au dat-o primele reviste sexy apărute cu ghiotura după Revoluție. Era timpul să intre în afaceri, iar condiții existau. Adică, exista o casă rămasă de la Tușa Mare, cum nu se poate mai potrivită pentru o întreprindere mică, dar selectă și elegantă.

În consecință, amenajă șase dormitoare, mai multe oficii sanitare, mobilă, totul funcțional și cu oarecare gust, păstrând pentru ea doar două încăperi la etaj. Renunțând la tricouri industrie casnică, abordă un gen nou, potrivit stabilimentului care se dorea cu pretenții: rochie neagră dintr-un material suplu în general, perle și escarpeni. „Salariatele" erau culese de prin baruri, respectând anumite principii. Unul dintre acestea se referea la vârstă, adică nu angaja niciodată fete sub optsprezece ani (cu minorele ai doar necazuri, gâsculițe care nu știu ce vor), niciodată peste treizeci. Tot așa, nu primea borfet, nefericite duse „în tragere" prin Gara de Nord pentru un covrig acolo și o vodcă; fetele Claudiei, mai toate cu liceu, aveau oarecare stil, pe chipul nici uneia nu se instalase încă patima meseriei.

Un alt comandament al firmei, respectat cu strictețe, era cel al bunei înțelegeri, al cooperării fructuoase din toate punctele de vedere.

Angajatele se puteau mișca liber, nimeni nu era reținut cu sila. Plecau de la Claudia doar ca să se mărite sau „aventuristele" care-și închipuiau că țările membre NATO duc lipsă de *beefsteak* fraged.

La conducerea bordelului o ajuta Gioni, partener de afaceri și dormitor, crai quintagenar, clasic de tot: siluetă de dansator, costum elegant la două rânduri, mustață subțire, tâmple grizonate și ochi parșivi, „ferice, Doamne, de cine o fi fost pupat de ăsta în tinerețe!" Chiar și acum, trântit pe canapeaua din salonul particular al Claudiei, într-o poziție plină de distincție, arăta – i se părea acesteia – ca un gentleman autentic, de pe malurile Tamisei. În realitate, venea de pe malurile Jiului, dar hainele nu-i cădeau mai puțin bine.

– Părerea mea, emise cu o voce cavernoasă, privind în zare conținutul paharului de coniac, este să nu deschidem azi. Fetele sunt bolnave, iar Mary și Fleur nu rezistă singure.

Claudia își trecu degetele prin părul de la ceafă, înfoindu-l:

– Din octombrie le tot spun să-și facă vaccinul antigripal! Pupeze fără minte! Acum, în loc să câștige un ban, fac dever farmaciilor.

Gioni surâse cu condescendență:

– E sezonul lor, draga mea. Farmaciștii, medicii și pompele funebre. Uite ce propuneam eu, dacă tot ținem închis! Să-l așteptăm pe Vasiliad, să vedem ce vrea și pe urmă să ieșim în oraș. Mi-e dor de un local bun...

– E o idee, în fond, nu prea avem multe seri libere. Ce părere ai de Odobești? Am mâncat bine ultima oară și au totdeauna un program drăguț.

– Unde vrei tu, scumpa mea.

Claudia apăsă pe un buton fixat sub blatul mesei și, după câteva momente, o fată tânără, într-o rochie de voal cenușiu, intră în cameră. Picantă, reprezenta un vis împlinit pentru cei care în teatru preferă genul subretă.

– Ești singură în salon? se interesă Claudia mașinal.

– Singură, Fleur încă n-a coborât.

– Sper că nu s-a îmbolnăvit și ea.

Gioni își înăbuși un căscat:

– Fii liniștită, ăștia care se droghează nu iau gripă. Sunt imuni.

– Habar n-aveam... Cum se simt fetele, Mary? Au tot ce le trebuie?

Mary se așează râzând pe brațul unui fotoliu. Era evident că se simțea la ea acasă.

– Au, dar nu le trebuie. La 40 de grade temperatură, abia dacă se uită la limonadă.

– Trec și eu mai târziu să le văd... Mary, tu poți să te schimbi, azi avem *relache*. Stinge, te rog, și lumina de la intrare.

Mary se ridică și se îndreptă spre ușă împletindu-și picioarele ca manechinele, când se fâțâie pe estradă.

– *OK, mother, bye-bye...*

Claudia râse în urma ei:

– E dată dracului Mary! Ține minte că în mai puțin de un an dă lovitura! Are succesul în sânge. O să-mi pară rău după ea...

– Cred că ai dreptate, spuse Gioni. Ai observat că astea nostime o izbesc mai bine decât frumoasele?

– Da, sunt mai puțin sigure pe ele și lucrează mai cu ambiție... Parcă am auzit soneria! Da, ăsta-i sigur Vasiliad.

Un omuleț caraghios irupse în salon. Părea făcut tot din cercuri tangente, concentrice, secante. Până și ochelarii erau rotunzi. Semăna mai degrabă a cârciumar de birt modest decât a prosper om de afaceri. Jovialitatea, aerul de berist cumsecade, jucător de table și înverșunat rapidist îi păcălise pe mulți. Se aruncă *sans façon* într-un fotoliu și, la fel de dezinvolt, își aprinse o țigară. Ca omul la îndemână oriunde s-ar afla, sau cum ar fi procedat într-un birt, lăsă pachetul și bricheta pe masă.

– Văd c-ați închis tractirul. Ce faceți, treceți la penticostali?

– Fetele s-au îmbolnăvit de gripă, explică Gioni. Pentru tine însă facem excepție. Mary și Fleur îți stau la dispoziție.

Pântecele lui Vasiliad se scutură de râs:

– Sunt mișcat peste poate, bătrâne, dar nu-s pus pe năzdrăvănii. Altele mă macină.

– Adică?

– Fără vorbe cotite, vreau banii.

Claudia interveni, ducându-și, nu se știe de ce, la nas batista parfumată.

– Nu te înțeleg deloc, domnule Vasiliad! La ultima noastră întâlnire, stabilisem că ne păsuiești încă două luni.

Ochii mici, năpădiți de grăsime ai lui Vasiliad sclipeau de veselie. Se părea că încurcătura celor doi îl distra strașnic.

– Coană Claudio, eu nu-s bancă și v-am avertizat din start că sunt dispus să aștept, în măsura în care mă așteaptă și pe mine alții. Uite însă că nu mă așteaptă, s-au ivit niște urgențe și sunt obligat să-mi încasez debitele.

Gioni se ridică, intervenind autoritar:

– Lasă prostiile, Vasiliad, doar nu ne cunoaștem de alaltăieri. Uite, ca să rămânem prieteni, mă oblig să-ți fac plata integrală până la sfârșitul trimestrului, cu dobândă de 10 la sută în loc de 8.

Grăsunul izbucni în hohote homerice. Părea că literalmente se înecă de râs. Urmă apoi o criză de tuse și, în sfârșit, își aprinse încă o țigară de la jumătatea neisprăvită a celeilalte. Claudia îl urmărea cu dezgust nedisimulat, în vreme ce Gioni, cu pumnii strânși, înfundați în buzunarele pantalonilor, abia se abținea să nu-i sară de gât.

– Adică, izbuti să vorbească Vasiliad, treacă de la tine, și începu din nou să râdă. Ca să vezi că și eu sunt lord, renunț la orice dobândă, dar dă-mi banii acum!

Claudia își ridică piciorul peste celălalt, arătând o gambă fină. Acum, însă, nu se gândea la fleacuri, încercând doar să-și ascundă nervozitatea. Întrebă pe un ton intenționat provocator:

– Și dacă nu-i dăm?

Un surâs untdelemniu – „Ce băiat de zahăr sunt eu!" – reteză obrazul lui Vasiliad, până la cerceii pe care nu-i avea:

– Eu zic că o cocoană ca dumneatale și un patrician ca amicul Gioni nu pot împinge lucrurile prea departe... Se ridică ținându-se de șale, privind ostentativ în jur. Văz că vă descurcați binișorel pe acilea. Bine că nu vă deranjează Poliția...

Gioni își strânse și mai tare pumnii în buzunare. Glasul răsună lătrat, de parcă ar fi vrut să muște:

– Dacă intenționezi un șantaj, să știi că nu ți-ai găsit omul.

– Vai de mine, se sperie grăsunul, ce poate să-ți treacă prin minte! Eu nu caut omul, îmi caut banii. Brusc, își arătă colții de lup, ciudați pe un chip rubicond: concret, îi aștept până mâine la doișpe ante meridian. Prințesă... Milord...

După o reverență ironică, își luă țigările și bricheta și se îndreptă spre ușă. Gioni scoase fulgerător revolverul și trase. Deși nimerit în plin, Vasiliad încercă să fugă. Gioni trase încă un foc, și celălalt se prăbuși.

* * *

– Adu-mi repede pelerina! strigă Gioni.

Claudia întrebă pierită:

– Care pelerină?

Gioni îi cuprinse umerii cu tandrețe:

– Scumpa mea, nu trebuie să ne pierdem cumpătul. Am nevoie de pelerina de cauciuc cu care merg la pescuit... Mai repede, până nu se umple de sânge aici.

Peste câteva minute, leșul grăsunului devenise un pachet legat cu sfoară.

– Și acum, ce facem? întrebă Claudia privindu-și mâinile cu dezgust. Cum scăpăm de el?

– Eterna problemă în materie de crimă. Cum te debarasezi de cadavru.

Claudia dădu din cap sâcâită:

– Lasă filmele! Eu zic că trebuie dus departe, undeva pe la lacuri.

– De acord, rânji Gioni, dar cum? Mașina e la reparat. Poți să chemi un taxi?... Stai, am o idee!

* * *

Spre deosebire de Mary (Mary înnobilând-o pe Maricica din acte), Fleur era numele autentic. Cu vreo douăzeci de ani în urmă, tatăl lui Fleur vizionase cu pasiune la televizor serialul *Forsythe Saga* și se îndrăgostise de personajul cu același nume. Cum nevastă-sa nu semăna deloc cu răsfățata fiică a lui Soames, bărbatul plecase în căutarea unei sosii, lăsându-i-o amintire pe micuța Fleur. Aceasta se înălță floare diafană, de o slăbiciune transparentă, cu chip și culori de Cosânzeană. O Cosânzeană tristă, care se droga de la cincisprezece ani.

Claudia o descoperise cu câțiva ani în urmă, la braseria Majestic, și doar după câteva zile petrecute la bordel, toată lumea realiză că fata își descoperise vocația de curtezană. Însăși Fleur,

în recreații de luciditate, recunoștea că nu se simțise nicăieri atât de bine. Era preferata clienților rafinați – „intelectualii se prăpădesc după ea", aprecia Claudia – și a parveniților snobi, care se simțeau gâdilați la gândul că posedă o „contesă". Contesă, adică de cel puțin trei generații familia folosea furculița, hârtia higienică înlocuise frunza de dovleac, iar bărbații nu se adresau legitimelor cu *fă*!

În consecință, Fleur ocupa cel mai elegant dormitor al stabilimentului, frizând somptuosul. Un pat vast, capitonat cu atlas, *veilleuse* cochete, doi pereți oglindați, pentru clienții care voiau să vadă cum le stă...

Când Claudia și Gioni intrară în dormitor, Fleur, într-un minunat kimono de interior, zăcea pe pat, toropită de drog. În lumina difuză a aplicelor, părea „frumoasa din pădurea adormită". Căci asta era Fleur, rămânea grațioasă chiar și când dormea. Nu sesiză intrarea celor doi, nici manevrele Claudiei, care, după ce șterse amprentele lui Gioni, îi imprimă pe revolver degetele docile și lăsă arma pe pat, ca scăpată din mână în timpul somnului.

În același timp, Gioni monta regia cadavrului: căzut pe burtă într-un lac de sânge, scurs din pelerină.

– Să sperăm că o să țină, mormăi împachetând atent haina de pescuit. Acum, să ne debarasăm de porcăria asta...

– Presupun că n-ai s-o arunci la ghenă.

– Mă știi idiot? Am să-i dau foc în bucătărie. Cauciucul arde ca benzina, trebuie doar bine aerisit.

Claudia își roti ochii prin dormitor, scotocind după vre un amănunt uitat.

– Sincer, îmi pare rău de biata Fleur. M-am legat de ea și...

Gioni o întrerupse brutal:

– Ai altă soluție? În afară de asta, îți garantez că o să scape ușor. Omor comis sub influența drogului. Se acordă circumstanțe atenuante chiar și pentru stare de ebrietate. Îi luăm un avocat bun și n-o doare capul! Face un stagiu la dezintoxicare și se întoarce nou-nouță.

Claudia îi surâse recunoscătoare:

– Ce simplu devine totul cu tine!

– Doar cretinii se complică.

* * *

– Arăți de un milion de dolari! exclamă Gioni folosind unul din „yankeismele" lui favorite.

Claudia nu era o frumusețe, dar părea incontestabil o doamnă, furoul de catifea neagră și etola de vulpi argintii nu păreau împrumutate. Gioni, în smoking perfect, putea fi luat – chiar și pe meleaguri mai opulente – drept exact ceea ce era: un proxenet prosper.

– Mulțumesc, nici tu nu ești mai prejos. Știi ce-i nostim, constată privindu-și salonul, ai impresia că nu s-a întâmplat nimic.

Gioni se aplecă brusc, întinzând mâna sub o consolă:

– Uite-i țigările și bricheta! Bine că le-am văzut! Trebuie să fim foarte atenți... Le aruncăm undeva pe drum. Apropo, unde-i scrumiera?

– Am golit-o eu la WC.

– În regulă, hai să plecăm, înainte ca Mary să intre la Fleur s-o întrebe de sănătate.

Claudia chicoti:

– Tot răul spre bine. Dacă nu se îmbolnăveau fetele, nu ne descurcam așa ușor...

– Adevărul, oftă Gioni, este că mi-am pierdut cumpătul, dar prea făcea pe nebunul! Ar fi scos din sărite și un fakir!

Claudia se lipi de el, mângâindu-i cu degete parfumate sprâncenele:

– Nu-ți inventa culpe, scumpule, nici eu n-aș fi procedat altfel. Mitocanul ăsta a căpătat exact ce a meritat.

Gioni o prinse afectuos de bărbie:

– Vezi, de aia te iubesc eu pe tine. Ești, în primul rând, o femeie inteligentă. Gândești cu capul, nu cu „instalația"!

– Porcule, îl admonestă ea tandră.

– Ziceai că ți-a plăcut la *Obodești*? OK, acolo bem șampania!

* * *

Mary, în ținută de oraș, urcă fredonând scara spre dormitorul lui Fleur. Era bine dispusă, bucuroasă de chilipir – o seară întreagă

de care dispunea liberă – și avea chef să se distreze. Își și făcuse planul: o pizza luată din zbor, un film și pe urmă un *drink* la Vox Maris. Poate mai multe, dar asta depindea de partenerul de dans, dacă știe într-adevăr să se miște sau doar face figurație pe ring. Ultima oară, nimerise un pachiderm nădușit pe la toate încheieturile și preferase să se tireze. Ce bine ar fi ca Fleur să se fi trezit! Ele două se distrau minunat împreună, se completau, oferind un contrast picant: un înger și o drăcoaică, fraierii cădeau pe spate...

Deschise ușa dormitorului, rostind veselă:

– Nu mai dormi atâta, Fleur! Plecăm în vâjâială, azi avem relache.

Se apropie de pat, cu gândul s-o zgâlțâie, dar se împiedică, gata să cadă peste cadavrul lui Vasiliad. Scoase un țipăt de groază și o luă la goană pe scări. I se părea că aude pași în urma ei, desigur, ai ucigașului, care se mai afla în casă. Înnebunită, ajunse în stradă și continuă să alerge din răsputeri. Habar n-avea încotro, adică da, știa, trebuia să ajungă pe Bulevard, acolo e lume multă... Traversă aiurea, auzi ca prin vis claxoanele, scâșnet de frâne, imprecațiile furibunde ale șoferilor și, în sfârșit, căzu în brațele polițistului de la circulație. Nu se simțise în viața ei mai fericită.

* * *

Înainte de a coborî în salonul Claudiei, căpitanul M. mai aruncă o privire asupra cadavrului, rezumându-și constatările: poziția – căzut pe burtă, ochelarii de pe nas – intacți, în buzunare – doar chei și un portvizit.

– Bordel de lux, observă unul dintre membrii echipei operative.

Căpitanul M. ridică din umeri:

– Ești un ghicitor! Șapte despuiate într-o oală de noapte, ghici tractire ce-i?... Ridicați absolut toate amprentele din încăpere. Mă interesează în mod special ale lui Vasiliad ăsta.

Dădeau senzația că se află într-o vizită, puși pe șuetă, și nimeni nu părea prea afectat. Mai cu seamă Claudia și Gioni, în hainele lor de seară, sporeau impresia de sindrofie. Pe chipul lui

Mary plutea o inconfundabilă expresie de triumf. Se simțea într-un fel vedetă, ea descoperise cadavrul, ea anunțase Poliția... Izolată cumva de grup, Fleur, într-o rochie de casă albă, asista detașată și neclintită ca o poză.

Căpitanul se așeză nepoftit și la întâmplare. Se simțea vag deranjat de uscăciunea celor din jur, de indiferența – se putea spune nesimțire – cu care acceptau crima, moartea unui semen petrecută chiar în mijlocul lor. Demară abrupt, ținând parcă să stabilească coordonatele exacte ale stării de fapt.

– Ne aflăm deci într-o casă de toleranță în care s-a comis un asasinat...

Claudia îl întrerupse opărită:

– Pardon, domnule căpitan! Dumneavoastră puteți să-i spuneți cum vreți, orfelinat, morgă sau fabrică de tricotaje...

– Dumneavoastră cum îi spuneți?

– Casă de oameni, cum să-i spun? Închiriez camere, că din asta trăiesc și, atâta vreme cât chiriașii îmi plătesc corect și nu dau foc la casă, îi privește ce fac.

– L-ați cunoscut pe Vasiliad?

– Adică pe mort? Doar din vedere. Aici nu-i pension de fecioare, nici mânăstire franciscană, nu am interzis vizitele. Contor n-am decât la lumină.

Gioni o bătu ușor peste mână, încercând, chipurile, s-o tempereze:

– Calmează-te, scumpa mea, știi că n-ai voie să te enervezi.

Fleur interveni, cu un glas argintiu. Vorbea ca de departe, dar perfect lucidă.

– Vasiliad a fost clientul meu. Un caraghios, dar ne înțelegeam bine. Mă făcea să râd.

– Dumnezeule, se prăpădi de uimire Gioni, ce te-a determinat atunci să-l împuști?

Fleur respinse calmă și categorică:

– Prostii, nu eu l-am împușcat. Avea, desigur, ciudățeniile lui, dar când accepți meseria asta, înveți să nu fii mofturoasă.

M. o privi lung. Vorbea despre „meserie" cu o dezinvoltură dezarmantă, ca și cum profesiunea pusă în discuție ar fi fost

BIBLIOTECA PUBLICĂ „I. VĂCĂRESCU"
Str. Bozianu nr. 10
— BUCUREȘTI —

inginerie, croitorie sau cercetare. Șocul era generat însă de contrastul dintre chipul suav, ducând cu gândul la candoarea madonelor lui Rafael, și ceea ce făcea fata asta concret cu trupul ei.

– Ce înțelegi prin ciudățenii?

În locul ei, răspunse Mary chicotind:

– Se credea pașă, ca ăla din El Zorab. Știu că a trecut și pe la mine. Dans din buric la uvertură, „poziții" turcești și fuma tot timpul. Și când, vorba aia... ne antrenam la karate, tot nu lăsa țigara.

Gioni sări de pe canapea:

– Încetează, te rog! Tot ce spui este oribil! Scumpa mea – cuprinse umerii Claudiei –, îmi pare atât de rău că ești obligată să asculți asemenea murdării! Să-ți aduc medicamentul?

Claudia abordă brusc un aer de martiră, refuzând cu o mișcare a mâinii: „Sufăr, dar nu vreau să facem caz de mine..."

– N-aveam nici un motiv să-l ucid, conchise Fleur.

– Sunt sigur că n-aveai motive. Întrebarea este alta!

– Care?!

– Dacă în starea care te aflai... ăăăă... anesteziată, ca să zic așa, mai știai ce faci?

Fleur râse. Primul surâs ivit pe chipul ei, și căpitanul M. avu impresia că asistă la înflorirea bruscă a unui boboc de floare, așa cum se vede în unele documentare „vegetale" la Teleenciclopedia.

– Când sunt „anesteziată", sunt fericită, nu furioasă. Iar mâinile, picioarele nu mă mai ajută. Parcă aș fi algă... meduză. E o senzație minunată... Plutești ușoară pe creste de valuri și le simți doar dantela, ca o dezmierdare. Ca pe un iubit... Marele iubit. Unicul!

Gioni deschise brațele elucidat:

– Bate câmpii, ce mai! Se impune un consult medical. Sunt convins că un psihiatru avizat, competent, ar lămuri chestiunea.

Mary repetă visătoare:

– Marele iubit! Unicul! Ce frumos...

– Ai luat-o și tu razna, o admonestă Gioni.

Fleur reluă, imună la comentarii, ca și cum nu le-ar fi înregistrat:

– Dacă voiam să-l omor, știam unde să țintesc. Îl cunoșteam bine, reprezenta o curiozitate a naturii... Și, pe urmă, de unde

revolver? Dădu din mână a lehamite: în fond, toată povestea asta mă plictisește. Mă credeți sau nu, treaba dvs...

Spontană și inimoasă, Mary îi înconjură cu brațul umerii firavi, de parcă ar fi luat-o sub ocrotire:

– Puteți s-o credeți, domnule căpitan, Fleur nu minte niciodată.

Claudia, crezându-se abilă, i se alătură:

– Și eu sunt convinsă că nu minte. În orice caz, tot ce spune e logic.

Gioni, preluând din zbor ștafeta „generozității", se grăbi să precizeze gălăgios:

– N-am pus nici o secundă la îndoială sinceritatea lui Fleur, nimeni n-a susținut că minte. Mi-am manifestat doar unele suspiciuni față de luciditatea ei, de capacitatea de a înregistra corect realitatea înconjurătoare în anumite momente.

Pe buzele lui Fleur alunecă un surâs incert. Rosti, fără să se uite la nimeni, mereu de undeva de departe, ca din cețuri:

– Sunt foarte „capabilă".

M. o privi intrigat, întrebându-se dacă nu cumva fata asta își bătea joc de ei toți. Gioni, neștiind ce să înțeleagă, rămase în așteptare, cu gâtul întins și gura întredeschisă. Mary avansă prima întrebarea care plutea în aer:

– Și totuși, cine a ucis?

* * *

A doua zi de dimineață, după ce se informă asupra primelor rezultate de laborator și citi raportul medicului legist, căpitanul M. o sună pe Claudia, anunțându-și vizita.

Îl primiră în același salon. La lumina zilei părea și mai aspectuos, spre deosebire de cele mai multe interioare care capătă căldură și, dacă e cazul, fast o dată cu înserarea. „Mobilă intactă, îngrijită și pereți recent zugrăviți", își explică M. impresia.

Claudia și Gioni erau liniștiți, relaxați, chiar calzi, nimic din ostilitatea sau rezerva cu care sunt întâmpinați în general polițiștii.

Fetele își reluaseră locurile din ajun: Mary zâmbind de nerăbdare, ca un ied nărăvaș, Fleur, distantă congenital, dar surâzând amabil. „Pace și tihnă, surâse în gând M., nici n-ai zice că există Kosovo pe lume!"

– Ce-ați aflat? se interesă Mary cu respirația tăiată de emoție.

– Înainte de toate, trebuie să precizez un amănunt, care schimbă esențial datele problemei. Victima, omul de afaceri Vasiliad, a fost transportată în dormitorul domnișoarei Fleur ulterior momentului în care a decedat. Mai limpede, a fost asasinată în alt spațiu determinat.

– Extraordinar! se minună Claudia. Cum puteți fi atât de sigur?

– Dacă Vasiliad ar fi fost împușcat acolo unde a fost găsit, s-ar fi format sub el o baltă de sânge, iar picăturile din jur ar fi fost rotunde. În cazul nostru, însă, ele se prezintă zimțat și există și mici stropi în jur, ceea ce demonstrează clar că au căzut de la înălțime.

Gioni începu să râdă:

– Cam prea subtil pentru mine.

– Neconvingător, vreți să spuneți. Puteți încerca singur experimentul. Aveți nevoie doar de o foaie de hârtie și o picătură de cafea. În favoarea aceleiași ipoteze, a deplasării cadavrului de la locul crimei, pledează și lipsa țigărilor și a brichetei. Nu s-au găsit asupra lui Vasiliad. În cauză fiind vorba despre un fumător înverșunat...

– Ca un pașă, am mai zis-o, chicoti Mary.

– ...amănuntul e cel puțin bizar. Ca și scrumiera curată din camera domnișoarei Fleur. Concluzia se impune! Locul unde au rămas bricheta și țigările a fost părăsit de un Vasiliad cel puțin în stare de inconștiență. Racordat la specificitatea pe care o prezintă sângele pierdut de victimă, pot afirma că încetase deja din viață.

Claudia decise că trebuie să-și continue *show*-ul de prietenă devotată a lui Fleur, ea însăși atât de străină de crimă, încât își permite să fie preocupată de soarta altora.

– Înseamnă că Fleur e nevinovată. Doamne, ce bine îmi pare! Cred că merită să deschidem o șampanie.

– Mulțumesc, Claudia, surâse Fleur, ca o floare de gheață, am știut mereu că mă pot bizui pe tine și, din nou, M. se întrebă dacă fata asta nu râde în sinea ei de toți.

Gioni își aprinse o țigară, simulând și el un interes avid, de mahala, pentru senzațional, pentru isprăvile alora, la care era simplu asistent.

– Povestea devine din ce în ce mai captivantă! Până la urmă, cine-i criminalul?

– Aveți răbdare, surâse M. Mai există două elemente care trădează diversiunea, regia, care să ne îndepărteze de adevărul faptelor, așa cum s-au petrecut ele în realitate. Mă refer aici la poziția cadavrului. Primind ambele gloanțe în piept, Vasiliad – în mod normal – trebuia să cadă pe spate. Or, el e găsit prăbușit pe burtă...

Mary își duse uluită mâna la gură:

– Fantastic! E mai tare ca cel mai tare film!

– ...și dacă ar fi căzut pe burtă, continuă M., obligatoriu i s-ar fi spart ochelarii la impactul cu parchetul. Or, pe aceștia i-am găsit intacți, pe nasul lui Vasiliad. Dacă ar fi să reconstitui filmul crimei, îl văd pe Vasiliad primind cel dintâi glonț drept în inimă. Spre surpriza asasinului, însă, nenorocitul nu cade secerat, ci continuă să încerce să se salveze. Abia al doilea glonț îl răpune. Probabil la această ciudățenie s-a referit domnișoara Fleur când afirma că, dacă ar fi vrut să-l suprime, ar fi știut unde să țintească.

* * *

Fleur aprobă, zâmbind discret:

– Așa e. Vasiliad avea inima pe dreapta.

– De aceea nu a căzut de la primul glonț, preciză M. Nu-i fusese atins nici un organ vital.

Mary își duse mâna la gură:

– Extraordinar! Eu nu m-am prins, dar nici n-am mai auzit de așa ceva!

– E un fenomen destul de rar, explică M., dar mai frecvent decât vă închipuiți. Se înregistrează cam un caz la zece mii de persoane.

Gioni își mușcă limba să nu țipe: „Și exact eu am avut bafta să dau peste ăla singurul, unul la zece mii, și canalie pe deasupra!"

M. se ridică. Apropiindu-se de Claudia și Gioni, le întinse fiecăruia câte o hârtie.

– Mandatele dumneavoastră de arestare. Vă rog să mă urmați.

* * *

Seara, se duseră la Vox Maris, „să ne mai schimbăm ideile!" Toată ziua, Mary nu făcuse nimic altceva decât să comenteze evenimentele și consecințele în ceea ce le privea pe ele.

– Un lucru e sigur, decise sorbind cu paiul din sonda cu gin fizz. Schimbăm stabilimentul și echipa.

Fleur clătină din cap cu economia de gesturi care-i era caracteristică:

– Nici o echipă, voi lucra pe cont propriu.

Mary oftă, recunoscând sinceră:

– Ție îți dă mâna, nu-ți seamănă multe, dar ca mine s-au mai văzut... De ce râzi?

– Știi... Când Gioni și Claudia l-au adus pe Vasiliad la mine în dormitor, eu eram conștientă. Nici el nu era de tot mort, poate ar mai fi putut fi salvat.

Mary o privi îngrozită:

– Și tu n-ai făcut nimic?

Fleur zâmbea serafic. În ochii albaștri, de arhanghel, se deslușea tot ce e mai frumos pe lume: roua dimineții, miresmele pădurii, livezile de zarzări înfloriți ai lui Teodoreanu, un clar de lună înecată într-un „lac de cleștar". Glasul răsună la fel de dulce:

– Era cel mai pervers porc care s-a născut vreodată.

Chemă chelnerul și comandă o tequilla.

BĂRBAȚII SUNT NIȘTE PORCI

Bunica mea – Coana Mare sau Coana Cleopatra, chiar și pentru familie – se întreba adesea: „La ce i-a mai iscat Dumnezeu pe oameni după chipul și asemănarea Sa, dacă-l lasă pe diavol să-și râdă de ei?"

Era o făptură măreață, de tip piramidal și pe care nu ți-o puteai imagina dincolo de gardul curții, fără pălărie. Neuitatele ei pălării paralelipipedice care, în ochii mei de copil, semănau toate cu o cutie de pantofi fixată cu un elastic rotund, trecut pe sub conciul sur! Nu lipseau niciodată penele de corb sau cocoș negru, cele simandicoase, de struț, fiind rezervate pentru înmormântările vrăjmașilor. Minte iute și ascuțită, cuvintele ei făceau carieră, unele mai circulând chiar și azi, printre strănepoți. Dar despre bunica, poate altădată...

Camelia Marinescu se pensionase de câțiva ani. Nu preciza niciodată câți, pentru ca interlocutorul, printr-un calcul extrem de simplu, să nu deducă ce etate are. Era un subiect pe care-l detesta și, în conversațiile ei, ocolea expert orice amănunt sau dată putând constitui punct de reper.Cunoștințele afirmau că amintirile Cameliei nu aveau vârstă.

Biografia ei se putea numi comună. Avusese un servicu ca toată lumea, tot așișderea își făcuse rândul și se măritase, consumându-și treizeci de ani de existență între parametrii unui mariaj mijlociu, alături de un bărbat cum nu se poate mai mijlociu, prototip al individului care răspunde „nu știu" la sondajele IRSOP. Murise la fel de nespectaculos, adică „nu se știe exact de ce", pur și simplu se topise și, o dată cu el, și amintirea lui. Chiar și pentru

nevastă-sa, pe care n-o deranja nici măcar în vis. Camelia aprecia bunul-simț, căci, deși îl respectase și avusese toată stima pentru cumsecădenia și onestitatea lui, toată viața nu făcuse decât s-o plictisească de moarte. Și azi, doar pomenindu-l, reflex, începea să caște.

După un an de văduvie, deci prin '92, hotărî că e momentul să apuce taurul de coarne, sau – după cum îi plăcea să se exprime – „să se ia în mâini". Era încă tânără, arăta coaptă, dar nu trecută și, după socotelile ei, mai putea conta pe un douăzeci-treizeci de ani de viață. Se simțea sănătoasă, în puteri, iar femeile din familia ei fuseseră longevive.

Prima mișcare și cea mai îndrăzneață – vându casa. Aparținuse lui bărbatu-său, moștenită de la părinți, dar Cameliei nu-i plăcea la curte și oricum, era prea mare. Cine să deretice ditai hardughia și să se îngrijească de grădină, că ei una i se acrise. Întreținerea costa de te lua amețeala, iar cu chiriași nu voia să se încurce. După cum spunea soră-sa, Doruța, Camelia dăduse în damblaua simplificării și dacă răposatul ar fi văzut câtă mobilă și roabe întregi de boarfe luară drumul gunoiului, ar fi plâns cu lacrimi cât pumnul.

Ce-i drept, vânduse casa pe bani buni și acum căuta un apartament micuț, dar „de lux", preferabil lângă Cișmigiu.

„...La buza lui, dacă se poate! Când deschid fereastra, să-mi intre liliacul în casă și parfumul copacilor în floare, să-l văd pe Moș Crăciun venind cu sania pe lacul înghețat..."

– Ești nebună de legat!, se cruci soră-sa. Dac' ești așa de *naturistă*, de ce-ai mai plecat de la curte?! Grădină aveai, aveai și liliac!

– La mahala, mersi! Și pe urmă, nu dau eu cu târnul în Cișmigiu și nu fac metanii de nu mă mai țin genunchii, gâdilând buruienile!

În așteptare, se mutase provizoriu la Doruța, angajase o agenție imobiliară și personal, consulta zilnic Mica Publicitate – rubrica VÂNZĂRI. Dar, după cum se știe, dacă e să dureze ceva, atunci acela e provizoratul, trecuse mai bine de un an și nu găsise nimic care să-i convină. Doruța o avertiză:

– Să nu mă înțelegi greșit, nu mă deranjează că stai la mine, doar vezi că sunt singură, dar ți-o spun din proprie experiență și din ce-am mai văzut și-am mai auzit pe alții. Casă ideală nu există! Adică fără un cusur cât de mic, fără un ceva care să nu-ți placă. N-am întâlnit pe nimeni perfect mulțumit de casa lui, oricât de dragă i-ar fi.

– Mă bucur că nu te-ai săturat de mine. Era singura grijă pe care mi-o făceam. În rest, n-am nici un motiv să mă pripesc. E limpede că acesta va fi ultimul meu domiciliu, înainte de Sfânta Vineri. De ce să nu mă simt bine?

Și continuă să investigheze. Astfel, într-o dimineață de toamnă, ochii îi alunecară din întâmplare pe coloana din dreapta Vânzărilor, oprindu-se asupra unui anunț matrimonial:

Profesor pensionar, 63 de ani, prezentabil, sportiv, carnet de conducere, situație materială satisfăcătoare, caută în vederea căsătoriei doamnă distinsă de vârstă apropiată, fără obligații, neapărat suplă și necicălitoare. Exclus bigotism, proteză, FSN.

La cuvântul bigotism intervenise însă o greșeală de tipar. Se deslușeau limpede primele două litere, ceva dintr-a treia, un „o" – deci „bio" –, ultimele slove pierind sub o pată cenușie. Încercând să ghicească despre ce ar putea fi vorba, Camelia se opri la cuvinte din familia biologiei, disciplină care-i era tot atât de departe ca și ideea de a se mărita cu un urs polar. În rest, aprecie imediat, corespundea. Distinsă era – văzut-ați vreun țăran cu nas bourbonic, ăia au de obice pătlăgele – proteza scumpă de porțelan nu se cunoștea, cât despre FSN... Iată un punct câștigat, conversație pe aceeași lungime de undă asigurată, ea fiind monarhistă înverșunată.

Fără a fi obsedată de ideea unei căsătorii, Camelia nu exclusese niciodată ipoteza. Oferta i se păru convenabilă, instinctul o mâna spre o tentativă, de pierdut n-avea ce, așa că se hotărî să dea curs anunțului. Doruța din nou se cruci, femeia asta se crucea tot timpul, încercând s-o trezească:

– Tu ai înnebunit?! Umbli ziua în amiaza mare cu felinar aprins după belele? Știi tu la sigur peste ce Nea Izmană cu tranzafiri în cur dai? Dacă-ți mai arde de tangouri, n-ai decât, dar fără verighetă!

– Întâi, ripostă Camelia, nu-i obligatoriu ca toată lumea să sufere de hemoroizi. Al doilea, n-am de gând să-mi sprăvesc viața între pokărașe intime și canaste interminabile cu cuconet reformat, posesoare de reumatisme și de nepoți geniali. Absolut toți geniali și cum nu s-a mai întâlnit. Al treilea, n-am să mă pun rău cu Dumnezeu taman acum, la urmă, trăind păgânește cu un bărbat.

Camelia nu era bigotă și nici măcar practicantă asiduă. Astfel, slujbele de duminică nu erau obligatorii, nu ținea chiar toate obiceiurile, dar în cugetul ei existau câteva fixații, ca niște stâlpi de rezistență, de la care nu se abătea. De pildă, nu cosea duminica nici în ruptul capului, ținea postul Paștelui și al Crăciunului (câte o săptămână), lăsa din când în când bani la cutia milei din biserică, vopsea ouă roșii doar în Joia Mare și nu făcuse în viața ei un singur quretaj. Încă ceva, esențial! Nu se despărțea niciodată de icoana Sfintei Fecioare. O însoțea pretutindeni, acolo unde deplasarea presupunea poșetă și un număr de ore petrecute departe de casă. Icoana, autentică bijuterie, aparținuse străbunicii, mare amatoare de călătorii la vremea ei și care nu pleca la drum, fără să se asigure că Maica Domnului se află în „janta" de mână, altă bijuterie cu fețele brodate în Gobelin. Cu adevărat splendidă icoana răsbunicii! De mărimea unei cărți poștale, groasă cam de trei centimetri și pictată pe lemn, reproducea aidoma chipul neasemuit de frumos al vestitei Fecioare din Vladimir. Veșmântul de argint reprezenta o operă de orfevrerie, iar spatele era îmbrăcat în catifea mov cardinal, cam ostenită acum de trecerea anilor. De fapt, își propusese de mult să schimbe catifeaua, dar acesta era genul de lucrare care, nefiind tocmai urgentă, se amână în general *sine die*: „Am să-mi fac timp într-o zi..."

În seara aceleiași zile (a publicării anunțului matrimonial), Camelia îl sună pe profesorul anti-FSN și stabiliră o întâlnire.

Fusese profesor de sport, îndrăgostit de mișcare, și obrazul tăbăcit certifica nenumăratele ore petrecute în are liber. Anii nu-i anemiaseră apetitul și înclinațiile, continua „să se agite", un sexagenar care făcea jogging, indiferent la vipie sau viscol, frecventa sistematic bazinul, doar nămeții împiedicându-l să scoată bicicleta

afară, iar una din camerele apartamentului era ticsită cu instrumente de tortură: haltere, extensor, mânuși de box și perna aferentă, spânzurată de tavan, cu care se războia în draci, bașca tot felul de aparate recomandate călduros de reclamele TV. Important era că se chinuia cu plăcere și nimic nu putea echivala sentimentul de satisfacție încercat dinaintea oglinzii, când își admira pântecele plat și conturul intact al siluetei. Pe de altă parte, nu disprețuia nimic mai mult decât sedentarismul, ceasurile petrecute la televizor, stând comod în fotoliu, cu un taburet de bucătărie sub picioare și sticla de bere la îndemână, și oamenii grași, chiar dacă îi chema Helmut Kohl, Arșinel, zi Buda sau Cutărescu, care ar fi descoperit leacul contra SIDA.

Ca profesor, Dumitru Albu avusese aceeași gândire. Tot respectul pentru un elev care evolua la paralele ca un cimpanzeu, compătimire și dispreț abia voalat pentru un ochelarist, câștigător de Olimpiade, dar lipsit de aptitudini sportive, neîndemânatic ca un scaun, incapabil să prindă o minge când i-o arunci de la doi metri.

Fusese căsătorit o singură dată, în tinerețe, cu o colegă de cancelarie. Mica era profesoară de desen cu oarește veleități, expunea pe la diverse expoziții, gingașă și discretă ca o romaniță. O ființă alcătuită parcă din aripi de fluture, petale de floare, arome de grădină și poezie romantică și pentru care arta, indiferent de performanțe personale, reprezenta singura rațiune de a trăi. Confirmând axioma – contrastele se atrag – , Mica se lăsă fascinată de bărbăția agresivă a lui Dumitru, de individualitatea lui care emana ca un parfum tare virilitatea. Un bărbat în preajma căruia se simțea mângâiată și ocrotită. După câțiva ani însă, de nopți încleștate, pătimașe, dar și nenumărate după-amieze și nocturne petrecute pe stadion, la săli acoperite, ringuri etc. și un singur vernisaj la care o însoțise...

– Nu te supăra, Mica, dar eu cred că băieții ăștia, colegii tăi, își bat joc de oameni! Unde s-a mai pomenit vacă bleumarine cu uger roșu, zgârie nori țâșnit dintr-un buric sau ochelarii ăia încălecați pe fese?!

Mica se mulțumise să-i dea dreptate, dar în aceeași seară își făcu bagajele. Ei doi erau incompatibili. Dumitru se consolă

repede, mângâindu-se cu ideea că nu toată lumea are noroc în căsătorie. În anii care urmară se mulțumi cu aventuri de o seară sau mai multe, momente agreabile, dar în primul rând necesare. În sinea lui, decisese că nu se va mai căsători niciodată...

Intervenise apoi accidentul. Îl luase pe neașteptate, total nepregătit. Într-o bună dimineață, se trezi blocat, aproape paralizat, incapabil să abandoneze patul, să se deplaseze pînă la baie strict pentru necesități. O spondiloză urâtă avea să fie diagnosticul și faptul că fusese nevoit să urineze în pat, incapabil să sune măcar la Salvare, îl puse serios pe gânduri. O fi ea bună și dulce singurătatea, faci tot ce poftești – cui ce-i pasă? – , dar uite că intervin și momente din astea, când ai nevoie de cineva care să-ți aducă un pahar cu apă sau să deschiză ușa la doctor! Ce-i rămânea de făcut se întrezărea limpede, așa că debută prin a angaja o menajeră.

Deși cam încetinică pentru gustul lui Albu (cancelaria și elevii îl porecliseră Val-Vârtej, toate mișcările parcă fiindu-i viscolite), femeia era blajină, cumsecade și pricepută. Două însă nu-i conveneau profesorului: noaptea tot singur rămânea și nu'ș cum se întâmplă, dar taman atunci se ivesc și belele cele mai mari. Pe urmă, fiind cam zgârcit din fire, nu se împăca cu ideea că trebuia să plătească niște servicii care în mod normal se efectuau gratuit, cum ar fi cazul unei „legitime", îndeobște servitoare pe gratis. Nu-i rămânea decât să se însoare.

Aceasta era starea de spirit a lui Dumitru Albu, când îi telefonă Camelia. Convorbirea îi făcu o bună impresie, Camelia era vioaie (și în mod cu totul acrobatic, Albu își zicea că nu se poate ca un glas de cintezoi să sălășluiască într-un trup elefantin), vocea cultivată, iar agramatismele lipseau cu desăvârșire. Conștient de minusurile lui, considerate însă derizorii, știa că nu se poate ridica până la rafinamentele Micăi, până la sofisticații cai albaștri, dar nici cioban la oi nu se afla. De la Dali, pe ăsta îl ținea bine minte („un escroc dement care-și bate joc de lume"), până la „ciolofan, ghiuvetă, adimistrator sau inteprindere" era totuși o distanță greu de mistuit.

Se văzură și se plăcură. „Nu vă placeți, vă conveniți", ținu să precizeze Doruța, gazda primei întâlniri. Cu toată sinceritatea,

personajul îi era dezagreabil. Îl găsea tiranic, uscat, egoist și zgârcit. „Vii tu prima oară în vizită la două cucoane, și încă pus pe petit, cu trei garoafe sfrijite, când geme orașul de flori! Și un pumn de fursecuri amărâte, cum n-am mai văzut de pe vremea lui Ceaușescu, unde naiba le-o fi dibuit!"

Camelia era însă de altă părere. Că era mai autoritar de fel, asta de la dăscălie i se trăgea – comanzi toată viața un-doi! Un-doi!, nu se poate să nu-ți intre în sânge– și p-ormă, nu-i strică bărbatului să se poarte mai țanțoș, e semn de virilitate. După viața molcălută, lipsită de semne de exclamație, trăită alături de bietul Marinescu, un mototol de i se ușurau ciorile în barbă, conviețuirea imaginată cu masculinul Dumitru Albu i se părea înviorătoare și ispititoare, ca o cupă de șampanie bine acidulată și bine frapată față de un ibric cu ceai de tuse. Mai rămânea zgârcenia, iar aici, Camelia ridica din umeri:

– Puțin îmi pasă, nu-s la mâna lui. Am banii mei, n-o să-mi comande nimeni cum să-i cheltuiesc și, în ultimă analiză, o grămadă de cupluri trăiesc pe bugete separate.

– Aha, începu să enumere soră-sa, bugete separate, dormitoare separate, că nu vă mai arde de tumbe la anii voștri, frigider separat, că tu suferi cu ficatul și el de rinichi, la ce vă mai luați? Doar pentru un număr de telefon comun? Știi ce faci tu, Cameluțo, mamă, bagi cap sănătos sub Evanghelie!

– Amen! exclamă Camelia și își văzu de treabă.

În ce-l privește pe Dumitru Albu, constatarea că are de-a face cu o doamnă i se părea de bun-augur, iar independența materială a acesteia îi picura miere pe inimă, ce mai, cozonac cu nucă!

Deciseră o căsătorie rapidă, pentru că, explica fostul profesor de sport, la vârsta noastră nu mai ai timp de romanțe și, dacă intenționăm un tandem care să mai funcționeze, trebuie să ne grăbim. Camelia exulta, deslușind aici o nerăbdare de logodnic camuflată sub răceala unor argumente. Înainte de introducerea actelor la Primărie, Dumitru Albu ținu să reamintească, pe un ton de avertisment:

– Deci lucrurile sunt clare! Fără FSN...

– Ți-am povestit deja că, la venirea regelui Mihai în țară, mi-am pierdut, din cauza îmbulzelii, un pantof în Piața Sfântul Gheorghe. Am venit acasă desculță.

– ... exclusă proteza, exclus bigotismul.

Doruța se interesă:

– Cu proteza, cum o descurci?

– Nu-i nici dentist, nici ORL-ist, „deschide gura și scoate limba!" Și nici Michael Douglas în „Basic Instict". Există și sărutări... decente.

Rămânea bigotismul care nu ridica probleme. Din fire, Camelia nu călca a habotnică, dar o apăsa faptul că se va căsători fără binecuvântarea părintelui Vasile, de la Biserica Silvestru. Vorba aia, se cununase religios cu Marinescu, acum treizeci de ani, fiind amândoi membri de partid. O făcuseră ei în secret, în casa unei prietene, dar, oricum, riscul rămânea, puteau să-și piardă serviciile, bașca un zurgălău la dosar care va clopoți până la pensie. Nu avea însă încotro. Din prima clipă, simțise o slăbiciune pentru profesorul Albu și, la urma urmei, cunoștea o grămadă de perechi (mai ales din generația ei) care trăiau împreună de decenii și bine mersi, fără ca popa să le fi pus inelul pe deget. Se căsătoriră în „regim de urgență", după cum spunea Doruța, și petrecură o săptămână de miere la ferma din Petriș a unui fost coleg d cancelarie.

Camelia nu prea le avea cu găinile, vaci cu lapte premiar te, în general, flora și fauna unui ranch, dar făcu toate eforturile ca să se arate entuziasmată. În fond, era vorba doar de o singură săptămână, iar ea – dispusă la concesii.

Doruța, cu ochii pleznind de curiozitate, o iscodi:

– Cum fu, soro?!

– Ce?

– Ei, ce! Prima noapte! E interesant cum se petrece între babalâci, n-am avut ocazia să discut cu nimeni...

Camelia ridică din umeri:

– Nimic nou, față de ceea ce știi și tu. Totul se găsește... tot acolo.

Mai mult o șocase reacția lui Albu, de „după". Îi plesnise o pălmuță peste pântece și sărise din pat cu ușurința individului care face zilnic mișcare, din plăcere, și nu obligat de medic.

– Cam moale, cam moale, camarade!

Camelia îl privise alarmată:

– Ce?!

– Burta, camarade! Trebuie exerciții. Ne vom ocupa!

Cornelia se simți atinsă:

– Trebuia să specifici în anunțul din ziar că vrei una care a făcut pe cimpanzeul la circ și nu te mai deranjam.

– E loc de îndreptare. De mâine, începem antrenamentele. În primul rând, jogging.

Camelia trase de șiretul celei mai frumoase cămăși de noapte găsite la Bucur Obor și care acum îi strangula gâtul de furie:

– Dacă-ți închipui că mă poți determina să alerg la șai'j' dă ani în chiloți pe stradă, în aplauzele vecinilor, înseamnă că nu ai simțul realității.

Albu râsese ca unul care e sigur de toate:

– Nu se știe niciodată, camarade, nu se știe niciodată...

– Mă cheamă Camelia și n-am făcut armata împreună.

– Din elevii mei cei mai recalcitranți am scos cei mai buni sportivi.

– Ei bine, așteaptă tu să mă prezint la Olimpiadă!

Fusese prima loar ciocnire, dar se împăcaseră repede. Bunăstarea materială a Cameliei îl determina pe Albu să fie mai concesiv, iar pe Camelia, orice gest de tandrețe al profesorului o făcea să se creadă de șaptesprezece ani. Era de ajuns să-i cuprindă umerii cu brațul lui vânjos pentru ca ea, ce să ne ascundem după deget, să simtă pur și simplu că se topește. N-ar fi mărturisit-o nici soră-si, abia ei însăși, dar în clipele acelea se confunda până la identificare cu Ingrid Bergman, ocrotită și iubită de Humphrey Bogart în „Casablanca". Între cei doi, masculi prin excelență, găsea chiar o asemănare, doar că, ceea ce dădea la Bogart – țap distins, se putea regăsi la Albu – câine valah. Nimic denigrant aici, ea însăși, din pricina dublei bărbii, semănând cu o babiță, iar gușă (cu mult mai prosperă) avusese și Împărăteasa Maria Tereza!

Până una alta și până la o fi și o păți, se instalară în casa lui Albu. Avea un apartament la bloc, pe lângă Gara de Nord, trei camere decomandate și cărora profesorul le conferise o destinație precisă: dormitor, living (televizor și șuetă cu amicii pronosportiști) și sală de sport.

Pentru „micile"-mari secrete ale unei cucoane sărite de șaizeci de ani care pretind o intimitate desăvârșită, situația se prezenta neplăcut. Camelia dormea cu cremă pe față (uneori, felii de biftec proaspăt – încercați numai, rezultatele țin de miracol!), cu bigudiuri, își pensa mustața, își trecea lumânarea aprinsă pe sub perii din barbă și dacă apuca să doarmă pe spate, sforăia de sărea tencuiala de pe pereți. Chestiunea o găsea total nepregătită, căci i se păruse de la sine înțeles că se mută la două dormitoare pe o cameră de zi. Când încercase, plină de tact să obiecteze – „în lumea civilizată, soții dorm separat, se străduiesc să rămână amanți măcar sub aspectul înfățișării diurne, ceea ce la o anumită vârstă necesită unele preparative, de ce să nu oferim doar frumosul din noi, atât cât a mai rămas etc...", Dumitru Albu replicase dur și imediat, de parcă ar fi avut răspunsul pregătit:

– Dacă tot singur trebuie să dorm, atunci la ce m-am mai însurat? Și dacă mai bag un pat dincolo, unde mai fac gimnastică?

– Cu bunăvoință, se poate găsi totuși o soluție.

– Cu răposatul dormeai separat?

Camelia râse ca dinaintea unei enorme naivități:

– Dar, dragul meu... nu încap comparațiile! Ne-am luat de tineri, am îmbătrânit împreună... era cu totul altceva.

– Pe dracu', altceva! Parcă nu știu că sforăi și mai tragi și câte un vânt!

Cine își închipuie că de la o anumită vârstă nu mai poți roși, avea să afirme Camelia ulterior, nu știe ce vorbește. Obrajii i se aprinseseră văpaie, așa cum nu i se mai întâmplase de la zece ani, când se scăpase pe ea și făcuse pipi în clasă. Reuși să îngaime confuză, înainte de a părăsi încăperea:

– Există unele lucruri despre care oamenii bine crescuți nu discută niciodată.

Dumitru Albu rânji:

– Să-mi faci o listă.

Ceaiul de mușețel constituie un calmant excelent și după o ceașcă, Camelia se simți mai relaxată și dispusă să privească situația dintr-un unghi mai puțin sumbru și mai nuanțat. În definitiv, nu se întâmplase mare lucru, incidentul făcea parte dintr-un complex inerent perioadei de adaptare, rodajul prezintă inevitabile asperități. Și iar era firesc ca ea să se simtă șocată de un limbaj prea direct, frust, dar, își zicea, ăștia sunt sportivii, se exprimă mai cazon. Își petrec o bună parte din timp departe de familii, prin cantonamente sau altele de genul ăsta, doar bărbații singuri între ei, fără nici o etichetă, fără rezerve convenționale și așa mai departe...

Mai recunoaște în sinea ei că, doar gândindu-se la brațele lui puternice, tot anul bronzate, își simțea întreaga făptură „agresată" de fiori necunoscuți... Simpla lui atingere, absolut întâmplătoare, când îi întindea solnița de pildă, o făcea să tremure de plăcere...

Puse una peste alta, hotărî să facă *tabula rasa* și s-o ia de la capăt. În primul rând, trebuia să-și sufle mânecile și să înceapă să aranjeze ceea ce, de acum încolo va însemna căminul ei. Trecuse o săptămână de când se întorseseră de la Periș și încă trăia provizoriu, cu valizele și cufărul mare nedesfăcute. Sperase că va avea o cameră a ei și își lăsase timp să-l convingă pe Albu. De vreme ce însă acest lucru nu era posibil, nici nu mai merita să se gândească. În consecință, îi telefonă Lucicăi, vechea ei femeie de serviciu, și se puseră pe treabă. Se brodea bine pentru că Albu era plecat pentru o zi la Oltenița, unde avea o bucată de pământ, iar bărbaților îndeobște nu le place când casa-i deranjantă. Chiar și bietul Marinescu, cât era el de blajin și fără pretenții, în zilele de curățenie se întorcea acasă doar după ce se înnopta.

Mobilă nu adusese cu ea – unde s-o mai bage? –, ci doar lucrușoare care să însenineze, să creeze o ambianță intimă, unde să nu se mai simtă complet străină, și să aducă oleacă de frumusețe unui interior rece, punctat doar de trofee sportive: câteva glastre cu flori, două sfeșnice de porțelan, acuarelele cumpărate la Capri – atât de luminoase! –, o etajeră cu cărțile preferate, pendulul mic, cu fetița care se dă în leagăn, o bomboniera *capo di monte*, desigur icoana de la străbunica și altele de același fel...

Terminară abia spre seară, dar și trăseseră, nu joacă, pentru ca la întoarcere, Albu să aibă de ce se minuna. Curățenie mare cu perdele spălate și agățate încă de ude că n-avuseseră timp să se usuce, lămpile ziceai că picură stele, covoarele înviorate cu oțet, mai grozav decât orice Carpetin, totul strălucea cleștar și spumă de ou! Camelia mai operase și unele mici modificări în aranjamentul mobilei, strecurase cu gust obiectele aduse de ea astfel încât păreau să facă parte din decorul obișnuit, sălășluind acolo de când lumea și zău că, până la urmă, casa chiar că arăta drăguț.

Albu urma să se întoarcă abia la noapte, după 10, așa că pe la 6, înainte de plecarea Lucicăi, mai avură timp de o cafea și de un păhărel de vișinată. Priveau amândouă mulțumite în jur; Camelia avea emoții – bine că-i rămânea destul timp să se odihnească și să se aranjeze – pe Lucica o pălise oboseala, vișinata și nostalgia:

– Ce ți-e și cu viața asta, doamna Camelia!... Și bietul domnu' Marinescu! Ziceam c-o să muriți cu capul pe aceeași perină și uite, azi ți-am așternut cu mâna mea patul cu altul!

– Soarta, Lucico, ea hotărăște, și nu noi.

Femeia clătină din cap, adăugând cu brutalitatea caracteristică oamenilor simpli, care nu cunosc complexe de vârstă:

– La anii dumitale, nu mai credeam să mai încingi cuptorul pentru altul!

– Nu-s chiar atât de bătrână, se șifonă Camelia, și pe urmă, lumea s-a mai schimbat... Atunci ne vedem săptămâna viitoare. Important e că totul a ieșit bine.

Lucica se ridică ușor, nesigură pe picioare:

– Bine, bine de tot... Ar fi bine să-i placă și lu don' profesor. Vezi, nu știu cum să mă esprim, da' până-acum, a avut doar un acoperiș, acum are un cămin...

Nu de aceeași părere era și Dumitru Albu. Avusese o zi proastă la Oltenița, ca totdeauna de altfel, când se ducea „în vizită de lucru" să-și controleze arendașul. Aparținea speciei nefericiților, mai ales oameni în vârstă, care se cred în permanență înșelați de semenii lor – „O țară de hoți, domnule, asta suntem,

toți fură!". Mai avusese și o pană pe drum, așa că se întorsese capsat și cu un nemărturisit, dar uriaș apetit de scandal. Dacă ar fi fost după el, nu-i mai trebuia nici mâncare. S-ar fi simțit fericit cu un duș fierbinte, cu o cană de țuică fiartă și până mâine dimineață tragem pe dreapta, băieți! Și bine ar fi fost, Doamne, să nu găsească inventar viu acasă, ci doar liniște nemobilată, să nu fie obligat să dea binețe vreunui oarecine. Îi ardea lui acuma de Camelia, cât duce Grivei dorul de păduchi!

Doar ce păși în casă, că îi sări pârțagul. Unde dracu a dispărut cuierul din vestibul? Tot în vestibul era, vezi bine, pe peretele opus, dar nu la locul lui.

– Ce-s prostiile ăștia?

Cameliei îi vâjâiau urechile – „trebuie să-mi iau tensiunea" –, așa că nu înțelese prea bine și bătu câmpii suavă:

– Nu-i așa că-i drăgălaș? Ești mulțumit ce cuibușor ți-am aranjat? Trebuie să recunoști că arată ca o bomboană!

Pumnii profesorului pârâiră, „dacă nu încetează, o strâng de gât!", dar „digul" rezistă încă o dată presiunii:

– Puteai să-mi ceri și mie părerea. La urma urmei, e casa mea! Ai umplut-o cu farafastâcuri, n-am aer! Sunt un individ care are nevoie de aer!!

Dar sufocată și realmente fără aer rămăsese Camelia. Își duse degetele manichiurate cu pastă roz, doar cu două ceasuri înainte, la gâtul devenit vânăt-apoplectic și rosti perplexă:

– Am vrut să fie o surpriză... să te scutesc de deranjul din casă. Am muncit pe brânci cu Lucica... Explică-mi de ce-am greșit?

Dumitru Albu nu răspunse și intră în dormitor. Un răcnet înfricoșător, iar după aceea urmă iadul! În aceeași noapte, cu o pungă de gheață pe cap și după un pumn de pastile, Camelia îi relata soră-si secvențe de coșmar:

– Nu știam ce se petrece! Urlete, trosnituri, zgomot de sticlă spartă, de mobilă izbită de pereți, chestii pe care le-am întâlnit doar în filme, n-am crezut niciodată că se întâmplă aievea...

– Și ce-a fost? se interesă Doruța, pocnind de senzațional.

– A dat ochi cu icoana de la străbunica. O aranjasem pe noptiera mea, lângă văsucul pictat cu miozotiști... Auzi tu, Doruțo, am crezut că-i diavolul în persoană, ochii îi scoteau flăcări, a zvârlit sfânta icoană de perete și a început să urle: „Te-am avertizat, fără bigotisme! Fără biserică, popi, aghiazmă și tămâie! Și fără proteză! Afară! Afară! Ești o ticăloasă mincinoasă! O trișoare cu placă și cheală pe sub fuste!!! Du-te învârtindu-te! Cu biserica și dinții ăia de porțelan cu tot!..." Mulțumesc lui Dumnezeu, Doruțo, că m-a lăsat să plec, cu toate ale mele, întreagă și nevătămată.

Doruța își făcu o cruce adâncă:

– Măicuța Domnului, Camelio, doar Ea, bunuța și drăguța, te-a ocrotit!...

Peste câteva luni, Camelia găsi, în sfârșit, apartamentul mult visat. Nu-i înflorea liliacul chiar în casă, dar ce mai contau douăzeci sau treizeci de metri? Aventura cu profesorul Albu se topise în ceață, ba mai și râdea cu Doruța de „nebunul ăla", așa că se mută entuziastă și plină de energie în noua locuință. Își aranjă un interior – o dulceață! – și se simțea pe deplin fericită.

Într-o dimineață de toamnă, cam pe la mijlocul lui noiembrie, se trezi, ca de obicei, la 9, și tot ca de obicei, bine dispusă. Aruncă o privire pe fereastră, dar vremea mohorâtă nu îmbia a plimbare.

N-avea nevoie de nimic, nici măcar de pâine, astfel că, în timp ce-și bea ceaiul de pojarniță, decise că azi nu va ieși din casă. Ba dimpotrivă, agrea perspectiva, căci ea nu era o femeie care să se plictisească și, apoi, într-o gospodărie, se găsește întotdeauna ceva de făcut. Chiar așa!, o străfulgeră ideea, după ce înghiți lingura de miere diurnă, pentru o mai lesne purgație, de ce nu s-ar apuca să schimbe, în sfârșit, veșmântul de catifea, mai bine zis spatele de la icoana Sfintei Fecioare? Erau ani de zile de când își propusese s-o facă, dar uite că de fiecare dată se ivea altceva mai important sau, pur și simplu, n-avea chef de pigulit.

Dibui într-un sac de petice și resturi de materiale (care cucoană nu-l are?) o bucată de catifea albastră rămasă de la o rochie de

Revelion, eliberă masa din bucătărie, deschise tranzistorul și se puse pe treabă...

Doamne, că frumoasă și diafană mai era Măicuța! Se cunoștea pe chipul desăvârșit adorația și sârgul depuse de meșterul al cărui penel fusese fără îndoială mânuit sub inspirație divină...

Cu infinită grijă și atingeri gingașe, Camelia scoase cuișoarele de argint care fixau straiul de catifea. Erau cât gămălia, trebuia răbdare și aplicație, dar Camelia le avea pe amândouă, și din plin. Ultimul cuișor, uite că l-a dovedit, acum ușor, ușurel trebuie desprinsă carcasa de argint a picturii pe lemn și... Doamne, ce grozăvie!!!

Inima i se oprise în loc, privea fără să-și creadă ochilor. Asta, asta era icoana, comoara sacră a familiei, imaginea sfântă la care se închinau de când se țineau minte toate femeile din neamul lor?!

Sub hlamida de argint, o dansatoare de french-can-can, surprinsă în plină frenezie a dansului, își etala lingeria spumoasă, ciorapii negri, jartierele, în cea mai fidelă manieră a lui Toulouse-Lautrec. Peste umerii goi, răsărea chipul Fecioarei, nespus de trist.

Camelia își rezemă capul în palme:

„Bărbații sunt niște porci!"

Dar icoana? Ce avea să se aleagă de icoană? Habar n-avea.

De undeva, dintr-un ungher, se auzi râsul sardonic al lui Dumitru Albu.

DE CE?

Când s-a îmbolnăvit, împlinise zece ani și n-a dat prea mare importanță. Auzea pentru prima oară cuvântul *diabet* și își închipuia că trebuie să fie ceva de genul gripei sau al pojarului, adică temperatură, pastile și linguri cu sirop amar, după care trece. Nici faptul că o soră de la un spital din apropiere venea de trei ori pe zi să-i facă injecțiile n-a surprins-o. A intrat la idei abia la sfârșitul vacanței, când, deși bolnavă, părinții au trimis-o la școală. Așa ceva nu se mai întîmplase, Doinița își aducea bine aminte. O roșeață în gât sau un început de tuse erau de-ajuns ca s-o rețină acasă. Chiar anul trecut, într-a III-a, din cauza unei răceli ușoare, mama n-a lăsat-o să iasă din casă. Doiniței îi păsa prea puțin de școală, dar plânsese, fiindcă nu i-a dat voie să meargă nici la ziua Ancăi, colega ei de bancă.

De fapt, un ghinion sinistru, în lipsă de alt termen, declanșase toată nenorocirea. Ceasul rău, spuneau cunoștințele, „inconștiența mea", avea să și-o reproșeze toată viața doamna Mărculescu, mama Doiniței. Remușcări amare, fidele până în ultima clipă, care de altfel i-au și semnat sfârșitul timpuriu. Doinița, la rându-i, cu răutatea caracteristică bolii și căutând un țap ispășitor, apăsa cu cruzime pe rană, punându-i în cârcă, toate necazurile, toate eșecurile care aveau să-i plouă existența.

Se întâmplase în vacanța de vară. De obicei, se duceau la mare, dar, de astă dată, preferaseră Sinaia. Mergeau doar ele două, domnul Mărculescu fiind reținut la serviciu. Au ajuns la gară cu

circa douăzeci de minute înainte, așa că după ce s-au instalat în compartiment, doamna Mărculescu a constatat că mai are suficient timp să coboare pe peron pentru mici cumpărături specifice – reviste și eventual câteva dulciuri. A dădăcit-o să stea cuminte pe locul ei și a promis că se întoarce repede. Doinița a rămas cu ochii pe geam...

Între timp, compartimentul se umplu și Doiniței i se părea că oamenii o privesc ciudat. O fetiță atât de mică să călătorească singură! Iar ceasul, ceasul de pe peron, mergea înainte, mai erau doar două minute până la plecarea trenului, un singur minut, nici nu știa când începuse să plângă, lacrimile îi înecau privirea, o sugrumau, nu putea să țipe, era moartă de frică, apoi simți că trenul începe să alunece, iar ea pleacă singură, fără mama... Singură, ca în poveștile cu copii rătăciți în pădure, mama rămăsese departe, undeva pe peron, ce se face ea... Pe urmă, n-a mai știut nimic. S-a trezit în brațele doamnei Mărculescu și abia atunci a început să țipe...

A urmat o vacanță groaznică. Doinița se simțea rău, n-avea poftă de mâncare, dormea agitat, devenise extrem de irascibilă, din te miri ce izbucnea în plâns, nu se mai bucura de nimic. Filme, înghețate după poftă, o păpușă, bâlci, teatru de marionete, altădată s-ar fi simțit prințesă, Alice în Țara Minunilor – toate în zadar! Fetița continua să rămână apatică și doamna Mărculescu constata înspăimântată că, de fapt, copilul nu mai are nici o poftă, că ea se străduiește să i le inventeze, când până mai deunăzi, și aici o podidea plânsul, nu știa cum să i le înfrângă, fiindcă nici așa, nu-i bine să răzgâi copilul, că pe urmă ți se urcă în cap, nu-l mai poți stăpâni!

Acum se căia amarnic, pentru toate, întrebându-se totuși de ce i se cuvenea o pedeapsă atât de nemiloasă! În cele din urmă, o dusese la policlinica pentru copii din Sinaia, iar medicul, cu rezultatul analizelor în mână, diagnosticase implacabil: diabet declanșat în urma unui șoc nervos. Și asta pentru o întârziere de circa zece minute, cât stătuse de vorbă cu o cunoștință întâlnită pe culoarul vagonului! Din nefericire însă, Doina nu observase că ea apucase să urce, înainte de plecarea trenului...

Un diabet absurd, comentau familia și cunoștințele, de parcă ar exista și unul inteligent. Boala e rea din orice parte ai privi-o, dar, spunea Doinița mai târziu, cea mai rea, cea mai greu de îndurat e boala picată din senin, pentru care nu te simți deloc vinovat. Nu te poți resemna. Știi că n-ai făcut excese, n-ai comis imprudențe, că ai dus o viață rațională și atunci te întrebi până la disperare, până să-ți pierzi mințile, de ce?, de ce?, de ce? De ce tocmai eu?!

Eram colege de clasă și, cum se întâmplă frecvent, amănuntul că locuiam foarte aproape una de cealaltă a făcut să devenim prietene. Doina împlinise unsprezece ani și își injecta deja singură cele trei insuline zilnice. Când am văzut-o prima oară, mă duceam foarte des la ea, ca să copiez temele la matematică, m-am simțit sfârtecată de milă și de groază. Și poate cel mai mult mă impresiona firescul operației în sine, felul în care la oră fixă, s-a ridicat de la masă, ca și cum ar fi avut de dat un telefon, precizia mișcărilor, modul expert în care a spart fiola, a umplut seringa, și-a ridicat fusta peste genunchi și cu o mână sigură, de cadru medical încercat, fără umbră de șovăială, a înfipt acul în piciorul slăbuț. Toate trădau deprinderea și acceptul unei situații de fapt, se obișnuise cu propriul eroism, ca și cum ar fi fost cât se poate de normal ca un copil să suporte zilnic injecții, ba încă să și le facă singur, act la fel de intrat în normal ca și spălatul pe dinți sau ceașca de cafea cu lapte a fiecărei dimineți. Cu același firesc, în vreme ce mie mi se părea că am asistat la o scenă horror (și aveam s-o comentez îndelung acasă) s-a întors la masă, conectându-se instantaneu la infecta problemă de geometrie plană întreruptă cu câteva minute mai înainte. Atât de obișnuită cu supliciul zilnic, nici prin minte nu-i trece că eu aș putea fi surprinsă.

Datorită împrejurărilor specifice acelor ani de tânără democrație populară, am fost, ca mulți alții, un copil fără bani. De când mă știu, mi-a plăcut să cheltuiesc, totul mă tentează și, chiar și în sărăcia de produse a acelor ani, găseam destule ispite dinaintea cărora să oftez: filme, spectacole de teatru și circ, cărți, sandwichul de 1 leu cu salam de Sibiu de la bufetul școlii, peștii colorați din zahăr sticlos, înfipți într-un bețișor și din care sugeai până te durea limba, iar de la o vreme începuseră să-mi placă și „cârpele". Ce

greu e să optezi, când ai un singur leu în buzunar, iar tu le-ai vrea pe toate!

Că-i o mare nefericire să fii sărac o știe oricine, dar atunci, în preajma Doiniței, am încercat o revelație: cu mult mai greu e să ai bani și să n-ai pe ce să-i cheltuiești. Asta era Doinița, un copil cu portofelul totdeauna plin – credita întreaga clasă – care se întorcea cu el intact acasă. La spectacole o duceau părinții, ei înșiși mari amatori, îmbrăcămintea ei era asigurată de o mătușă stabilită în RFG, în rest, totul – *Verboten!* N-avea ce căuta într-o cofetărie, vremea păpușilor trecuse, nu putea participa la excursiile destul de frecvente pe care școala le organiza în jurul Bucureștiului, sau iarna la munte. Era dependentă de un anumit regim alimentar, de un anumit mod de viață, presupunând multe ore de odihnă, n-avea voie să facă eforturi. De altfel, fusese scutită de orele de gimnastică, cum încă li se mai spunea în epocă.

Anii treceau, Doinița evoluând ca persoană dificilă, capricioasă, egoistă, de nestăpânit, chiar rea. Desigur, boala explica totul, dar asta n-o făcea mai simpatică. Avea în special un talent diabolic de a-ți detecta punctele vulnerabile, de a intui și de a-ți comunica exact ultimele lucruri pe care tu ai fi vrut să le auzi. E modalitatea cea mai sigură de a rămâne fără prieteni. Îi alunga, tânjind în același timp după înțelegere, tandrețe, dragoste.

La vremea respectivă, mulți opinau că „politica" școlii și a părinților vizavi de Doinița e nepedagogică, total greșită. Într-adevăr, profesorii – avizați – o protejau, trecându-i cu vederea „ieșirile". Altfel, Doinița era o elevă bună, egală la toate materiile, fără probleme. Cât despre bieții părinți, ce puteau face, cum s-o trateze ca pe un copil normal? La cea mai firavă tentativă de împotivire, la cea mai modestă pedeapsă, Doina replica prompt: intra în prima cofetărie și mânca trei prăjituri. Urma o comă diabetică și aș vrea să văd și eu părinții ăia care mai îndrăznesc să facă opoziție măcar cu un miau!

Doinița aștepta cu frenetică nerăbdare pubertatea. Medicii susțineau că există șanse serioase ca prin „schimbarea sângelui", natura să opereze singură o vindecare spontană. Din păcate, nu

s-a întâmplt așa, încă un vis, încă o iluzie îngropată între paginile jurnalului de zi pe care-l ținea din copilărie.

Al doilea vis arzător era să se mărite cât mai devreme, devenind ideal chiar înainte de a împlini treisprezece ani. Era de tot hazul să te duci la ea dimineața, când părinții se aflau la serviciu, și s-o surprinzi în plin scenariu – „tânăra nevestică", așa cum și-o închipuia și se închipuia ea. Cu un tulpan fin peste bigudiuri, fața unsă din abundență cu cold-cream, în capot vaporos și papuci cocheți de casă, ștergea aferată praful cu un *plumeau* sau se ocupa de alte fleacuri, făcându-și socoteala că până la întoarcerea „soțului", are timp să-și termine treaba și să se aranjeze. Se simțea și chiar semăna cu o coniță din clasa mijlocie. Obsesia verighetei – alt ideal neîmplinit.

Până la douăzeci de ani, Doina nu avusese nici un flirt, dar timpul nu era pierdut. Din păcate însă, realiza că nu are succes și constatarea o neliniștea până la depresie. Nu arăta grozav, dar nici rău. O fată cam scundă, cu ochi frumoși, drăguțică în totul, nelipsit elegantă, citită, cu patru limbi străine în inventar. Ceva însă pesemne îi lipsea și doar un bărbat ar fi putut să spună ce anume.

Pe urmă, lucrurile acestea și-au pierdut temporar din importanță. Când era în anul 3 de facultate, a emigrat împreună cu familia în fosta RFG. Restul îl cunosc din scrisori și povestiri la gura sobei, în puținele ocazii când ne-am întâlnit. La Frankfurt sau în România.

S-au aranjat repede și bine. Doamna Mărculescu fiind săsoiacă, au beneficiat de toate avantajele acordate emigranților de origine germană. Din primul an, au avut casă, mașină și slujbe, iar Doinița a putut să-și reia studiile întrerupte. Scrisorile ei gâlgâiau de optimism. „Omul schimbă locul și norocul" era deviza sub care debuta în noua patrie. Sub aspect material nu se putea plânge de nimic, ocrotiți de stat și cunoscând toți trei limba, nu încercau nici o clipă complexul specific emigranților, dar în primul rând își pusese toată încrederea în medicii nemți. Eterna încredere a nefericiților trăitori din țările socialiste că medicina occidentală e în stare de minuni...

La isprăvirea facultății – Doinița vorbea acum șase limbi străine – a găsit un serviciu ca translatoare la Guvern. Retribuție minunată, contact cu oameni de calibru, superiori, mondenități, se părea că, în sfârșit, soarele a început să strălucească și pentru Doinița. Fotografiile ei din epocă, pe care tocmai le răsfoiam zilele trecute, îi ilustrează perfect starea de spirit. E elegantă, coafată, bărbia ridicată cu îndrăzneală și expresia relaxată denotă succesul, liniștea și mulțumirea de sine a celui care s-a văzut cu sacii urcați în căruță.

Din păcate, viața personală nu se arăta a fi la fel de luminoasă și, de la o vreme, scrisorile începură să gâfâie, apăsate de tristețe, lipsă de nădejde și presentimentul că s-a născut sub o stea potrivnică. Cel mai mult o exaspera permanenta spaimă mută din ochii părinților și care nu mai trebuia tradusă, o deprimau până la lacrimi umilința serilor petrecute cu ei în fața televizorului, ca „o fetiță de zece ani". În cele din urmă, găsi un apartament drăguț și se mută pe cont propriu.

Doar că de data asta, zicala cu locul și norocul nu mai funcționă. Se simțea fără îndoială mai bine, mai independentă, dar tot... singură. În această perioadă, când se apropia de treizeci de ani, încercă mai multe idile, care însă nu depășiră stadiul de aventură. Nimic serios, nimic de durată și, după maximum a treia întâlnire (Doinița ținea o evidență riguroasă), indivizii dispăreau definitiv, ca pieriți de pe fața pământului.

Și iar întrebarea care avea să revină mereu, de-a lungul întregului ei itinerar de viață – „de ce eu, de ce tocmai eu?". La urma urmei, în fiecare zi se căsătoreau femei mult inferioare ei și uite așa, doar pocnind din degete. Știa ce vorbește pentru că, personal, se străduia cu efort susținut să placă. Mergea săptămânal la coafor și o dată pe lună la cosmeticiană, se îmbrăca șic, frecventa sauna și bazinul, era o excelentă bucătăreasă. Adeptă, ca și multe dintre semenele ei, a principiului că stomacul constituie unul din cele mai sigure drumuri spre inima unui bărbat, colecționa într-un caiet gros cât Biblia rețete sofisticate, exotice și cumplit de laborioase. Le concretiza cu aplicație, izbutind platouri arătoase și ispititoare, exact ca în revistele de unde le copia. Dar vorba ei,

„oaspetele se minuna, aplauda și *aspira* tot ce se afla pe masă, rădea, chiar și mulțumea, după care dispărea".

„De ce nu încerci ceva prin Mica Publicitate, îi scriam, am auzit că mulți români s-au cazat în felul acesta. Cred iarăși că n-ar strica să frecventezi showurile lui Mircea Crișan și, în general, spectacolele trupelor românești, unde ai ocazia să cunoști o grămadă de lume, valahi de-ai noștri..."

Încercase, bineînțeles, dar dăduse numai peste derbedei în căutare de aventură. De pildă, trăise vreo două luni cu un avocat, care vezi Doamne, locuind și lucrând în alt oraș, o vizita doar o dată pe săptămână. Vizite monotone, plicticoase, în care partidele de amor alternau cu cele de televizor. Doinița, revendicând timid un program mai variat, plimbări, un spectacol, ieșiri la o terasă, avocatul îi replicase cu cinism:

– În realitate, eu sunt însurat și nu mă pot expune.

– Bine, îngăimase Doinița consternată, dar în anunț ai scris limpede că ești celibatar, fără nici un fel de obligații.

– Cine m-ar fi acceptat altfel?

– Există atâtea vagaboande pentru care amănuntul nu contează.

– Aia e, că sunt vagaboande! Nu știi peste cine dai, te poți îmbolnăvi și te și costă. Femeile care vor să se mărite sunt în general serioase, n-ai complicații cu ele. Tu ești exemplul cel mai bun!

Făcând bilanțul întâlnirilor prin Mica Publicitate, Doinița ajunsese la concluzia că pretendenții se împart în două categorii: golanii și geambașii. Cei din urmă se prezentau la vedere ca la un târg de vite combinat cu o punere sub sechestru. Erau, în general, oameni practici, direcți, decișI să se însoare, dar având grijă să se vândă cât mai scump. Debutau, măsurând fără jenă și din toate părțile autoarea anunțului matrimonial (doar că nu se interesau câte kilograme de lapte dă pe zi), după care treceau la inventarierea interiorului cu dezinvoltura și competența unui perceptor. Urma tirul întrebărilor fără menajamente: vârsta, căsătorii anterioare, copii sau alte obligații, casa – proprietate sau chirie – cuantumul salariului...

Genul în sine o oripila pe Doinița, dar era deja pregătită pentru compromisuri și poate că taică-său avea ceva dreptate: „N-o fi prea elegant, dar în stilul ăsta de mariaj măcar știi cum stai, știi la ce să te aștepți..."

O dată testul trecut, mai rămânea problema delicată a diabetului. Toți trei erau de acord că așa ceva nu se ascunde, că omul trebuie să se căsătorească în cunoștință de cauză, mai ales fiind vorba de o boală care impune multe menajamente. Aici, alte două categorii de reacții: durii săreau de pe scaun, înainte de a-și fi isprăvit țigara și o luau la sănătoasa, în vreme ce mai delicații declarau că amănuntul este lipsit de importanță, vor reveni neapărat cu un telefon. Un telefon care nu avea să sune niciodată, Doinița o știa deja după expresia zorită a figurii. Ai fi zis că abia aștepta să scape dintr-o casă cuprinsă de flăcări.

Apoi, într-un târziu și în sfârșit, la o petrecere aniversară, apăru și EL, mult așteptatul EL. Doinița împlinise treizeci și trei de ani și se simțea la capătul puterilor. Ajunsese să tremure în fața oricărui exponat competitiv, adică sub șaizeci de ani, și căpătase privirea aceea lacomă, fixă și devoratoare, de o strălucire care sperie, specifică foamei de sex, de bărbat, în general. Conștientă, purta mai tot timpul ochelari închiși la culoare.

Marcel era tot român, din Sibiu, cu câțiva ani mai mare decât Doinița, inginer și lucra la Uzinele Volkswagen. Nu mai fusese căsătorit, părinții decedați nu aveau nevoie de ajutor. Mai vreți ceva?! Făt-Frumos pe cal alb, prințul din poveste! Fotografiile îl arătau ca pe un bărbat mai degrabă scund, cu tendință de îngrășare și un început de calviție. Comun cu totul, Marcel era persoana pe care o uiți de îndată ce i-ai întors spatele. Dar avea doi ochi, două mâini și două picioare, câte au parte de un Alain Delon?, și în afară de asta, chiar de la început descoperiseră că ei doi comunică extraordinar. Aveau ce să-și spună, iar mentalitatea lor de viață era foarte asemănătoare. După o lună de plimbări și alte distracții specifice începutului de idilă, timp în care Doinița se simțea navigând printre nouri și luceferi, Marcel o ceru de nevastă.

Oficial, cu cravată, buchet de flori și inel de logodnă adus în cutioară de catifea vișinie.

Îmi povestea Doinița peste ani...

Mă aflam pentru câteva zile la Frankfurt și insistase să trag la ea. Serile, în special, cu cafea și țigări multe, resuscitau atmosfera șuetelor noastre din liceu. Contribuia mult și ambianța, mulțimea amănuntelor care refăcea decorul de odinioară, în așa măsură încât aveai impresia că timpul și locul sunt aceleași. Doinița evoluase în parametrii anvizajați cu douăzeci de ani în urmă, povestea cu același glas scăzut, de mare confidență, avea cremă pe față, capotel cochet și, mereu cu pila la îndemână, manichiură impecabilă: exact conița care se visase, doar că nu aștepta pe nimeni cu mâncarea ținută la cald, în cuptor. Cel mai mult m-a surprins însă impermeabilitatea ei, ca o rezistență organică opusă factorului extern, oricărei influențe pe care în mod normal ar fi trebuit s-o exercite noul meleag. Cu alte lucruri, dar având aceeași destinație, Doinița își aranjase apartamentul din Frankfurt aidoma cu cel locuit cândva în Strada Bibescu Vodă. M-am descurcat la ea din prima clipă, nimerind la fix sertarul, găsind fără bâjbâială foarfeca, polonicul sau rezerva de săpun. Cred că nu m-am înșelat ghicind în toate acestea o lipsă de adaptare, o obstrucție îndârjită, refuzul categoric de a se lăsa asimilată. Și m-am întrebat, de ast dată eu, de ce? De ce această obstinație de a nu se dezrădăcina? Fusese atât de fericită în România? Ași, Doinița nu fusese fericită niciodată. Ba da, o singură dată în viață și pe deplin fericită. Timp de două luni...

– Ca un făcut, exact în seara când Marcel a venit să-mi ceară oficial mâna, tata fusese reținut peste ore la serviciu și s-a întors mai târziu. A ghicit dintr-o privire ce se petrece. Florile, ținuta convențională a lui Marcel, mama cu ochii umezi, eu cu un obraz învăpăiat, gata să ia foc de fericire. Mama a îngânat, pierită de emoție: „Marcel ar vrea să-ți spună ceva..." N-am să uit cât oi trăi scena, în cele mai mici detalii, mi-amintesc și până ce făcea Hans, motanul. Marcel, stângaci ca toți bărbații în asemenea situații,

vorbea privind mai mult covorul. Stătea în fotoliu. Nu, nu aici, eram în salonul alor mei... Noi trei, adică familia, stăteam pe canapea, ținând-o pe mama la mijloc. După primele cuvinte, tata – Doamne, realmente nu pot uita clipa aceea! – s-a lăsat pe speteaza canapelei și, prin spatele mamei, m-a întrebat articulând mut, doar cu buzele: *Știe?* Am dat scurt din cap, *nu*.

– Extraordinar!, am exclamat. Ai avut mare curaj!

– Curajul dezastrului, a precizat Doinița. Eram decisă să joc ultima carte, încercând să forțez mâna destinului.

– Realizai totuși că într-o zi va afla.

– Văzând și făcând, îmi spuneam și mai speram că în ziua când va afla că sunt bolnavă, cât mai târziu posibil, el se va fi legat îndeajuns ca să nu mă mai poată părăsi. Trebuie să-ți spun că tata n-a fost niciodată de acord cu ceea ce el numea „minciuna", mama spunea că am dreptul să hotărăsc singură. Știu că nu-și făcea nici ea iluzii, dar abia azi îi înțeleg gândirea. Gândirea pe care inima și rațiunea n-o lăsau s-o rostească cu glas tare: biata fetiță n-a avut parte de nimic în viață, are dreptul la câteva clipe de fericire. Cât de puține și tot înseamnă ceva...

Au făcut o nuntă frumoasă și au plecat imediat în voiaj de nuntă, două luni în Franța și Italia. Au fost cele două și singurele luni de deplină, maximă, divină fericire din viața Doiniței. Pentru prima oară la braț, brațul legitim al unui bărbat, al ei și numai al ei, se simțea și pășea ca o regină. Totul în jur, dincolo de locuri, era încântător: condițiile de călătorie civilizate, hoteluri de patru stele, oamenii le zâmbeau cu simpatie, iar Marcel se dovedea un soț tandru, atent, care știa să ofere nopți sublime.

Mi-a relatat, printre altele, un incident lipsit de importanță, un fleac, emoționant și sfâșietor însă prin felul în care-l percepuse și vibrase Doinița, pentru cantitatea de recunoștință umilă simțită, și ți se strângea inima gândind cât de puțin cerea fata asta de la viață.

În câteva cuvinte, la un hotel din Capri avusese loc o neînțelegere legată de camera pe care o rezervaseră din timp. Pertracta Doinița, expertă în limbi străine, ridicând la un moment dat glasul. Macaronarul n-a căzut pe spate și, nație de tenori, i-a demonstrat ce va să zică do de sus, recomandându-i totodată să elibereze

peisajul, că n-are perspectivă. Pentru că Doinița stătea cu mâna pe registru, i-a dat-o la o parte nu atât cu bruschețe cât fără eleganță. Aici, a intervenit Marcel, rățoindu-se în germano-română, cum de îndrăznește să vorbească pe acest ton *cu soția lui* și solicitând să discute mintenaș cu directorul...

– E cea mai frumoasă amintire a mea, lăcrima încă povestind Doinița. Nu-ți poți închipui cum m-am simțit! Cât de mândră, cât de ocrotită, cât de femeie! Femeia lui!

Au existat, firește, și câteva momente de încordare. De pildă, pe Marcel îl mira strictețea regimului alimentar la care se supunea Doinița refuzând, sub pretextul siluetei, aproape toate deliciile zonei.

– Dă-o naibii de siluetă, o să ai timp să ții dietă acasă! O dată ești în voiaj de nuntă. Să fii în Italia și să nu te atingi de patiseriile lor celebre în toată lumea, de o pizza napolitana, de spaghetti milaneze! Măcar să guști!

Încă o problemă, de astă dată ceva mai complicată, era cea a micii valize din piele albă. Aici își ținea Doinița toată recuzita diabeticului: seringi, fiole, medicamente, nu știu ce „complex" care-i permitea să-și controleze zilnic glicemia. Valiza se încuia cu cheia, iar cheia era bine ascunsă. Marcel obiecta nemulțumit, dar eminamente civilizat. Spun civilizat, pentru că un altul în locul lui, mai curios, mai autoritar sau gelos, ar fi spintecat-o cu cuțitul, fără a se mai obosi să spargă broasca.

– Stau și mă întreb ce ascunzi tu acolo? Mie nu mi se pare normal ca între doi soți să existe secrete. Și asta din prima zi!

– Depinde de secrete, replicase Doinița. Femeile au micile lor secrete de frumusețe, mici trucuri pe care preferă să le păstreze doar pentru ele...

Dar totul are un sfârșit și aproape fără să-și dea seama când a trecut timpul, se treziră din nou la Frankfurt. Voiajul constituise un succes, aveau amintiri de neuitat, iar Doinița, peste ani, avea să ceară să fie îngropată cu albumul de fotografii făcute în timpul „vacanței de miere". Acum însă se simțeau mulțumiți și plini de energie, se întoarseră la lucru, începând totodată viața în doi.

Măcar de-am ști din ce flintă se sloboade glonțul ucigaș! Sau măcar din ce parte... Doinița era conștientă de faptul că situația

aceasta de bolnav incognito nu se poate eterniza însă, cu multă atenție își zicea că poate dura câțiva ani și pe urmă, om vedea, Dumnezeu cu mila! Dar ca la numai trei săptămâni de la întoarcerea din voiaj să se declanșeze catastrofa nu se așteptase în ruptul capului! Și din nou, de ce?, de ce atât de repede?

De ani de zile, doamna Mărculescu era angajata unui birou de contabilitate, unde mai lucrau câțiva români. Așa cum se întâmplă pretutindeni în lume, colegii de serviciu, mai ales când sunt concetățeni, devin într-un fel prieteni. De la comentarea rezultatelor sportive, a știrilor din ziare și a emisiunilor TV, de la schimbul de idei și rețete culinare, se ajunge lesne la confesiuni de ordin intim, toată lumea din același birou știind despre toată lumea ce necazuri are fiecare în parte, ce fel de căsnicie și, în primul rând, se discută problemele generate de copii.

Doamna Mărculescu nu făcea excepție de la regulă și, chiar dacă nu se lamenta în gura mare, existau totuși colege, dintre cele mai vechi, care-i cunoșteau drama. Obișnuim să afirmăm că „lumea e mică", dar în realitate nu ne-o putem imagina și deci nici proceda ca atare. Cine ar fi putut, de exemplu, să prevadă că una din colegele doamnei Mărculescu, Mary, e bună prietenă cu o verișoară de-a lui Marcel? Că la un taifas de cucoane, subiectele de bârfă fiind epuizate, Mary a întrebat la întâmplare, așa doar ca să mobileze conversația:

– Apropo, văru-tu Marcel ce mai face? Tot becher?

– A, nu știai?! S-a însurat, numai ce s-au întors din voiajul de nuntă.

– Ei, lasă-mă, cine-i fericita?

– Tot o românculță de-a noastră. Așa, pare o fată drăguță și cumsecade.

– Cineva cunoscut?

– Eu n-am auzit de ea. Doina Mărculescu...

Mary a căscat gura, fără aer:

– Una așa, scundă, plinuță, o șatenă cu ochi verzi?

– Exact, de unde o știi?

– Păi lucrez în același birou cu maică-sa, suntem colege de aproape zece ani! Mă bucur pentru ea, săraca! Nu credea că-și mai vede fata măritată, aranjată, la casa ei... În orice caz, îl felicit pe Marcel, are curaj!

– Cum adică, are curaj?!

– Dar cum îi zici când cineva se căsătorește cu un om bolnav și încă din prima tinerețe?

– Bolnav?!

– Nu știați? Doina are diabet de la zece ani, e dependentă de insulină.

Doina a mușcat dintr-un fursec făcut cu zaharină. Fuma enorm și își simțea gâtul uscat.

– Mama nu și-a iertat-o niciodată. Se simțea vinovată de două ori și nu pe degeaba.

– Ești prea dură. Dacă te gândești bine, toate s-au petrecut sub semnul absurdului.

– Poate, dar ea singură nu s-a mai „îndurat", nu se mai suporta. De altfel, s-a și prăpădit în anul următor.

– Textual, ce ți-a reproșat Marcel?

Doinița a râs cu amărăciune.

– Firește, minciuna, în primul rând, pe urmă că el vrea copii. Chiar dacă toți medicii m-au asigurat că, nefiind un diabet ereditar, voi avea copii întregi, el nu se încumeta la o asemenea aventură. Pe scurt, chiar în seara când a aflat de la vară-sa și-a făcut bagajul și... adio, Mario!

– Înseamnă că nu era un om de nădejde, am spus ca să nu tac, n-ai pierdut nimic.

În gândul meu însă îi spuneam altceva. Individul nu te-a iubit nici un pic, te-a suportat atâta vreme cât a considerat că-i convii.

– Ba de pierdut, a oftat Doinița, am pierdut și încă mult. Orice speranță. Ce-am câștigat în schimb? Absoluta certitudine că m-am născut fără strop de noroc. Altele, mult mai nenorocite decât mine, reușesc să se cazeze... De ce?

Și a continuat să povestească:

– Cam la un an de la divorțul nostru, m-am dus la Köln să văd un spectacol de magie cu David Copperfield. Balamuc de lume, personalități și anonimi, toalete, briliante, parfumuri scumpe... Insist asupra amănuntului pentru că, în ciuda spectacolului pe care-l oferea sala însăși, o pereche atrăgea în mod deosebit atenția. Un bărbat în smoking manevra cu infinită grijă un scaun cu rotile în care se afla o femeie relativ tânără, într-o rochie neagră fără

umeri și minunat pieptănată. Evident, mi-au stârnit curiozitatea și am scos binoclul din poșetă. Cred că în viața mea, n-am fost mai surprinsă!

Practic lovitura de teatru, am ceva antrenament în acest sens, așa că, râzând, mi-am încercat norocul:

– Să nu-mi spui că era Marcel!

– El în persoană, cu verighetă pe deget. Inutil să-ți mai zic că mi-a venit amețeală, mă simțeam absolut blocată. Adică mă părăsește pe mine, care-s cel puțin întreagă, pentru ca după aceea să accepte o și mai nefericită care... Ce să mai discutăm!

– Cum ți-ai explicat tu chestia asta?

– Îți dai seama că m-am informat prin toate mijloacele. Hildegard, așa o cheamă, e fiica unui mare bancher din Köln. Pe la douăzeci de ani, a avut un accident la schi și a rămas imobilizată. Va fi o moștenitoare foarte bogată...

– Atunci, lucrurile sunt clare. Unde-i enigma? A luat-o pentru bani, nu mai încape loc de nici un de ce?

– Și încă cum! De ce nu sunt eu o moștenitoare bogată căreia i se trece totul cu vederea, orice cusur, orice minus de dragul sacilor cu bani?

– Cum?, am exclamat consternată, ai fi acceptat un soț pentru care nu însemni nimic, pentru care reprezinți doar o afacere, care nu se gândește decât la contul tău din bancă?

Doinița mi-a răspuns cu un surâs chinuit:

– Când toată viața ta n-ai făcut nimic altceva decât să te întrebi de ce?, obsedant, înnebunitor, la fiecare răscruce și în tot momentul, de ce?...

– Ei, ce se întâmplă?

– Te mulțumești cu orice răspuns.

Doinița nu s-a mai căsătorit niciodată. În cele din urmă, boala necruțătoare a răpus-o când abia împlinise patruzeci de ani. Conform dorinței ei, a fost îngropată împreună cu albumul de fotografii care-i erau atât de dragi.

Revine adesea în visele mele. Singură, fără întrebări. Poate a aflat.

PRIMA NOAPTE ALBĂ

Deunăzi, a trecut pe la mine o nepoată de văr, exponent al generației disco, așa cum întâlnești pretutindeni, cu mici variațiuni pe temă, desigur: nouăsprezece ani, studentă, vestimentație din piele, puzderie de capse si fermoare, părul în țepi de arici, avertizând parcă pericol de electrocutare, buze albastre în culoarea levănțichii și, bineînțeles, inconfundabilul aer de siguranță de sine; o siguranță de nezdruncinat, definitiv instalată – „lumea-i a mea, pe toate le știu, Bubulina mă cheamă, cu nimeni n-am treabă!...“

Din primul moment, am constatat că ceva nu-i în regulă, dar m-am mulțumit să observ în treacăt:

– Arăți foarte bine (și chiar arăta), îmi place cum îți stă cu rujul ăsta, te avantajează...

– Serios?! Tata m-a întrebat dacă am înghițit cianură.

– Taică-tău! Pe mine m-a întrebat de sineală, acum vreo treizeci de ani. Îmi făcusem sprâncenele bleu. Tocmai mă întorsesem de la mare și pe fața bronzată, dădeau foarte bine... După cum vezi, nimic nou sub soare... Tu îmi pari însă cam obosită, parcă n-ai fi dormit destul.

Andreea a oftat până în adâncul sufletului:

– Chiar n-am dormit. De două nopți. Cosmin mă înșală.

Ca să-i fac plăcere m-am arătat consternată:

– Ei, lasă-mă! Cum poți fi atât de sigură?

În sinea mea însă, am gândit: „Pagubă'n ciuperci!“ Cosmin, în viziune personală, e o macaroană deșirată, cu nas mare, plete

slinoase și crăcănat pe deasupra, care, după cum pășește și se comportă, se crede Superman.

Printre sughițuri, mi-a relatat timp de un ceas o poveste care încape în câteva rânduri. Nu s-au întâlnit sâmbătă seara, Cosmin pretinzând că lucrează cu un coleg, la un proiect important, care trebuie predat chiar luni. Ghinionul lui Cosmin, o prietenă de-a Andreei l-a văzut în aceeași seară la discoteca „Why Not“, „dansând în draci, cu o babă de vreo două'ș'cinci de ani!“

Am încercat s-o calmez – „discută cu el, vezi ce-ți spune, lucrurile nu sunt întotdeauna ce par a fi“ – în sfârșit textele care se recită îndeobște în situații asemănătoare, dar Andreea mi-a retezat-o hohotind:

– Voi nu mă puteți înțelege! Faceți parte din altă generație. Lucrurile s-au schimbat de când erai tu fată mare, altele sunt relațiile de dragoste, altfel se manifestă, alta e esența, la noi totul e... total!

– Te înșeli, scumpo, în materie de un băiat iubea o fată nimic nu s-a schimbat. Aceleași doruri, aceleași dulci suferințe, patimi, gelozii, vise... S-a schimbat doar ambalajul. Alt machiaj, altă muzică, alte dansuri la modă, mașini în loc de motocicletă...

Andreea mi–a îndreptat o privire sarcastică:

– Serios?! Nu tu mi-ai povestit că pe primul tău soț, prima ta dragoste, l-ai cunoscut în septembrie, a îndrăznit să te ia de mână la cinema, la sfârșitul lui noiembrie și te-a sărutat prima oară abia de Crăciun?! Dacă-i povestești azi cuiva asemenea năzdrăvănie...

Ne-am cunoscut chiar pe 2 sau 3 septembrie, început de an universitar. Împlinisem de câteva zile șaisprezece ani, scăpasem definitiv de matematică, eram studentă, aveam niște sandale cu barete trăsnet și prima pereche de ciorapi nylon din viață, cine mai era ca mine?!

Nu cunoșteam pe nimeni, încă nu eram familiarizată cu arhitectura clădirii și încercam stângace să mă orientez printre sutele de studenți care umpleau coridoarele. Râsete, turbulența veselă specifică regăsirii după trei luni de vacanță, apostrofări cu voce

tare, nelipsita garagață caracteristică evenimentului. Conform cutumii, dar asta aveam s-o înțeleg ulterior, studenții din anii mai mari, „veteranii" sau „os bătrân" – alcătuind mici grupuri, ieșiseră la vânătoare, trecând în revistă bobocii; mai exact – boboacele. Se dădeau note, se alcătuiau clasamente, după care urma agățamentul. Ținea sau nu.

Tot cu ochii pe tăblițele care indicau amfiteatrele sau sălile de seminar, m-am trezit înconjurată de patru flăcăi. Printre ei, se afla și B., cel care avea să devină soțul meu. Nu mi-amintesc pretextul sub care m-au abordat, știu doară că am răspuns arogant și ermetic. Dam astfel curs poveților lui frate-meu, expert în materie îmi ziceam, fiind cu cinci ani mai mare și bărbat de incontestabil succes. „Toată chestia, îmi spunea el, e să te lași greu. Tot ce obții ușor n-are valoare. Să te roage în genunchi să te duci la întâlnire. Înțelegi, ca și cum i-ai acorda o favoare..."

B., în anul IV pe atunci, era considerat drept unul dintre cei mai frumoși băieți din facultate, multe voci decretându-l chiar cap de afiș. Era foarte special, o figură de Othello, cu minunați ochi verzi și o dantură strălucitoare. Aducea puțin cu Harry Bellafonte, al cărui repertoriu îl interpreta cu mult suflet. Căci, peste toate, B. mai cânta la chitară și „bătea step" ca un profesionist. Trăgând linie, arhisuficient ca să sucești mințile unei oițe neprihănite, îndrăgostite de Reth Butler și... Gică Petrescu. Iar „fițele", cum le zicea mama, îl făceau de-a dreptul irezistibil. De pildă, în perioada idilei platonice, când încă nu acceptasem să ieșim împreună, unul sau altul de-ai casei găsea câte un buchet de flori „anonim", agățat de ușa apartamentului. Asta într-o tristă vreme – și contemporanele mele precis își aduc aminte – când florile căzuseră în desuetitudine, alături de galoși, ghete, căciulă (pălărie) și umbrelă. Purtătorii erau descalificați, iar eticheta necruțătoare: „Niște lăbari!"

Dar prima întâlnire, în sfârșit prima întâlnire acordată după otpzeci și trei de zile de eschive (frate-meu îmi dăduse OK-ul), într-o seară de toamnă târzie! Avusesem două seminarii după amiază și B. mă aștepta în holul facultății. Eram amândoi stângaci din cauza emoției și tocmai pentru că evitam atingerile (să nu-și închipuie că așa și pe dincolo...) ne ciocneam la fiecare pas.

„Pardon"! a constituit cel mai folosit cuvânt din prima noastră conversație, să-i zic față în față.

Dar fița-surpriză, abia urma! Făcuse rost de două bilete la premiera filmului „Ali Baba și cei patruzeci de hoți", cu Fernandel. Un adevărat eveminent cinematografic în acei ani bombardați de filme sovietice și producții lamentabile ale țărilor din lagărul socialist cu care întrețineam relații frățești. Filmul rula la Clubul fabricii de ciorapi Adesgo, aflat în apropierea Cimitirului Bellu. Când am ieșit din incinta facultății, pe bulevard, B. a oprit un taxi. Eram topită! Deci nu cu tramvaiul 15, care ducea la Bellu, ca troglodiții, ci cu mașina, ca boierii! N-am înțeles mare lucru din film (l-am revăzut peste ani, la televizor), dar râdeam, pentru că râdea toată lumea și încercam să-mi ascund nervozitatea chițăind. Pe urmă, cam la jumătate de oră de când se stinsese lumina în sală, am simțit că îmi caută mâna. De emoție, tremuram, ba mai și începusem să transpir. Mă sufocam de jenă, având impresia că i-am pus în palmă o porție de piftie... M-a condus acasă tot cu taxiul. Peste aproximativ o lună, în seara de Ajun a Crăciunului, pe care o petreceam la o colegă de-a lui, dansând Camparsita, m-a sărutat prima oară. Cast.

Când iubești, totul ți se pare formidabil! Oamenii din jur, strada, întreaga fire îți surâd cu bunăvoință, conlucrează la fericirea ta. Îmi va rămâne veșnic în minte vacanța studențească de iarnă petrecută la Gârbova. Sunt o talentată antisportivă, de când mă știu am oroare de orice efort fizic, cel mult îmi place să stau la televizor să-i văd pe alții cum se zbuciumă. Drumul până la cabană mi s-a părut cu coșmar, deși B. mă debarasase de rucsac și schiuri, pe pistă eram o catastrofă, de parcă aș fi avut două picioare de stângul, iar condițiile de cazare – oribile. O încăpere enormă unde, din pricina frigului, dormeam îmbrăcați vreo treizeci de inși pe priciuri alăturate... Da, dar în schimb luna era dolofană, roșie ca aurul turcesc și atât de aproape că-ți venea să întinzi mâna s-o culegi, iar puzderia de stele beteală deasă, cum n-aveam să mai întâlnesc decât peste ani, pe cerul Alabamei. Încălziți de dansul care prelungea serile până târziu în noapte, ieșeam să facem câțiva pași în jurul cabanei. Nu uit scrâșnitul

zăpezii de sub bocanci, dezmierdarea aspră a gerului sticlos pe obrajii încinși, surâd amintindu-mi jurămintele înfocate, împletite de amândoi cu nestrămutată convingere. Exact ca în romanțe, ele mai există într-un sertar cu „fosile" pe care nu mă îndur să le arunc... Ca și amintirea nopților divine de la Gârbova, mereu inocente, dormind strâns îmbrățișați în hanoracele noastre înghețate scoarță.

Mama nu agrea idila. În primul rând i se părea că sunt mult prea tânără ca să mă „angajez" și nici el destul de copt, chiar dacă era cu cinci ani mai mare. Considera neserios ca un bărbat se să însoare înainte de treizeci de ani, adică înainte de a-și face un rost pe care să te poți bizui, înainte ca el să știe ce vrea cu adevărat. Tradus, până să ajungă la Primărie trebuie să consume câteva experiențe amoroase (mai bine înainte decât după, de vreme ce ele intră în legea firii), dobândind astfel termeni de comparație. Ca să apreciezi mătasea naturală, trebuie să fi încercat și stamba, iar ca variantă culinară, punea în vizavi mămăliga cu magiun și diafanul cataif. În al doilea rând, B. i se părea inadmisibil de frumos! Pe unul ca ăsta, tabără femeile singure, nu trebuie să miște un deget și nici măcar nu-i vinovat. Reziști o dată, reziști de două ori, dar nimeni nu-i sfânt... Aici mie îmi sărea țandăra, explodam chibrit aprins la pulberărie. Adică ce, eu nu sunt frumoasă? Sunt superbă!... În privința aceasta, mama încerca însă unele îndoieli și nu o dată am auzit-o declarând prietenelor: „Am un băiat frumos și o fetiță... îm... drăgălașă". Mă minunam în sinea mea, îmi ziceam că biata de ea e chioară.

Idila noatră a continuat, evoluând între parametri și pe clișee clasice. Castani și salcâmi înfloriți, trandafirii de la Șosea, filme, inegalabilele seri de mai, jucării caraghioase de pluș, Mon Jardin și Zissu (azi demolate) când câștiga la poker, plimbări lungi pe cheiul Dâmboviței, inevitabilele proiecte, îmbujorate și înaripate...

Deși începuse sesiunea din vară și amândoi eram genul de studenți care trebuie să tragă tare la examene pentru a desțeleni materii uneori absolut virgine, continuam să ne vedem în fiecare seară, în program obișnuit. Era un iunie amețitor, cu aromă densă,

grea, de tei în floare, o aromă ațâțătoare, care te urmărea pretutindeni, iar noi nu izbuteam să ne desprindem unul de celălalt. Mai aveam însă atâtea și atâtea cursuri de parcurs, era deja zece seara, încă un tur până la colțul străzii și gata... mai merge unul, o să iau o cofeină... nu uita la douăspe fix, steaua noastră!..." Adică, prima de pe latura cea mai lungă a Carului Mare. Banal, desigur, miliarde de îndrăgostiți au „comunicat", comunică de când lumea la fel, dar frumos. Un frumos gingaș, naiv, desăvârșit ca în cărțile poștale ilustrate de odinioară, mult odinioară...

Andreea nu fumează, totuși aprinde o țigară, așa de fason. Buzele albastre se asortează cu cearcănele. Ansamblul are „fatal", plus o nuanță de pervers care intrigă. Cine gustă genul sofisticat e servit după plăcere. Declară visătoare:

– E ceva în ce spui tu, apropo de nimic nou sub soare... Și mie mi-a făcut cadou animale de pluș, și noi avem steaua noastră, Cosandra, ceva mai sus de Luceafăr...

– Cosandra?! Nu cred să fi auzit, dar sunt atâtea lucruri despre care n-am auzit...

– Noi i-am inventat numele. O combinație între Cosmin și Andreea.

– Asta sună deja mai original. Nu mă îndoiesc că aveți și un cântec numai al vostru.

– Așa e, râde, „Only the Only".

– Noi eram mai romantici, ceea ce nu schimbă esența lucrurilor. „My Way", cu Sinatra...

Mă întreabă pe neașteptate:

– Tu consideri că partenerii trebuie să rămână casti până în noaptea nunții?

– Scumpa mea, eu una nu m-am mai măritat de mult, nici n-am intenții în acest sens, așa că problema nu mă preocupă. Oricum însă, mi se pare absolut lipsit de fascinație ca după niște ani de concubinaj să duc la Primărie o legătură uzată din punct de vedere sexual. Tot ce a fost mai frumos, mai înfiorat, mai palpitant s-a consumat, au rămas doar ratele la casă și mobilă.

– Nu te supăra, ești complet depășită.

– N-am afirmat că fac parte din generația Războiului din Golf. De fapt, am plecat de la cu totul altceva. Fie dantelă și menuet, fie blugi și rapp, lucrurile au rămas în esență aceleași...

Sâmbătă seara, ora șase și jumătate, rendez-vous ca de obicei cu B. în fața fostei Operete. Aici și-au fixat întâlnirile, timp de mai multe generații, toți tinerii din cartier. Aici, sau douăzeci de metri mai departe, la „Coana Zoe", o fântână cișmea ridicată în amintirea Zoei Lahovary. Pe locurile respective, chelite de demolări, se traversează azi cheiul Dâmboviței, spre Calea Victoriei.

M-a luat de braț... Încă un gest desuet! „Brațoleta" n-o mai întâlnești în peisajul contemporan decât la cuplurile bine sărite de șaizeci de ani. Tinerii sau se țin de gât, de funduri sau, acolo unde idila și-a pierdut din prospețime, nu se mai țin de nimic. Pășesc pur și simplu alături.

Spre surprinderea mea, am luat drumul cheiului. Era plimbarea noastră obișnuită în serile când nu aveam bani nici măcar de un film, sau timpul ne presa. Orice s-ar fi întâmplat însă, pentru sâmbătă seara, rezervam ceva special, adică cel puțin o ieșire la Cofetăria Albina, de pe Academiei, unde trăgeam cât se putea de un coniac (vodca a început să se poarte mai târziu) și o ceașcă de cafea.

Mi-am închipuit că n-are bani, dar eram prea timidă pe atunci și îmbibată de prejudecăți (când simți că unui bărbat îi suflă vântul în buzunarele goale, te faci că nu observi, nu trebuie să-l pui în situații delicate) așa că n-am comentat, n-am întrebat nimic. Simțeam totuși ceva în aer, el părea ușor tensionat, iar când, scurtând itinerarul obișnuit, am făcut cale întoarsă spre casă, mi-a fost limpede că intenționează să mă concedieze. Adică – m-am uitat pe furiș la ceas – întâlnirea noastră avea să dureze cel mult o oră.

Andreea mă întrerupe:

– Ești deformată profesional, mă ții ca pe jăratec. Care a fost chestia?

– Chestia era că venise maică-sa din provincie, de la vacanța de iarnă nu mai comunicaseră decât prin scrisori, și se ducea s-o vadă.

Părinții lui B. locuiau la Timișoara și maică-sa venea cam de două ori pe an la București să-și vadă neamurile și băieții, adică pe B. și pe cel de-al doilea fiu, student la Medicină. Trăgea la o soră de-a ei, stătea circa o săptămână și... cam asta-i tot.

– De ce nu te-ai dus cu el?

– Mă știi țoapă? Chiar dacă m-ar fi invitat, aș fi avut atâta minte ca să refuz. În ce calitate să mă fi dus? Una din „gagicile" lui fiu-său? Pe urmă, eram suficient de intuitivă ca să-mi dau seama că după atâtea luni de despărțire, maică-sa prefera să fie singură cu familia, fără intruși.

Ne-am despărțit, urmând ca B. să mă sune a doua zi. Mă simțeam dezamăgită, fără ca să i-o fi arătat, și mai ales dezorientată. Era abia șapte și jumătate, lumină ca ziua, lungile seri de iunie! – distracția abia acum începea, iar eu nu știam încotro s-o iau. De învățat nici gând, prea eram nervoasă și încă nu știam ceea ce aveam să practic cu succes mai târziu, că în orice legătură, indiferent de natura ei, n-ai voie să te bizui doar pe glonțul de pe țeavă, pe ultima săgeată din tolbă, e bine să ai întotdeauna o rezervă. Onestă însă și candidă, întrerupsesem toate relațiile, nu mai răspundeam nici unui avans, însuși gândul de a-l minți pe B. părându-mi odios. (Peste un an, mai aveam inocența de a-i mărturisi că l-am „înșelat" și că trebuie să ne despărțim. Mă lăsasem sărutată de un alt băiat.)

Cum era și de așteptat, n-am găsit pe nimeni acasă. Ai mei erau la teatru, cât despre frate-meu, june și superb, ce să mai discutăm?! Avea probabil să se întoarcă în zori!

Am deschis radioul, sâmbăta programul 1 dădea muzică ușoară și de dans, iar pentru ora 20:00 era anunțat un recital Gică Petrescu. În sfârșit, prima veste bună din seara aceea, viața e totuși frumoasă! Încă de pe la doișpe ani îmi închipuiam că sunt îndrăgostită de fermecătorul quatragenar pe atunci, aveam toate discurile ba chiar și partiturile șlagărelor lui de dinainte de război. Le „tapase" cândva mama la pian, apoi frate-meu și chiar eu cu multă stângăcie. *Ploua în seara aceea, doamnă, Ne-am întâlnit la Capri într-o seară, J' attendrai...* Toate emanau puternic atmo-

sfera Bucureștiului de altădată de care, fără să-mi dau seama, eram deja marcată, pentru toată viața.

Soneria de la ușă. De trei ori, deci cineva de-ai casei. M-am gândit să deschid, cu entuziasmul unui naufragiat care zărește un colac de salvare. În prag, vărul meu, Mișu.

M-am bucurat. De copil, Mișu a fost un simpatic și un pitoresc. Nu prin ce spunea, ci prin ce făcea. Din întâmplare, în familia mea au existat mulți trăzniți. Nu s-a ajuns niciodată până la ospiciu, dar numerele ne situau cu mult peste comun. Mai interesant e faptul că și colateralii, adică cei care ni s-au alăturat datorită verighetei, și-au adus din plin contribuția. Probabil că totuși cine se aseamănă... Și asta timp de trei generații, după care ochiul meu n-a mai putut pătrunde.

Ne amuza nespus, când ne întruneam în plen; cu ocazia aniversărilor sau a marilor sărbători, să facem și să refacem la infinit, în funcție de cele mai recente isprăvi, clasamentul nebunilor din familie, de la 1 la 10. Mișu ocupa invariabil locul 2, primul revenindu-i *de jure* și *de facto*, pe viață și post-mortem lui taică-său.

N-am întâlnit în viața mea o persoană cu atâtea hobby-uri ca vărul meu Mișu! Hobby-uri dense și de durată, fiecare în parte consumându-i decenii din viață. Enumăr în ordinea amintirii, arhitectura navală, șahul, boxul, pictura, limbile străine, călătoriile, arta fotografică, motociclismul, muzica, diapozitivele, fără a avea pretenția că am fost exhaustivă.

La vremea când se situează povestirea mea, predomina muzica. Avea o voce pedală bas pe care o lucra intens cu profesori costisitori. Visa, și pe bună dreptate, la o carieră în Operă, dar după doisprezece ani de canto, constatând că, prea timid, nu îndrăznește să urce pe scenă, a renunțat. Dar asta s-a întâmplat mult mai târziu. În seara aceea de iunie însă, când eu așteptam în compensație și ca pe un desert recitalul lui Gică Petrescu, Mișu se afla pe culmile pasiunii, nu scăpa concert sau spectacol de operă, avea toate discurile lui Șaliapin, toată ziua vocaliza. Și, mult mai târziu, prima nevastă avea să-l părăsească sătulă de răgete (Șaliapin), behăituri (vocalize) și, în general, muzică „nasoală". Se băteau pe patefon și când Mișu i-a dat cu placa de pereți – „Sârba lui Ouatu" –

femeia a fugit ca din pușcă. Dar în seara aceea de iunie ne aflam încă departe de toate acestea.

– Am sunat într-o doară, am fost sigur că nu găsesc pe nimeni. Cum de ești acasă?

– Am avut întâlnire cu B., dar ne-am despărțit mai devreme. A venit maică-sa de la Timișoara...

– Și?!

– Ei bravo! Nu s-au văzut de la Crăciun. Era normal să se ducă. S-a dus și frate-său. Chestii de familie...

– Aha.

Un aha plin de tâlc, care, pe moment, mi-a scăpat.

– Cât e ceasul?

Avea o Pabedă pe mână despre care am presupus că nu prezintă încredere și m-am uitat la mica pendulă de pe servantă.

– Opt fără zece. Ai vreo treabă?

Figura i s-a luminat brusc, căpătând o expresie de extaz:

– Pe programul 2, se transmite la opt, concertul Filarmonicii din Salzburg. În direct! Un adevărat regal!

Și a început să-mi înșire o sumedenie de opusuri, baghetă și solouri de mare referință. L-am întrebat nedumerită:

– Atunci, de ce n-ai stat acasă să-l asculți?

La vremea respectivă, datorită unor probleme de familie, văru-meu locuia la un unchi de-al nostru, Moș Jenică. Nu pentru că era moș, ci pentru că în părțile de unde ne tragem – moldovenii o știu – unchiului, indiferent de vârstă, i se spune moș, după cum fratelui mai mare i te adresezi cu bădie. Asta cel puțin în epoca părinților noștri, iar noi preluaserăm apelativele.

– Nu-l știi pe Moș Jenică? La șapte, Vocea Americii, la opt BBC-ul, la nouă – Kölnul. Poa' să cânte Caruso, poa' să trâmbițeze Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, nu schimbă postul!

– Și tu ce vrei acum?

– Păi... am veni să ascult concertul la voi. Îți dai seama?! E ceva unic, și iar a început să-mi înșire nume și opusuri și pizzicato lipsite de semnificație pentru mine. Mai sunt doar câteva minute, te rog schimă postul!

L-am privit obli

– Cred că ești într-o ureche! La opt, cântă Gică Petrescu. Are recital de juma' de ceas!

– Mai ai când să-l asculți, e toată ziua la Radio!

– Mie tot nu-mi ajunge, și am îmbrățișat aparatul – un Philips 1935 – de parcă ar fi fost Gică Petrescu în persoană.

– Te rog frumos!

– Plimbă ursul.

– Adică sacrifici un Mozart, un Paganini, un Chopin pentru „Mi-a șoptit o viorea" și „Rochița cu puncte pe puncte"?!!

– Închipuiește-ți!

– Deci nu vrei să schimbi postul!

– Nu!

– Sigur?

– La dracu', doar vorbesc românește! Nu!!!

Văru-meu m-a privit lung, și-a luat o pauză respirând adânc, pe urmă a izbucnit:

– Ei bine, zici că B. e la maică-sa! Vrei să-ți spun unde l-am văzut acum jumătate de oră?

Am intuit imediat ceva rău și m-am desprins de radio, întrebând stins:

– Unde?

– La Ateneul Român, mai exact în spate, la intrarea artiștilor.

– Da, și?

– Era într-un grup mai mare...

– Spune odată!

– Păi Bebeluș era cu o tipă blondă, într-o rochie verde. O ținea pe după umeri. Și dacă mai vrei să știi, tipa-i înaltă, superbă și râdeau de se prăpădeau.

Ce nu mai știu e cum a rămas cu radioul. L-am ascultat pe Gică Petrescu sau concertul de la Salzburg? Oricum, indiferent de ce-aș fi ascultat n-aș fi auzit nimic.

– Te-a văzut?

– Nu. Era prea ocupat. N-ai decât să-l întrebi! Cu ei era și D., și mi-a dat numele unui student de la teatru, care avea să devină o celebritate.

Alt cui în inimă, considerând că ar mai fi avut loc. Mișu a plecat acasă, răzbunat, iar eu am rămas singură dinaintea unei lungi nopți albe. A fost prima mea noapte de insomnie. Prima și ultima din cauza unui bărbat, prima și ultima din miile de nopți nedormite pe care le am la activ.

Andreea îmi suflă în obraz un fuior subțire de fum:

– De vreme ce abia după aceea v-ați căsătorit, înseamnă că l-ai iertat.

– Depinde cum o iei.

– În fond, cine era tipa în verde?

– O colegă de facultate. Una, Geta, într-adevăr spectaculoasă, pe care o știam.

– N-ai fost geloasă?

Am început să râd, gândindu-mă la incredibila mea naivitate din epocă:

– Nici gând! Să fiu geloasă pe o „babă" de aceeași vârstă cu el? O babă de douăzeci și unu de ani, când eu aveam șaispe?!

– Hai că erai toantă rău, râde și Andreea. Totuși te-a mințit, spunea că merge la maică-sa.

– Da, dar în drum urma să ia și o mătușă de-a lor, care locuia în apropierea Ateneului. Așa s-a întâlnit, întâmplător, cu grupul de colegi și a stat cu ei preț de o țigară... Cam pe aici, nu mai țin minte toate amănuntele.

– Totuși, nu se lăsă Andreea, o ținea pe tipă pe după umeri!

– Era un gest frecvent între colegi sau camarazi.

– Hm, pe mine nu m-ar fi convins. Tu l-ai crezut?

– Îmi închipui că abia așteptam să-l cred.

„Iar tu vei face la fel", am completat în gând, dar am rostit cu totul altceva:

– Părerea mea e să nu te pripești, ascultă-l întâi... Apropo, Cosmin știe că a fost văzut?

– Cici, vreau să zic amica mea, pretinde că nu. Ea avea masă la etaj și n-a dansat din cauză că-și scrântise glezna.

– Perfect, ai cea mai bună ocazie să te convingi dacă te minte sau nu. E de-ajuns să-l întrebi cum a mers lucrul la proiect. Dacă știe că Cici l-a văzut, va inventa o poveste care să-i justifice

prezența la discotecă. În caz contrar, nu va pomeni un singur cuvânt despre... să-i zicem escapadă.

În sinea mea, mi-a părut rău pentru Andreea, aș fi preferat să nu dispună de un test atât de categoric; puteam paria pe ultimul leu din casă că drăgălașul de Cosmin, știindu-se curat lacrimă – hoțul neprins, negustor cinstit – nu va sufla o vorbă despre ieșirea la „Why Not", bombardând în schimb cu o grămadă de amănunte tehnice sau amuzante (neomițând numărul de cafele consumate), legate de proiect.

Andreea a plecat, promițând să mă țină la curent cu desfășurarea evenimentelor. Nu era chiar veselă, dar, oricum, părea mai senină.

Au trecut câteva zile la rând fără să se întâmple nimic, ceea ce am considerat a fi un semn bun. Oamenii te caută și simt nevoia să se confeseze mai ales când sunt nenorociți. Cel puțin în materie de „changrins d'amour", verbul devine inepuizabil.

Ceasuri și ceasuri de istorisire și reistorisire, interpretări, nuanțe, detalii despicate în paișpe, intenții și sensuri, argumente și întrebări fără răspuns, puzderie de „nu știu dacă ți-am spus că..." (și a mai spus-o cel puțin o dată), de „pe altă parte...", „să nu uităm că...", „știi, atunci n-am dat importanță", „am uitat ce-i mai important", „poate că ar fi trebuit să...", „nu pot înțelege de ce..." etc.

Când fericirea însă, cu obraji învăpăiați și flori de cireș împletite în cosițe, îți dă din nou bună dimineața la ferești, limbajul devine laconic, comunicarea e simplu enunțiativă, ca la „urmează știrile pe scurt". „Da, ne-am împăcat, îți povestesc când ne vedem. Nu pot zilele astea, te caut eu săptămâna viitoare..."

Ce-i drept, m-a căutat, dar mult mai târziu, prin decembrie, luna cadourilor, chiar cu câteva zile înainte de Crăciun. Am zâmbit. Tinerii își închipuie că au descoperit primii trucuri vechi de când lumea și, în general, înclină să-i creadă pe alții mai proști decât sunt, în orice caz, mai proști decât ei înșiși, iar persoanele mai în vârstă vin în primul rând. Parcă eu eram altfel? În ajunul sărbă-

torilor mă pălea un dor sfâșietor de mătușile mele și începeam colindul de-a lungul și de-a latul Bucureștilor...

Bineînțeles, Andreea se afla în trecere, prea se nimerise în zonă, ca să nu urce până la mine. Răgaz însă de o cafea scurtă tot avea, cât să mă întrebe „how do you do?". I-am răspuns că „I do" bine și i-am pus pe masă plicul de la Moș Crăciun. Opoziție moale, mulțumiri, sărutări...

– Nu mi-ai terminat povestea cu Cosmin. Ce-a fost până la urmă?

A ridicat din umeri, adică „fleacuri!":

– A, o coincidență tâmpită! La Nae, colegul lui Cosmin adică, venise un văr de la Cluj. Doar pentru două zile, nu știu ce probleme avea la minister. Tipul e asistent universitar la Electronică. I-a ajutat la proiect și pe la doișpe, erau gata.

– După care, normal, s-au dus să sărbătorească evenimentul.

– Știi cum sunt provincialii! Când ajung în Capitală încearcă să profite de orice minut. În fond, le făcuse treaba, nu puteau să refuze.

– În nici un caz. Povestea ți-a spus-o spontan sau... l-ai tras tu de limbă?

– Eu... El n-a avut curaj... nu voia să mă supere.

– Și l-ai crezut?

Surâde parșiv și mă citează:

– „Îmi închipui că abia așteptam să-l cred."

Am început să râd: va să zică, în loc de mamă – un văr, în loc de vizită de familie, un proiect, nu Timișoara, ci Cluj și așa mai departe.

Andreea și-a arătat dinții care străluceau, acum, printre buze verzi:

– Știu de ce râzi. Cred că ai dreptate. După cât se pare, nimic nou sub soare...

– Cu excepția nuanței de ruj.

Vizita ei m-a înveselit. M-am dus la oglinda din dormitor și am încercat un ruj albastru. A naibii să fiu, dacă-mi vine rău! Pe cuvânt.

BIBLIOTECA PUBLICA
„I. VĂCĂRESCU"
Str. Bozianu nr. 10
— BUC ...TI —
71.578